

Jaarstukken 2020

gemeente

Weststellingwerf

gemeente

Weststellingwerf

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	5
Leeswijzer.....	7
Jaarrekening op hoofdlijnen	8
Jaarrekening 2020 in één oogopslag.....	14
Kerngegevens.....	15
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning.....	16
Programma 1 Veiligheid	28
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	34
Programma 3 Economie.....	39
Programma 4 Onderwijs.....	44
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	51
Programma 6 Sociaal domein	57
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu.....	70
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	79
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	85
Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	88
Overzicht kosten overhead.....	89
Vennootschapsbelasting	90
Onvoorziene uitgaven	91
Paragrafen.....	92
Paragraaf Lokale heffingen	93
Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	102
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	110
Paragraaf Financiering	115
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	120
Paragraaf OWO-samenwerking.....	123
Paragraaf Verbonden Partijen	130
Paragraaf Grondbeleid	139
Paragraaf Streekagenda/Regiodeal.....	143
Paragraaf Dynamisch investeringsprogramma	145
Paragraaf Gevolgen corona	146
Jaarrekening - Balans per 31 december 2020	152
Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling	155
Toelichting op de activa.....	159
Toelichting op uitzettingen < 1 jaar	168
Toelichting op de passiva.....	170

Toelichting op reserves	171
Jaarrekening - Overzicht van baten en lasten	178
Overzicht baten en lasten.....	179
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning.....	181
Programma 1 Veiligheid	182
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	183
Programma 3 Economie.....	186
Programma 4 Onderwijs.....	187
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	188
Programma 6 Sociaal domein	191
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	197
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	200
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	202
Overzicht kosten overhead.....	204
Toelichting overhead kosten.....	205
Vennootschapsbelasting	207
Onvoorziene uitgaven	208
Begrotingsrechtmatigheid.....	209
Jaarrekening - overig	212
Overzicht incidentele budgetten	213
Incidentele middelen van 2020 naar 2021	215
Wet WNT	219
Schatkistbankieren.....	221
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)	222
SISA overzichten	223
Taakvelden overzicht	227
Controle verklaring	231
Bijlagen.....	232
Bijlage I: Verstrekte subsidies.....	233
Bijlage II: Lijst met afkortingen.....	235

Voorwoord

Beste leden van de gemeenteraad van Weststellingwerf,

Deze Jaarrekening 2020 is de verantwoording van alles wat we qua planning in de Begroting 2020 hadden opgenomen. Bij het vaststellen van de Begroting 2020 konden wij niet voorzien wat voor bijzonder jaar 2020 voor ons allen zou worden. De effecten van de coronacrisis zien we terug in de (minder voortvarende) realisatie van onze beleidsvoornemens en in de financiën op de diverse beleidsterreinen. We schetsen een totaalbeeld van deze effecten in een speciale coronaparagraaf

Een positief financieel resultaat met kanttekeningen

De jaarrekening 2020 sluit met een positief saldo van € 1,3 miljoen. Dit is veel positiever dan het tekort van € 2,1 miljoen dat wij bij de Najaarsnota 2020 verwachtten. Maar dit financiële resultaat heeft een aantal kanttekeningen:

- Als eerste wijzen wij op het feit dat wij als gevolg van corona in 2020 niet al onze beleidsvoornemens hebben kunnen realiseren. Hierdoor zien we in diverse programma's financiële voordelen. Dit geldt ook voor een deel van de incidentele middelen die niet in 2020 maar in 2021 worden uitgegeven.
- Een tweede kanttekening betreft de extra maatregelen die wij hebben moeten uitvoeren als gevolg van de coronacrisis. Hiervoor hebben we een vergoeding van het Rijk gekregen. Niet al deze coronamiddelen hadden we al in 2020 nodig. Een groot deel zit in de genoemde incidentele middelen die mee gaan naar 2021.
- Een derde punt dat wij aanstippen heeft te maken met het structurele effect van de afwijkingen die in deze jaarrekening zijn beschreven. Aan de ene kant is het lastig exact te analyseren welk deel van het resultaat een gevolg is van corona en dus een incidenteel karakter heeft. Aan de andere kant is het nu moeilijk om in te schatten wat de impact van corona voor 2021 en verder zal zijn.

Ondanks het positieve beeld van de jaarrekening 2020 is ons nieuwe financiële perspectief dus onzeker. De financiële meevaller uit deze jaarrekening hebben wij in de toekomst dan ook zeker nodig om de eerder gestelde beleidsdoelen in de komende jaren te kunnen realiseren.

Resultaten en investeringsambities

Naast de genoemde forse inzet op de coronacrisis en de reguliere werkzaamheden in 2020 zijn er mooie resultaten behaald. Een paar voorbeelden willen wij benoemen:

- Realisatie van de RegioDeal Zuidoost Friesland waarin we met inwoners werken aan de toekomst van de dorpen en het landschap;
- Meer grip op de Wmo-uitgaven in Weststellingwerf;
- Uitvoeren projecten klimaat en duurzaamheid;
- Gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025;
- Visiedocument OWO-samenwerking.
- De reserve Investeringsambities maakte het in 2020 mogelijk om te investeren in onder meer de (voorbereidingen van de) volgende projecten:
- Fietspad langs de Linde fase 2 en 3;
- Masterplan FC Wolvega
- Herinrichting van de Steenwijkerweg De Blesse ;
- Herontwikkeling Centrum Wolvega;
- Gebiedsontwikkeling Rottige Meente-Driewegsluis
- Herinrichting Lycklamaweg

Financiën en woonlasten onder druk

Ondanks het positieve resultaat over 2020 spreken we onze zorg uit over de toekomstige gemeentelijke

financiën. We doelen hier vooral op de onzekerheden over oplossingen voor de tekorten op de jeugdzorg en de mogelijk nadelige gevolgen van de herijking van het gemeentefonds. U weet dat wij hier, ook samen met andere gemeenten, een dringend beroep op Den Haag doen.

In 2020 zijn de totale woonlasten voor huishoudens licht gestegen. Met name de kosten voor het verwerken van huishoudelijk afval zijn fors toegenomen en doorberekend in de afvalstoffenheffing. Toch liggen in 2020 de totale gemeentelijke woonlasten van € 701 in Weststellingwerf ruim onder het landelijk gemiddelde van € 776.

Tot slot

Terugkijkend op 2020 kunnen we concluderen dat in dit bijzondere jaar veel aanpassingen van u als raad zijn gevraagd en zeker ook van onze medewerkers. Zij hebben er, meestal vanuit hun thuiswerkplek, voor gezorgd dat de werkzaamheden zoveel als mogelijk konden worden uitgevoerd en onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zo goed mogelijk zijn bediend. Wij willen u en onze medewerkers daarvoor hartelijk danken!

Wolvega, 30 april 2021

Burgemeester en wethouders van Weststellingwerf.

Leeswijzer

Leeswijzer

De leeswijzer vertelt hoe de jaarstukken 2020 zijn opgebouwd.

Jaarverslag

Het jaarverslag bevat voornamelijk de programmaverantwoording en de voorgeschreven paragrafen. Het begint met het voorwoord en de jaarrekening op hoofdlijnen. Direct na de kerngegevens komen de programma's en paragrafen. Elk programma en elke paragraaf is de verantwoording van het beleid van de programma's en paragrafen zoals die in de begroting 2020 aan u zijn gepresenteerd. Per programma vindt u de cijfers op hoofdlijnen. In de paragrafen staat belangrijke informatie voor raadsleden waarmee zij inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Ten opzichte van de begroting is er een extra paragraaf toegevoegd: Gevolgen corona.

Jaarrekening

De jaarrekening begint met de balans en deze wordt vervolgens per balanspost toegelicht. Hierna volgt het overzicht van baten en lasten. Per programma wordt een financiële analyse gegeven op de cijfers van de jaarrekening 2020 ten opzichte van de actuele begroting 2020. Ook de stand van de investeringen wordt hier toegelicht.

Met de in de tabellen genoemde kolom actuele begroting wordt bedoeld de begroting ná wijzigingen en met de kolom primitieve begroting wordt bedoeld de begroting zoals die oorspronkelijk is vastgesteld door de raad in november 2019.

De incidentele baten en lasten 2020 staan apart in een overzicht. Er zijn ook incidentele budgetten die doorlopen naar 2021. In de nota financieel beleid staat dat deze budgetten via een begrotingswijziging naar het volgende jaar overgeboekt worden. Deze begrotingswijziging wordt tegelijk met de jaarrekening aangeboden aan de raad.

Dan volgt nog informatie over de Wet Normering Topinkomens (WNT); het schatkistbankieren en de informatie over besteding van specifieke uitkeringen (SISA).

Controle verklaring

Verklaring van de accountant met het oordeel bij de jaarstukken.

Bijlagen

Lijst met afkortingen.

Jaarrekening op hoofdlijnen

Inleiding

In dit onderdeel treft u in het kort het financiële beeld over 2020 aan. De leidraad voor de af te leggen verantwoording is de door de raad vastgestelde programmabegroting 2020. In het jaarverslag leggen wij de inhoudelijke verantwoording af. In de jaarrekening geven we inzicht in de financiële positie en de besteding van de middelen over 2020.

Resultaat jaarrekening

De jaarrekening 2020 sluit met een positief saldo van € 1,3 miljoen. Bij de najaarsnota gingen we nog uit van een nadeel van € 2,1 miljoen. Het verschil wordt verderop in dit hoofdstuk op onderdelen verklaard. In de tabel overzicht baten en lasten staat het totaalbeeld van 2020 en de afwijkingen ten opzichte van de actuele begroting.

Schuldpositie

Een kengetal om de schuldpositie te bepalen, is de schuldratio. Het streven naar een lagere schuldratio (onder de 80%) wordt als zodanig ook genoemd in het coalitieakkoord. De schuldratio geeft aan welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd door derden. De solvabiliteitsratio is een kengetal dat weergeeft welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd met eigen vermogen. Beide ratio's zijn met elkaar verbonden doordat ze samen altijd 100% zijn. In tegenstelling tot de schuldratio is de solvabiliteitsratio één van de verplichte kengetallen die wordt toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De schuldratio voldoet eind 2020 ruim aan deze norm (66,62%). Eind 2020 hebben we een solvabiliteit gerealiseerd van 33,38%.

Weerstandsvermogen

In onze nota financieel beleid, die de raad eind 2016 heeft vastgesteld, hebben we een norm opgenomen ten aanzien van de minimale en maximale omvang van de financiële kengetallen, die met ingang van dat jaar verplicht worden opgenomen. We sluiten daarbij aan bij de signaleringswaarden uit de stresstest voor gemeenten. De kengetallen hebben een signalerende functie, geven inzicht in de financiële positie en in de weerbaarheid en wendbaarheid van een gemeente. Bijna alle kengetallen voldoen eind 2020 aan onze streefnorm. Het kengetal structurele exploitatieruimte valt net niet binnen de norm, dit was ook begroot.

Woonlasten

In onze gemeente is het mooi, goed en betaalbaar wonen. In 2020 is de gemiddelde woonlastendruk dan wel iets hoger geworden dan in 2019, maar als we kijken naar de andere Friese gemeenten dan behoren wij tot de 3 gemeenten met de laagste woonlasten. We hebben dit gerealiseerd door voor de tarieven voor de onroerende-zaakbelastingen en rioolheffing alleen een inflatiecorrectie toe te passen en voor de afvalstoffenheffing de kostenstijging van de verbrandingsbelasting op te vangen vanuit de bestemmingsreserve.

Zowel voor eenpersoons- als meerpersoonshuishoudens is de totale woonlastendruk ten opzichte van 2019 gestegen. Zo ging de totale woonlast voor meerpersoonshuishoudens in onze gemeente van € 674 in 2019 naar € 701 in 2020. Dit is een meer dan trendmatige stijging van de woonlasten, maar helaas onoverkomelijk gezien de landelijke ontwikkelingen en prijsinflaties. De kosten voor met name het verwerken van huishoudelijk afval zijn fors toegenomen.

De gemeentelijke woonlasten in Weststellingwerf liggen echter nog wel ruim onder het landelijk gemiddelde van € 776 over 2020. Ook wanneer we de woonlasten in onze gemeente vergelijken met de andere 17 gemeenten in onze provincie dan zien we dat we met een derde plek in de ranking (vorig jaar plek 4) goed scoren.

Corona virus

Het coronavirus heeft in 2020 een grote impact gehad op de gehele samenleving. We hebben daarom een aparte corona paragraaf opgenomen in deze jaarrekening.

Bestemmingsvoorstel

Het resultaat van de jaarrekening 2020 is € 1,3 miljoen positief. Dit resultaat is mede ontstaan doordat we van het Rijk een vergoeding voor gemaakte coronakosten hebben gekregen. Een deel daarvan hebben we opgenomen bij de incidentele middelen die in 2021 opnieuw beschikbaar moeten worden gesteld. Gelijktijdig met de vaststelling van de jaarrekening krijgt u ook een begrotingswijziging 2021 om ter dekking van deze incidentele uitgaven € 1.139.000 in 2021 en € 53.000 in 2022 uit de algemene reserve te onttrekken.

Het college stelt daarom voor om het resultaat van de jaarrekening geheel te storten in de Algemene reserve.

Overzicht Baten en Lasten

x €1.000

Overzicht van baten en lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Vershil begroot - werkelijk
Baten					
0 Bestuur en Ondersteuning	403	327	308	308	19 V
1 Veiligheid	46	40	51	51	-11 N
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	195	141	106	106	35 V
3 Economie	392	434	505	505	-71 N
4 Onderwijs	1.077	884	961	994	-77 N
5 Sport, Cultuur en Recreatie	612	477	601	541	-124 N
6 Sociaal Domein	8.227	11.121	7.900	7.815	3.221 V
7 Volksgezondheid en Milieu	5.049	5.451	5.336	5.246	115 V
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	2.875	2.309	2.071	2.071	238 V
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	63.307	55.402	53.635	52.937	1.768 V
Overzicht kosten overhead	5.225	5.868	5.845	5.517	23 V
Totaal Baten	87.408	82.456	77.319	76.090	5.137 V
Lasten					
0 Bestuur en Ondersteuning	-3.614	-2.622	-2.575	-2.571	-47 N
1 Veiligheid	-1.508	-1.636	-1.646	-1.589	11 V
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	-6.172	-6.215	-6.581	-6.602	367 V
3 Economie	-666	-728	-705	-705	-23 N
4 Onderwijs	-3.817	-3.796	-3.883	-3.871	87 V
5 Sport, Cultuur en Recreatie	-3.346	-3.906	-4.130	-4.005	225 V
6 Sociaal Domein	-33.296	-35.377	-33.224	-31.362	-2.153 N
7 Volksgezondheid en Milieu	-6.912	-7.381	-7.447	-7.227	66 V
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	-3.589	-3.313	-3.308	-3.418	-5 N
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-3.100	-326	-2.729	-2.729	2.403 V
Overzicht kosten overhead	-13.302	-14.260	-14.043	-13.545	-216 N
Overzicht onvoorzien uitgaven	0	0	-30	-30	30 V
Totaal Lasten	-79.324	-79.559	-80.303	-77.656	744 V
Saldo van baten en lasten	8.085	2.897	-2.984	-1.566	5.881 V
Onttrekkingen	625	769	884	776	-115 N
Toevoegingen	-8.710	-2.325	-25	-25	-2.300 N
Mutaties reserves	-8.084	-1.556	859	751	-2.415 N
Resultaat	0	1.341	-2.125	-814	3.466 V

Toelichting resultaat

Van programmabegroting naar voorjaarsnota

De programmabegroting 2020 sloot met een negatief resultaat van € 814.000. Het resultaat van de voorjaarsnota 2020 negatief € 2.082.600 en de aanpassing van het saldo als gevolg van de septembercirculaire 2019 positief € 316.000 zorgde voor een tussentijds saldo van € 2.580.600.

Van voorjaarsnota naar najaarsnota

Het resultaat van de najaarsnota was € 455.600 positief. Hierdoor werd het actuele begrotingssaldo € 2.125.000 negatief.

Van najaarsnota naar jaarrekening

De jaarrekening sluit met een positief exploitatieresultaat van € 1.341.000. Ten opzichte van de actuele raming is dit een voordeel van € 3.466.000. In de tabel hieronder wordt aangegeven waar dit verschil uit bestaat. Op dit moment lijken de belangrijkste afwijkingen allemaal een incidenteel karakter te hebben. Een deel van het tekort op jeugd zou echter structureel kunnen worden, hier wordt verder op in gegaan in programma 6.

x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen - = nadelig	Verschil ten opzichte van najaarsnota	Waarvan over te hevelen naar 2021/2022
0 Bestuur en ondersteuning		
Extra storting in voorziening wethouders in verband met een lagere rekenrente	-206	
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat		
Door vertraagde uitvoering van onderhoud bruggen en wegen is budget over	80	
Het algemenevoorbereidingsbudget voor projecten in de openbare ruimte is niet gebruikt	100	
Het onderhoudsbudget voor de woonrijpe delen van de Lindewijk niet volledig gebruikt	60	
5 Sport, Cultuur en Recreatie		
Het Cultuur educatieve programma Popwerf is niet volledig gebruikt vanwege Corona	28	
Tal van incidentele culturele initiatieven zijn door de corona maatregelen niet doorgegaan	47	
6 Sociaal domein		
Lagere uitgaven voor participatie en hiermee samenhangend ook lager baten, per saldo	823	
WMO, over op het budget	1080	
Nadeel voor de jeugdzorg	-700	
7 Volksgezondheid en Milieu		
Door corona hebben de meeste activiteiten van GIDS en JOGG niet kunnen plaatsvinden	92	53
Het incidentele budget Regeling reductie energieverbruik (RRE) is niet helemaal gebruikt	82	
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing		
De bouwleges die wij in 2020 hebben ontvangen zijn hoger dan begroot	109	
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen		
Het Rijk heeft de gemeenten gecompenseerd voor diverse genomen corona-maatregelen	1113	692
Hogere Integratie-uitkering Sociaal domein	65	
Overige afwijkingen		
Overige incidentele bedragen die overgeheveld worden (zie apart overzicht hiervan)	732	732
Diverse overige kleine afwijkingen.	-39	
Totaal afwijkingen ten opzichte van het saldo najaarsnota 2020	3.466	1.477

Gemeentefondsuitkering

We ontvangen geld van het Rijk uit het gemeentefonds. In 2020 was dat € 47,8 miljoen. Dat is € 1,7 miljoen meer dan verwacht.

Het gemeentefonds is onze grootste inkomstenpost. Het kent voor 2020 de volgende soorten uitkeringen: 1) de Algemene uitkering, 2) de Integratie-uitkering Sociaal domein en 3) de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen.

1. Algemene uitkering

In 2020 hebben we € 42,1 miljoen aan algemene uitkering ontvangen, zo'n € 1,3 miljoen meer dan we hadden begroot. Belangrijke reden van deze overschrijding is dat het Rijk de gemeenten via het gemeentefonds heeft gecompenseerd voor diverse genomen coronamaatregelen. Voor meer informatie over de corona compensatie pakketten en de financiële gevolgen verwijzen we u naar de paragraaf Gevolgen corona. Tevens hebben we afrekeningen van voorgaande jaren ontvangen.

2. Integratie-uitkering Sociaal domein

In 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein (die samenhang met de decentralisatie van taken) voor het grootste deel overgeheveld naar de Algemene uitkering. Uitzondering hierop zijn de onderdelen "Voogdij/18+" en "participatie" (WSW) waar we nog wel een afzonderlijke integratie-uitkering voor ontvangen. Voor deze onderdelen kregen we in 2020 ruim € 400.000 meer dan we vooraf hadden begroot. De toename heeft met name te maken met de integratie-uitkering Inburgering en de uitgekeerde corona compensatie SW bedrijven.

3) Decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen

Het Rijk onderscheidt naast de Algemene uitkering en Integratie-uitkering Sociaal domein ook de categorie "Decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen. In deze categorie zijn middelen opgenomen voor verschillende (soms eenmalige) taken, die wij uit kunnen voeren, zoals een eenmalige bijdrage uit het Klimaatakkoord, middelen voor Gezond in de stad en sportcoaches. Omdat deze middelen naar hun aard vergelijkbaar zijn met de middelen uit de Algemene uitkering classificeren wij ze onder de noemer "Algemene Uitkering / Gemeentefonds".

x € 1.000

Gemeentefondsuitkering	Werkelijk	Begroot	Verschil begroot - werkelijk
Algemene uitkering			
2020	42.048	40.815	-1.233
2019	30	0	-30
2018	42	0	-42
Totaal Algemene uitkering	42.120	40.815	-1.305
Integratie-uitkering Sociaal domein			
2020	5.711	5.287	-424
2019	0	0	0
2018	0	0	0
Totaal Integratie-uitkering SD	5.711	5.287	-424
Totaal Gemeentefondsuitkering	47.831	46.102	-1.729

Investeringskredieten (exclusief grondexploitatie)

In 2020 was er € 7,9 miljoen beschikbaar voor investeringen. Dit is inclusief de restant kredieten uit 2019. Er is in 2020 € 2,8 miljoen uitgegeven. De uitgaven betreffen voornamelijk ICT kosten, voorbereidingskosten voor centrumontwikkeling Wolvega, vervanging van riolering, meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen en vervanging van de openbare verlichting. Het restant van de investeringsbudgetten 2020 van € 5,1 miljoen wordt voor € 4,9 miljoen doorgeschoven naar 2021 zodat uitvoering van de geplande investeringen dan kan plaatsvinden.

Lokale heffingen

De lokale heffingen (totaal € 13,2 miljoen) worden onderverdeeld in belastingen en rechten.

Belastingen (€ 7,5 miljoen)

De opbrengsten van belastingen vallen onder de algemene middelen en kunnen vrij besteed worden. In onze gemeente geldt dit voor de onroerende-zaakbelastingen (OZB), forensenbelasting, (water-)toeristenbelasting, precariobelasting en reclamebelasting. De totale opbrengst van deze belastingen over 2020 bedraagt bijna € 7,5 miljoen. De OZB (afgerond € 4,9 miljoen) en Precariobelasting (afgerond € 2,3 miljoen) zijn hierin veruit de omvangrijkste belastingopbrengsten. Voor de Precariobelasting geldt dat deze, na het intrekken van de bezwaar- en beroepsprocedures door de netbeheerder begin 2020, ook echt vrijelijk te besteden zijn. Deze middelen hebben we ter dekking voor onze investeringsambities aan de reserve investeringsambities toegevoegd.

Rechten (€5,8 miljoen)

Dit zijn vergoedingen voor concrete prestaties, die door de gemeente worden geleverd. Deze opbrengsten zijn niet vrij besteedbaar. In onze gemeente geldt dit voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de leges voor burgerzaken en omgevingsvergunningen. De totale opbrengst van de heffingen en leges bedraagt € 5,8 miljoen. Hiervan heeft € 2,6 miljoen betrekking op de afvalstoffenheffing, € 2,0 miljoen op de rioolheffing én € 1,2 miljoen op de overige leges.

Reserves

We zijn het jaar begonnen met een algemene reserve van € 19,0 miljoen en de eindstand over 2020 is € 18,9 miljoen. Dit is exclusief het resultaat van deze jaarrekening. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat enkele incidentele budgetten uit voorgaande jaren meegenomen zijn en waarvoor de algemene reserve is aangesproken.

Naast onze algemene reserve hebben we vijf bestemmingsreserves. In de toelichting op de passiva wordt het verloop van deze reserves nader toegelicht.

Jaarrekening 2020 in één oogopslag

Jaarrekening in één oogopslag.

Inkomsten			Uitgaven 		
	Verwacht	Werkelijk		Verwacht	Werkelijk
 Rijk	53.583.000	55.396.000	 Verkeer en vervoer (wegen)	4.409.000	4.252.000
 Onroerende-zaakbelastingen	4.786.000	4.906.000	 Groenonderhoud	2.408.000	2.289.764
 Rioolheffing	1.957.000	1.959.000	 Sport	2.483.000	2.358.000
 Afvalstoffenheffing	2.639.000	2.647.000	 Sociaal domein	33.224.000	35.377.000
 Omgevingsvergunningen	601.000	707.000	 Onderwijs (inclusief huisvesting)	3.883.000	3.796.000
 Overige leges (zoals paspoorten)	257.000	260.000	 Kunst, cultuur, recreatie	769.000	641.000
 Graf- en begraafrechten	89.000	104.000	 Uitvoeringskosten	14.043.000	14.260.000
 Toeristen- en forensenbelasting	199.000	159.000	 Overig	16.984.000	20.251.236
 Marktgeden	10.000	12.000	Totaal	78.203.000	83.225.000
 Precariobelasting	2.353.000	2.299.000			
 Reclamebelasting	40.000	104.000			
 Overig	11.689.000	14.672.000			
Totaal	78.203.000	83.225.000			

powered by

Kerngegevens

Kerngegevens

Kerngegevens	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Sociale structuur	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2019
Inwoners			
van 0-4 jaar	958	1.000	946
van 5-19 jaar	4.134	4.300	4.189
van 20-64 jaar	14.280	13.975	14.197
vanaf 65 jaar	6.747	6.600	6.577
Totaal inwoners	26.119	25.875	25.909
Uitkeringsgerechtigden	439	460	459
Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente in km²			
binnenwater	8,15	7,73	8,15
overig	220,30	220,71	220,30
Totaal oppervlakte	228,45	228,44	228,45
Woonruimten			
Koopwoningen (excl.recreatie)	7.857	7.781	7.820
Huurwoningen	3.288	3.301	3.301
Recreatiewoningen	148	130	145
Totaal woonruimten	11.293	11.212	11.266
Woonwagens	16	16	16
Woonschepen	1	1	1
Lengte van de wegen in meters			
Binnen de bebouwde kom	118.653	120.343	118.653
Buiten de bebouwde kom	284.600	284.600	284.600
Totaal lengte van de wegen	403.253	404.943	403.253
Lengte van de fietspaden in meters	84.861	84.861	84.861
Aantal m2 openbaar groen	1.129.622	1.127.611	1.129.539

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort en Hoen
Organisatie	Dienstverlening Bestuur en Organisatie

Taakvelden

- Bestuur
- Burgerzaken

Beleidsnota's

- Notitie Dorpenfonds gemeente Weststellingwerf 2019-2022
- Notitie OWO-samenwerking 2019
- Verordening privacybeleid 2018
- Verordening op de OWO rekenkamer 2018
- Informatiebeleidsplan 2017 - 2020
- Kwaliteitshandvest Dienstverlening 2018
- Communicatievisie 2017-2020

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

De coronacrisis heeft in 2020 een grote impact gehad op de dienstverlening en communicatie vanuit de gemeente. In deze onzekere en bijzondere tijd heeft de afdeling publiekszaken er voor gezorgd dat we telefonisch en fysiek bereikbaar bleven en dat inwoners terecht konden op het gemeentehuis. De gemeentelijke communicatie bestond een groot deel van 2020 uit crisiscommunicatie. Constant inspelen en inspringen op nieuwe informatie en nieuwe informatiebehoeften van inwoners, ondernemers en onze eigen organisatie.

Het coalitieakkoord en het collegeprogramma voor de periode 2018 - 2022 geven richting aan de wisselwerking tussen samenleving en gemeentebestuur. Dit krijgt vorm in het begrip 'nabij besturen'. In het collegeprogramma is dit uitgewerkt in 41 bestuurlijk/maatschappelijke opgaven. Het college heeft naast de verdeling van de inhoudelijke portefeuilles ook zogenaamde gebiedswethouders aangewezen waarmee het uiting geeft aan herkenbaar en nabij besturen.

De gemeenteraad van Weststellingwerf werkt ook in de raadsperiode 2018-2022 aan het versterken van de drie rollen die de raad heeft: 1) het staan voor hun inwoners als volksvertegenwoordigers, 2) het op hoofdlijnen vaststellen van het beleid en aangeven van de grenzen waarbinnen bestuurlijke bevoegdheden mogen worden uitgevoerd en 3) de kaderstellende- en controlerende rol. De gemeenteraad wil in de toekomst zijn taak goed blijven uitvoeren. Daarvoor is het nodig goed aan te sluiten op vooruitgang, op veranderingen en de samenwerking tussen gemeente en inwoners, waarbij de gemeenteraad een meer verbindende rol neemt. Meer informatie hierover is te vinden in het griffieplan 2018-2022.

In 2020 zijn de werkzaamheden voor de raad en haar commissies drastisch veranderd. Op 30 maart werd een raadsvergadering afgelast vanwege de oplopende corona besmettingen. De raad van Weststellingwerf kon snel schakelen en ging over op het digitale vergadersysteem Starleaf. Meer inwoners woonden de digitale raadsvergaderingen bij. Echter, door het gebrek aan fysieke contactmomenten zijn een aantal activiteiten niet of anders uitgevoerd. De maandelijkse inloopsprekuren zijn komen te vervallen en mensen konden digitaal inspreken. De inwoners waren nog nooit zo dichtbij en toch gevoelsmatig zo ver weg.

Eind 2020 zijn we gestart met het maken van een update voor de beleidsuitgangspunten en doelen (digitale) dienstverlening voor de periode 2021 - 2024.

De coronacrisis heeft op communicatief gebied veel inzet gevraagd. Team Communicatie ondersteunde de organisatie op diverse taakgebieden. En gaf ook gericht informatie over de crisis en wat inwoners en ondernemers konden doen. Ook is aandacht gegeven aan de invloed van de crisis op de samenleving.

Faciliteren werkwijze college en raad op bestuurlijke vernieuwing

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

- Meer inspraak van inwoners door de afstand tussen gemeenteraad en haar bestuurders en inwoners te verkleinen;
- inwoners actief mee laten denken met de gemeentelijke politiek; betrokkenheid van de raad(sleden) bij initiatieven van inwoners;
- een gemeenteraad die tussen de bevolking staat en actief in de omgeving aanwezig is;
- investeren in het deskundig vermogen van bestuurder en medewerker om in te kunnen spelen op de aangedragen voorstellen die zich in onze gemeente voordoen.

Participeren

Workshops, gastlessen en rondleidingen werden ingezet om inwoners meer interesse te laten hebben voor de gemeentelijke politiek. De leden van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing hebben hun ideeën uitgewerkt en voor zover mogelijke digitaal uitgerold.

Raadscommunicatie

Het is belangrijk dat inwoners de raad en de raadsleden weten te vinden, zodat de raadsleden goede invulling kunnen geven aan hun vertegenwoordigende rol. Daarom worden er vlogs opgenomen en stellen raadsleden zich in de Westwijzer aan de inwoners voor. De inspraak- en inspreekmogelijkheden, waaronder het inloopsprekuren en de inspreekmogelijkheden in de Algemene Commissie en de Raadsvergadering, worden actief worden gepromoot. De afdeling communicatie heeft een adviserende rol in dit proces.

Dit doel is deels behaald, aan de ene kant hadden zowel de raadsvergaderingen als de Algemene Commissievergaderingen meer kijkers en luisteraars, aan de andere kant waren er minder persoonlijke, fysieke contacten. Daarnaast is nog geen extra ruimte voor de raadscommunicatie beschikbaar in de Westwijzer.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Gast van de raad

Vanaf 2020 was het voor inwoners opnieuw mogelijk om als gast van de raad aanwezig te zijn tijdens de raadsvergaderingen. Het is duidelijk geworden uit de reacties van de gasten dat het idee aanslaat. De werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing heeft een digitale bijeenkomst ontwikkeld. De animo voor de bijeenkomsten bleek in het begin niet groot. Onder de deelnemers van de cursus Politiek Actief, zijn er een aantal personen die zich voor het digitale programma gast van de raad hebben opgegeven. De verwachting is dat de raad vanaf het tweede kwartaal van 2021 van start kan gaan met dit programma.

Vernieuwing inloopspreekuur

Het huidige format voor het inloopspreekuur bestond uit twee onderdelen, namelijk: inspreekmoment raadszaal en politieke markt. In 2019 is toegevoegd om na afloop van het inspreekmoment en de politieke markt, de afzonderlijke fracties in de fractiekamers te spreken. Fysieke bijeenkomsten vonden geen doorgang na 30 maart 2020. Inwoners die zich in die periode melden om gebruik te maken van dit gremium werden door tussenkomst van de griffie in contact gebracht met de politieke partijen.

Schoolbezoeken

Nee, we hebben niet gedaan wat we wilden doen. Een afvaardiging van de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing heeft gesprekken gevoerd met het Linde College en het Terra College. Gezamenlijk met de scholen is er gezocht naar ruimte en mogelijkheden om als raad iets voor de jeugdigen te organiseren. Fysieke schoolbezoeken hadden hierbij de voorkeur. In 2020 hebben deze bezoeken vanwege de coronamaatregelen geen doorgang gevonden.

Vlogs

De werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing is in 2019 begonnen aan de communicatiecampagne 'iedereen kent wel een raadslid'. Naast de folder over wat de werkzaamheden van de raad zijn én promotie rondom 'gast van de raad' zijn er vlogfimpjes in 2020 vertoond van de raadsleden.

Gebruik van sociale media

Vanuit de werkgroep bestuurlijke vernieuwing is een communicatiematrix voor de gemeenteraad opgesteld. De matrix bevat een overzicht hoe de verschillende communicatiemiddelen en doelen met elkaar in verband zijn gebracht. Maandelijks zijn de te behandelen onderwerpen in kaart gebracht en periodiek zijn hierover korte persberichten opgesteld.

Het faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving (wijken en kernen)

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Op alle fronten heeft corona meer dan zijn stempel gedrukt op waar de prioriteiten lagen en de wijze waarop we konden samenwerken met onze bewoners. Werkzaamheden moesten op alternatieve manier worden opgepakt, uitgesteld of konden in het uiterste geval niet doorgaan. Toch kijken we ook met trots terug op 2020. Niet zozeer op onszelf, maar op onze bewoners en de dorpsorganisaties waarin zij actief zijn. Door hun inzet, creatieve ideeën en het goede voorbeeld dat zij gaven, bleek hoe het is gesteld met de saamhorigheid in onze gemeente: er werd naar elkaar omgekeken en was er extra aandacht voor onze kwetsbare bewoners. De gemeente kon op de achtergrond ondersteuning bieden, kennisdelen en ideeën met elkaar verbinden.

Overall werd actief meegedacht om zo goed mogelijk om te gaan met corona. Zo werden er op eigen initiatief coronaprotocolen opgesteld en gedeeld met collega-organisaties en gemeente. Samen en in goed overleg werden de mogelijkheden verkend om maatschappelijke voorzieningen verantwoord open te stellen. Wij proefden daarin het vertrouwen over en weer en dat het gevoel sterk aanwezig was dat hier een gezamenlijke uitdaging lag.

We zagen meer positieve effecten. Een daarvan is het veelvuldig gebruik van de digitale vergadertools. De drempel om op deze wijze af te stemmen is een stuk lager geworden. Het kan ons en de druk bezette vrijwilligers in de toekomst helpen om eenvoudiger en efficiënt af te stemmen en informatie op te halen uit de dorpen. We zagen dat o.a. bij de informatiebijeenkomst rond de Steenwijkerweg in De Blesse en de overleggen de plaatselijke belangen en werkgroepen.

Ook in 2020 was onze dorpencoördinator vaak eerste aanspreekpunt en speelde hij een verbindende rol tussen de vakafdelingen en de initiatiefnemers. Met de nieuwsbrief, die 14 keer werd verstuurd, konden we de dorpen informeren over nieuwe (corona)ontwikkelingen en wetenswaardigheden. Ondanks de beperkingen, kijken we met tevredenheid terug op de resultaten van het dorpenfonds, waarmee we kleine en grote initiatieven snel konden belonen en dit heeft geleid tot een grote investering in de leefbaarheid van onze dorpen.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Ondersteuning initiatieven dorpen en wijken

In 2020 ontvingen de plaatselijk belangen, de Vereniging Kleine Dorpen Weststellingwerf en wijkverenigingen in Wolvega (de PB) een werkbudget uit het dorpenfonds. Hier was in totaal €42.000 mee gemoeid. Daarnaast is €50.000 toegekend aan 19 initiatieven in de vorm van projectengeld. Hiermee konden we onder andere plannen in het kader van 75-jaar bevrijding ondersteunen. In totaal investeren de PB en initiatiefnemers €260.000. Corona had gevolgen voor de werking van het dorpenfonds. Bewoners en organisaties hebben minder initiatieven kunnen ontwikkelen. Dit zagen wij vooral terug bij de inzet van het werkbudget, dat niet volledig is besteed. Daarnaast zien we dat de uitvoering van een deel van de initiatieven is uitgesteld tot 2021.

De vlechtwerkers hebben verschillende inwonersinitiatieven en vragen vanuit de dorpen en wijken in onze gemeente ondersteund. Er is bijvoorbeeld gewerkt aan een bewonersgroep Lindewijk, buurtvereniging de Prinsenhof is ondersteund bij de bestuurswissel en het inloophuis Breuningslaan wordt ondersteund in het opzetten en uitvoeren van activiteiten. Daarnaast is bijvoorbeeld het bestuur van het Jeugdthonk Munnekeburen ondersteund bij het zoeken naar gelden voor de verbouwing van het jeugdthonk. Het jongerenwerk is betrokken bij de organisatie van activiteiten voor jeugd.

Netwerk dorps- en wijkorganisaties vormt basis voor beleid

De korte lijnen met onze plaatselijke belangen waren in coronajaar 2020 van meerwaarde. Ondanks de terughoudendheid om nieuwe projecten op te starten, zochten de dorpen naar manieren om met elkaar en met de gemeente in contact blijven. Regulier en projectoverleg kon digitaal plaatsvinden en daar waar nodig werd in klein verband op locatie overlegd. Vragen en initiatieven rond corona vanuit de PB en de dorpshuizen wisten ons snel te bereiken. Daar speelden wij op in door snel informatie te verstrekken, ons netwerk in te schakelen en door subsidie te verstrekken uit het dorpenfonds. De signalen waren nuttig voor ons corona-aanpak en communicatie. Bijzonder was de bijeenkomst met de dorpshuizen vanwege de coronabeperkingen. Hieruit bleek dat kennisdeling tussen de dorpsorganisaties en -voorzieningen erg waardevol is. In dat licht is het ook spijtig dat de Vereniging Kleine Dorpen in 2020 door omstandigheden niet zo kon functioneren als gewild. In het najaar zijn we de gesprekken met de VKD gestart over de toekomst van dit samenwerkingsverband van de kleine dorpen.

Dichtbij besturen

Als onderdeel van het dorpenbeleid, hadden wij de ambitie om een nieuwe cyclus van dorpenbezoeken in gang te zetten. Na een succesvolle start in De Hoeve, bleek corona teveel beperkingen op te leveren voor verdere bezoeken op locatie. Bovendien zagen we ook dat onze bewoners c.q. vrijwilligers andere prioriteiten en zorgen hadden in coronatijd. Nabij besturen betekent ook dat je korte lijnen hebt met de bewoners en de diverse dorpsorganisaties en ondernemers. We hadden daar profijt van door voortdurend contact te onderhouden met de diverse doelgroepen, zicht te houden op de zorgen en uitdagingen die zij hadden vanwege corona en daar op in te spelen voor zover de gemeente daar de mogelijkheden en invloed op had.

Versterken betrokkenheid grote kernen

Door de ervaringen met de kleinere dorpen en de initiatieven die daar van de grond komen, was de dorpencoördinator een laagdrempelig aanspreekpunt en klankbord voor de vakafdelingen en externe partners als het gaat om het betrekken van bewoners en verder brengen van plannen in Wolvega en Noordwolde. Door het dorpenfonds en aanspreekpunt voor het lepen Mienskipsfûns konden ook initiatieven uit Noordwolde en Wolvega profiteren van financiële bijdragen. Met ondersteuning van de gemeente zag een nieuwe wijkvereniging het licht: stichting Buurtbelang Lindewijk. Wij zijn blij met dit nieuwe bewonersplatform als samenwerkingspartners en aanjager van nieuwe initiatieven in de wijk. Daarom komt de stichting sinds 2020 in aanmerking voor het werkbudget van het dorpenfonds.

Werken met de omgevingsvisie

Als start van de Maatschappelijke Overeenkomst Nijeholtpade organiseerden we gezamenlijk met het dorp de aftrap voor de medewerkers van de gemeente en bewoners van Nijeholtpade. Op 12 thema's is afgelopen jaar samengewerkt om de vastgelegde afspraken uit te voeren en doelen te bereiken. Ondanks corona zijn op diverse onderdelen stappen gezet. Zo was 2020 de opmaat naar een vervolgaanpak op het gebied van woningbouw en werd de Hoofdweg opnieuw ingericht basis van de ideeën van bewoners. Ook andere dorpen denken voortdurend na over de eigen toekomst. Een aantal is aan de slag gegaan met een eigen dorpsvisie. Samen met deze dorpen verkennen we de ambities en manier van samenwerken.

Ontwikkelen rol en positie dorpencoördinator

We zien een verschil in ambitieniveau tussen de dorpen. Dit vroeg ook in 2020 om maatwerk en de nodige flexibiliteit van onze organisatie. Door de functie van dorpencoördinator hebben wij zicht op de identiteit van de dorpen en hoe wij hier op in kunnen spelen. Juist in coronatijd zagen wij het belang van de korte lijnen die er zijn met onze dorpen en lag daar de prioriteit. De dorpencoördinator was daarin een vertrouwd aanspreekpunt en speelde een belangrijke rol in het verbinden van de plaatselijke belangen, inwoners, vakafdelingen, vlechtwerkers en externe partners.

Beleidsplan (digitale) dienstverlening

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja. We vergelijken 2020 met 2019 en zien dat verschillende prestaties zijn verbeterd. We monitoren de contacten met onze inwoners. Indien nodig passen we processen en gedrag aan. De verbetering geldt ook voor de servicenormen. Meer toelichting hierop vindt u bij de beleidsindicatoren.

Ten gevolge van corona is in maart 2020 van het ene op het andere moment overgegaan op werken op afspraak. Voor veel inwoners was dit passend maar een aantal inwoners zien dit ook als een gemis, zij ervaren een drempel. Ook gelet op de tijdelijke sluiting van Griffioenpark 3. Dit is niet direct te kwantificeren maar wel een punt van aandacht.

In 2020 stond het (her-)ijken van de doelstellingen en de middelen op het programma. Hier zijn we eind 2020 mee gestart. De planning is om de raad aan het einde van 2021 een voorstel te presenteren. Ons kwaliteitshandvest dienstverlening 2018 zal vervolgens worden geactualiseerd.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoeren landelijk programma digitalisering

De rijksoverheid stelt onder andere dat alle contacten en producten van een gemeente digitaal geregeld kunnen worden. Voor het overgrote deel van onze producten is dit zo. Wij zijn actief bezig met verder digitaliseren van ons aanbod. Zowel digitaal als persoonlijk contact is mogelijk.

Zorgen voor een klantgerichte en begrijpelijke website

Steeds meer gebruiken mensen de website als ingang voor het eerste contact met de gemeente. De website wordt voortdurend verbeterd, zoals aanbieden van nieuwe producten of het verbeteren van teksten. Dat doen we mede aan de hand van feedback die wij van onze websitebezoekers krijgen.

Spelregels en maatwerk

Binnen de wettelijke regels helpen wij onze inwoners. Daarbij houden wij rekening met de situatie van onze inwoners. Wij leveren maatwerk en kunnen op die manier onze inwoners zo goed mogelijk helpen.

B1 taalgebruik is de norm aan de telefoon en in correspondentie

Door B1 taalgebruik zorgen wij ervoor dat onze inwoners, bedrijven en instellingen ons kunnen begrijpen.

Klanttevredenheid publiekszaken

Op verschillende manieren is de klanttevredenheid gemeten. Zowel van onze bezoekers op de website als van de bezoekers in het gemeentehuis. De resultaten van de enquête staan vermeld bij "Indicatoren". Aan de hand van de bevindingen hieruit maar ook van overige feedback die wij krijgen verbeteren wij onze dienstverlening.

Kanaalsturing

Onze inwoners, bedrijven en instellingen hebben de mogelijkheid tot het gebruiken van de kanalen die het beste bij hun passen. Denk daarbij aan: persoonlijk in het gemeentehuis, keukentafelgesprek, telefoon, brief, digitaal-loket en social media.

Proces doorontwikkeling organisatie met PIM op expeditie

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja, de activiteiten verlopen volgens planning. Met faciliteiten (laptops, belapp en dockingstations) en andere kantoorinrichting om anders te werken hebben we geëxperimenteerd en breiden we geleidelijk uit. Budget hiervoor heeft u voor de begroting 2020 geautoriseerd. Het bewustmaken, opleiden en trainen van medewerkers in het gekanteld werken gaat door en met onze acties uit het plan van aanpak vitaliteit hebben we ook in 2020 gevolg gegeven. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we hier nader op in.

Continueren en door ontwikkelen OWO-samenwerking

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja, terugblikkend op 2020 is de OWO- samenwerking uitgevoerd binnen de "lijnen". In 2020 is de opdracht door de gemeenteraden om te komen met een visie op de OWO- gedaan. De visie op de OWO- samenwerking is uitgewerkt en eind 2020 aan de gemeenteraden aangeboden.

Een actief communicatiebeleid

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Communicatie en de coronacrisis

De coronacrisis heeft in 2020 veel inzet gevraagd op het gebied van communicatie. Vooral in de eerste drie maanden was het nodig om bijna dagelijks te communiceren over de situatie. Elke persconferentie bracht nieuwe dilemma's en boodschappen met zich mee. We informeerden inwoners, ondernemers, belangengroepen en medewerkers. En we vertelden wat iedereen kon doen. De burgemeester is ondersteund in zijn rol als burgervader, in het uitleg geven over de situatie en het laten zien dat hij met iedereen meeleeft.

Concreet betekende dit extra werkzaamheden naast -en vaak ook in plaats van- het gewone werk. Op basis van de dagelijkse actuele ontwikkelingen bekeken we aan welke informatie inwoners en ondernemers behoefte hadden. Daar pasten we de communicatie op aan. Hiervoor zijn veel verschillende middelen ingezet: onder meer sociale media, de website (coronapagina en nieuwsberichten), intranet, persberichten, Westwijzer, nieuwsbrief dorpencoördinator en ondernemers, interviews, filmpjes, mailings en wenskaarten.

U bent als raad via de wekelijkse en later maandelijkse memo's Update Coronavirus Weststellingwerf op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen en de inzet daarop van de organisatie. Door deze communicatie inzet in de coronacrisis hebben we in 2020 niet alles gedaan wat we wilden doen.

Een actief communicatiebeleid

Bij alle communicatie werkzaamheden is invulling gegeven aan de uitgangspunten van de Communicatievisie 2017-2020:

- De communicatie van Weststellingwerf heeft een goede kwaliteit. Inwoners vinden dat wij klantgericht, open en betrouwbaar zijn. We gebruiken begrijpelijke taal en herkenbare middelen. Verder is onze informatie snel en gemakkelijk te vinden.
- Een professionele inzet van online en offline communicatiemiddelen. De website is het belangrijkste communicatiemiddel.
- Een zichtbaar college en een helder proces voor het nemen van besluiten.
- Een goede relatie met de pers.
- Meedenken en meepraten voor medewerkers en inwoners leuker en gemakkelijker maken.
- Het intranet helpt medewerkers om elkaar te vinden en samen te werken.

Projecten

Naast alle corona werkzaamheden is 2020 ook bijgedragen aan projecten en zijn communicatiekansen benut:

- Ruimte: herinrichting De Blesse, klimaat & duurzaamheid, centrumvisie Wolvega, Omgevingswet, afvalinzameling, gaswinning, kavelverkoop;
- Sociaal domein: zichtbaarheid/positionering gebiedsteams, Regio Deal, Bestemming Noordwolde, introductie Vrijwilligerspunt, Grip op Wmo.

Er zijn proactief meerdere middelen ingezet om de doelgroepen effectief te bereiken.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Een begrijpelijke en toegankelijke website

In 2020 was alle belangrijke informatie op de website te vinden. We zorgden ervoor dat bezoekers snel konden vinden wat ze zochten. Ook is gewerkt aan de digitalisering van formulieren.

Het gebruik van de website is in 2020 weer toegenomen. De website kreeg 164.287 unieke bezoekers, dat is 40% meer dan in 2019. De bezoekers:

zorgden voor 281.261 (2019: 210.827) bezoeken aan de website;

bekeken samen 842.023 (2019: 663.079) pagina's;

bezoekten de website vooral via de mobiele telefoon (49,7 %, 3,6 % meer dan in 2019) en de computer (44,7% (2019: 45%). Het gebruik van de tablet daalde met 3,4% naar 5,5%.

We plaatsten 215 nieuwsberichten op de website. We verstuurd digitale nieuwsbrieven die naar het gemeentenieuws verwezen. De digitale nieuwsbrief met algemeen gemeentenieuws kwam 18 keer uit, de nieuwsbrief voor ondernemers kwam negen keer uit en de nieuwsbrief van de dorpencoördinator kwam 14 keer uit.

Een online platform voor de participatie van inwoners

Weststellingwerf wil dat inwoners kunnen meedenken en meepraten. In 2020 konden fysieke bijeenkomsten vanwege corona niet doorgaan. Een online platform had ons kunnen helpen in de dialoog met inwoners. Helaas was er vanwege corona onvoldoende tijd om een online platform voor participatie op te zetten en daarmee te gaan experimenteren.

Een professionele en actieve inzet van sociale media

Sociale media zijn een volwaardig communicatiekanaal. Door onder meer 'What's in it for me' berichten, persoonlijke verhalen en beeldcontent zorgden we voor meer interactie, meer volgers en bereik.

Op Instagram groeien we hard. Op 31 december 2020 hadden we 959 volgers, 330 meer dan een jaar daarvoor (+52%). We plaatsten 69 berichten op de tijdlijn en 180 stories (bericht wat maximaal 24 uur zichtbaar is). De geplaatste content was een combinatie van nieuws, campagne-achtige berichten.

Op Facebook kregen we er bijna 335 volgers bij (+16%). Op 31 december hadden we 2.488 volgers. We plaatsten in totaal 351 berichten, bijna 100 meer dan in 2019. We hebben 28 stories geplaatst. Op Facebook plaatsten we vooral nieuws, informerende berichten en veel corona content.

Op LinkedIn groeiden we ook hard. Op 31 december 2020 hadden we 3.182 volgers, 864 meer dan vorig jaar (+ 27%). Het is niet bekend hoeveel berichten we hierop plaatsten. We plaatsten vooral berichten gericht op ondernemers/ZZP'ers en vacatures voor de gemeente Weststellingwerf.

Op Twitter zijn we af en toe actief. Net zoals vorig jaar zijn we niet veel gestegen in het aantal volgers: het kanaal heeft nu 2.106 volgers (78 meer dan in 2019, +4%). We plaatsten in totaal 86 tweets: vorig jaar plaatsten we 64 tweets. We plaatsten vooral nieuws en informerende berichten. Berichten waren vaak gericht op ondernemers/ZZP'ers.

Een update van de communicatievisie

Het is niet gelukt om in 2020 een nieuwe communicatievisie te maken. De Communicatievisie 2017-2020 is gelukkig nog steeds een goede basis voor de gemeentelijke communicatie.

Een wekelijkse gemeentepagina Westwijzer in de krant

We waren van plan om de wekelijkse bekendmakingen in de krant op de gemeentepagina Westwijzer te plaatsen. Dit kan wanneer het proces van het invoeren van bekendmakingen is aangepast. Vanwege corona heeft ook dit vertraging opgelopen.

Het gebruik van heldere taal door medewerkers

Ook in 2020 was er aandacht voor heldere taal. Nieuwe medewerkers hebben online trainingen gevolgd. En er is gebruik gemaakt van de hulpmiddelen die we aanboden.

We zien dat college- en raadsvoorstellen steeds begrijpelijker worden. De besluitenlijsten van B&W zijn nu ook in heldere taal geschreven.

Indicatoren

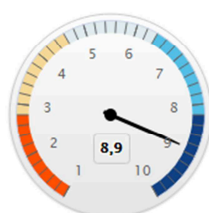
Wij hebben deelgenomen aan de benchmark Dashboard Dienstverlening van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB).

Resultaten van het onderzoek Dashboard Dienstverlening:

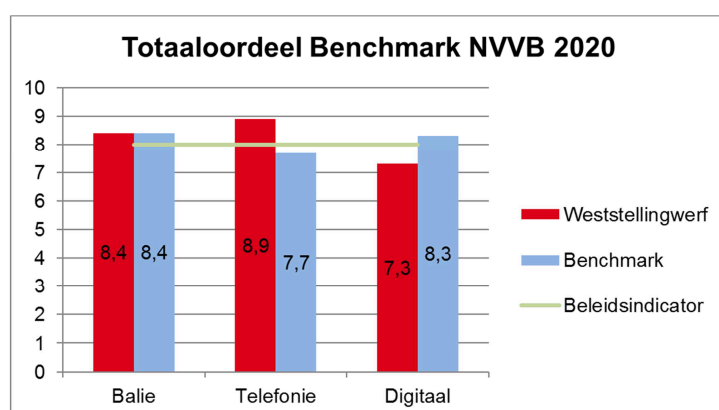
Totaaloordeel Balie

Totaaloordeel Telefonie

Totaaloordeel digitaal

Resultaten klanttevredenheid Weststellingwerf 2017-2020	2018	2019	2020
Balie	8,0	8,3	8,4
Telefonie	7,2	7,8	8,9
Digitaal	6,3	6,9	7,3

Bron NVVB - geraadpleegd op 1 maart 2021.

In het collegeprogramma is de volgende beleidsindicator benoemd: Klanttevredenheidsscore van (gemiddeld) minimaal 8.

In het Dashboard Dienstverlening wordt Weststellingwerf vergeleken met de benchmark (van deelnemende gemeentes).

Ten gevolgen van de corona pandemie zijn de balie en telefonie resultaten op basis van het eerste kwartaal.

Vanaf 2018 is er bij digitaal een stijgende lijn te zien.

Aantal geregistreerde baliebezoekers:

Totaal zijn dit in 2020 10.333. In het onderstaande schema staan de producten vermeld waar de meeste mensen voor zijn gekomen.

Wat valt op bij het aantal bezoekers.

Burgerzaken heeft in 2020 minder baliebezoekers dan in 2019, een dalende trend die zich doorzet. De oorzaak is dat er meer producten digitaal geregeld en aangevraagd worden. Daarnaast zijn wij door de corona pandemie op afspraak gaan werken en zochten inwoners vaker telefonisch of digitaal contact. Ook hebben beperkingen rondom internationaal reizen invloed op de afname van reisdocumenten.

Bezoekers komen niet alleen voor Burgerzaken maar ook voor Belastingen, Sociaal domein en VTH. Na invoering van de maatregelen rondom de corona pandemie is voor Belastingen, Sociaal domein en VTH het bezoekersaantal sterk verminderd . Ter illustratie: de eerste 3 maanden ontvingen wij voor deze 3 'afdelingen' gemiddeld 57 bezoekers per maand, vanaf april gemiddeld 8 bezoekers per maand.

Producten Dienstverlening	2018	2019	2020
Burgerzaken	17.156	13.468	9.929
Belastingen	117	180	45
Sociaal domein	751	573	167
VTH	273	286	35

Huwelijken	2018	2019	2020
Huwelijk	76	51	66
Geregistreerd partnerschap	45	53	59
Omzetting huwelijk/partnerschap	5	2	3
Totaal	126	106	128
Waarvan kosteloos	74	63	89

Geregistreerde meldingen openbare ruimte:

In 2020 zijn er totaal 2.706 meldingen geregistreerd. In 2019 waren dat er in totaal 2.283. Dit is een stijging van 19%. Net als in 2019 is er binnen de categorie afval een flinke toename van het aantal meldingen over het vervangen van kapotte vuilcontainers.

Resultaten Monitor Doelgerichte Digitalisering (MDD). Digitale volwassenheid burgers en ondernemers: Aan de hand van de resultaten hebben we in het hele jaar aanpassingen gedaan. We hebben er voor gezorgd dat er meer producten digitaal aangevraagd en geraadpleegd kunnen worden. Naast het maken van nieuwe formulieren hebben we ook formulieren verbeterd. Ook hebben wij de persoonlijke internetpagina, voor onze inwoners: Mijn Weststellingwerf, verbeterd.

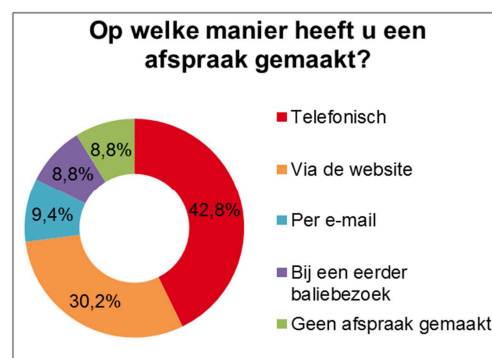
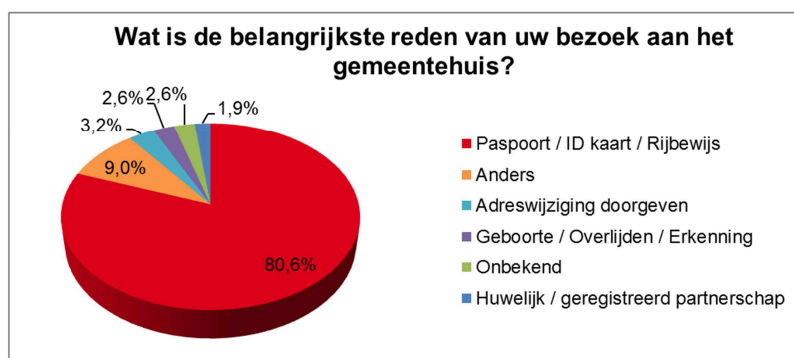
Dienstverlening ondernemers: zie Programma 3.

Resultaten website:

Aantal bezoekers		2018	2019	2020
Bezoekers	194.721	210.827		281.261
Unieke bezoekers	96.788	117.387		164.287
Paginaweergaven	648.964	663.079		842.023

Enquête: Contact met de gemeente 2020.

Er zijn 155 enquêtes ingevuld. Hieronder het resultaat:

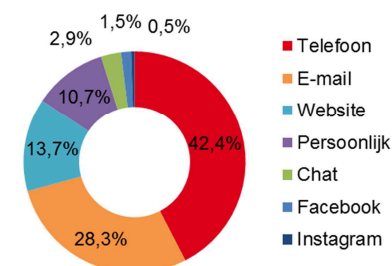

Komt het gegeven rapportcijfer wel of niet overeen met de verwachtingen die u vooraf had?

Welk kanaal kiest de bezoeker voor contact met de gemeente

Verwachting	Aantal	Gemiddeld rapportcijfer
Het was beter dan ik had verwacht	10	9,1
Komt overeen	116	8,3
Het viel me tegen	8	6,1
Ik had geen verwachtingen	17	8,3
Onbekend	4	8,8
Eindtotaal	155	8,3

Serviceniveau:

Telefonie: Het aantal ontvangen telefonische oproepen via het algemene nummer is in 2020: 29.211, in 2019 was dit 27.026 en in 2018 29.748. Het serviceniveau lag gemiddeld op 95 %.

Baliebezoek: De gemiddelde wachttijd is 58 seconden. 88,3 % van alle bezoekers wordt binnen 5 minuten geholpen, 49,3 % hoeft helemaal niet te wachten. Door op afspraak te werken is de wachttijd voor burgers sterk afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Op afspraak werken heeft geen negatieve invloed op de klanttevredenheid gehad.

Bronnen: Baliecontacten: JCC; Telefonische contacten: Mitel; KTO Dashboard Dienstverlening; iZaakafhandeling; eigen gegevens, geraadpleegd op 1 maart 2020.

Beleidsindicatoren

De effecten van beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	2017	2018	2019	2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	10,0	10,6	10,9	11,8
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	9,7	10,3	10,3	11,3
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	731,3	688,2	744,6	786,6
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	15,8%	14,2%	13,6%	15,2%
Overhead	% van totale lasten	10,3%	9,6%	8,3%	10,7%

Bron: eigen gegevens

De berekening van deze indicatoren is gebaseerd op het document van de VNG 'Definities beleidsindicatoren 'bestuur en organisatie'.

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verskil begroot - werkelijk
Lasten	2.622	2.575	2.571	-47
Baten	-327	-308	-308	19
Saldo van lasten en baten	-2.295	-2.267	-2.263	28
Resultaat	-2.295	-2.267	-2.263	28

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 0.

Programma 1 | Veiligheid

Programma 1 Veiligheid

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Taakvelden

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Beleidsnota's

- Regionaal risicoprofiel 2018-2021
- Regionaal beleidsplan crisisbeheersing 2019-2022
- Nota Regionaal beleidsplan veiligheid Noord Nederland 2018
- Beleidsplan Brandweezorg 2019-2022
- Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Op 1 juni 2020 is het integraal veiligheidsbeleid 2020 - 2023 vastgesteld. Het integraal veiligheidsbeleid bevat een vijftal geprioriteerde thema's; ondermijnende criminaliteit, diefstal met accent op cybercrime, verbinden van zorg en veiligheid, verkeersveiligheid en brandveiligheid. Corona had ook veel gevolgen voor onze focus op openbare orde en veiligheid. Elke nieuwe noodverordening vroeg om besluitvorming in ons college. En elke nieuwe noodverordening en introductie van nieuwe maatregelen leidde ook tot veel vragen van inwoners en ondernemers over interpretatie van de regels en eventuele ontheffingen daarop.

Enkele opvallende acties uit 2020 zijn:

- In samenwerking met politie en Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) is een ondermijnende criminele organisatie opgerold. Deze organisatie hield zich onder andere bezig met drugshandel en witwassen.
- Om de ondermijnende criminele organisatie hingen een aantal jongeren. Door middel van een persoonsgerichte aanpak (PGA) hebben we deze jongeren uit het circuit gehaald.
- Door de coronapandemie is een crisisteam samengesteld. Openbare orde en veiligheid had een belangrijke rol hierin.
- De pandemie zorgde ook voor een vermindering van woninginbraken en verkeersoverlast.

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van criminele jeugd/individuele probleemjongeren

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja, wij hebben een hinderlijke, overlastgevendende en criminele (jeugd)groep aangepakt. Hierin heeft de gemeente de regie.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Volgen ontwikkelingen

In 2020 is er structureel overleg geweest tussen gemeente, jongerenwerk, scholen en politie. Samen volgen wij de ontwikkeling van groepen jongeren en ondernemen wij actie.

Ketensamenwerking

Binnen het proces Aanpak Voorkomen Escalatie is de ketensamenwerking versterkt en worden ontwikkelingen en trends besproken.

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van de brandveiligheid

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Volgens de Wet op de veiligheidsregio's voert VRF de brandweertaken uit. Wij zijn een verbindende factor geweest tussen het regionale beleid en de lokale uitvoering.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Betrokkenheid

Betrokkenheid tonen richting de lokale brandweerposten. In verband met corona en onze werkzaamheden hieromtrent, is de betrokkenheid minder geweest dan gepland.

Ontwikkelingen volgen

Wij hebben de ontwikkelingen vanuit de Veiligheidsregio nauwlettend gevolgd en de gemeenteraad is hierover geadviseerd.

Opstellen uitvoeringsprogramma's

Samen met VRF hebben wij afstemming gezocht over preventie (onder andere communicatie), repressie en nazorg.

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van objectieve veiligheid en criminaliteit

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja, wij hebben gewerkt aan een veilige samenleving en het tegengaan van criminaliteit. In 2020 hebben we de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) verstevigd, die criminele en ondermijnende activiteiten in het voor publiek toegankelijke panden, kan tegengaan.

Het jaar 2020 stond in het teken van landelijke maatregelen omtrent corona. Een belangrijke maatregel die onze inwoners werd opgelegd was het thuiswerken. Dit is mogelijk een reden dat de woninginbraken fors zijn gedaald in plaats van gestegen. Cybercrime daarentegen heeft landelijk een stijging laten zien.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoeringsplan opstellen

In 2020 hebben wij het Uitvoeringsplan 'Ondermijnende Criminaliteit' opgeleverd en zijn we begonnen met het opstellen van het Uitvoeringsplannen 'Diefstal met het accent op cybercrime' en 'Zorg en Veiligheid'.

- De Uitvoeringsplannen bevatten acties om ondernemers en inwoners bewust te laten worden en hen een handelingsperspectief te bieden.
- Hebben wij de persoonsgerichte aanpak ontwikkeld en waar mogelijk nemen we bestuurlijke maatregelen die kunnen bijdragen aan dit doel.
- In samenwerking met politie hebben we het tactische veiligheidsoverleg opgericht.

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van de sociale kwaliteit woon- en leefomgeving

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja, we hebben samen met onze ketenpartners gewerkt aan het voorkomen van sociale problemen in de wijk. Daar waar sociale problematiek gesignaleerd werd, hebben we dit niet verder laten escaleren. Wij hebben veel samen gewerkt met het Sociaal domein.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Implementeren persoonsgerichte aanpak

In 2020 hebben wij het proces persoonsgerichte aanpak (PGA) geïmplementeerd. Hierin werken wij nauw samen met het Sociaal domein en politie.

Toepassen actuele wetgeving

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) ingevoerd. Samen met het Sociaal domein geven we hier vorm aan.

Verbinden zorg en veiligheid

Binnen de gemeente werken we samen met ons netwerk, volgens de Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE). Hiermee verbinden we zorg en veiligheid met elkaar. In complexe casuïstiek, met zorg- en veiligheidsaspecten, werken we samen met het Veiligheidshuis.

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van verkeersveiligheid

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Wij hebben het regulier verkeersoverleg tussen politie en gemeente geactualiseerd. De actualisatie was nodig omdat bij de politie en gemeente personeelwisselingen hadden plaatsgevonden.

Het jaar 2020 stond in het teken van landelijke maatregelen omtrent de coronapandemie. Een belangrijke maatregel die werd opgelegd is het thuiswerken. Dit is mogelijk de reden dat verkeersstromen in 2020 fors zijn gedaald en heeft geresulteerd in een significante daling van zowel controles door politie en verkeersongevallen.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Faciliteren verkeerswerkgroepen

Wij hebben verkeerswerkgroepen in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland ondersteund.

Manifest Verkeersveiligheid

Wij hebben uitvoering aan het Manifest Verkeersveiligheid Fryslân gegeven.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ja, de gemeente heeft een plan ingeval van ramp/crisis.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Professionele crisisbeheersing organisatie

De gemeente heeft invulling gegeven aan de regionale afspraken over de expertteams en lokale crisisede medewerkers. De medewerkers met een taak in de rampenbestrijding hebben opleidingen en trainingen gevolgd en geoefend.

Beleidsindicatoren

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van de sociale kwaliteit woon- en leefomgeving

aantal x 1				
Lokale beleidsindicator	2017	2018	2019	2020
Burenruzies voorgelegd aan mediator*	3	0	0	1
Geregistreerde meldingen over burengerucht**	102	121	96	129
Meldingen van overspannen/gestoorde personen**	111	111	113	89
Nazorg ex-gedetineerden trajecten***	18	13	19	3
Waarvan begeleiding vanuit zorg mbt ex- gedetineerden****	10	5	9	1
Incidenten vernieling en zaakbeschadiging**	108	83	155	96
Incidenten overlast**	257	269	397	475
<p>*Bron: Interne registratie veiligheid **Bron: 12 maand rapportage politie ***Bron: Online registratie DPAN (gestopt op 31 maart 2020 is nu Justid) ****Bron: Interne registratie procesregisseur Sociaal domein</p> <p>Verklaring flinke stijgingen overlast en daling vernieling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overlast: In 2020 waren een aantal jongeren die voor overlast in een wijk zorgde. Mede door een gerichte (politie) actie, is deze overlast gestopt. • Vernieling: Ten opzichte van vorige jaren is hier een forse daling te zien. Waarschijnlijk zijn de coronamaatregelen, bijv. het thuiswerken, hiervoor verantwoordelijk. 				

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van de objectieve veiligheid en de criminaliteit

Lokale beleidsindicator	aantal x 1			
	2017	2018	2019	2020
Aangiftes woninginbraken*	40	42	68	14
Aangiftes inbraken in schuren/bijgebouwen*	14	6	10	7
Aangiftes mishandelingen*	44	52	45	43
Aangiftes bedreigingen*	31	25	32	45
Opgelegde huisverboden**	2	4	3	5
Registraties huiselijk geweld*	92	128	100	91

:*Bron: 12 maand rapportage politie
 **:Bron: Online registratie huisverboden Khonraad

Verklaring stijging en daling:

Bedreigingen: Het aantal bedreigingen in 2020 is iets gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. De reden hiervan kan liggen in de coronamaatregelen, waardoor meer mensen thuis moesten blijven.

Woninginbraken: Het aantal woninginbraken in 2020 is fors gedaald. Waarschijnlijk zijn de coronamaatregelen, bijv. het thuiswerken, hiervoor verantwoordelijk. Maar iedere inbraak is er één teveel.

Huiselijk geweld: Juist door de coronamaatregelen waren de voorspellingen dat in deze topic een stijging zou zijn. Dit blijkt niet het geval te zijn en ligt het aantal registraties net onder het gemiddelde.

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	Gemeente				Nederland			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Winkeldiefstallen	Per 1.000 inwoners	1,2	1,4	1,4	-	2,2	2,2	2,3	-
Diefstallen uit woning	Per 1.000 inwoners	1,6	1,7	2,5	-	2,9	2,5	2,3	-
Geweldsmisdrijven	Per 1.000 inwoners	3	3,8	4	-	5,1	4,9	4,9	-
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Per 1.000 inwoners	4,6	4,7	7,7	-	6,3	5,8	6,3	-
Verwijzingen Halt	Per 1.000 inwoners	47	38	66	-	131	119	132	-

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 1 maart 2021

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van verkeersveiligheid

aantal x 1				
Lokale beleidsindicator	2017	2018	2019	2020
VVN vrijwilligers acties op scholen in samenwerking met scholen en plaatselijke belangen/verkeerswerkgroepen politie	15	9	14	4
Bron: Registratie verkeerskundige afdeling ruimte				

De gemeente is een veilige samenleving op het gebied van de brandveiligheid

aantal x 1				
Lokale beleidsindicator	2017	2018	2019	2020
Controles op brandveiligheid bedrijven*	50	123	59	37
Voorlichtingen op scholen**	9	5	8	3
Oefeningen in de wijk**	1	0	2	0
Voorlichtingen na brand**	2	3	5	0
*Bron: Jaarrapportage VTH 2020				
**Bron: Jaarrapportage brandweer 2020				
Verklaring daling				
Voor alle vier beleidsindicatoren geldt dat de coronamaatregelen reden is voor een forse daling.				
Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.				

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	1.636	1.646	1.589	11
Baten	-40	-51	-51	-11
Saldo van lasten en baten	-1.596	-1.595	-1.538	1
Resultaat	-1.596	-1.595	-1.538	1

Toelichting - Wat mag het kosten

Doordat de bedragen bij de baten en de lasten afgerond zijn op duizendtallen kan het voorkomen dat onder streep een saldo staat met een ander resultaat dan het saldo van de afgeronde getallen.

De inhoudelijke toelichting op de cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 1

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Portefeuillehouder(s)	Jongebloed en Rijkers
Organisatie	Ruimte

Taakvelden

- Openbaar vervoer
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in de openbare ruimte)
- Verkeer en vervoer
- Recreatieve havens
- Parkeren (geen lasten en baten)

Beleidsnota's

- Beleidsplan Kwaliteitsambitie openbare ruimte 2012-2016
- Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP 2000) inclusief de uitgevoerde evaluatie (2007)
- Nota Openbare verlichting
- Landschapsbeleidsplan
- Bomenbeleidsplan
- Beleidsvisie Versterking kernwinkelapparaat (MKB REVA rapport)
- Ontwikkelagenda Versterking economische structuur
- Structuurplan 2000-2015
- Investeringskalender 2017 - 2027
- Collegeprogramma 2018-2022
- Omgevingsvisie Weststellingwerf

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Veenweideprogramma

In 2020 hebben provincie Fryslân en wetterskip Fryslân een ontwerp Veenweidevisie 2021-2030 opgesteld. De gemeenteraad heeft daarop in december 2020 een zienswijze ingediend. Voor de gemeente zijn de volgende onderwerpen in het bijzonder van belang: de economische situatie rondom de landbouw, de situatie van de gemeentelijke wegen en riolering en de funderingsproblematiek.

Biodiversiteit

Afgelopen jaar zijn in projecten (aanleg en renovatie) maatregelen uitgevoerd die het vergroten van de biodiversiteit bevorderen. In de raadsmemo Biodiversiteit die we u in februari 2021 aanbieden worden de projecten ook benoemd. In het uitloopgebied Wolvega Zuid en op Industrierterreinen Wolvega is verder ervaring opgedaan met vormen van ecologisch beheer (o.a. gefaseerd maaien /sinusbeheer) Dit heeft een positieve invloed op de hoeveelheid en diversiteit in soorten insecten. Bij de aanleg van bermverhardingen en glasvezel zijn dit jaar ruim 100 km bermen ingezaaid met een gebiedseigen bloemrijk mengsel. In de dorpenprojecten en in persberichten is veel aandacht besteed aan voorlichting over biodiversiteit, hoe bewoners zelf aan de slag kunnen om hun tuin te vergroenen. Als gemeente doen we mee aan een provinciaal bewustwordingscampagne Biodiversiteit.

Vervanging bedieningsinstallatie brug Nijelamer

In de begroting 2020 is voor de vervanging van de installatie krediet beschikbaar gesteld. De aanbesteding heeft eind 2020 plaatsgevonden. Uitvoering vindt plaats in 2021.

Lelylijn

Wij hebben uw oproep om de lobby voor de Lelylaan te ondersteunen uitgevoerd. Wij volgen de ontwikkelingen met belangstelling en houden u daarvan op de hoogte.

Aanpassen indeling luchtruim.

Er wordt onder aansturing van de Rijksoverheid gewerkt aan een herindeling van het luchtruim, zowel voor burgerluchtvaart als militair. Wij volgen de ontwikkelingen om tijdig te kunnen reageren.

Aanleg zebrapaden.

In 2020 is hiervoor nog geen concreet beleid opgesteld. Bij concrete herinrichtingsplannen in Wolvega zal deze vraag worden meegenomen.

Kwaliteit (onderhoudsniveau) openbare ruimte

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Kwaliteit openbare ruimte en inrichtingskwaliteit

In het collegeprogramma 2018-2022 hebben wij aangegeven hoe wij willen komen tot een nieuwe kwaliteitsambitie openbare ruimte. In 2019 is de politieke discussie verlegd van onderhoudskwaliteit naar inrichtingskwaliteit. Onder inrichtingskwaliteit verstaan wij zowel de kwaliteit van aanleg als van onderhoud van de openbare ruimte. Wij verwachten in 2021 besluitvorming over de handleiding duurzame inrichtingskwaliteit openbare ruimte (DIOR).

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Bepalen van het gewenste kwaliteitsniveau openbare ruimte

Zoals wij u al hebben gemeld, zien wij een verschuiving in de politieke discussie van onderhoudskwaliteit naar inrichtingskwaliteit. Wat wij merken is dat, vooral bij herinrichtingen, er behoefte is aan een basis voor de bepaling van de inrichtingskwaliteit openbare ruimte. Onder inrichtingskwaliteit verstaan wij onder andere inrichtingsprincipes en materiaalkeuze. Dit betekent een verandering van de ambitie. Dat vraagt een andere aanpak om te komen tot nieuw beleid. Met de voorbereidingen voor dat nieuwe beleid zijn wij in 2020 begonnen. Binnen dit nieuwe beleid zal ook de biodiversiteit worden meegenomen. Wij weten nog niet wat de gevolgen van het nieuwe beleid zijn voor de kosten van aanleg, realisatie en onderhoud. Wanneer daarover meer bekend is komen wij daarop terug.

Project herinrichting De Blesse

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

een herinrichting van de ontsluitende infrastructuur in De Blesse passend bij de functie van de wegen

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Opstellen van een ontwerp voor de herinrichting

De inwoners van De Blesse willen graag dat het dorp veiliger wordt voor fietsers en voetgangers. Er komt nu veel verkeer met een hoge snelheid langs de Steenwijkerweg, Spoorlaan en Markeweg. Daarnaast willen de inwoners dat deze wegen een dorpsere uitstraling krijgen. In 2020 heeft Plaatselijk Belang De Blesse samen met de gemeente een ontwerp voor de herinrichting van de Steenwijkerweg gemaakt. Op 16 december 2020 waren meer dan 100 inwoners en andere belangstellenden aanwezig bij de online bijeenkomst over de herinrichting van de Blesse. In het voorjaar van 2021 heeft de gemeenteraad het besluit genomen de herinrichting volgens de plannen uit te voeren.

Uitvoering geven aan de herinrichting De Blesse

Het definitieve inrichtingsplan is nog niet vastgesteld. De uitvoering is daarom nog niet gestart.

Autoluwe Lycklamaweg met veilige spoorwegovergang langzaam verkeer Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Wij willen een herinrichting van de Lycklamaweg. Hierbij wordt de functie van de ontsluitingsroute en doorgaande route ondergeschikt. Ook kijken wij naar aanpassing van de spoorwegovergang om deze veiliger te maken voor het langzaam verkeer.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Plan opstellen voor de herinrichting van de Lycklamaweg

Wij hebben een extern bureau opdracht gegeven om een plan op te stellen voor de herinrichting van de Lycklamaweg. Uitgangspunt is dat de Lycklamaweg autoluwer wordt. Ook krijgt het een inrichting die hoort bij de functie van een woonstraat.

In de voorbereiding zijn bewoners actief gevraagd de pluspunten en minpunten van de huidige inrichting van de Lycklamaweg aan te geven. De resultaten daarvan zijn met de bewoners gedeeld.

In 2020 is een klankbordgroep samengesteld uit bewoners aan de Lycklamaweg. Deze klankbordgroep is intensief betrokken bij het opstellen van het herinrichtingsplan.

Als onderdeel van eerdere afspraken met de provincie is bij de rotonde in de Stellingenweg een bypass aangelegd. Hierdoor maakt het doorgaande verkeer meer gebruik van de Om den Noort.

Samenwerken met NS/Prorail voor een veiligere spoorwegovergang

Afhankelijk van de voortgang van de planontwikkeling voor de herinrichting zullen gesprekken met NS/ProRail zo nodig in 2021 plaatsvinden

Uitvoering geven aan herinrichting Lycklamaweg

De planvorming is nog niet afgerond. De uitvoering is dus nog niet gestart.

Notitie veilig landbouwverkeer Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In de reguliere overleggen met verschillende partijen (o.a. LTO Weststellingwerf) is verkeersveiligheid op plattelandswegen een onderwerp van gesprek. Op die manier willen wij met de weggebruikers komen tot een zo veilig mogelijk rijgedrag.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Overleg met de agrarische sector en de bewoners

In ons structurele overleg met de agrarische sector bespreken wij de verkeersveiligheid op de plattelandswegen.

Bepalen vervolgstappen om te komen tot grotere verkeersveiligheid

Het gevoerde overleg heeft in 2020 niet tot vervolgstappen geleid.

Hoofdverkeersstructuur Wolvega en Noordwolde

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Bij alle plannen voor herinrichting van wegen speelt verkeersveiligheid en doorstroming een rol.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoeren geplande werkzaamheden infrastructuur

Zoals wij eerder hebben gemeld willen wij eerst de al geplande herinrichtingsplannen uitvoeren. Wij beoordelen de effecten van de uitgevoerde maatregelen. Daarna onderzoeken wij of er nog extra plannen nodig zijn voor het verbeteren van de hoofdverkeersstructuur in Wolvega en Noordwolde.

Fietspad langs de Linde

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Een kwalitatief goed fietspad langs de Linde vanaf de Driewegsluis tot aan het Lolkema's bruggetje.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Verbetering van het fietspad langs de Linde

Fase 1 van het fietspad (Driewegsluis - Steenwijkerweg) is in eigen beheer van de gemeente gerealiseerd en in gebruik genomen. Op enkele gedeelten van dit fietspad treedt scheurvorming op. In onderzoek is wie daarvoor aansprakelijk is. Uiteraard houden wij u op de hoogte van de voortgang daarvan.

Uitvoering van fase 2

Fase 2 van het fietspad (Steenwijkerweg - Kontermansbrug is eind 2020 in uitvoering gegaan. De provincie Fryslân realiseert dit deel van het project samen met de hermeandering van de Linde.

Grond aankopen voor fase 3

Fase 3 van het fietspad en hermeandering de Linde (Kontermansbrug tot Lolkema's bruggetje) is nog in de voorbereidingsfase. Gesprekken over de grondaankoop zijn inmiddels gestart door de grondcommissie van de gebiedscommissie Beekdal Linde.

Het herstellen en versterken van groenstructuren ter behoud van de herkenbaarheid van de identiteit van het huidige kleinschalige landschap in Zuidoost Friesland

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In februari zijn in de dorpen Boijl en Zandhuizen samen met de dorpsbelangen voor ruim 110 belangstellenden voorlichtingsavonden gehouden voor het project 'Dorp Landschap en Biodiversiteit'. Ruim 150 bewoners hebben op hun erven o.a. 377 nestkasten en insectenhôtels opgehangen, 1,8 km hagen en 486 (fruit-) bomen en 30.000 bloembollen geplant. In de openbare ruimte zijn machinaal 134.000 bloembollen geplant. De vogelwacht heeft in Boijl 150 nestkasten langs wegen opgehangen. Plannen om de groenstructuur samen met de groencommissies verder uit te werken waren door de coronamaatregelen niet mogelijk. Met de dorpen is afgesproken de plannen in 2021 verder af te ronden.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoeren van de projecten 'Dorp, landschap en biodiversiteit'

De groenstructuren in de openbare ruimte zijn nog niet hersteld of versterkt. Bijeenkomsten (plannen bespreken/ maken) met de groencommissie konden niet gehouden worden door corona . Uitvoering plannen om de openbare ruimte te vergroenen onder andere bomen planten en biodiversiteitsmaatregelen worden in de loop van 2021 verder uitgewerkt/uitgevoerd.

Herinrichting stationsomgeving

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Herinrichting stationsomgeving

In 2020 is het project afgerond.

De financiële eindafrekening met de provincie en het opstellen van de onderhoudsovereenkomst met NS moet nog plaatsvinden.

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	6.215	6.581	6.602	367
Baten	-141	-106	-106	35
Saldo van lasten en baten	-6.074	-6.476	-6.497	-402
Onttrekkingen	12	0	0	-12
Resultaat	-6.062	-6.476	-6.497	-414

Toelichting - Wat mag het kosten

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 2

Programma 3 | Economie

Programma 3 | Economie

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort, Jongebloed, Hoen en Rijkers
Organisatie	Ruimte, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Organisatie

Taakvelden

- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische ontwikkeling
- Economische promotie
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Beleidsnota's

- Investeringskalender 2017 - 2027
- Ontwikkelagenda Versterking economische structuur
- Nota Grondbeleid
- Beleidsvisie Versterking kernwinkelapparaat (MKB REVA rapport)
- Notitie Verblijfsrecreatie
- Streekplan Fryslân 'Om de kwaliteit fan de romte' en de provinciale verordening 'Romte'
- Subsidieregeling Ondernemersfonds Weststellingwerf 2020
- Collegeprogramma 2018 - 2022
- Afspraken bedrijventerrein regio zuidoost 2019-2026
- Omgevingsvisie Weststellingwerf juni 2019

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Coronapandemie

Dit jaar was de invloed van de pandemie enorm en voor bepaalde groepen ondernemers was de impact zeer groot. De situatie in Weststellingwerf sluit aan bij het landelijke en provinciale beeld. Dit betekent dat onder andere de branches horeca, de niet essentiële winkels en de hieraan verbonden bedrijven het erg moeilijk hebben. Ook zien we dat ondernemers met hun creativiteit tot nieuwe ontwikkelingen en oplossingen komen. Als gemeente stonden we klaar voor de vragen van ondernemers wanneer er nieuwe maatregelen door het rijk werden aangekondigd. Naast de landelijke regelingen zijn er in de OWO-gemeenten lokale maatregelen getroffen op het gebied van belastingen en heffingen. Voor de communicatie richting ondernemers maakten we gebruik van de gemeentelijke website en de ondernemersnieuwsbrief. Zowel ambtelijk als bestuurlijk werd een luisterend oor geboden bij ondernemers die zwaar zijn getroffen. De horeca is ruimte geboden door hun terrassen uit te breiden in de openbare ruimte.

Ondernemersfonds Weststellingwerf

In Wolvega wordt vanaf 2016 reclamebelasting geheven vanuit het principe 'Voor ondernemers, door ondernemers'. Vier jaar lang was het vaste bedrag aan reclamebelasting € 100 per bedrijf. Uit een evaluatie van de Stichting Ondernemersfonds Weststellingwerf (SOW) bleek de behoefte aan meer differentiatie in de tarieven reclamebelasting en een hogere opbrengst. Dit heeft geleid tot de invoering van nieuwe tarieven die gebaseerd zijn op de WOZ-waarde. Raadsbesluit 4 november 2019 en inwerkingtreding per 1 januari 2020. Als gevolg van de coronapandemie heeft er in 2020 geen evaluatie plaatsgevonden van de werking van het ondernemersfonds.

Stiekm Trots

Stiekm Trots is het initiatief van lokale ondernemers en andere betrokkenen uit de samenleving om Weststellingwerf op de kaart te zetten. Deze marketingcampagne wordt in 2021 verder uitgewerkt. Als gemeente hebben wij bestuurlijk deelgenomen aan diverse overleggen. Ook ondersteunen wij Stiekm Trots de komende jaren financieel met een subsidie. De Stichting Stiekm Trots verkent in 2021 met een externe deskundige de mogelijkheden om de organisatiegraad van het economisch veld in onze gemeente te versterken.

Centrumontwikkelingen Wolvega en actualisatie detailhandelsvisie Weststellingwerf

In de raadsvergadering van 2 maart is het voorbereidingskrediet voor het opstellen van een centrumvisie Wolvega en de actualisatie van de detailhandelsvisie Weststellingwerf beschikbaar gesteld. Binnen dit beschikbaar gestelde krediet zijn een strategisch adviseur en een projectleider ingehuurd. Wij hebben diverse onderzoeken laten uitvoeren voordat de corona beperkingen werden ingesteld. Een adviesbureau is ingehuurd om de centrumvisie Wolvega en de actualisatie van de detailhandelsvisie op te stellen. De uitkomsten van de uitgevoerde onderzoeken zijn daarvoor belangrijke input. Samen met een vertegenwoordiging van het bestuur van de WOW en de centrummanager zijn er meerdere bijeenkomsten geweest. De raad hebben wij op de hoogte gehouden met voortgangsnota's en ook zijn werkvergaderingen georganiseerd. Er zijn ook digitale bijeenkomsten georganiseerd met de ingestelde klankbordgroep.

Voor de actualisatie detailhandelsvisie Weststellingwerf zijn er ook gesprekken gevoerd met de klankbordgroep, de Ondernemersvereniging Noordwolde en met Home Center.

In het kader van de Friese Retail Aanpak hebben wij van de provincie een financiële bijdrage ontvangen. De bijdrage is toegekend om te komen tot een structurele samenwerkingsvorm van alle bij de centrumontwikkeling betrokken partijen.

Wij hebben bijdragen toegekend aan ondernemers voor het opknappen van de voorgevel van hun winkelpand.

De WOW en de horeca ondernemers hebben het initiatief genomen om te komen tot een verfraaiing en gebruiksvriendelijke inrichting van het centrumplein. In aanvulling op de financiering vanuit de ondernemers hebben ook wij een bijdrage toegekend.

Transport schaarste elektriciteitsnet

De capaciteit van het elektriciteitsnet is niet voor alle ontwikkelingen voldoende ondanks de uitbreiding van het onderstation in Wolvega. Dit kan van invloed zijn op de verkoopbaarheid van de bedrijfskavels. Wij zijn hierover in gesprek met de netbeheerder.

Bedrijventerreinen

Provincie Fryslân heeft in 2019 Friese bedrijventerreinen laten beoordelen, waaronder drie in Weststellingwerf. Het gaat dan om Schipsloot (inclusief uitbreiding), De Plantage en bedrijventerrein Noordwolde. De beoordeling was gericht op de toekomstbestendigheid van de bedrijventerreinen. Dit zijn bijvoorbeeld kansen op het gebied van duurzaamheid, digitalisering en circulariteit. Door het coronavirus is het project on hold gezet door de provincie Fryslân.

Daarnaast werkten wij in de regio Zuidoost Friesland mee aan een stappenplan voor het verbeteren van verouderde bedrijfslocaties. Dit is gedaan voor een aantal locaties in de regio Zuidoost Fryslan, waarvan één in onze gemeente ligt. Door het coronavirus heeft dit tijdelijk stil gelegen. Door positieve veranderingen op de verouderde bedrijfslocaties was er geen noodzaak meer voor een stappenplan. De opgedane ervaringen met het project worden in 2021 nog met andere gemeenten gedeeld.

De belangstelling voor de bedrijventerreinen is toegenomen ondanks dat het coronavirus voor een crisis zorgde. In 2020 hebben wij totaal 2,3.ha verkocht op de industrieterreinen Uitbreiding Schipsloot (8000 m2) en De Plantage (15.000 m2). Meer informatie leest u in de paragraaf Grondbeleid.

Lelylijn

De lobby voor de aanleg van de Lelylijn hebben wij ondersteund. Wij denken dat de aanleg van de Lelylijn positieve effecten zal hebben de ontwikkeling van de lokale economie. Zowel wat betreft bedrijfsontwikkelingen als woningbouw. Wij volgen de ontwikkeling nauwlettend en houden u op de hoogte.

Aanpak versterken lokale economie

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

- Samen met de ondernemers werken aan een positief ondernemingsklimaat. Wij faciliteren en verbinden.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Intensiveren bedrijfscontacten

- Zowel bestuurlijk als ambtelijk zijn er vele contacten geweest met ondernemers. De wijze van contact was divers: fysiek, video en telefonisch overleg;
- vanwege de coronapandemie heeft er een incidenteel bedrijfsbezoek plaatsgevonden;
- bij 'nieuwe' specifieke corona-maatregelen zijn er online-bijeenkomsten geweest met ondernemers uit de horeca en supermarkten;
- er zijn negen digitale ondernemersnieuwsbrieven verstuurd, waarvan er vijf geheel in het teken stonden van corona. Dit betekende informatie over de maatregelen, steunregelingen en praktijkvoorbeelden van ondernemers;
- er was contact met de ondernemersverenigingen WOW, SPBW, OVN, LTO, CCW, SOW, Stichting Bedrijvenverzamelgebouw Weststellingwerf en de Stichting Stiekm Trots;
- op de dag van de ondernemer is in samenwerking met de CCW een vezelrijk webinar met spreker Alex Klein georganiseerd. Meer dan 50 ondernemers hebben het webinar gevolgd bij het ontbijt of lunch;
- er is financieel bijgedragen aan de website van Stiekm Trots die live is gegaan.

Onderzoeken op welke manier wij kunnen meten hoe de ondernemers de dienstverlening van de gemeente waarderen.

In 2020/2021 is meegedaan aan het MKB vriendelijkste gemeente onderzoek. Naast de standaard vragenlijst zijn tien aanvullende vragen gesteld. In 2021 is het onderzoek uitgevoerd en worden eveneens de resultaten bekend. In hoeverre dit onderzoek tegemoet komt aan de wijze van meting voor de gemeentelijke ondernemersdienstverlening wordt daarna beoordeeld.

Onderzoeken of een vestigingspremie helpt om nieuwe bedrijven aan te trekken.

Zoals in de lange termijn agenda opgenomen staat dit voor eind 2021 op de planning.

Actieve promotie van beschikbare bedrijfskavels.

Zie de paragraaf grondbeleid.

Versterken (kern-) winkelstructuur Wolvega

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Een compact en aantrekkelijk centrum in Wolvega. Wij doen dit samen met de lokale ondernemers, ondernemersvereniging(en), vastgoedeigenaren, inwoners en overige stakeholders.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Samen met de ondernemers een duidelijke visie opstellen.

De gemeenteraad heeft in maart het voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daarna zijn wij voortvarend gestart om samen met alle betrokken partijen een centrumvisie voor Wolvega en een actualisatie van de detailhandelsvisie Weststellingwerf op te stellen.

Aanstellen van een centrummanager in Wolvega.

Door het bestuur van de WOW is een centrummanager aangetrokken. Deze centrummanager is onder meer intensief betrokken bij het opstellen van de centrumvisie voor Wolvega en de actualisatie van de detailhandelsvisie Weststellingwerf. De gemeente draagt financieel bij in de kosten van het inhuren van de centrummanager

Onderzoeken hoe we de klanttevredenheid in het winkelgebied kunnen meten.

De waarderingen voor het centrum uit het passanten- en bewonersonderzoek zijn uitgangspunt voor het toekomstige onderzoek naar klanttevredenheid. Dit onderzoek kan pas nadat onderdelen van de centrumvisie zijn uitgevoerd.

Opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de aanpak van het centrum.

Een uitvoeringsprogramma maakt deel uit van de op te stellen centrumvisie Wolvega

Breedband in het buitengebied

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

De witte gebieden in het buitengebied van Weststellingwerf zijn zoveel mogelijk aangesloten op breedband.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

In overleg met marktpartijen over de aanleg en voorwaarden.

In 2020 is het grootste gedeelte van de witte adressen in het buitengebied aangesloten op breedband. De werkzaamheden worden in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.

Beleidsindicatoren

		Gemeente				Nederland			
Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Funcziemenging	%	44,0%	44,7%	44,5%	-	52,5%	52,8%	53,2%	-
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	165,9	169,6	169,7	-	139,7	145,5	151,6	-

De functievermengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 1 maart 2021

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	728	705	705	-23
Baten	-434	-505	-505	-71
Saldo van lasten en baten	-294	-201	-200	93
Resultaat	-294	-201	-200	93

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 3.

Programma 4 | Onderwijs

Programma 4 | Onderwijs

Portefeuillehouder(s)	Hoen
Organisatie	Sociaal domein

Taakvelden

- Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- Onderwijshuisvesting
- Openbaar basisonderwijs

Beleidsnota's

- 2018 Kadernotitie Peuteropvang Weststellingwerf
- 2015 Beleidsregel Bekostiging lokalen bewegingsonderwijs
- 2015 Verordening Voorziening huisvesting onderwijs en beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs
- 2014 Verordening Leerlingenvervoer
- 2013 Nota Visie toekomst basisonderwijs Weststellingwerf
- 2013 OWO-visie op de drie decentralisaties
- 2012 Integraal Huisvesting Plan 2012-2015 (IHP)
- 2005 Notitie Brede schoolontwikkeling

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Onderwijsbeleid algemeen

De uitbraak van corona heeft een behoorlijke impact op de dagelijkse werkzaamheden met betrekking tot onderwijsbeleid. Dit geldt niet alleen voor het onderwijsveld maar zeker ook voor gemeentelijke onderwijsstaken. Bij de eerste lockdown kreeg de gemeente de regie voor het coördineren van de noodopvang. Van meet af aan hebben we samen met schoolbesturen en organisaties voorschoolse voorzieningen gekeken wat, aanvullend op de landelijke maatregelen, nodig was. Het heeft geresulteerd in een constructieve samenwerking en per schoollocatie een aanbod voor noodopvang van kinderen van ouders met cruciale beroepen en kinderen in een kwetsbare positie. Hierbij is vooral gebruik gemaakt van de bestaande structuur met vlechtwerkers in de school. Zoveel mogelijk vanuit het perspectief 'het kind centraal'. Vooral samen optrekken, oog en oor hebben voor wat er speelt.

Algemeen samenhangende visie onderwijs

De gemeente heeft een rol binnen het beleidsveld onderwijs. Ontwikkelingen in het Sociaal domein maken dat deze rol op verschillende terreinen verandert. Bijvoorbeeld op het gebied van zorg in- en om de school, leerlingenvervoer, sport en bewegen en leerplicht. Onderwijs en gemeente werken samen aan verschillende thema's. De rol van de gemeente is aanjagend, faciliterend of ondersteunend. In 2020 is vervolg gegeven aan het ontwikkelen van een samenhangende visie op onderwijs. Als kader is hiervoor gebruik gemaakt van het landelijke format van de lokaal educatieve jeugd agenda (LEJA). Input voor de visie is gehaald uit gesprekken met schoolbesturen, werkvergaderingen met de raad, landelijke en lokale ontwikkelingen en wet- en regelgeving. Eind 2020 is de onderwijsvisie '*Het onderwijs als schatkamer*' opgeleverd. De visie geeft een beleidskader waarbij we gezamenlijke ambities beschrijven en een heldere rol- taakverwachting is weergegeven.

Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid

Gemeenten ontvangen geld van het Rijk om de onderwijsachterstand bij kinderen in de leeftijd van 2,5 tot en met 6 jaar te verminderen en bestrijden. Het doel is dat kinderen goed voorbereid aan groep 3 van de basisschool beginnen. Het bestrijden en verminderen van de achterstand gebeurt onder andere door speciale programma's aan te bieden binnen peuteropvang, kinderopvang en het basisonderwijs. Door een andere verdeling van geld ontvangt de gemeente Weststellingwerf voor de periode 2019-2022 meer geld. Omdat ook wet- en regelgeving is aangepast is er in 2020 het beleidsplan '*Spelonderwijs*' ontwikkeld. Het plan is samen met de onderwijspartners, kinderopvang en de gemeenten Ooststellingwerf en Opsterland opgesteld. In het plan zijn voor jonge kinderen in de OWO-gemeenten de uitgangspunten, gewenste resultaten en beleidsdoelen omschreven.

Goede schoolloopbaan voor iedereen: zoveel mogelijk leerlingen en cursisten hebben een doorlopende schoolloopbaan

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In 2020 hebben we gewerkt vanuit de volgende doelstellingen:

1. We vinden het belangrijk dat iedere leerling in en rondom het onderwijs optimale kansen heeft om zijn talenten te ontwikkelen;
2. Alle leerlingen beschikken over een startkwalificatie (naar vermogen) zodat ze zijn toegerust voor vervolgonderwijs en/of de arbeidsmarkt;
3. Kwalitatief goed onderwijs;
4. Alle inwoners van Weststellingwerf beheersen de Nederlandse taal, hebben een startkwalificatie en zijn goed (naar vermogen) opgeleid;
5. Goede bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen buiten de gemeente als leerlingen hier door persoonlijke omstandigheden op aangewezen zijn.

Onderwijs en werk vormen de basis voor alle inwoners van Weststellingwerf om zich te ontwikkelen en naar vermogen deel te nemen aan de samenleving. Dit begint thuis, op voorschoolse voorzieningen en op school. Voorschoolse voorzieningen en de scholen spelen een belangrijke rol in de verbetering van kansen voor iedereen om talenten te ontwikkelen.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Leerplicht

2. Alle leerlingen beschikken over een startkwalificatie (naar vermogen) zodat ze zijn toegerust voor vervolgonderwijs en/of de arbeidsmarkt;

Leerplicht

De leerplicht begint als kinderen 5 jaar zijn en eindigt als ze 16 jaar zijn. Ouders of verzorgers moeten hun leerplichtige kinderen inschrijven op een school. Scholen en leerplichtambtenaar zien erop toe dat leerlingen ook daadwerkelijk naar school gaan. Scholen en gemeente werken samen om de leerlingen te ondersteunen tijdens hun schoolloopbaan met als doel dat alle leerlingen hun talenten in en om de school ontwikkelen en uiteindelijk een startkwalificatie halen.

De coronamaatregelen waren vanaf maart 2020 van invloed op het onderwijs en de werkzaamheden van leerplicht en leerplicht Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). In de periode van thuisonderwijs maakten scholen gebruik van tablets/laptops. Kinderen waarvan ouders een cruciaal beroep uitoefenen of waarbij sprake was van een kwetsbare positie maakten gebruik van de noodopvang. Rondom de noodopvang werkten scholen, kinderopvang, leerplicht en vlechtwerkers samen.

Kwalificatieplicht

De kwalificatieplicht is een van de maatregelen van de Rijksoverheid om schooluitval van jongeren tegen te gaan. De maatregel moet de kansen van startende jongeren op de arbeidsmarkt vergroten. De begrippen preventie, zorg en helder handhaven staan hierbij centraal. Naast de handhavingstaak is er veel ruimte voor de maatschappelijke zorgtaak. Als gemeente willen we aan de voorkant zitten. In 2020 werd bij dreigende schooluitval samengewerkt door school, gebiedsteams van de gemeente, eventuele ketenpartners en ouders. Centraal uitgangspunt hierbij was het kind en de vraag wat nodig was om schooluitval te voorkomen (maatschappelijke zorgtaak).

Leerplicht MBO en RMC

Voor leerplicht MBO en voortijdig schoolverlaters werkt onze gemeente samen met zes andere gemeenten. Dit doen we in de RMC De Friese Wouden op basis van een samenwerkingsovereenkomst. Een onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst is toezicht houden. In 2020 is dit verder uitgewerkt in een voorstel waarbij leerplichtambtenaren voortaan deze taak kunnen uitvoeren in de gehele regio van De Friese Wouden. Ook is de benoeming en beëdiging van leerplichtambtenaren anders georganiseerd.

In 2020 hadden jongeren moeite om een stageplaats of werkervaringsplaats te vinden en was de uitstroom naar arbeid moeizamer. Het vele online onderwijs was niet altijd passend bij de onderwijsbehoefte van de jongere, waardoor de motivatie daalde. Daarentegen was er ook een kleine groep die het online thuisonderwijs juist als zeer prettig heeft ervaren. Deze kinderen zijn in deze periode tot bloei gekomen. Samen met scholen en vlechtwerkers was er vanuit leerplicht aandacht voor het welbevinden van jongeren.

Passend onderwijs

1. We vinden het belangrijk dat iedere leerling in en rondom het onderwijs optimale kansen heeft om zijn talenten te ontwikkelen;

0-12 jarigen – Voor een optimale ontwikkeling en het bieden van optimale kansen is het van belang dat kinderopvang, peuteropvang, basisonderwijs en gebiedsteams goed samenwerken. In 2020 was er extra aandacht voor het ontwikkelen van- en toeleiden naar onderwijsondersteuning, gecombineerd met zorgondersteuning. De vlechtwerkers hadden contact met de basisscholen. Door de coronamaatregelen beperkte het contact zich vooral tot telefonisch overleg en videogesprekken. De vlechtwerkers hebben waar nodig ondersteuning geboden aan leerkrachten, leerlingen en ouders met zorg- of hulpvragen.

12-23 jarigen – Ook hier is het belangrijk dat scholen en gebiedsteams goed samenwerken. In 2020 is vooral aandacht geweest voor de versterking van de samenwerking tussen het onderwijs en jeugdhulp (versterken ketensamenwerking jeugd). Als gevolg van de coronamaatregelen verliep het contact tussen vlechtwerkers jeugd met scholen vooral telefonisch en door videobellen. Het ontwikkelen van- en toeleiden naar onderwijsondersteuning, gecombineerd met zorgondersteuning was hierbij een aandachtspunt.

Leerlingenvervoer

5. Goede bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen buiten de gemeente als leerlingen hier door persoonlijke omstandigheden op aangewezen zijn.

Het recht op leerlingenvervoer is in de wet vastgelegd. Als leerlingen door hun zorgbehoefte een speciale school bezoeken, kunnen ouders leerlingenvervoer aanvragen. De praktische uitvoering hiervan is vastgelegd in de verordening Leerlingenvervoer. Uitgangspunt is dat leerlingen zo zelfstandig mogelijk reizen. Waar mogelijk maken ze gebruik van openbaar vervoer. Als dat niet lukt, kiezen ouders en/of verzorgers zelf een taxivervoerder. Of brengen ouders hun kind zelf naar school.

In 2020 maakten 127 leerlingen gebruik van een vorm van leerlingenvervoer (taxi/groepsvervoer, openbaar vervoer of eigen vervoer). Dit aantal is het gemiddelde van schooljaar 2019-2020 en 2020-2021.

Tijdens de periode van thuisonderwijs door corona kwam een deel van aangepast vervoer (taxi/groepsvervoer) te vervallen. De vervoerders hebben op basis van landelijke regelingen 80% van de te verwachten omzet gecompenseerd gekregen.

Brede school

1. We vinden het belangrijk dat iedere leerling in en rondom het onderwijs optimale kansen heeft om zijn talenten te ontwikkelen;

In onze gemeente zijn vanuit het concept brede scholen zes brede scholen. Het zijn gebouwen met een school en andere kindvoorzieningen, zoals kinderopvang en peuteropvang. In de brede school wordt op basis van één pedagogisch beleidsplan samengewerkt.

Een aantal basisscholen heeft in 2020 een stap gezet in de richting van integraal kindcentrum (IKC). In een IKC wordt niet alleen samengewerkt vanuit één pedagogisch beleidsplan, maar is bovendien één persoon verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing. De doorontwikkeling van het bredescholenbeleid naar een IKC-beleid is onderdeel van de opgestelde algemeen samenhangende visie op onderwijs.

Kinderopvang en Peuteropvang

1. We vinden het belangrijk dat iedere leerling in en rondom het onderwijs optimale kansen heeft om zijn talenten te ontwikkelen;

De wet Kinderopvang en kwaliteit peuteropvang wil dat er kwalitatief goede voorzieningen zijn voor verschillende vormen van kinderopvang. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de controle op kwaliteit. De GGD heeft van de gemeente de opdracht om inspecties uit te voeren. Voor deze toezichthoudende taak ontvangen gemeenten een budget. In 2020 was het door de coronamaatregelen niet mogelijk om de inspecties op locatie uit te voeren. Een aantal inspecties is uitgevoerd op basis van documenten, beeldbellen en telefonische gesprekken. Alle locaties kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang zijn geïnspecteerd. Conform wet- en regelgeving is bij 5% van de gastouders een inspectie uitgevoerd. Bij de inspecties zijn geen ingrijpende tekortkomingen geconstateerd en was handhaving niet noodzakelijk.

Peuteropvang en kinderopvang was in 2020 vooral beschikbaar voor kinderen van ouders met een cruciaal beroep en kinderen in een kwetsbare positie. Ouders die niet in aanmerking kwamen voor opvang maar wel een contract hadden zijn financieel gecompenseerd. Ouders met een kinderopvangtoeslag kregen de compensatie van het Rijk. Ouders die gebruik maken van een gemeentelijke subsidieplaats ontvingen een compensatie van de gemeente.

Onderwijsachterstandenbeleid

1. We vinden het belangrijk dat iedere leerling in en rondom het onderwijs optimale kansen heeft om zijn talenten te ontwikkelen;

Binnen de voorschoolse voorzieningen en groep 1 en 2 van het basisonderwijs worden speciale programma's aangeboden om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Deze programma's worden betaald vanuit het Onderwijsachterstandenbeleid (Oab) van het rijk.

- In 2020 is het aanbod VVE van 10 uur per week uitgebreid naar 16 uur.
- In 2020 waren er voldoende kindplaatsen (42) beschikbaar voor kinderen met een onderwijsachterstand. Er waren geen wachtlijsten.

Preventieve Logopedie is een onderdeel van Onderwijs Achterstandenbeleid. Bij kinderen vindt de ontwikkeling van spraak en taal plaats in de leeftijd van 0 tot ongeveer 5 jaar. Een goede beheersing van spraak en taal draagt bij aan een goede start in het basisonderwijs. De gemeente draagt zorg voor het vroegtijdig signaleren van achterstanden en stoornissen op het gebied van taal en spraak. Hiervoor is er het aanbod voorschoolse educatie en/of logopedische hulp. Voor het beoordelen van de spraak- en taalontwikkeling van jonge kinderen is er preventieve logopedie.

Alle 4 en 5 jarigen worden op school logopedisch gescreend door een logopedist (zonder behandelpraktijk). Het afgelopen jaar zijn 169 kinderen gescreend. Hiervan zijn 27 kinderen voor behandeling doorverwezen naar een logopedist of audiologische centrum. Bij de peutergroepen (kinderopvang en peuteropvang) wordt gezien de jonge leeftijd door middel van observatie de spraak- taalontwikkeling beoordeeld. Als gevolg van de coronamaatregelen heeft de observatie bij zeven peutergroepen plaatsgevonden. Vanuit deze observaties zijn zes peuters doorverwezen naar een logopedist voor ondersteuning bij de spraak- taalontwikkeling.

Duurzame en toekomstbestendige onderwijshuisvesting **Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?**

In 2020 hebben we gewerkt vanuit de volgende doelstellingen:

- Een goede spreiding van toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen met een brede functie. We borgen hiermee kwaliteit en betaalbaarheid.
- Keuzevrijheid voor ouders uit diverse denominaties (levensbeschouwelijke visie) en onderwijsconcepten.
- De gemeente en schoolbesturen zorgen samen voor goede schoolgebouwen.

Er is op een aantal locaties groot regulier onderhoud uitgevoerd. Deze informatie is te vinden in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

[Spreidingsplan Toekomst basisonderwijs Weststellingwerf](#)

Dit wordt onderdeel van het opstellen van het huisvestingsplan.

[Integraal Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs](#)

Met een huisvestingsplan kunnen gemeente en schoolbesturen sturen op onderwijshuisvestingsbeleid. Om invulling te kunnen geven aan de lokale beleidskeuzes is de samenhangende visie op onderwijs input voor het huisvestingsplan. In het in 2020 opgestelde visiedocument zijn binnen het thema onderwijshuisvesting in samenspraak met het onderwijsveld lokale ambities geformuleerd. Deze ambities zijn een vertrekpunt voor het op te stellen Integraal Strategisch Huisvestingsplan. De ambities zijn:

- Een goede spreiding van primair onderwijs. Het belang van kwalitatief goed onderwijs voor kinderen in Weststellingwerf staat hierbij voorop.
- In Weststellingwerf wordt samenwerking die bijdraagt aan een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn omarmd en ondersteund. IKC-vorming /KC-vorming draagt bij aan het realiseren van één pedagogische en educatieve omgeving, waar kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën.
- In Weststellingwerf is de onderwijshuisvesting toekomstbestendig en duurzaam.

Openbaar onderwijs

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

- Er is voldoende aanbod openbaar onderwijs.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

[Toezicht houden op schoolbestuur Comprix](#)

In 2020 is de jaarrekening 2019 van Stichting Comprix aangeboden en de begroting 2020 voor kennisgeving aangenomen. Het schoolbestuur kreeg in 2020 een nieuwe bestuurder.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren per doelstelling:

Goede schoolloopbaan voor iedereen: zoveel mogelijk leerlingen en cursisten hebben een doorlopende schoolloopbaan

aantal x 1				
Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Kindplaatsen Voor-en Vroegschoolse Educatie	32	42	42	42
Deelnemers peuteropvang (zelfstandige locaties)	160	93	81	-
Deelnemers kinderdagverblijven (inclusief aanbod peuteropvang)	225	471	444	-
Leerlingen basisonderwijs	2.061	2.027	2.005	1.965
Leerlingen voortgezet onderwijs	1.525	1.440	1.457	1.450
Deelnemers educatietrajecten	50	50	-	-
Kinderopvang	10	11	12	12
Peuterspeelzalen	6	6	6	6
Scholen primair onderwijs	22	22	21	21
Scholen voortgezet onderwijs	2	2	2	2
Brede scholen	6	6	6	6

Tabel gebruikers leerlingenvervoer

aantal x 1				
Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Leerlingen	100	120	134	127

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	Gemeente				Nederland			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0,5	1,2	1,6	-	1,8	1,9	2,4	-
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	22	27	13	-	27	23	26	-
Voortijdige schoolverlaters	% deelnemers aan het VO en MBO-onderwijs	1,4%	1,5%	1,6%	-	1,8%	1,9%	2,0%	-

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 1 maart 2021

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verschil begroot - werkelijk
Lasten	3.796	3.883	3.871	87
Baten	-884	-961	-994	-77
Saldo van lasten en baten	-2.912	-2.922	-2.877	-10
Resultaat	-2.912	-2.922	-2.877	-10

Toelichting - Wat mag het kosten

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 4.

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder(s)	Hoer en Jongebloed
Organisatie	Sociaal domein, Ruimte

Taakvelden

- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Cultureel erfgoed
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Media
- Musea
- Sportaccommodaties
- Sportbeleid en activering

Beleidsnota's

- 2017 Visienota Sport en bewegen in Zuidoost Friesland 2017-2022
- 2017 Projectplan Buurtsportwerk Weststellingwerf 2017-2020
- 2015 Nota Recreatie en toerisme, perspectief Weststellingwerf
- 2010 Beleidskader Rottige Meente
- 2009 Nota Kunst en cultuur
- 2019 Lokaal Sportakkoord Weststellingwerf

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Sport en Bewegen

In 2019 is door een sportformateur samen met sportaanbieders, maatschappelijke partners, het onderwijs en de gemeente aan de realisatie van een lokaal akkoord sport en bewegen gewerkt. Dit akkoord is een lokale vertaling van het nationaal sportakkoord. 2020 is gebruikt voor de inrichting van de structuur en het plannen en uitvoeren van projecten en activiteiten.

Voor de uitvoering van het masterplan van FC Wolvega is een bijdrage beschikbaar gesteld van maximaal € 400.000. In 2020 zijn onder andere een kunstgrasveld aangelegd, verlichting en dug outs rond het hoofdveld geplaatst.

De openstelling van onze sportaccommodaties (zoals de zwembaden, sporthallen) is in 2020 aangepast naar de mogelijkheden in verband met de beperkingen door corona. Hierdoor zijn er ook minder zwemlessen gegeven. Daarmee staat de zwemveiligheid van kinderen onder druk.

Kunst en Cultuur

De kunst en cultuur sector in de gemeente Weststellingwerf is in het jaar 2020 buitengewoon hard getroffen door de coronacrisis. Tal van voorgenomen culturele activiteiten konden, in aansluiting op het landelijke beleid en maatregelen, niet doorgaan in het jaar 2020.

Opera Spanga

Helaas werd de uitvoering van de opera in de zomer van 2020 van Opera Spanga ook getroffen door de corona maatregelen waardoor de voorstelling met publiek niet door kon gaan. Opera Spanga heeft daarop een alternatief plan gemaakt en besloten om in de zomerperiode de opera te verfilmen. Daarbij het idee om de film in de herfst te vertonen aan het publiek. Maar ook deze mogelijkheid bleek uiteindelijk door corona niet haalbaar. Daarop is de film via digitale distributie te zien geweest. In aansluiting hierop heeft de gemeente Weststellingwerf in samenwerking met Opera Spanga de operafilm aangeboden aan alle inwoners van de provincie Fryslân gedurende de kerstvakantie als een bijzondere culturele groet.

Opera Spanga heeft een nieuw inhoudelijk programma aangegeven voor haar activiteiten voor de periode 2021-2024. Vanuit de gemeente is hier actief in meegedacht in 2020. Opera Spanga zal naast het reguliere hoofdprogramma in de zomer sterk inzetten op cultuurparticipatie: het betrekken van leerlingen en jong talent binnen de producties van de opera in het voorjaar en najaar. Ook zal er een winterprogramma worden opgezet. Daarmee wordt een forse verbreding van de activiteiten gerealiseerd. Dit nieuwe programma 2021-2024 van Opera Spanga heeft van de provincie Fryslân en het landelijke Fonds Podiumkunsten ondersteuning verkregen. Opera Spanga neemt daarbij een belangrijke positie in binnen het Noordelijke cultuurveld. Deze ontwikkeling geeft een versterking aan, in aansluiting op het collegeprogramma, van de culturele infrastructuur van Weststellingwerf.

Stellingwerfs/Nedersaksisch

In het jaar 2020 is de gemeente Weststellingwerf voorzitter geworden van de bestuurlijke partners Nedersaksisch. Deze partners zijn o.a. de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Fryslân. In 2020 ging het vooral over de evaluatie van het Convenant inzake de Nederlandse erkenning van de regionale Nedersaksische taal en de inzet en doelen voor een werkconferentie Nedersaksisch in het najaar 2021 met alle Nedersaksische partijen.

Sportcafé De Steense

De gemeente heeft in mei 2020 besloten om de exploitatie van het Sportcafé in De Steense structureel in eigen beheer op te pakken. Helaas is het Sportcafé door de coronamaatregelen maar beperkt open geweest in 2020.

Sport en bewegen

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

We willen dat alle inwoners kunnen sporten en bewegen, omdat dit je gezond houdt. Dit moet voor iedereen, met of zonder beperking betaalbaar en toegankelijk zijn. Dit doen we met het lokaal akkoord sport & bewegen en het Beweegteam Weststellingwerf. Het Beweegteam is de opvolger van Buurtsportwerk en probeert breder doelgroepen te bereiken. Met sport en bewegen kunnen we ook andere maatschappelijke doelen bereiken, denk aan het bestrijden van eenzaamheid. Ook hier speelt het Beweegteam Weststellingwerf een belangrijk rol in, waarbij de buurtsportcoaches laagdrempelige beweegactiviteiten organiseren voor jong tot oud. Door de corona maatregelen konden bepaalde activiteiten niet altijd doorgaan. Desondanks is er altijd gekeken naar wat wel kan, binnen de beperkende maatregelen, zoals het bewegen en sporten op afstand, in tweetallen of in kleine groepjes.

Vanaf het begin van de coronacrisis is er een overleg tussen de gemeente en sportaanbieders. Dit gebeurt meestal één dag na de persconferentie van het kabinet. Deelname aan de overleggen door sportaanbieders verschilt per keer, met tussen de 15 - 40 deelnemers per overleg. Naast het bespreken van de maatregelen is het ook een moment van uitwisseling van gedachten, initiatieven en ideeën tussen de sportaanbieders.

We zorgen samen met verenigingen voor genoeg sportaccommodaties binnen onze gemeente. Deze zijn bereikbaar, duurzaam en goed uitgerust. Zo hebben bijvoorbeeld FC Wolvega en VV VWC Munnekeburen op grote schaal hun sportparken gerenoveerd.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Lokaal akkoord sport en bewegen

In 2020 zijn de betrokken organisaties bij het lokaal akkoord sport en bewegen voortvarend van start gegaan. De structuur met een kerngroep en drie werkgroepen is neergezet. Deze werkgroepen richten zich op de thema's 'inclusief sporten en bewegen', 'vitale sport- en beweegaanbieders' en 'jong en fit vaardig'. De kerngroep bewaakt de voortgang en coördineert. Door de coronamaatregelen is de voortgang van het lokaal akkoord, en met name de uitvoering, flink beperkt. Desondanks hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden en zijn projecten van start gegaan.

Buurtsportwerk

Op beleidsniveau hebben gesprekken plaatsgevonden met Sport Fryslân en andere partners zoals het onderwijs. Doel hiervan is het herpositioneren van de inzet van Buurtsportwerk binnen de gemeente op verschillende taakgebieden (bewegingsonderwijs, naschools aanbod, versterken sportaanbieders en inzet binnen het sociaal domein). Mede daarom is de naam gedurende het jaar veranderd in Beweegteam.

Op uitvoerend niveau heeft vanwege de coronamaatregelen niet alles kunnen plaatsvinden. Door sluiting van scholen heeft bijvoorbeeld het bewegingsonderwijs niet structureel kunnen plaatsvinden, zo ook niet het naschools aanbod of projecten binnen het sociaal domein. Een alternatief programma was snel gevonden zoals een beweegbingo voor senioren, wandelgroepen, sportclinics, de zomertoer, een alternatief naschools aanbod of andere pleinactiviteiten.

Bijdrage masterplan FC Wolvega

We hebben FC Wolvega een subsidie verstrekt van €400.000 voor de uitvoering van hun masterplan. Zij hebben in 2020 werkzaamheden laten uitvoeren. Zo zijn er onder andere kunstgras, dug outs en verlichting aangelegd.

Versterken van het kunst- en cultuuraanbod in Weststellingwerf

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Kunst en Cultuur

De kunst en cultuur sector in de gemeente Weststellingwerf is in het jaar 2020 buitengewoon hard getroffen door de coronacrisis. Tal van voorgenomen culturele activiteiten konden, in aansluiting op het landelijke beleid en maatregelen, niet doorgaan. Als gevolg van de landelijke maatregelen moesten culturele organisaties zoals de Bibliotheek, het Vlechtmuseum, de Oudheidkamer en het Kiekhuis meerdere malen langdurig de deuren sluiten. Daarmee worden de kerntaken van deze instellingen direct geraakt en daarmee uiteraard ook het culturele voorzieningenniveau van de inwoners. En in de periodes dat de instellingen wel open mochten was er sprake van beperkende maatregelen ten aanzien van de voorgenomen publieke dienstverlening.

De beperkingen vanuit de coronamaatregelen hebben ook de andere culturele organisaties geraakt. Met name ook de organisaties Amateurkunstbeoefening. Tal van verenigingen zoals de koren, Hafabra-gezelschappen, muziek- en toneelverenigingen hebben erg veel last gehad van de beperkende maatregelen. Dit is met name terug te zien bij de grote daling van incidentele culturele projecten en activiteiten in 2020. Dergelijke culturele initiatieven die vaak gerealiseerd worden met een financiële ondersteuning vanuit de gemeente, hebben nauwelijks plaats gevonden in het afgelopen jaar. Ondanks het feit dat tal van instellingen wel bezig zijn geweest met de voorbereidende organisatie van dergelijke activiteiten. In dit verband is onder andere de musical 'Wardenier' aan te geven, de expositie 'van de wieg tot het graf' van het Vlechtmuseum, het popfestival Popwerf en het Heite Schaaktoernooi voor scholieren, het jaarlijkse Oranjeconcert.

Deze omstandigheden hebben dan ook een grote invloed gehad op de realisatie van de beoogde beleidsdoelen in aansluiting op het Collegeprogramma 2018-2022 voor de kunst en cultuur sector. We hebben in 2020 nauwe contacten onderhouden met de sector en ook in Vereniging Friese Gemeenten is regelmatig digitaal bijeen gekomen om de zorgen en kansen voor de sector ook landelijk onder de aandacht te brengen. Tegen het eind van 2020 is, in aansluiting op landelijke maatregelen van het ministerie van Cultuur, een begin gemaakt om te komen tot een evenwichtig ondersteuningspakket voor de culturele sector van Weststellingwerf. Dit pakket is begin van het jaar 2021 aangeboden aan de culturele sector in de gemeente. Tot slot willen wij hierover opmerken dat de culturele organisaties in Weststellingwerf zich op onderscheidende wijze hebben ingezet om de crisis het hoofd te bieden met inachtneming van alle beperkingen die van toepassing waren.

In financiële zin is aan te geven dat als gevolg van het niet doorgaan van het cultuur educatieve programma Popwerf voor alle leerlingen primair- en voortgezet onderwijs, het budget muziekonderwijs deels niet volledig is uitgeput. Binnen de post cultuurbevordering wordt een deel ingezet voor het ondersteunen van incidentele culturele initiatieven. Als gevolg van het niet door kunnen gaan van tal van incidentele culturele initiatieven door de coronamaatregelen is het budget cultuurbevordering niet volledig is uitgeput. Daarnaast is een deel van het beschikbare budget voor het boekwerk 'de waarde van Vrijheid' niet gebruikt. Ook dat is terug te zien in de post cultuurbevordering.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Muziekonderwijs

De uitvoering van het popfestival voor alle leerlingen in de gemeente kon helaas gezien de landelijke coronamaatregelen niet doorgaan.

Stellingwerfs

Convenant Nedersaksisch

In 2020 is met name een accent gelegd op de evaluatie van het Convenant Nederlandse erkenning van de regionale Nedersaksische taal. Dit met zowel de bestuurlijke partners als ook partijen vanuit het werkveld Nedersaksisch. Vanuit deze gesprekken hebben wij voorgesteld het volgende vraagstuk centraal te stellen voor een nog te organiseren werkconferentie Nedersaksisch: Waarin kunnen de Nedersaksische overheden gezamenlijk voorzien in behoeften die het lokale en regionale beleid overstijgen. Hierbij gaat het om zaken die aanvullend zijn en als nodig worden beschouwd. Dit zal voor ons moeten leiden tot het verstevigen van de positie van het Stellingwerfs waarbij verbreding en bereik belangrijke dragers zijn.

Stellingwarver Schrieversronte

In 2020 is de gemeente samen met de provincie Fryslân en de gemeente Ooststellingwerf begonnen met de uitvoering van het beleid zoals aangegeven in de notitie 'Stellingwerfs binnen de Stellingwerfen'. Daarbij is een begin gemaakt met de uitvoering van de subsidieregeling Stellingwerfs voor projecten Stellingwerfs. In aansluiting op de verwachting heeft vooral de Schrieversronte gebruik kunnen maken van de start van deze nieuwe regeling. De verwachting is dat in de komende jaren een breder en diverser gebruik van de regeling zal worden gemaakt voor projecten Stellingwerfs. Dit in aansluiting op het collegeprogramma ten behoeve van het verstevigen van de positie van het Stellingwerfs waarbij verbreding en bereik belangrijke dragers zijn.

Bevorderen recreatie en toerisme Weststellingwerf

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Toeristisch Investeringsfonds

Met de opbrengsten van de toeristenbelasting wordt het Toeristisch Investeringsfonds gevuld. Dit fonds is ook dit jaar weer gebruikt om projecten en initiatieven uit te voeren die bijdragen aan een betere kwaliteit van de toeristisch-recreatieve voorzieningen. Het Platform Recreatie en Toerisme, bestaande uit recreatieondernemers, draagt hiervoor projecten en initiatieven aan die Weststellingwerf als bestemming op de kaart zetten. Deze hebben zich in 2020 vooral gericht op informatie over en promotie van de bezienswaardigheden en het aanbod in Weststellingwerf.

Gebiedsontwikkeling Driewegsluis

We willen het gebied rond de Driewegsluis ontwikkelen, zodat het nog aantrekkelijker wordt voor recreatie en toerisme. Het is de bedoeling om de land- en waterrecreatie beter met elkaar te verbinden waardoor meer recreanten en toeristen via deze locatie de gemeente komen bezoeken die hier meerdaags verblijven. Uiteindelijk moet dit leiden tot meer werkgelegenheid. Daarnaast moet de locatie Driewegsluis een plek worden waar toeristen en recreanten naartoe trekken om de verblijven en te recreëren.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Toeristisch Investeringsfonds

Jaarlijks is er een bedrag voor het Toeristisch Investeringsfonds beschikbaar. Dit is bedoeld voor een financiële impuls voor de toeristische pijlers Driewegsluis/Rottige Meente, het Spokeplasgebied in Noordwolde en voor promotie. In de periode 2019-2022 voert ook het Platform Recreatie en Toerisme Weststellingwerf diverse kleinschalige activiteiten en projecten uit. In 2020 hebben zij een inspiratiekaart uitgegeven waarop staat wat er te zien en te doen is in Weststellingwerf. Deze kaart is gratis verstrekt aan bezoekers, inwoners en ondernemers in de gemeente. Daarnaast verzorgt het platform de digitale nieuwsbrief waarin alle (recreatie)ondernemers en andere belangstellenden op de hoogte worden gehouden van relevant, nuttig en interessant nieuws uit de gemeente en de regio. De nieuwsbrief komt minimaal één keer per maand uit. Daarnaast heeft het platform de persreizen die georganiseerd waren in regio Zuidoost Friesland ondersteund met de inzet van een deskundig begeleider. Ook de ontwikkeling van het toerisme in de Koloniën van Weldadigheid is ondersteund met een bijdrage.

Voor het Spokeplasgebied heeft de gemeente een financiële bijdrage geleverd aan de voorzieningen voor bezoekers. Ook werkt de gemeente mee aan het realiseren van een nieuw speeltoestel bij de Spokeplas en heeft hiervoor een bijdrage beschikbaar gesteld. Dit initiatief is opgepakt door Plaatselijk Belang Noordwolde.

Gebiedsontwikkeling Driewegsluis

Om de locatie Driewegsluis aantrekkelijker te maken voor verblijf en recreëren, is een variantenstudie uitgevoerd. Daarin is onderzocht wat de knelpunten en kansen zijn voor een betere inrichting van de locatie, passend bij de schaal en kwaliteit van de omgeving. Daarnaast is onderzocht of er zogenaamde 'no regret' maatregelen (dus maatregelen die sowieso wenselijk zijn om te realiseren) uit deze studie versneld kunnen worden uitgevoerd in het kader van de Regiodeal.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	Gemeente		Nederland	
		2016	2020	2016	2020
Niet sporters	% Niet sporters	57,2%	-	48,7%	-

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Deze tabel wordt elke vier jaar geactualiseerd.

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verschil begroot - werkelijk
Lasten	3.906	4.130	4.005	225
Baten	-477	-601	-541	-124
Saldo van lasten en baten	-3.428	-3.529	-3.464	-101
Onttrekkingen	400	420	400	20
Resultaat	-3.028	-3.109	-3.064	-81

Toelichting - Wat mag het kosten

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 5.

Programma 6 | Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Portefeuillehouder(s)	Rijkers en Zonderland
Organisatie	Sociaal domein

Taakvelden

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Arbeidsparticipatie
- Begeleide participatie
- Geëscaleerde zorg 18+
- Inkomensregelingen
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
- Wijkteams
- Geëscaleerde zorg 18-

Beleidsnota's

- 2018 Kadernota Armoedebeleid en Schuldhulpverlening 2018 - 2021
- 2017 Re-integratieverordening Weststellingwerf 2017
- 2017 Maatregelverordening Weststellingwerf 2017
- 2015 Verfijning beleidsplan Re-integratie en participatie Oost- en Weststellingwerf 2015/2018
- 2014 Verordening Individuele inkomenstoeslag
- 2014 Verordening Individuele studietoeslag
- 2014 Beleidsnota Re-integratie en participatie Oost- en Weststellingwerf 2015-2018
- 2014 Handhavingsverordening Participatiewet
- 2014 Werkgeversbenadering OWO
- 2014 Beleidsplan Nieuwe Wmo
- 2014 Beleidsplan Hart voor de jeugd
- 2014 Visienota Tegenprestatie
- 2013 OWO-visie op de drie decentralisaties

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

2020 heeft zowel voor beleid als uitvoering van het Sociaal domein sterk in het teken van de coronacrisis gestaan. Verschillende plannen zoals in de begroting 2020 waren opgenomen, konden niet of alleen in aangepaste vorm doorgaan. In de verschillende hoofdstukken staat hier meer over. Onze manier van werken, dicht bij en in contact met de inwoners, is door de coronamaatregelen flink onder druk komen te staan. Dit heeft flink impact op de werkwijze van medewerkers gehad.

Ook met de transformatie in het Sociaal domein konden we niet de stappen maken zoals we hadden gepland. We zouden werken aan:

1. Preventie, het voorkomen van problemen en problemen zo vroeg mogelijk herkennen en aanpakken. Dit was lastig omdat er maar heel weinig (fysiek) contact mogelijk was in 2020.
2. Versterken van de sociale basis en deze basis een grotere rol geven in het oplossen van problemen en beantwoorden van vragen van inwoners. Tijdens de coronacrisis hebben inwoners en Vlechtwerkers Collectief mooie projecten opgezet om mensen te ondersteunen, bijvoorbeeld als zij te maken hadden met eenzaamheid. Ook is het Vrijwilligerspunt Weststellingwerf gestart.
3. Het ontwikkelen van collectieve en algemene voorzieningen. In 2020 zijn voor verschillende voorzieningen voorbereidingen getroffen om in 2021 van start te kunnen gaan. Een voorbeeld dat eind 2020 al wel gestart is, is de wekelijkse ontmoetingsmiddag voor een specifieke groep jongeren. Hiermee wordt individuele ondersteuning omgezet in een groepsaanbod.

De transformatie is ook belangrijk om meer grip op de kosten te krijgen. Door de toenemende kosten op het gebied van jeugdzorg en de Wmo staat de betaalbaarheid van het Sociaal domein onder grote druk. Daarom hadden we maatregelen ontwikkeld om te kunnen besparen op de uitgaven. Ook hierop heeft de coronacrisis veel invloed gehad. In de hoofdstukken 'Grip krijgen op de Jeugdhulp' en 'Grip krijgen op de Wmo' wordt uitgelegd wat er is bereikt en wat de effecten van de coronacrisis waren.

Monitor

In 2020 is er gewerkt aan een monitor Sociaal domein om meer zicht te krijgen op de ontwikkeling van het sociaal domein. Zowel in aantallen als in financiën. De monitor wordt vanaf 2021 ingezet.

Veranderopgave inburgering

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe wet Inburgering in werking, de nieuwe wet betreft een algehele stelselwijziging en vervangt het huidige inburgeringssysteem. De Veranderopgave Inburgering (VOI) leidt tot een groot aantal wijzigingen ten aanzien van de huidige Wet Inburgering (2007, 2013 en 2017). Daarom is ervoor gekozen om een nieuwe wet te schrijven in plaats van de huidige wet te wijzigen. De veranderopgave (VOI) is een programma om de uitvoering van de wet Inburgering in overzichtelijke stappen van een lerende uitvoering naar een professionele dienstverlening te brengen. In 2020 hebben we ons hierop voorbereid.

Toegang Sociaal domein

Laagdrempelige toegang

Griffioenpark 3 is in mei 2019 geopend. Helaas is door de komst van corona in maart 2020 de locatie gesloten voor de inwoners. Hierdoor is de pilot tijdelijk opgeschort. We gaan er van uit dat we in 2021 de deuren weer kunnen openen. Inwoners konden in 2020 telefonisch contact opnemen met de gebiedsteams en indien nodig een afspraak maken.

Inwoners weten de gebiedsteams te vinden

Uit het cliëntvervalsingsonderzoek bleek dat het gebiedsteam voor veel inwoners onbekend is. Dit past niet bij onze ambitie om preventief te werken, op tijd te signaleren en onderdeel te zijn van de samenleving. Het gebiedsteam moet onderdeel zijn van de samenleving en daarom ook aanwezig zijn in de samenleving. Om de zichtbaarheid te vergroten zijn we begonnen met een maandelijkse pagina in de Stellingwerf. Daarin maken we ook zichtbaar wat het gebiedsteam voor inwoners kan betekenen.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Monitoring

In de pilotperiode monitoren we de ervaringen en tevredenheid van de bezoekers van Griffioenpark 3 om zo de dienstverlening beter te maken. Door corona was Griffioenpark 3 grotendeels gesloten en lag deze monitoring stil.

Tevens monitoren we cliëntervaringen van inwoners gericht op Wmo en de Jeugdwet. Hierin is onder andere opgenomen of cliënten weten waar ze met hun hulpvraag terecht kunnen en of men tevreden is over de geboden hulp. In 2020 is ingezet op een continu-meting. Helaas was de respons hierop te laag.

Opstellen projectplan

In het projectplan zouden we een aanpak opzetten om meer bekendheid te geven aan de gebiedsteams. In 2020 is dit projectplan niet opgesteld in verband met andere prioriteiten door de coronacrisis.

Onderzoek naar een dorpshuisfunctie in Wolvega

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In 2018 heeft de raad ons de opdracht gegeven om de mogelijkheden voor een dorpshuisfunctie in Wolvega te verkennen. We zouden dit onderzoek in 2020 starten, maar dit is niet gebeurd.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Onderzoek naar een dorpshuisfunctie uitvoeren

Nee, dit onderzoek is niet gestart. Dit heeft verschillende oorzaken. We zagen bij het onderzoek naar het dorpshuis een verbinding met het project Bestemming Wolvega. Dit project is onderdeel van de Regiodeal Zuidoost Friesland en start in 2021. Daarnaast was er de coronacrisis, waardoor een participatietraject met inwoners niet mogelijk was en is.

In 2021 wordt het project Bestemming Wolvega opgestart. De vraag naar een dorpshuisfunctie is hiervan onderdeel.

Vergroten arbeids- en maatschappelijke participatie

Werk is belangrijk. Werk geeft voldoening, biedt een inkomen en zelfstandigheid. Met werk bedoelen we naast betaald werk ook vrijwilligerswerk, arbeidsmatige- of activerende dagbesteding. Aan inwoners die meer begeleiding nodig hebben op de werkplek bieden we passende voorzieningen aan of een beschutte werkomgeving.

Als het vinden van werk of deelnemen aan de arbeidsmarkt lastig is, bieden we de inwoner hulp. We willen dat alle inwoners mee kunnen doen aan de samenleving. Een goede gezondheid en een sociaal netwerk helpen hierbij. Zo draagt Weststellingwerf bij aan een arbeidsmarkt en samenleving waar iedere inwoner onderdeel van uit kan maken.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Inwoners helpen bij het vinden van een betaalde baan

Re-integratietrajecten

We willen dat inwoners meedoen en participeren. Dienst in bedrijf (Dib) is ons gemeentelijk re-integratiebedrijf. Deze ondersteunt inwoners bij het vinden van werk. Is regulier werk niet haalbaar, dan ondersteunt Dib met het vinden van vrijwilligerswerk, leerwerktrajecten of activerende dagbesteding. Door de nieuwe re-integratieproducten werken wij samen met lokale bedrijven om activerende trajecten te kunnen leveren aan onze inwoners. In 2020 zijn 254 inwoners in re-integratietrajecten begeleid door Dib. Hiervan vonden 92 inwoners een betaalde baan en zitten 14 inwoners op een taalstage of leerwerkplek.

Ondersteunende voorzieningen duurzame uitstroom richting werk

Werkvouchers

Werkgevers ontvangen eenmalig € 2.000 bij het aanbieden van een arbeidscontract van 6 maanden of meer voor een inwoner uit het bijstandsbestand. In 2020 zijn zes inwoners duurzaam uitgestroomd richting een baan met deze regeling.

Uitstroompremie

Er is een bedrag van € 600 beschikbaar voor inwoners als er sprake is van duurzame uitstroom van negen maanden of langer uit het bijstand bestand. Er zijn zeven uitstroompremies in 2020 toegekend.

Participatiepremie

Als een inwoner na een proefplaatsing van maximaal 6 maanden een vast contract krijgt, betaalt de werkgever € 1 per gewerkt uur van die voorgaande zes maanden aan de werknemer. Dit wordt met terugwerkende kracht berekend. Er zijn zeven participatiepremies in 2020 uitgekeerd.

Inwoners ondersteunen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt

Ondersteunende voorzieningen

Loonkostensubsidie (LKS)

Deze subsidie is bedacht voor inwoners die door een beperking niet in staat zijn om met volledige arbeid het wettelijk minimumloon te verdienen. Als werkgevers een inwoner in dienst nemen kunnen zij in aanmerking komen voor LKS. Dit is een maximale verdeling van 70% vergoed in LKS en 30% door werkgever. In 2020 is voor 77 inwoners LKS ingezet.

Baanafpraakbanen (BAB)

In 2020 maakten 53 inwoners met een BAB-indicatie gebruik van de LKS.

Beschut werken

Beschut werken vindt plaats in een omgeving waar meer begeleiding en/of aanpassingen op de werkplek nodig zijn dan een gewone werkgever kan bieden. Bijvoorbeeld een sociale werkplaats. In 2020 kreeg Weststellingwerf een taakstelling om negen inwoners een beschut werk plek aan te bieden. Voor de inwoners met een werkelijk UWV-advies beschut werk hebben we een geschikte werkplek gevonden. Dit aantal ligt lager dan onze taakstelling, dit is te verklaren door het lagere aantal adviezen dat het UWV heeft afgegeven.

Er zijn in 2020 vijf inwoners die met een beschut werk indicatie werkzaam zijn in Weststellingwerf.

Inkoop Beschut werk

Sinds juli 2020 is in de re-integratie inkoopcontracten een extra profiel voor beschut werk (profiel 5) opgenomen. Er is in 2020 actief ingezet op een vroegtijdig traject richting UWV, om inwoners eerder naar een passende indicatie en dus werkplek te krijgen. Dit zorgt ervoor dat minder inwoners bij een arbeidsmatige dagbesteding van de Wmo terecht komen. Het geeft ons ook een beter inkijkje in de redenen van instroom in de Participatiewet en biedt onze inwoners een passende toegang tot de arbeidsmarkt.

Ontwikkelen collectieve voorzieningen

De Meedoenpas

De afgelopen jaren zien we de reisbehoefte van onze inwoners groeien en de mogelijkheden van openbaar vervoer in plattelandsgebieden krimpen. Voor onze inwoners die gebruik maken van de Participatiewet is reizen vaak noodzakelijk. De reiskosten die deze inwoners maken, betaalt de gemeente Weststellingwerf. De groep inwoners in de Participatiewet kan sinds 1 oktober 2020 gebruik maken van de zogenaamde Meedoen of Participatiepas. De gemeentelijke uitvoeringsteams mogen deze twee reispassen aanbieden. Voor beide passen geldt dat ze alleen gebruikt kunnen worden in bussen van Arriva in Friesland. Dit houdt in dat de inwoner waarvoor deze voorziening geldt, de reiskosten niet langer zelf voor hoeft te schieten. De gemeente regelt samen met de inwoner de reispas, die voor de benodigde intensiteit en duur direct in te zetten is.

De reispas heeft één maand kunnen draaien met een normale dienstregeling wegens de coronacrisis. Mede hierdoor is het bij een uitgifte van 19 passen gebleven in 2020.

Transformatie Sociaal domein

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

De transformatie van het Sociaal domein gaat over inhoudelijke vernieuwingen met als doel een andere manier van omgaan met inwoners. Het kost veel tijd om deze veelomvattende verandering voor elkaar te krijgen. We hebben drie speerpunten om gestructureerd aan de verandering, de transformatie van het Sociaal domein, te kunnen werken.

1. Van curatief naar preventief
2. Versterken van de sociale basis: van individueel naar collectief
3. Samen met inwoners en organisaties

In 2020 is hard gewerkt aan het versterken van de sociale basis. Het team van Vlechtwerkers Collectief is opgebouwd. Tijdens de lockdown hebben zij bijvoorbeeld geïnvesteerd in het opbouwen van contacten met de jongeren in Weststellingwerf en activiteiten met hen opgezet. Ook zijn verschillende inwonersinitiatieven ondersteund. Het Vrijwilligerspunt Weststellingwerf heeft inmiddels al veel vacatures voor vrijwilligers gevonden en steeds meer mensen gaan dankzij de bemiddeling van het Vrijwilligerspunt aan de slag als vrijwilliger. Door deze ontwikkelingen werken we in het Sociaal domein steeds meer samen met inwoners en organisaties.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Projecten die in het teken staan van de transformatie

Het herijken van het welzijnswerk wordt verderop toegelicht. Ook in Grip op Wmo zijn projecten opgenomen in het kader van de transformatie.

Integrale projecten

Er zijn voorbereidingen opgestart voor een woonzorgvisie.

Maatschappelijke voorzieningen

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In onze gemeente zijn verschillende maatschappelijke voorzieningen, bijvoorbeeld dorpshuizen. Maatschappelijke voorzieningen zijn belangrijk voor de leefbaarheid in onze dorpen.

Welke maatschappelijke voorzieningen zijn er nodig om vitale dorpen en een vitaal platteland te behouden? Welke gevolgen hebben de ontgroening en vergrijzing op de huidige voorzieningen en welke eisen worden in de toekomst gesteld? En wat is hierbij de verantwoordelijkheid van de gemeente? Hierop moet een visie ontwikkeld worden richting de toekomst.

Wat doen we ervoor?

Door de coronamaatregelen is een aantal voorzieningen onder druk komen te staan; inkomsten liepen terug waar kosten wel doorgingen. Hierbij hebben we contact onderhouden met het veld om de gevolgen in beeld te brengen. Onderzocht is welke ondersteunende (financiële) maatregelen eventueel noodzakelijk waren om niet in het voortbestaan bedreigd te worden. Het college heeft eind 2020 opdracht gegeven om een subsidieregeling voor financiële ondersteuning voor maatschappelijke voorzieningen en organisaties te ontwikkelen om hen in de financiële schade te compenseren.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Onderzoek naar maatschappelijke voorzieningen

In 2020 is niet gestart met een onderzoek naar de maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente. In verband met corona is deze opgave uitgesteld. Deze wordt later opgepakt.

Prestatieovereenkomst Harten 10

Stichting Harten Tien heeft een meerjarige prestatieovereenkomst voor het onderhoud van de aangesloten dorpshuizen met de gemeente. Deze is in 2020 uitgevoerd.

Herijken Welzijnswerk

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Het welzijnswerk heeft vanaf de zomer van 2019 in Weststellingwerf de naam "versterken sociale basis" gekregen. Deze taak ligt sinds 2015 al bij de gebiedsteams, maar ook een externe partij gaf uitvoering aan het welzijnswerk. Vanaf juli 2019 is de volledige taak en ontwikkelambitie belegd bij de gebiedsteams. Dit doen we vanuit de gedachte dat de zorg en ondersteuningsvragen die individueel binnenkomen samenhangen met de ambitie om preventiever te werken, meer te werken met collectieve en algemene voorzieningen en dat we als gemeente onderdeel zijn van de samenleving.

In het draaiboek gebiedsteams - versterken sociale basis - is de opdracht voor het gebiedsteam omschreven in lijn met de ambities die horen bij de transformatie Sociaal domein.

In 2020 hebben we de sociale basis op verschillende manier kunnen versterken waardoor inwoners preventief en collectief worden ondersteund. We noemen een paar voorbeelden.

Mantelzorg

Ondersteuning van mantelzorgers is een van de activiteiten binnen het versterken van de sociale basis. In 2020 is extra aandacht besteed aan de waardering van mantelzorgers door onder andere het bezorgen van een verrassingspakket op de dag van de mantelzorg. Daarnaast zien we het aantal geregistreerde mantelzorgers licht stijgen.

Eenzaamheid

Eind 2020 heeft het college ingestemd met het programma Eén tegen eenzaamheid. Een adviseur vanuit dit landelijke programma is aan onze gemeente gekoppeld en gezamenlijk gaan we het komende jaar onder andere kijken naar eenzaamheid onder ouderen. Een mooi voorbeeld is dat er in 2020 een digitale huiskamer is opgezet waarvoor oudere inwoners een uitnodiging hebben ontvangen. In deze huiskamer is gelegenheid om onder begeleiding van een professional over verschillende onderwerpen in kleine groepjes te praten. Technische ondersteuning wordt daarbij op verzoek geboden. De eerste huiskamer startte op 21 december met vier deelnemers en was een succes.

Overige voorbeelden

Andere voorbeelden van activiteiten van onze collectieve vlechtwerkers zijn de beweeg en spel activiteiten die zijn opgezet voor ouderen. Het vrijwilligerspunt heeft contacten met de scholen gezocht om ook jongeren te betrekken bij vrijwilligerswerk in onze gemeente. Voor de leerlingen van het voortgezet onderwijs is er wederom een collectieve training weerbaarheid georganiseerd. In Noordwolde zijn de voorbereidingen gestart voor een buurtauto. Er is een bewonersgroep gestart in de Lindewijk en het corona burgerhulp initiatief is ondersteund.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Gebiedsteam

In de gebiedsteams zijn de taken versterken sociale basis opgenomen. De kwartiermaker sociale basis versterken werkt tot de zomer van 2021 aan de opdracht om de sociale basis structureel onderdeel te maken van de gebiedsteams.

Monitoring van de opdracht zorgen voor de zorgzame samenleving

De monitor Sociaal domein bevat een hoofdstuk versterken sociale basis. In dit hoofdstuk wordt de voortgang van de opdracht versterken sociale basis beschreven.

Ondersteuning initiatieven dorpen en wijken

In 2020 ontvingen de plaatselijk belangen, de Vereniging Kleine Dorpen Weststellingwerf en wijkverenigingen in Wollega (de PB) een werkbudget uit het dorpenfonds. Hier was in totaal €42.000 mee gemoeid. Daarnaast is €50.000 toegekend aan 19 initiatieven in de vorm van projectgeld. Hiermee konden we onder andere plannen in het kader van 75-jaar bevrijding ondersteunen. In totaal investeren de PB en initiatiefnemers €260.000. Corona had gevolgen voor de werking van het dorpenfonds. Bewoners en organisaties hebben minder initiatieven kunnen ontwikkelen. Dit zagen wij vooral terug bij de inzet van het werkbudget, dat niet volledig is besteed. Daarnaast zien we dat de uitvoering van een deel van de initiatieven is uitgesteld tot 2021.

De vlechtwerkers hebben verschillende inwonersinitiatieven en vragen vanuit de dorpen en wijken in onze gemeente ondersteund. Er is bijvoorbeeld gewerkt aan een bewonersgroep Lindewijk, buurtvereniging de Prinsenhof is ondersteund bij de bestuurswissel en het inloophuis Breuningslaan wordt ondersteund in het opzetten en uitvoeren van activiteiten. Daarnaast is bijvoorbeeld het bestuur van het Jeugdthunk Munnekeburen ondersteund bij het zoeken naar gelden voor de verbouwing van het jeugdthunk. Het jongerenwerk is betrokken bij de organisatie van activiteiten voor jeugd.

Integrale aanpak laaggeletterdheid, armoede en schulden **Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?**

De kadernota armoede en schulden is de basis voor het gemeentelijke beleid. Over 2020 is een tussenevaluatie uitgevoerd van het Uitvoeringsplan Aanpak armoede en schulden en de Kadernota Armoede en Schulden 2018-2021. De evaluatie over 2020 is vooral gericht op cijfers en het proces.

De voortgang van de speerpunten van het beleid is als volgt:

Speerpunt 1: Aanpak van schulden

In 2020 hebben we voorbereidingen getroffen voor de grootschalige vroegsignalering van schulden met behulp van het portaal 'Vindplaats van Schulden'. Dit gaat in februari 2021 van start. We willen (dreigende) schulden voorkomen, niet verder uit de hand laten lopen en niet structureel van aard laten worden. Ook op andere manieren zetten we in op preventie, zoals budgetcursussen en lessen op scholen. Helaas konden deze door de coronamaatregelen minder vaak of niet plaatsvinden in 2020. In vergelijking met andere gemeenten meldden inwoners zich relatief vroeg (bij een gemiddeld lagere schuld) bij het gebiedsteam. We zetten veel stabilisatietrajecten in en de looptijd daarvan was relatief kort.

Speerpunt 2: Financiële armslag voor minima

Ter ondersteuning van minima hebben we verschillende regelingen. In 2020 hebben we een gids verspreid waarin al deze regelingen helder op een rijtje staan: de minimagids. Daarnaast werkten we samen met allerlei partijen in de gemeente door middel van de thematafels armoede en schulden. In 2020 is minder dan verwacht gebruik gemaakt van de verschillende regelingen. De inschatting is dat dit direct gerelateerd is aan de coronamaatregelen. We zagen in 2020 geen toename van het aantal minima door corona, zoals dat in de grote steden wel al merkbaar was. Bekend is dat dit effect in de noordelijke provincies meestal langer op zich laat wachten. Dit geeft ons ruimte om op voorhand (extra) in te zetten op het voorkomen van problemen of beginnende problemen zo vroeg mogelijk op te lossen. Dit laatste vooral via de vroegsignalering van schulden.

Speerpunt 3: Kansen voor kinderen

In 2020 heeft Stichting Leergeld opnieuw een bijzonder hoog bereik gehad onder de doelgroep minima met kinderen. In december zijn weer kledingbonnen verstrekt voor winterkleding.

Speerpunt 4: Gezondheid en armoede

Een goed voorbeeld van een gezamenlijke aanpak van gezondheid en armoede is het re-integratietraject "Zet je leven in beweging". Eind 2020 is de aandachtsgroep hier ook voor aangeschreven. Dit is een groep inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Na afloop van de tweede coronalockdown starten zij met het programma en evalueren we de geschiktheid ervan voor ook deze doelgroep.

Er is aandacht voor zichtbaarheid en het vergroten van het bereik van onze regelingen. Naast het aanbieden van de minimagids en het verspreiden van flyers en informatie op onze website kan door het betrekken van de werkgevers en het ontsluiten van de dorpen nog winst worden behaald.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Ontwikkelen integrale aanpak

Bij schuldhulpverlening is de integrale aanpak grotendeels gerealiseerd. Door een nauwe samenwerking tussen de preventiemedewerker schulden en de vlechtwerker is er sprake van een integrale aanpak voor de hulpvraag. Schulden staan vaak niet op zichzelf. Schuldhulpverlening wordt daarom 'integraal' uitgevoerd. Dat wil zeggen dat de gemeente niet alleen de schulden aanpakt, maar ook de onderliggende oorzaken.

Binnen het gebiedsteam wordt goed samengewerkt in de integrale benadering van hulpvragen van inwoners. Dit geldt ook voor de samenwerking met de backoffice. De samenwerking met andere afdelingen, zoals invordering en belastingen kan verder ontwikkeld worden. Bijvoorbeeld op het gebied van het kwijtscheldingsbeleid. Het verbeteren van de samenwerking tussen afdelingen en hier effectief gebruik van maken is een continue proces.

Ondersteunen doelgroep

Verschillende initiatieven en projecten zijn gericht op de ondersteuning van inwoners bij het zo zelfstandig mogelijk functioneren in de samenleving.

Stichting Leergeld heeft een bereik van meer dan 100% van de geschatte doelgroep. Deze voorziening is wijd bekend en laagdrempelig. Honderden kinderen zijn bereikt dankzij Leergeld. Op die manier hebben we effectief geïnvesteerd in gelijke kansen voor kinderen.

Het programma "Zet je leven in beweging" is ook zeer succesvol. Dit programma helpt mensen die nog enige afstand tot de arbeidsmarkt hebben om deze afstand te verkleinen door de inzet van een sporttraject, coaching en voedingsadvies. Alle deelnemers die het programma hebben doorlopen zijn doorgestroomd naar betaald of vrijwilligerswerk.

Ondersteuning bij financiën ken een preventieve en curatieve aanpak. Preventief zijn onder andere het aanbieden van budgetcursussen en de voorbereidingen op start (februari 2021) van vroegsignalering van schulden. Curatief helpen we op verschillende manieren: Stichting Leergeld, het opzetten van een participatieregeling, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, bijstandsuitkeringen, uitkeringen voor zelfstandigen, bijzondere bijstand, individuele inkomenstoelage, de AV Frieso, Papierwinkel.

Pilot met de bibliotheek

De pilot Taalplein is in 2020 nog onvoldoende uit de verf gekomen. Dit komt door onder andere de coronamaatregelen, waardoor de Bibliotheek een groot deel van het jaar niet toegankelijk was. In oktober zou een begin worden gemaakt met de communicatie over het Taalplein. Dit wordt zodra dat mogelijk is weer opgepakt. Naar verwachting is dit in de loop van 2021.

Grip krijgen op de jeugdhulp

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In 2020 is verder gewerkt met de maatregelen Grip op Jeugd. De maatregelen zijn gericht op kostenbeheersing en op inhoudelijke doorontwikkeling van de uitvoeringspraktijk. Ze sluiten aan op de transformatie die we willen in het Sociaal domein. De maatregelen gaan met name over de producten die vallen onder maatwerkdienstverlening 18- (specialistische jeugdhulp). De uitgaven hierop lijken zich in 2020 te stabiliseren ten opzicht van 2019. Dat is mede bereikt door de ingezette maatregelen (controle op jeugdhulp, preventie op jeugdhulp, toegang naar jeugdhulp). Van een groot tekort op dit taakveld zoals in 2018 aan de orde was, is nu geen sprake. Dit bevestigt dat alle inspanningen en maatregelen uit Grip op Jeugd effect sorteren. We gaan door op deze ingeslagen weg en tegelijkertijd werken we aan verdere doorontwikkeling.

Afgelopen jaar hebben we de inhoud nadrukkelijker betrokken bij Grip op Jeugd en zijn we begonnen met de ontwikkeling van hulpvraagbeleid. Op deze manier werken we er aan om in het programma Grip op Jeugd op basis van inhoud en hulpvraagbeleid te kijken naar de mogelijkheden om structureel goed op het geld te letten. In 2021 maken we dit concreet.

Op het jeugdbudget als geheel zien we in 2020 wel een tekort. Bij het overzicht baten en lasten wordt hier op ingegaan. Hierin is te zien dat dit deels onderdelen betreft waarop de invloed van de gemeente beperkt is.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Controle op jeugdhulp

De Backoffice Sociaal domein (BOSD) heeft de maatregelen gericht op controle doorgevoerd en vastgelegd in werkprocessen. Hierbij gaat het onder andere om het uitvoeren van (meer) inhoudelijke controles op stopberichten en een uitbreiding van de signaalfunctie van de BOSD, de inkoopondersteuners en gebiedsteams. Er is nu veelvuldig direct contact tussen deze medewerkers. Waar nodig worden de werkprocessen naar aanleiding van deze contacten aangepast.

Preventie op jeugdhulp

In 2020 konden we niet de gewenste fysieke samenwerking en afstemming hebben met de verschillende partijen, waar kinderen en hun ouders mee te maken hebben (zoals onderwijs, jeugdgezondheidszorg). Wel bleek tijdens het organiseren van de noodopvang voor kwetsbare kinderen gedurende de lockdown dat er sprake is van een goede samenwerking tussen de gebiedsteams en de scholen. In de periode dat de scholen dicht waren, bleef de dienstverlening en werkwijze vanuit het gebiedsteam ongewijzigd. De gewenste specifieke inzet op de scholen, om gezamenlijk te komen tot een meer preventieve werkwijze, hebben we niet op kunnen pakken vanwege de coronamaatregelen.

Toegang naar jeugdhulp

In nauwe samenwerking tussen de gebiedsteams, de inkoopondersteuners en de gedragswetenschapper is gewerkt aan de kwaliteit van verwijzingen naar jeugdhulp. De inkoopondersteuners hebben twee trainingen georganiseerd met als thema 'formuleren en evalueren van resultaten'. In 2020 is door de inkoopondersteuners het 4-ogenprincipe (= extra controle op de afgegeven verwijzing) toegepast op zwaardere intensiteiten of specifieke profielen. Vanaf medio oktober 2020 zijn ook de directe verwijzingen (door huisartsen, jeugdartsen en voogden) met zwaardere intensiteiten doorgestuurd naar de inkoopondersteuners voor deze extra controle.

Grip krijgen op de Wmo

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In 2020 hebben we gezien dat de kostenontwikkeling en de instroom van nieuwe cliënten binnen de Wmo oploopt. Om meer grip te krijgen op de ontwikkeling van de Wmo is het maatregelen pakket "Grip op Wmo" ontwikkeld. Dit memo is in september door de gemeenteraad besproken en vastgesteld.

Het memo bestaat uit drie categorieën maatregelen;

1. Maatregelen gericht op een kostenbewuste uitvoering
2. Beleidsmatige maatregelen die op de kortere termijn leiden tot het terugdringen van het tekort
3. Maatregelen gericht op transformatie

Op basis van de verwachte ontwikkeling Wmo 2020 is er bij de voorjaarsnota 2020 een extra bedrag toegevoegd aan de begroting 2020. We zien dat deze forse stijging van cliëntaantallen in 2020 niet direct heeft doorgezet. We denken dat dit komt door de coronacrisis en de schrik die de crisis meebracht in de beginfase. Na de zomer 2020 zien we de cliëntaantallen weer gestaag toenemen.

Regionale Wmo-voorzieningen

In tegenstelling tot 2018 en 2019 verwachten we een positief resultaat in 2020 voor Beschermd Wonen (BW). Minder inwoners hebben in 2020 gebruik gemaakt van intramuraal wonen in een BW instelling. Hierdoor kan het zijn dat er meer inwoners gebruik maken van de lokale Wmo maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zijn de middelen in het gemeentefonds van de centrumgemeente voor 2020 gestegen. De inzet van het expertiseteam BW heeft onder andere gezorgd voor het opschonen van het BW bestand. Vanaf 1 januari 2021 gaat een deel van de BW cliënten over naar de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Ondanks uitstel van de decentralisatie van de middelen tot 1 januari 2023 gaat de inhoudelijke transformatie BW wel door. Eind 2020 is er een concept regionaal plan BW opgeleverd. Zodra er duidelijkheid is over de financiële middelen wordt dit plan definitief gemaakt.

De maatschappelijke opvang blijft voorlopig onder de centrumgemeente vallen. Hierover wordt over vier jaar een besluit genomen.

Per 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) ingevoerd. Met deze nieuwe wet is er een mogelijkheid tot ambulante begeleiding. De gemeente heeft een belangrijke rol bij de uitvoering van deze wet. Er is een dienstverleningshandvest met de GGD afgesloten waarbij zij een deel van de taken die bij de Wvvggz behoren uitvoeren.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Maatregelenpakket Wmo

Het memo Grip op Wmo met daarin beschreven de maatregelen om meer grip te krijgen op de kostenontwikkeling Wmo is in september 2020 besproken en vastgesteld door de gemeenteraad. De voorbereidingen zijn gestart en in 2021 starten we met de uitvoering.

Maatwerk

Inwoners met een hulpvraag kunnen zich melden bij onze gebiedsteams. Daar wordt gekeken naar mogelijke oplossingen. Onderzocht wordt of inzet van het eigen netwerk of de sociale basis voldoende ondersteuning kan bieden. Is dat niet het geval, dan is een maatwerkvoorziening beschikbaar.

Met ingang van 2020 zijn nieuwe contracten met zorgaanbieders voor maatwerkondersteuning in de Wmo afgesloten. Deze contracten bieden ruimte voor verdere doorontwikkeling van het aanbod, hierover vinden regelmatig gesprekken met aanbieders plaats.

Met ingang van juni 2020 is ook een nieuwe overeenkomst voor hulpmiddelen afgesloten. Hiermee is na het faillissement van de eerdere leverancier in de eerste helft van 2020 de levering en het onderhoud van de hulpmiddelen ook richting toekomst weer geborgd voor onze inwoners.

Versterken ketensamenwerking jeugd

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Ook tijdens of juist in tijden van corona is er goed samengewerkt met onze ketenpartners. Bij hulpvragen van jeugdigen en ouders is zoals altijd in samenwerking gezocht naar de best passende oplossing.

Vanwege landelijke corona-richtlijnen mochten de jongerenwerkers niet meer op de scholen voor voortgezet onderwijs komen. Ze hebben jongeren, binnen de geldende regels, wel op straat opgezocht. Ook is het contact via sociale media enorm toegenomen. Jongerenwerk heeft geregeld online activiteiten georganiseerd. Via deze online contacten zijn de jongerenwerkers regelmatig individueel benaderd door jongeren met een (hulp)vraag. De 'bijvangst' van de online activiteiten is zodoende heel waardevol.

De praktijkondersteuner huisarts Jeugd (POH-Jeugd) was in 2020 in alle huisartspraktijken actief. Om naast het beantwoorden van de hulpvragen die bij huisartsen binnenkomen ook nog een bijdrage te kunnen leveren aan de samenwerking met het gebiedsteam en scholen, zijn er uren vrijgemaakt voor een extra POH-Jeugd. De werving heeft in 2020 plaatsgevonden, de start van de inzet van de extra uren is in 2021.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Kansrijke start

Vanuit het project Kansrijke Start is gewerkt aan een zorgpad voor kwetsbare zwangeren. Hierover is afstemming geweest met lokale organisaties zoals kraamzorg, GGD en de (klinisch) verloskundigen. Ook een zorgaanbieder is bij de ontwikkeling van dit zorgpad aangehaakt.

Preventieve werkwijze scholen

In 2020 is gebleken dat het hebben van vaste contactpersonen voor de scholen goed werkt. De scholen hebben hun vaste contactpersoon goed kunnen vinden, ook toen de scholen gesloten waren. Verdere inzet om te komen tot een meer preventieve werkwijze heeft nagenoeg het hele jaar stil gelegen. We willen namelijk goed inspelen op de vraag wat kinderen, ouders en hun leerkrachten nodig hebben. Bij twee basisscholen wilden we (in een pilot) werken aan deze samenwerking gericht op de preventieve werkwijze. Door corona en daardoor onder andere dat fysieke aanwezigheid en overleg bijna niet mogelijk was, is dit stil blijven liggen.

In het najaar van 2020 is eenmaal een weerbaarheidstraining gegeven door twee vlechtwerkers bij een basisschool.

Versterken ketensamenwerking ouderen

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

In coronatijd is gebleken dat de doelgroep ouderen extra kwetsbaar is. Vereenzaming was een belangrijk aandachtspunt. Omdat fysieke bijeenkomsten niet mogelijk waren zijn er andere vormen gezocht om ouderen te bereiken. Bijvoorbeeld bewegen via de kabeltelevisie en de posteractie "Veur en deur" waarbij vrijwillige hulp werd aangeboden aan mensen die dat nodig hebben. Ook een digitaalcoach is ingezet om ouderen deel te kunnen laten nemen aan online-activiteiten. De inzet van een wooncoach voor ouderen om te kunnen blijven wonen in een geschikte woning is ook in 2020 van start gegaan.

Ook is er als onderdeel van Grip op Wmo een eerste verkenning uitgevoerd voor een visie op wonen en zorg, waarbij de aandacht met name uitgaat naar de doelgroep ouderen.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoering geven aan het 'Uitvoeringsprogramma versterken ketensamenwerking ouderen'

Ketensamenwerking is vormgegeven in een driehoeksoverleg met huisartsen (POH), wijkverpleegkundigen en de gemeente. Het driehoeksoverleg is regelmatig bij elkaar geweest in 2020.

Bestemming Noordwolde

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Bestemming Noordwolde is onderdeel van het provinciale project Aandachtsgebieden Stellingwerfen. Tot en met 2023 werken we samen in de aanpak om te komen tot een stijging van het gemiddelde inkomen, een stijging van de participatie en betrokkenheid van bewoners en een daling van de werkloosheid. Er zijn de afgelopen jaren mooie resultaten geboekt, maar er blijven ook aandachtspunten.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Afronden fase 5

Het afgelopen jaar is, ondanks corona, veel gedaan. Zo zijn onder andere etalages van de leegstaande winkelpanden ingericht, hebben we ingezet op het samenwerken met de jeugd en jongeren. De stopcoaches hebben inwoners ondersteund met het stoppen met roken, zijn er kookworkshops en trainingen gegeven en is Ambacht Noordwolde officieel gestart als re-integratiebedrijf. Ook zijn er door de buurthuushulp klussen in het dorp uitgevoerd. Fase 5 is eind 2020 afgerond.

Samenwerking met dorp versterken

We hebben actief ingezet op het versterken van de samenwerking in en met het dorp. En dat heeft verschillende resultaten opgeleverd. Zo is de dorpskrant Noordwolde verschenen. Deze krant is in plaats gekomen van het magazine Bestemming Noordwolde. Een krant van, voor en door het dorp heeft meer draagvlak en past goed bij de ontwikkelingen in het dorp. Ook zijn inwoners nauw betrokken geweest bij de plannen voor fase 6. Begin 2020 hebben kinderen en jongeren activiteiten georganiseerd met en voor elkaar.

Opzet fase 6 (2021-2023)

In 2020 hebben we door middel van een uitgebreide campagne input opgehaald bij inwoners in Noordwolde. Door corona was het niet mogelijk een grote bijeenkomst te organiseren, maar inwoners konden per post en online reageren. Er zijn ongeveer 160 reacties gekomen. Deze input hebben we meegenomen in het opstellen van de plannen voor fase 6.

Herstructurering Caparis

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Het formele werkgeverschap wordt in het kader van de Wsw uitgeoefend door de GR SW Fryslân, en de feitelijke werkzaamheden worden door Caparis NV uitgevoerd. Caparis is daarvoor door de GR aangewezen als uitvoeringsorganisatie in de zin van artikel 2, tweede lid, van de Wsw.

Na de herstructurering van Caparis die in 2019 is afgerond, is de gemeente Weststellingwerf vanaf 2020 niet langer aandeelhouder van Caparis. Met ingang van 2020 is door de gemeente een dienstverleningsovereenkomst met Caparis aangegaan voor de duur van vijf jaar (tot en met 2024).

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

De herstructureringsopdracht Sociaal Werkbedrijf afronden

Dit project is succesvol afgerond eind 2019.

Nieuwe afspraken maken met Caparis over de werkplekken voor het wsw personeel uit onze gemeente

Dit onderdeel is succesvol afgerond eind 2019 met het sluiten van de dienstverleningsovereenkomst voor de periode 2020-2024.

Veranderopgave Inburgering (VOI)

De wet Inburgering

De nieuwe inburgeringswet moet ervoor zorgen dat inburgeraars zo snel mogelijk meedoen in Nederland, het liefst via betaald werk. Het nieuwe stelsel moet ervoor zorgen dat statushouders een zo hoog mogelijk taalniveau bereiken, de Nederlandse maatschappij leren kennen en vanaf de start van het traject naar vermogen meedoen. Om dit te realiseren krijgen gemeenten meer taken en een regierol in de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel. In dit stelsel hebben gemeenten onder andere een aanbodplicht van financiële ontzorging en taaltrajecten.

Maatschappelijke regierol en huisvesting

De wettelijke taken voor het ingaan van de nieuwe wet, zijn uitgevoerd door de hiervoor aangestelde welzijnsorganisatie Code Hans. Zij heeft alle lopende dossiers in de loop van 2020 overgedragen aan de gemeentelijke uitvoeringsteams.

Taakstelling 2020

De taakstelling voor te huisvesten statushouders over 2020 was 18. In 2020 zijn hiervan 13 personen gehuisvest. Wegens de coronacrisis zijn er nauwelijks nieuwe woningen beschikbaar gekomen in het eerste en tweede kwartaal, dit kwam voorzichtig op gang richting het derde kwartaal. In het vierde kwartaal kon met de nieuwe lockdown in december weer een beperkt aantal huisvestingen plaatsvinden. Op verschillende COA locaties waar Weststellingwerf mee samenwerkt, brak er corona uit. Hierdoor zijn verschillende gezinnen in een zogenaamde "locatie lockdown" terecht gekomen, en zijn geplande huisvestingen stopgezet.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	Gemeente				Nederland			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	574,2	590,2	587,2	-	761,1	775,8	792,1	-
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 tot en met 21 jarigen	1%	1%	1%	-	1%	1%	1%	-
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	% Kinderen in uitkeringsgezin	5%	5%	4%	-	7%	7%	6%	-
Achterstand onder de jeugd - Werkloze jongeren	% Werkloze jongeren	3%	2%	2%	-	2%	2%	2%	-
Netto arbeidsparticipatie	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	64,8%	66%	67,6%	-	66,7%	67,8%	68,8%	-
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	320,1	307,5	276,6	379,3	418,6	401,1	381,7	459,7
Lopende re- integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	493,8	517,1	318,5	386,9	271,3	305,2	207,0	202,0
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	11,6%	11,0%	11,7%	-	11,4%	11,8%	12,3%	-
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	1,3%	1,6%	1,7%	-	1,2%	1,2%	1,2%	-
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	-	0,3%	0,3%	-	-	0,4%	0,4%	-
WMO Clienten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	580	620	690	640	620	640	680	640

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 1 maart 2021

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	35.377	33.224	31.362	-2.153
Baten	-11.121	-7.900	-7.815	3.221
Saldo van lasten en baten	-24.255	-25.323	-23.547	-1.068
Onttrekkingen	8	60	0	52
Resultaat	-24.247	-25.263	-23.547	-1.016

Toelichting - Wat mag het kosten

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 6.

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder(s)	Zonderland en Rijkers
Organisatie	Ruimte, Sociaal domein, Publiekscentrum, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Organisatie (DBO)

Taakvelden

- Riolering
- Volksgezondheid
- Milieubeheer
- Afval
- Begraafplaatsen en crematoria

Beleidsnota's

- 2020 Uitvoeringsprogramma Fysieke leefomgeving
- Plan van aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht 2019-2021
- 2019 Uitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet 2019-2021
- 2018 Watergangen waarop via een riooloverstort wordt geloosd
- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2016-2020)
- 2015 Gemeentelijk Afvalstoffen Plan (GAP 2015-2018)
- Plan van Aanpak gezondheidsachterstanden 2019-2021 - De GIDS-aanpak in Weststellingwerf
- Projectplan Vitale Regio Noordwolde 2018-2020
- 'Gezond Weststellingwerf'. Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2018-2021
- 2020 Bodembeheerplan (geactualiseerde bodemkwaliteitskaart)
- 2014 Preventie- en handavingsplan Drank- en Horecawet
- 2013 Visie op de drie decentralisatie (kadernota Wmo/gezondheidsbeleid)
- 2012 Geurverordening Weststellingwerf
- 2017 Evenementenbeleid
- 2011 Gebiedsvisie Wet geurhinder en veehouderij
- 2020 Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid (inclusief Strategische Planning)
- 2010 Notitie Geurbeleid
- 2008 Notitie Beleidskaders nieuwe Wet geluidshinder
- 2007 Notitie Mestvergisting

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Klimaat en duurzaamheid

Regionale Energie Strategie Fryslân (RES-Fryslân)

Het uitvoeringstraject RES-Fryslân is een opdracht uit het Nationaal Klimaatakkoord. In de eerste helft van het afgelopen jaar (mei) stemde u in met de concept RES-Fryslân. De gerealiseerde en vergunde duurzame energieprojecten in onze gemeente maken daar deel van uit. Vervolgens is in 2020 provincie-breed verder onderzoek verricht naar meer potentiële locaties waar duurzame energie en warmte kan worden opgewekt (met een uitloop in de eerste helft van 2021). Dat alles vormt uiteindelijk de RES-Fryslân 1.0 die ook uw raad in de loop van 2021 wordt voorgelegd. Het betreft een cyclisch proces, waarbij iedere twee jaar de RES-Fryslân wordt herzien.

Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid (inclusief Strategisch Planning)

Aan het einde van het tweede kwartaal heeft u kennis genomen van de eerste Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid en de bijbehorende strategische planning. Binnen de vier programmapijlers zijn de concrete opgaven benoemd en is beschreven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven. Zo is op een programmatische wijze inhoud gegeven aan het gemeentelijk klimaat- en duurzaamheidsbeleid.

In deze jaarrekening geven wij aan welke resultaten in 2020 hier onder meer zijn behaald (onder dit kopje, en onder de kopjes -Van Klimaatakkoord Parijs naar een Duurzaam Weststellingwerf- en -Werken aan een duurzaam Weststellingwerf-).

Transitievisie Warmte Weststellingwerf

Eind 2020 is gestart met de voorbereidingstraject om te komen tot een Transitievisie Warmte Weststellingwerf. Ook hier gaat het om de uitvoering van een opdracht uit het Nationaal Klimaatakkoord. Doel is om zo meer zicht te krijgen op de wijze waarop er uiterlijk in 2050 geen fossiele brandstoffen (waaronder aardgas) meer gebruikt worden voor het verwarmen van woningen/gebouwen en voor het koken. Wij hebben besloten om deze visie in samenwerking met Opsterland en Ooststellingwerf te gaan opstellen. Hiervoor gaan we samen externe expertise inhuren. Eind 2020 is hiertoe een OWO-aanbestedingstraject gestart. Een voorstel aan uw raad om hiervoor het benodigde geld beschikbaar te stellen, is voorbereid en u ter besluitvorming voorgelegd (raadsvergadering van januari 2021).

Regeling Reductie Energieverbruik (RRE)

In 2020 is een start gemaakt met de besteding van de door de rijksoverheid toegekende RRE-subsidie (eind 2019 ontvangen specifieke uitkering van € 90.000). In eerste aanleg lag de focus op zowel het opleiden/inzetten van energiecoaches, stimuleringsacties voor particuliere woningeigenaren en het kunnen laten organiseren van informatiebijeenkomsten/workshops. Corona heeft er toe geleid dat er vooral is ingezet op de voucherregeling particuliere woningeigenaren voor het treffen energiebesparende maatregelen. Er is een eerste groep inwoners opgeleid tot energiecoach. Stichting De Duurzame Toekomst uit Steggerda heeft hier een sleutelrol in vervuld. De uitvoering van de Regeling is door het Rijk verlengd tot in 2021.

Eind 2020 is ook de éénmalige specifieke uitkering Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) aangevraagd. Deze subsidie is in 2021 toegekend en nu kunnen ook huurders worden gestimuleerd om energie te besparen in hun woning en kan een vervolg worden gegeven aan het energiecoachestrject.

Gemeentelijk Energieloket

In 2020 hebben wij hiertoe de samenwerking met www.duurzaambouwloket voortgezet. Het is de digitale schakel tussen onze inwoners en de beschikbare informatie, subsidiemogelijkheden en energiecoaches. Ook de uitvoering van voornoemde RRE regeling loopt via het Gemeentelijk Energieloket.

Duurzame mobiliteit

De opgave duurzame mobiliteit is omvangrijk. Het afgelopen jaar informeerden wij u hier uitgebreid over in een memo. In de 2020 lag de focus vooral op het voor de komende jaren up-to-date krijgen van de openbare laadinfrastructuur voor elektrisch rijden. De gemeenten in Fryslân hebben samen met de provincie de laatste hand gelegd aan het voorbereiden van een gezamenlijk aanbestedingstraject die hierin gaat voorzien. Begin 2021 wordt hier verder uitvoering aangegeven. Hierbij is de verwachting dat de gemeente tegen relatief lage kosten hierin kan voorzien.

Kleine windmolens (tot een as-hoogte van 15 m)

Het afgelopen jaar is de provinciale discussie over het toestaan van kleine windmolens afgerond. Met twee moties (2018/2019) riep uw raad het provinciaal bestuur op tot een ruim provinciaal plaatsingsbeleid te komen om daarmee de gemeente de ruimte te geven met een eigen gemeentelijk plaatsingsbeleid kleine windmolen-initiatieven uit de samenleving van Weststellingwerf mogelijk te maken.

Om dat nog een keer kracht bij te zetten, dienden wij begin 2020 een zienswijze in naar aanleiding van de ontwerpwijziging verordening Romte Fryslân 2014 (wind). De provincie hield uiteindelijk toch vast aan een stringent plaatsingsbeleid zonder ruimte voor couleur locale. Onder vergaande voorwaarden zijn er alleen mogelijkheden bij agrarische bedrijven. In de tweede helft van 2020 zijn de eerste gesprekken gestart met initiatiefnemers. Wij verwachten dat in de loop van 2021 de eerste kleine windmolens in onze gemeente geplaatst gaan worden

Riolering

In december 2020 heeft de gemeente het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP 2021-2025) vastgesteld. In dit GRP 2021-2025 zijn negen klimaatmaatregelen opgenomen die bijdragen aan het beperken van wateroverlast. Deze negen maatregelen worden gedurende de looptijd van het GRP 2021-2025 uitgevoerd.

Fumo (Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing)

Het basistakenpakket van de FUMO is per 1 januari 2020 uitgebreid. De bijdrage aan de FUMO was als gevolg daarvan hoger dan geraamd. Door de verplichte overdracht van taken naar de FUMO is er ook een overdracht van formatie c.q. vacaturegelden aan de orde. De FUMO voert de taken diepgaander uit waardoor de kosten hoger liggen en de dekking niet volledig is gevonden binnen de formatieruimte van de taken die overgaan. Dit is in 2020 nog niet volledig uitgekristalliseerd.

Na een moeizame start vanaf 2014 is de de FUMO in 2019 gestart met het doorlopen van een proces om zich voor te bereiden op de toekomst. In 2020 zijn wij in dat verband bezig geweest met:

- het beter stroomlijnen van de rollen opdrachtgever/eigenaar;
- vanuit de kring gemeentesecretarissen instellen van een klankbordgroep voor periodiek overleg met de directeur FUMO;
- voorbereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet;
- het opstellen van een nieuw financieringssysteem. Dat nieuwe systeem gaat uit van het betalen voor de feitelijk afgenomen diensten in plaats van werken met kengetallen. Deze nieuwe systematiek werkt kostenverhogend voor onze gemeente. Besluitvorming binnen de FUMO moet nog plaatsvinden. De Gemeenschappelijke Regeling zal hiervoor ook moeten worden aangepast.

Openbare verlichting

Vanaf 2019 wordt de openbare verlichting versneld vervangen door ledverlichting. Door verlichtingsarmaturen te vervangen wordt veel energie bespaard, tot wel 50% per lichtmast. Waar relatief nieuwe verlichtingsarmaturen staan wordt alleen de lamp vervangen door een ledlamp, zodat het verlichtingsarmatuur nog langer kan worden gebruikt.

Afval

De raad heeft zich uitgesproken om de landelijke milieudoelstellingen VANG te willen behalen. Deze doelstellingen zijn het terugbrengen van de hoeveelheid te verbranden huishoudelijk restafval naar 100 kg/inw in 2020 en 30 kg/inw in 2025 met 75% afvalscheiding. Een afvalstrategie die stuur op een trendbreuk is nodig om de hoeveelheid restafval terug te dringen. Het college heeft in 2020 opdracht gegeven om een strategienota voor grondstoffenbeleid in Weststellingwerf uit te werken. De nota beschrijft de totale kolom huishoudelijk afval waarbij afval onderdeel is van duurzaamheid en geeft inzicht in de financiële gevolgen van de verschillende varianten van inzameling. De strategienota grondstoffenbeleid Weststellingwerf 2021, wordt aangeboden aan de raad om hier een besluit over te nemen.

Eikenprocessierups

In 2020 hebben we voor het beheersen van de eikenprocessierups (epr) voor een andere aanpak gekozen om te voorkomen dat er veel overlast ontstaat. Op plaatsen waar veel mensen wandelen, fietsen, sporten en wonen zijn 4500 eiken behandeld met nematoden (minuscule wormpjes) met een goed resultaat, 96% van die eiken hadden geen epr meer. Er is voorlichting gegeven en samen met bewoners, dorpsbelangen en vogelwachten zijn er grote en kleine projecten uitgevoerd om de natuurlijke vijanden van de epr (onder andere vogels, sluipwespen en sluipvliegen) te stimuleren. Steeds meer inwoners doen mee. In onze gemeente is de stijging van het aantal nesten 18%, terwijl in andere noordelijke gemeenten dit tot wel 50% was. Door onze aanpak met nematoden is de stijging enigszins beperkt gebleven. Er zijn meerdere proeven uitgevoerd, onder andere een duurzame methode met sluipvliegen en sluipwespen welke landelijke media aandacht kreeg.

Lokaal gezondheidsbeleid

De uitvoering van de verschillende plannen voor het gezondheidsbeleid verliep in 2020 niet geheel volgens planning. Reden hiervoor is de uitbraak van het coronavirus, waardoor beperkingen ontstonden en prioriteiten verschoven. Sommige activiteiten voerden wij helemaal niet uit of in aangepaste vorm. Dit virus en de landelijke maatregelen deden een beroep op de hele gemeentelijke organisatie, maar zeker ook op de afdeling Sociaal domein en daarbinnen het onderdeel gezondheid. Maar ook op andere betrokken partijen, zoals scholen, horeca en supermarkten.

In 2020 is nog steviger ingezet op samenwerking met beleidsterreinen binnen en buiten Sociaal domein. En met partijen buiten de gemeente. Zoals de samenwerking met de huisartsen op gebied van jeugd, het bevorderen van de gezondheid van ouderen met WMO (onder andere interventie 'Powerful Ageing' uit Grip op Wmo) en de samenwerking met ruimte, communicatie en veiligheid in het crisisteam corona. Eigenlijk was en is integrale- en ketensamenwerking een rode draad in de realisatie van het gezondheidsbeleid.

In 2020 is de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020—2024 'Gezondheid breed op de agenda' vastgesteld. Wij zijn gestart met het verkennen van een aanpak voor het opstellen van nieuw lokaal gezondheidsbeleid. Ook werd 'De Friese Preventieaanpak' vastgesteld. Een aanpak waarin op provinciaal niveau, alle aparte preventieprogramma's aan elkaar verbonden worden. Dit op zo'n manier dat de programma's elkaar versterken.

In 2020 stelde het college de nieuwe subsidieregeling voor gezondheid vast. Deze voldoet nu aan de nieuwe algemene subsidievoorwaarden. En de regeling past nu beter bij het gezondheidsbeleid en haar uitvoeringsprogramma's. Dit maakt de subsidieverstreking aan activiteiten binnen deze programma's makkelijker.

Uitvoering lokaal gezondheidsbeleid

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Vanuit gezondheid is gewerkt aan het voorkomen en bestrijden van infectieziekten en aan algemene gezondheidspreventie van onze inwoners (zie paragraaf 'verbonden partijen' voor de GGD). We hebben ons met het uitvoeringsprogramma GIDS ingezet voor het verkleinen van gezondheidsverschillen in Wolvega. En in sommige gevallen de hele gemeente. We hebben een gezond gewicht en gezonde leefstijl bevorderd bij kinderen en jongeren in Weststellingwerf. Wij voerden dit uit via JOGG. Ook is het gezond en veilig opvoeden & opgroeien in Noordwolde versterkt. Dit deden wij door de inzet van het project Vitale Regio.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

[Uitvoeren en evalueren plan van aanpak GIDS](#)

In 2020 voerden wij het nieuwe Plan van Aanpak Gezondheidsverschillen (GIDS) 2020-2021 uit. De realisatie van de doelstellingen uit dit plan liep vertraging op door de coronacrisis. Dit gold ook voor de monitoring en evaluatie van deze activiteiten.

Een aantal activiteiten die wij wel uitvoerden:

1. De evaluatie en doorontwikkeling van het product 'prenatale voorlichting'. Zodat dit beter voldoet aan de behoeften van inwoners met een kleine portemonnee.
2. De Nationale Diabeteschallenge en de buitenspeeldagen vonden in aangepaste vorm plaats;
3. Uitbreiding van de doelgroep van het programma "zet je leven in beweging" met de 'aandachtsgroep' van Dienst in Bedrijf (DIB). Dit is een groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
4. De deelname aan de thematafel "armoede". Hieraan namen en nemen zowel publieke als private partijen deel, waaronder gemeente Weststellingwerf, Stichting Leergeld, de voedselbank en Humanitas. Samen met deze partijen stelden wij de minimagids op.
5. Wij vervolgden in samenwerking met Jeugd het programma "Kansrijke Start". Hiermee zorgen wij dat zoveel mogelijk kinderen van voor de geboorte tot aan hun tweede levens jaar een gezonde start hebben. Met als lange termijn effect dat zij later een minder groot tot geen beroep doen op Jeugdzorg. (zie ook programmaliijn 6, Sociaal domein, onderdeel 'versterken ketensamenwerking Jeugd'). Hiervoor ontvingen wij in 2020 vanuit het landelijke programma "Kansrijke Start" extra geld. Dit geldt ook voor 2021 en 2022.

Uitvoeren en evalueren plan van aanpak JOGG

In 2020 voerden wij het plan van aanpak JOGG 2019 t/m 2021 uit. De realisatie van de doelstellingen uit dit plan liep vertraging op door de coronacrisis.

Een aantal activiteiten die wij wel realiseerden:

1. Dorpsschool de Blesse en OBS de Velden in Noordwolde ontvingen het vignet voor "Gezonde School". Bij dorpschool de Blesse en dorpschool Wolvega werd een watertappunt op het schoolplein geplaatst. Dorpsschool de Blesse deed dit met een feestelijke opening.
3. De kantine van de Steense werd en is een gezonde sportkantine. De gezonde keuze is nu makkelijker.
4. Wij boden groente en water aan tijdens de buitenspeeldagen.

Borgen Vitale Regio Noordwolde

In 2020 hebben wij het project Vitale Regio Noordwolde vrijwel afgerond. We zetten de afgelopen jaren in op het versterken van een veilig opvoed- en opgroei-klimaat. Belangrijke thema's waren verslaving en gezonde voeding. Wij voerden vele projecten uit en realiseerden onder andere het volgende:

1. twee stopcoaches. Zij ondersteunen inwoners bij het stoppen met roken;
2. beweeglessen aan peuters en ouders;
3. kookworkshops;
4. voorlichting over gamen en social media en;
5. de Vensterschool is nu een vreedzame school.

Mooie ontwikkelingen die we blijven voortzetten. We maakten binnen de gemeente en met verschillende ketenpartners afspraken over de borging van bepaalde projecten. Met als doel dat wij actief blijven samenwerken.

Geven van het goede voorbeeld

Uitgangspunten hiervoor zijn het plan van aanpak Vitale gemeente van afdeling HRM van de gemeente Weststellingwerf. En ambitie 8 "gezonde voorbeeldfunctie en communicatie" in de nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2018-2021. De volgende 'goede voorbeeld' activiteiten vonden plaats in 2020:

- De 'IkPas' campagne (DHW/NIX18). Het voltallige college van B&W nam hieraan deel. Zij dronken één maand lang geen alcohol. Ook medewerkers, de raad en inwoners benaderden wij actief hiervoor en namen deel. Ervaringen van collegeleden met een maand lang geen alcohol drinken werden via de reguliere mediakanalen van de gemeente gedeeld met inwoners, de raad en medewerkers van gemeente Weststellingwerf.
- Coronavirus: sinds de eerste lockdown werken medewerkers thuis. Voor medewerkers waarvoor dit vanwege hun functie niet of deels kon, werden passende maatregelen getroffen voor het beschermen en bevorderen van hun gezondheid & veiligheid. Zoals desinfectiemateriaal op kantoor en online bewegings- en ontspanningsaanbod. Tijdens de versoepeling van de maatregelen in de zomer kozen wij als gemeentelijke organisatie nog steeds voor zoveel mogelijk thuiswerken. Zie tevens paragraaf 'corona' verderop in de jaarstukken.

Werken met positieve gezondheid

In 2020 vervolgden wij het toepassen van de vragenlijst Positieve Gezondheid bij de monitoring van de interventies binnen het project Vitale Regio Noordwolde. Daarnaast evalueerden wij de resultaten van deze vragenlijsten. Dit deden we in samenwerking met GGD Fryslân, het Instituut of Public Health, de Friesland zorgverzekeraar en de betrokken gemeenten. De resultaten bleken van onvoldoende omvang voor het doen van betrouwbare uitspraken. Dit leerpunt nemen de betrokken partijen mee in lopend en mogelijk toekomstig onderzoek.

Bevorderen lokale samenwerking publieke en private partijen voor JOGG, NIX 18 en GIDS

In 2020 bevorderden wij de Publiek Private Samenwerking (PPS) daar waar dit mogelijk was. Deze vorm van samenwerking loopt door alle programma's binnen gezondheid heen. Een voorbeeld zie je onder 'uitvoeren en evalueren plan van aanpak GIDS'. Zoals deelname aan de armoedetafel. Voor JOGG vond de beoogde bevordering van de PPS niet plaats in verband met de inzet van de beleidsmedewerker gezondheid en de bedrijfscoördinator (afdeling ruimte) vanwege corona. Dit gold ook voor de betrokken bedrijven.

Zorgen dat gezondheid onderdeel is van alle beleidsterreinen en afdelingen

Gezondheid maakt onderdeel uit van het invoeringstraject van de omgevingswet per 1 januari 2022. Het beleidsveld was vertegenwoordigd bij bijeenkomsten over deze nieuwe wet.

In 2020 vervolgden wij het traject in OWO verband met voorkomen van inkoop van dubbele producten in het maatwerkpakket van GGD Fryslân. Ook zetten wij steviger in op monitoring & evaluatie. Het onderzoek of en op welke wijze inkoop en aanbestedingen kunnen bijdragen aan de doelstellingen van ons lokaal gezondheidsbeleid met afdeling inkoop vond niet plaats. Door de uitbraak van de coronacrisis lag de prioriteit bij andere werkzaamheden.

Voor het opnemen van gezondheid in nieuw op te stellen beleidsplannen leverden wij input zowel binnen als buiten afdeling Sociaal Domein. Zo leverde gezondheid input voor de visie op onderwijs. Ook werkte gezondheid in het crisisteam corona samen met andere disciplines. Voor meer voorbeelden zie ook onder 'actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid'. En bij onder meer GIDS, DHW/NIX18 en JOGG.

Uitvoeringsprogramma drank- en horecawet

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Alcoholgebruik is schadelijk voor de gezondheid van jongeren. Daarom willen we dat minder jongeren onder de 18 in onze gemeente alcohol drinken. We hebben afgelopen jaar gewerkt aan het terugdringen van gezondheidsschade door alcohol bij jongeren onder de 18 jaar in Weststellingwerf. Wij voerden dit uit via NIX18/DHW. Jongeren onder de 18 mogen ook geen alcohol kopen. We willen daarom dat iedereen die alcohol verkoopt, de alcoholverstrekkers, zich beter houdt aan de leeftijdsgrens hiervoor.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoeren en evalueren uitvoeringsprogramma Drank en horecawet

In 2020 vervolgden wij de uitvoering van het uitvoeringsprogramma DHW/NIX18 2019-2021. De realisatie van de doelstellingen uit dit plan liep vertraging op door de beperkingen van de coronamaatregelen.

Een aantal activiteiten die wij wel realiseerden:

1. Wij informeerden zowel de raad als betrokken verstrekkers over de uitkomsten van het nalevingsonderzoek wat in 2019 plaatsvond door bureau Objectief. Hieruit bleek dat het nalevingspercentage van Gemeente Weststellingwerf 60% is. Het gemiddelde nalevingspercentage in Friesland is 37%. Dit is een positief resultaat;
2. De 'Ik Pas'-campagne. Voor nadere toelichting zie onder 6 "Gezond Voorbeeld (ambitie 8)";
3. De bespreking van de resultaten van mysteryshoppers van Bureau Horeca en Bijzondere wetten met die supermarkten, waarvan het nalevingspercentage tot drie keren toe beneden de norm lag. We vroegen naar de oorzaak. En naar mogelijke oplossingen en welke bijdrage de ondernemer zelf kan doen voor het vergroten van het nalevingspercentage. Maar ook welke steun van de gemeente hierin wenselijk is.

4. De evaluatie van het supermarktconvenant. De betrokken supermarkten zijn tevreden met het supermarktconvenant. Ze willen graag het huidige supermarktconvenant in dezelfde vorm voortzetten;
5. Gesprekken met sportkantines over de naleving. Vanwege corona moesten de sportkantines dicht en kwam dit tot stilstand. Zodra de sportkantines open gaan, pakken wij dit weer op.

Van klimaatakkoord Parijs naar een duurzaam Weststellingwerf

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Met de eerste Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid en de daarbij behorende Strategische Planning hebben wij op een programmatische wijze verder inhoud gegeven aan het gemeentelijk klimaat- en duurzaamheidsbeleid. Het is integraal en sluit aan bij het Nationaal Klimaatakkoord. Met een periodieke herijking van deze Beleidsbrief ligt er een belangrijke basis om de actualiteit voor de korte termijn te borgen. Op verschillende onderdelen is verder uitvoering gegeven cyclische trajecten die ook richtinggevend zijn voor de middellange en lange termijn (Transitievisie Warmte Weststellingwerf en RES-Fryslân).

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Uitvoering geven aan het gemeentelijk klimaatbeleid

Binnen de kaders van de Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid (april 2020) hebben wij verder uitvoering gegeven aan het gemeentelijk klimaat- en duurzaamheidsbeleid.

Uitvoeren maatregelen voor beperken wateroverlast

In december 2020 heeft de gemeente het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP 2021-2025) vastgesteld. In dit GRP 2021-2025 zijn negen klimaatmaatregelen opgenomen die bijdragen aan het beperken van wateroverlast. Deze negen maatregelen wordt gedurende de looptijd van het GRP 2021-2025 uitgevoerd.

Werken aan een duurzaam Weststellingwerf

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Vanuit draagvlak en acceptatie hebben wij verder uitvoering gegeven aan het (geactualiseerd) gemeentelijk klimaatbeleid. Het doel was een duurzamere gemeente Weststellingwerf.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Programmapijler Circulaire Economie

- In 2020 was het ambitiemanifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) de leidraad. Binnen verschillende afdelingen was extra aandacht voor maatschappelijk verantwoord inkopen. Daarmee is een eerste belangrijke stap gezet en ligt er een basis voor het vervolg. Provinciaal is gestart met het maken van een gezamenlijke routekaart Circulair Inkopen 2025.
- In 2020 is het project Herinrichting De Blesse als pilot gebruikt om duurzaamheid en circulariteit beter in gemeentelijke projecten op te gaan nemen. In deze pilot zijn duurzame keuzes concreet en bespreekbaar gemaakt. Na uitvoering van het project verwachten wij op basis van de resultaten hier vervolgens voor de toekomst conclusies aan te kunnen verbinden ten aanzien van (onze visie op) duurzaamheidsaspecten in projecten en de daarbij behorende inkoop.
- In 2020 hebben wij de door de Friese Milieufederatie georganiseerde campagne Friese Voetafdruk ondersteund. Deelnemers kregen inzicht in de impact die hun leefstijl heeft op de aarde. Ook werd de fietsroute 'Rondje Zuidelijke Wouden' gelanceerd, onder meer langs de streekvoedselproducenten in onze gemeente. Na een lange aanloopfase is het project Ontwerp & Design (Rotan 2.0) eind 2019 gestart. Het betreft een voormalig streekagenda-project. Begin 2020 heeft het coronavirus de uitvoering stilgelegd. De provincie Fryslân heeft daarom ingestemd met het verlengen van de uitvoeringstermijn met een jaar (tot 30 juni 2022). Het project zoekt onder meer de samenwerking met het Nationaal Vlechtmuseum in Noordwolde, het bedrijfsleven en het voortgezet onderwijs in de gemeente.

- De lineaire economie heeft haar beste tijd gehad. Produceren, consumeren en afval weggooien is een onhoudbaar systeem. Steeds luider is de roep om hergebruik van het brede palet aan grondstoffen centraal te stellen en stappen te zetten in de transitie naar een circulaire economie. Afval nog beter scheiden om grondstoffen vervolgens opnieuw te kunnen gebruiken is daarbij de doelstelling.
- Gemeenten hebben een belangrijke taak bij te dragen aan de realisatie van een circulaire economie. In het landelijke programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) hebben de VNG, het ministerie van IenW en de branchevereniging NVRD zich geëngageerd aan de ambitie om het restafval dat nog wordt verbrand terug te dringen tot 100 kg/inw in 2020 en 30 kg/inw in 2025 met 75% afvalscheiding. De gemeenteraad heeft zich uitgesproken om de landelijke milieudoelstellingen VANG te willen behalen.
- Met het streven naar zo min mogelijk restafval wordt steeds duidelijker welke stromen in het huishoudelijk afval nog een uitdaging vormen. Zo bestaat een groot deel van het huishoudelijk restafval uit gft- en vooral keukenafval. Het is/blijft daarom belangrijk burgers het nut en de noodzaak van afvalscheiding uit te leggen.

Programmapijler Energietransitie

- Zie ook onder Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid genoemde klimaat- en duurzaamheidsopgaven.- U heeft het door ons opgestelde Plan van Aanpak Verduurzamen gemeentelijke vastgoedportefeuille vastgesteld. In 2021 starten wij met het verduurzamen van de eerste vijf gemeentelijke gebouwen (uitvoering van de kernportefeuille);
- U stemde in met ons voorstel om voor de jaren 2021 en 2022 uit de Bestemmingsreserve Energietransitie jaarlijks € 75.000 beschikbaar te stellen voor het faciliteren en financieel ondersteunen van initiatieven uit de samenleving;
- Eind 2020 zijn de prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisatie ondertekend. Duurzaamheid is daarbij een onderwerp;
- Minder MKB-bedrijven dan verwacht hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om tegen een gereduceerd tarief een energiescan voor bedrijfsgebouwen te laten uitvoeren (betreft een verlengd voormalig streekagenda-ZO-Fryslân-project);
- In het kader van het voormalig streekagenda-ZO-Fryslân-project Energietransitie Wijken & Dorpen is het voor onze inwoners in 2020 als gevolg van corona niet mogelijk geweest om, ondanks 100% subsidiëring door de provincie Fryslân en de gemeente, actief aan de slag te gaan met de Energiemixmethode, We Energy Game;
- Digitaal is contact onderhouden met de diverse duurzame dorpsinitiatieven (o.a. maatschappelijk contract Nijeholtpade -thema Duurzaamheid-, Energiecoöperaties De Toekomst Steggerda en Boijl Energieneutraal);
- Vanuit de intergemeentelijke samenwerking regio ZO-Fryslân is gezamenlijk promotiemateriaal ontwikkeld (met inzet van voormalig streekagenda-ZO-Fryslân-budget).
- We gaven verder uitvoering aan het verduurzamen van de openbare verlichting;

Programmapijler Klimaat-Robuust

In december 2020 is door de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP 2021-2025) vastgesteld. In dit GRP 2021-2025 zijn negen klimaatmaatregelen opgenomen die bijdragen aan het klimaat robuust maken van de leefomgeving. Deze negen maatregelen worden gedurende de looptijd van het GRP 2021-2025 uitgevoerd.

Goede milieukwaliteit van de woon- en leefomgeving

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

We willen de VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstelling bereiken. De VANG doelstelling is ontwikkeld om de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Naast een goede afvalscheiding zijn voorkomen van afval en hergebruik van grondstoffen belangrijke speerpunten.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Opstellen Gemeentelijk afvalstoffenbeleidsplan

Het college heeft in 2020 opdracht gegeven om een strategienota voor grondstoffenbeleid in Weststellingwerf uit te werken. De nota beschrijft de totale kolom huishoudelijk afval waarbij afval onderdeel is van duurzaamheid. Ook geeft de nota inzicht in de financiële gevolgen van verschillende inzamelingsvarianten. De strategienota grondstoffenbeleid Weststellingwerf 2021, wordt aangeboden aan de raad om hier een besluit over te nemen.

De nieuwe strategienota grondstoffenbeleid Weststellingwerf 2021 dient als leidraad voor het afvalbeheer in de gemeente Weststellingwerf voor de komende jaren. In de nota is vastgelegd welke beleidsambities de gemeente Weststellingwerf wil behalen en welke organisatie hiervoor nodig is.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	Gemeente				Nederland			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Fijn huishoudelijk restafval	Aantal kg per inwoner	248	244	240	-	178	172	163	-
Hernieuwbare elektriciteit	%	7,8%	13,1%	-	-	16,3%	17,6%	-	-

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 1 maart 2021

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verschil begroot - werkelijk
Lasten	7.381	7.447	7.227	66
Baten	-5.451	-5.336	-5.246	115
Saldo van lasten en baten	-1.930	-2.111	-1.981	-181
Onttrekkingen	349	276	276	-73
Stortingen	26	25	25	-1
Saldo mutatie reserves	323	251	251	-72
Resultaat	-1.607	-1.859	-1.729	-253

Toelichting - Wat mag het kosten

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 7.

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Portefeuillehouder(s)	Jongebloed en Zonderland
Organisatie	Ruimte

Taakvelden

- Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- Ruimtelijke ordening
- Wonen en bouwen
- Beheer overige gebouwen en gronden

Beleidsnota's

- Woonvisie gemeente Weststellingwerf 2016
- Bestemmingsplannen voor de dorpen
- Vastgestelde nota's van uitgangspunten in het kader van nieuw bestemmingsplan buitengebied (2010 en 2011)
- Handleiding schaalvergroting agrarische sector 2011
- Rapport MKB/REVA 'beleidsvisie versterking kernwinkelapparaat Wolvega' (2010)
- Ontwikkelagenda versterking economische structuur (2011)
- Terrassenbeleid en nadere regels (2012)
- 2017 Evenementenbeleid
- Beheersverordening agrarische percelen bestemmingsplan buitengebied (1 juli 2013)
- Streekagenda Zuidoost (juni 2013) + jaarplan 2017
- Bestemmingsplan Buitengebied 2014
- Bestemmingsplan Buitengebied 2016 (versie VA03) aangepast naar aanleiding van uitspraak Raad van State
- Bestemmingsplan Buitengebied intensieve veehouderij
- Investeringskalender 2017-2027
- Huisvestingswet 2014
- Omgevingsvisie Weststellingwerf juni 2019
- Notitie strategisch omgaan met gemeentelijk vastgoed
- Plan van aanpak Verduurzamen gemeentelijke vastgoedportefeuille 2020
- Collegeprogramma 2018-2022

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)

Het aantal basistaken in de Wet VTH is uitgebreid. Per 1 januari 2020 zijn er daarom taken over naar de FUMO. Dit heeft geleid tot een hogere bijdrage aan de FUMO. Een gedeelte van de meerkosten is gefinancierd door een besparing op de OWO VTH afdeling.

Hûs en Hiem

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Bij de in werkingtreding krijgt de welstandstoets een andere invulling. Hierover zal in 2021 besluitvorming plaatsvinden. Hoe de nieuwe situatie praktisch en juridisch vorm krijgt is nog niet bekend. Daar doet een werkgroep vanuit de Vereniging Friese Gemeenten (VFG) onderzoek naar.

Streekagenda

Per 1 januari 2020 is de samenwerking in de regio zuidoost Friesland de vorm van de Streekagenda beëindigd. Via de regiodeal heeft de samenwerking een vervolg gekregen, zie ook paragraaf streekagenda/regiodeal.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

In 2020 is het plan van aanpak Verduurzamen gemeentelijke vastgoedportefeuille vastgesteld. In dit plan is een kernportefeuille met vijf panden bepaald. Voor de kernportefeuille wordt op pandniveau een verduurzamingsstrategie opgesteld. De ervaringen die wij op doen met de kernportefeuille willen wij toepassen op de rest van het gemeentelijk vastgoed.

Tiny Houses

Al geruime tijd zijn wij in gesprek met een lokale ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de bouw van een aantal Tiny Houses. In 2020 is hierover principe overeenstemming bereikt en de plannen worden nu verder uitgewerkt.

Maatschappelijk contract Nijeholtpade

Een van de instrumenten van de Omgevingsvisie is het sluiten van een maatschappelijk contract met een dorp. Als pilot hebben wij een dergelijk contract gesloten met het dorp Nijeholtpade. Een van de onderwerpen binnen dat contract is woningbouw. In 2020 hebben wij veelvuldig overleg gehad met het dorp over dit onderwerp. Deze gesprekken hebben in 2021 geleid tot een principe overeenstemming.

Lindewijk deelgebied 2

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

- op- en vaststellen van het bestemmingsplan Lindewijk deelgebied 2
- op- en vaststellen van de grondexploitatie Lindewijk
- zorgen voor tijdige beschikbaarheid van bouw kavels in Lindewijk deelgebied 2

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Het moederplan Lindewijk gebruiken we als basis voor een concept stedenbouwkundige opzet voor Lindewijk deelgebied 2.

Het moederplan Lindewijk is als basis voor de stedenbouwkundige opzet voor Lindewijk deelgebied 2 gebruikt. Dit heeft geresulteerd in het stedenbouwkundig plan Lindewijk deelgebied 2, dat door het college is vastgesteld op 22 september 2020.

In overleg met instanties en inwoners de stedenbouwkundige opzet verder uitwerken

Het stedenbouwkundig plan Lindewijk deelgebied 2 is inmiddels vastgesteld. Vanwege corona heeft er voor het stedenbouwkundig plan een beperkte consultatie plaats gevonden.

Het stedenbouwkundig plan is uitgewerkt in het voorontwerp bestemmingsplan.

Op het voorontwerp bestemmingsplan (met bijbehorend beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan openbare ruimte), wordt uitgebreid inspraak gevoerd. Via een speciale website (Maptionnaire) kunnen mensen gemakkelijk een reactie geven. Het voorontwerp is ook voorgelegd om reactie aan de overlegpartners.

Alle ingekomen reacties worden gebundeld en kunnen leiden tot aanpassingen in het uiteindelijke ontwerp.

De nieuwe stedenbouwkundige opzet financieel doorrekenen

Op basis van het vastgestelde stedenbouwkundig plan is een doorrekening gemaakt voor de grondexploitatie voor deelgebied 2. Daarbij is uitgegaan van het maximaal toegestane aantal woningen (200) volgens het (voorontwerp) bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is het type woningen per bouwvlak niet vastgelegd. Uitgangspunt is een mix in typologie zodat alle doelgroepen worden bediend. (starters, senioren, doorstromers. rijenbouw, vrijstaand)

Onderzoeken of er nog een nadere fasering moet komen

Deelgebied 2 zal gefaseerd worden uitgevoerd. De wijze van fasering moet nog worden uitgewerkt. Bij de fasering zal zoveel mogelijk worden aangesloten op bestaand bebouwd gebied.

Op basis van de nieuwe stedenbouwkundige opzet een bestemmingsplan opstellen

Het stedenbouwkundig plan is uitgewerkt in een voorontwerp bestemmingsplan Lindewijk deelgebied 2, een concept beeldkwaliteitsplan (BKP) en een concept inrichtingsplan openbare ruimte (IPOR)

Deze stukken liggen momenteel ter inzage. Het streven is om het bestemmingsplan, het BKP en het IPOR voor de zomer van 2021 door de raad te laten vaststellen.

De daadwerkelijke uitvoering van werkzaamheden afstemmen op het tempo van grondverkoop in fase I

Wij zullen de gronduitgifte in Lindewijk deelgebied 2 afstemmen op het tempo van grondverkoop in Lindewijk deelgebied 1.

Rottige Meente

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Versterking van het gebied Rottige Meente met samenhang tussen cultuur, recreatie, toerisme en natuur. Een visie op het gebied Driewegsluis.

De locatie Driewegsluis is als entreelocatie ook onderdeel van het regioproject ErVaren en Turf. Dit project heeft tot doel een betere verbinding te maken tussen land- en waterrecreatie, waardoor toeristen en recreanten worden verleid om van het water het land op te gaan en andersom. Regio Zuidoost Friesland leent zich hier uitstekend voor. Ook heeft dit project tot doel toeristen langer in dit gebied te houden, wat de lokale economie ten goede komt. Het regioproject bestaat uit verschillende deelprojecten die in uitvoering zijn. Zo is bijvoorbeeld de bewegwijzering over het water van de (route naar) de Turfroute verbeterd en geharmoniseerd met meer eigentijdse bebording, passend in de marketingcampagne "Het Andere Friesland" die in 2020 is gestart.

Gelet op de betekenis van het gebied Driewegsluis en de samenhang met en omvang van het gebied de Rottige Meente hebben wij voor de ontwikkeling van het gebied Driewegsluis met plaatselijk belang diverse gesprekken gevoerd over alle onderwerpen die hierbij van belang zijn.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Samenwerking met Nationaal Park Weerribben - De Wieden om ook Rottige Meente onderdeel te laten zijn van de promotie van het nationaal Park

Ons doel is nog steeds om te komen tot een groot Nationaal Park Weerribben - De Wieden - Rottige Meente.

Indien zich daar momenten voor aandienen dan brengen wij ons streven onder de aandacht bij betrokken externe partijen.

Ook in onze contacten met Steenwijkerland wijzen wij steeds op het belang van dit grotere Nationaal Park. Vooruitlopend op de realisatie van dit grotere Nationaal Park willen wij de Rottige Meente onderdeel laten zijn van de promotie van huidige Nationaal Park.

In 2020 zijn hierover geen ontwikkelingen geweest.

In gesprek met de gemeente Steenwijkerland om aan te haken bij ontwikkelingen in gebied Weerribben - de Wieden

Wij voeren gesprekken met het gemeentebestuur van Steenwijkerland om meer bestuurlijk draagvlak te krijgen voor een uitbreiding van het Nationaal Park Weerribben - De Wieden met het gebied de Rottige Meente.

In die gesprekken duiden wij ook het belang om het gebied de Rottige Meente aan te haken bij ontwikkelingen in gebied Weerribben - De Wieden.

Ook in 2020 hebben wij in de bestuurlijke gesprekken hiervoor aandacht gevraagd.

In samenspraak met de inwoners de gebiedsopgave verder uitvoeren

Voor de uitvoering van de gebiedsopgave Rottige Meente is binnen de begroting over een aantal jaar in totaal €458.000 beschikbaar.

De besteding van deze middelen zullen wij gebruiken bij de uitvoering van de recreatieve gebiedsontwikkeling Driewegsluis en het Regiodeal project Zuidelijke Poort.

Op 8 juni hebben wij overleg gehad met plaatselijk belang en de Stichting Ondernemers Grote Veenpolder waar wij hebben gesproken over de samenhang tussen de ontwikkeling Driewegsluis en het Regiodeal project Zuidelijke Poort. Daarbij is ook gesproken over een andere inzet van de middelen voor de gebiedsopgave Rottige Meente .

In januari 2021 heeft u besloten middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Regiodeal Zuidelijke poort. De plannen daarvoor worden nu uitgewerkt,

Het geografische gebied Driewegsluis ontwikkelen als recreatieve poort van Friesland en Overijssel

In 2020 is opdracht verstrekt voor het opstellen van een variantenstudie voor het eiland Driewegsluis. Deze variantenstudie is de basis voor het opstellen van een visie voor het ontwikkelen van dit gebied als recreatieve toegang van Friesland en Overijssel.

In oktober is deze variantenstudie aan u gepresenteerd. Met uw opmerkingen werken wij nu aan de nadere uitwerking en hebben wij overleg met betrokken partijen.

De variantenstudie heeft samenhang met de plannen voor de Regiodeal en wordt onder de naam Zuidelijke Poort nader uitgewerkt.

In 2021 zal er besluitvorming moeten plaatsvinden

Het projectplan ErVaren en Turf verder uitvoeren

Het project ErVaren en Turf bestaat uit een aantal deelprojecten. Vanuit het deelproject rustpuntennetwerken is er in 2019 een zestal rustpunten gerealiseerd. Vanuit het deelproject Smart regio zijn er meerdere thematische toeristische routes ontwikkeld in Zuidoost Friesland die kunnen worden gebruikt in een route app.

Om te komen tot een verbetering van de ruit- men- en ATB routes is een inventarisatie uitgevoerd naar de ligging en kwaliteit van bestaande routes. Deze inventarisatie wordt gebruikt om te beoordelen waar aanpassingen nodig zijn en waar kansen liggen voor het maken van verbindingen.

De inventarisatie van de bewegwijzering van, op en naar de Turfroute, met name via het water is gestart.

Voor goed gastheerschap, een betere promotie en zichtbaarheid van toeristische bedrijven is een programma ontwikkeld om ondernemers workshops te kunnen aanbieden.

Uitwerken omgevingsvisie

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Uitwerking van onderdelen van de Omgevingsvisie

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Dorpen stimuleren om een dorpsvisie op te stellen

In de gebruikelijke contacten met de dorpen wijzen de gebiedswethouder en de dorpencoördinator steeds op het belang van het hebben van een dorpsvisie.

Nijeholtpade heeft een dorpsvisie nieuwe stijl opgesteld. Op basis daarvan hebben wij met het dorp een Maatschappelijke Overeenkomst gesloten. De verschillende punten van deze overeenkomst zijn in uitvoering.

Inmiddels heeft ook Oosterstreek te kennen gegeven een nieuwe dorpsvisie te willen opstellen.

Model opstellen voor een maatschappelijk contract

In november 2019 hebben wij met het dorp Nijeholtpade een maatschappelijke overeenkomst gesloten. Aan de uitwerking en uitvoering van de daarin opgenomen onderdelen is samen met het dorp gewerkt.

Maatschappelijke contracten afsluiten met de dorpen op basis van hun dorpsvisie

Er zijn nog geen andere dorpen met een eigen dorpsvisie die kenbaar hebben gemaakt op basis daarvan een maatschappelijke overeenkomst met de gemeente te willen sluiten.

Weststellingwerf Stellingen verder concretiseren op basis van aanvragen

Bij de beoordeling van initiatieven passen wij voor zover van toepassing ook de Weststellingwerf Stellingen toe.

Wij hebben toegezegd dat wij in de advisering de toepassing van de Weststellingwerf Stellingen zichtbaar zullen maken.

Werkende weg moet dan de betekenis en de reikwijdte van de Weststellingwerf Stellingen concreter worden.

In 2021 werken wij hier verder aan

Mogelijkheden aanbieden voor het instellen van een omgevingspanel bij initiatieven

In 2020 zijn er een aantal initiatieven geweest waarbij de initiatiefnemer zo nodig samen met de gemeente in overleg is geweest met de omgeving om zijn initiatief nader uit te leggen.

Wij verwachten dat deze werkwijze in 2021 een vervolg krijgt. Daarbij zijn we natuurlijk wel afhankelijk van de initiatieven van derden.

Platform opstellen voor ondersteuning bij vraagstukken in de dorpen

In 2020 zijn de eerste ervaringen opgedaan met een professioneel platform dat ondersteuning biedt bij vraagstukken in de dorpen.

De ontwikkeling van een woningbouwlocatie in De Hoeve en de uitwerking van het onderdeel wonen in de maatschappelijke overeenkomst met Nijeholtpade zijn hiervan voorbeelden.

Samenwerken met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties om de Omgevingsvisie bekend maken

Op basis van concrete initiatieven geven wij samen met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties meer bekendheid aan het nieuwe denken vanuit de Omgevingsvisie.

Implementatie omgevingswet

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

We hebben grote stappen gemaakt in de samenwerking met de OWO gemeenten in de gezamenlijke voorbereiding voor de implementatie van de Omgevingswet. De gemeenten Opsterland, Ooststellingwerf en Weststellingwerf verdelen de werkzaamheden om college en raad goed te kunnen voorbereiden op de inwerkingtreding per 1 januari 2022. Het gaat o.a. om de software die moet worden aangeschaft, de opleidingen en communicatie. Het beschikbaar gestelde budget is in 2020 voldoende gebleken.

Hebben we gedaan wat we wilden doen?

Medewerkers bijscholen voor nieuwe wetgeving

Onderdeel van het proces om in OWO verband tot een goede implementatie van de Omgevingswet te komen is ook het opstellen van een opleidingsplan.

Onderzoeken of de gemeentelijke regelgeving geschikt is voor de Omgevingswet

Onderdeel van de samenwerking in OWO verband om te komen tot een implementatie van de Omgevingswet is ook het beoordelen of er een aanpassing moet komen van de gemeentelijke regelgeving. Daar zijn in het afgelopen jaar de voorbereidingen voor getroffen.

Samenwerken in OWO verband voor de invoering van de Omgevingswet

In 2019 is er in OWO verband een nulmeting informatievoorziening Omgevingswet uitgevoerd, waarin de individuele voorbereidingen en ambities van de gemeenten op elkaar zijn afgestemd. Binnen OWO verband hebben wij in 2020 afgestemd welke 'minimale acties' er moeten worden gedaan om afzonderlijk en gezamenlijk klaar te zijn voor de implementatie van de Omgevingswet op 1 januari 2022. De OWO beleidstafel, een overleg van de portefeuillehouders van de Omgevingswet van de drie gemeenten, begeleidt dit proces. Er zijn voorbereidingen getroffen om een aantal onderwerpen gezamenlijk op te pakken, zoals het opleidingsplan en een gezamenlijke visie op een adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren vanuit het rijk	Eenheid	Gemeente				Nederland			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ-waarde	per € 1.000	180	189	197	211	217	230	248	270
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	5,7	4,7	9,4	-	8,2	8,6	9,2	-
Demografische druk 20-64 jaar	%	79,9%	80,5%	80,8%	81,8%	69,0%	69,6%	69,8%	70,0%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	599	590	585	611	644	649	669	700
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	687	679	674	701	723	721	739	773

Een - (liggend streepje) betekent dat er (nog) geen cijfers bekend zijn (gemaakt) voor de periode.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 1 maart 2021

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verschil begroot - werkelijk
Lasten	3.313	3.308	3.418	-5
Baten	-2.309	-2.071	-2.071	238
Saldo van lasten en baten	-1.004	-1.237	-1.348	-233
Onttrekkingen	0	128	100	128
Storting	2.299	0	0	-2.299
Saldo mutatie reserves	-2.299	128	100	2.427
Resultaat	-3.303	-1.109	-1.248	2.194

Toelichting - Wat mag het kosten

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, programma 8.

Overzicht | algemene dekkingsmiddelen

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s)	Jongebloed
Organisatie	Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Organisatie

Taakvelden

- OZB woningen
- OZB niet-woningen
- Belastingen overig
- Economische promotie
- Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- Treasury

Actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten die een gemeente vrij kan besteden. Dit in tegenstelling tot de specifieke dekkingsmiddelen zoals de opbrengst afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De specifieke dekkingsmiddelen staan opgenomen in de betreffende programma's onder de baten.

Algemene dekkingsmiddelen zijn bedoeld om de activiteiten binnen de programma's te betalen. Algemene dekkingsmiddelen zijn:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding van de opbrengst niet gebonden is, zoals de onroerende zaak-, precario- en toeristenbelasting.
- Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds. Een grote uitkering die we van het Rijk ontvangen is de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. We kunnen deze uitkering vrij besteden. De verantwoording vindt plaats aan de gemeenteraad onder meer via de jaarstukken.
- Dividend, een vergoeding die wordt uitbetaald aan de aandeelhouders.
- Saldo van de financieringsfunctie, dit is het verschil tussen de toegerekende rente aan de programma's en de werkelijk betaalde rente over de lang- en kortlopende leningen. Ook wel het renteresultaat genoemd.
- Overige algemene dekkingsmiddelen. Dit zijn de overige inkomsten waar geen bestedingsdoel voor is bepaald.

De gemeenteraad heeft geen invloed op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds of het dividend wat een gemeente ontvangt. De gemeenteraad kan wel invloed uitoefenen op de hoogte van de lokale heffingen. Dit staat uitgelegd in de paragraaf over lokale heffingen. Een toelichting op het renteresultaat moet worden opgenomen in de paragraaf Financiering.

Gemeentelijke belastingen

Naast de twee taakvelden "OZB woningen" en "OZB niet-woningen" wordt hier ook het taakveld "Belastingen overig" opgenomen. Dat zijn de precariobelasting en de reclamebelasting. Onder het taakveld Economische promotie vallen de toeristenbelasting en de forensenbelasting.

Gemeentefonds

We ontvangen geld van het Rijk uit het gemeentefonds. In 2020 was dat € 47,8 miljoen. Hiervan hebben we een groot deel van onze uitgaven betaald. Het gemeentefonds kent de volgende soorten uitkeringen: 1) de Algemene uitkering, 2) de integratie-uitkering Sociaal domein en 3) de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen.

1) Algemene uitkering

Jaarlijks ontvangen we, volgens een vastgesteld verdeelsysteem, een uitkering uit het gemeentefonds. In het verdeelsysteem wordt rekening gehouden met de onderlinge verschillen in de kosten waar een gemeente voor staat en de draagkracht van gemeenten (de belastingcapaciteit). Dit jaar hebben we op drie momenten informatie over de gemeentefondsuitkering ontvangen. In mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk. Op basis van deze informatie van het Rijk leiden we onze verwachte uitkering uit het gemeentefonds af. Dat doen we, omdat de omvang van de uitkering niet vast staat. Dit komt omdat de uitkering voor een belangrijk deel bepaald wordt door de ontwikkeling van de Rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit dan krijgen gemeenten meer geld, maar geeft het Rijk minder uit dan krijgen gemeenten ook minder. Samen trap op, trap af noemt het Rijk dat.

In 2020 hebben we € 42,1 miljoen aan algemene uitkering ontvangen, zo'n € 1,3 miljoen meer dan we hadden begroot.

Compensatie coronamaatregelen

Ook in 2021 zullen gelden worden uitgekeerd door het Rijk als gevolg van de genomen coronamaatregelen.

Compensatie corona

Buiten het gemeentefonds om worden nog meer compensaties verstrekt in de vorm van specifieke uitkeringen (SPUK's). Dat betreft:

- Zwembanen en ijsbanen;
- Verlenging steun aan sportverenigingen;
- Toezicht en handhaving;
- TOZO 3 regeling;
- Beschikbaarheidsvergoeding openbaar vervoer.

In de decembercircularisatie is een vooraankondiging gedaan voor een aantal regelingen. Dit is niet verwerkt in de jaarrekening 2020.

- Inkomstenderving.
- Afvalinzameling.
- TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten) voor huishoudens die door omstandigheden in ernstige financiële problemen dreigen te komen).

Herijking gemeentefonds

De invoerdatum van het nieuwe verdeelstelsel is opgeschoven naar 1-1-2023, de invoering van het nieuwe verdeelstelsel wordt aan het nieuwe kabinet overgelaten.

2) Integratie-uitkering Sociaal domein

In 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein (die samenhangt met de decentralisatie van taken) voor het grootste deel overgeheveld naar de Algemene uitkering. Uitzondering hierop zijn de onderdelen "Voogdij/18+" en "participatie" (WSW) waar we nog wel een afzonderlijke integratie-uitkering voor ontvingen. Voor deze onderdelen kregen we in 2020 € 400.000 meer dan we vooraf hadden begroot.

Inburgering

In 2020 heeft de introductie van de integratie-uitkering Inburgering plaatsgevonden in verband met de Wet Inburgering die per 1 juli 2021 in werking treedt. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2020 een incidentele bijdrage voor de invoeringskosten en een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten (2021 en verder).

Jeugdhulp

Het kabinet heeft in 2019 besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. Aanvullend doet het Rijk nog onderzoek om te kunnen bepalen of en zo ja in welke mate gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. In de septembercircularisatie is aangekondigd dat voor 2022 op landelijk niveau eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd zal worden aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget.

3) Decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen

Het Rijk onderscheidt naast de Algemene uitkering en Integratie-uitkering Sociaal domein ook de categorie "Decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen. In deze categorie zijn middelen opgenomen voor verschillende (soms eenmalige) taken die wij uit kunnen voeren, zoals de eenmalige bijdrage uit het Klimaatakkoord, middelen voor Gezond in de stad en sportcoaches. Omdat deze middelen naar hun aard vergelijkbaar zijn met de middelen uit de Algemene uitkering classificeren wij ze onder de noemer "Algemene Uitkering / Gemeentefonds".

Treasury

Op het taakveld treasury staan alle rentelasten en rentebaten. De rentelasten worden vervolgens toegerekend aan de overige taakvelden. Voor onze gemeente is de manier van rentetoerekening niet nieuw maar het is met ingang van 2017 op grond van de voorschriften verplicht gesteld. Het saldo tussen de rente die is toegerekend aan de taakvelden en de werkelijk te betalen rente blijft op dit taakveld staan. Ook staan op dit taakveld de ontvangsten dividenduitkeringen.

Woonlasten

In 2020 heeft het rijk een benchmark woonlasten ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijk er te maken. Hierin wordt naast de OZB ook de riool- en afvalstoffenheffing vergeleken. De benchmark vervangt de landelijke macronorm voor de OZB. De macronorm bepaalde de maximale jaarlijkse stijging van de OZB-opbrengsten van alle gemeenten.

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	326	2.729	2.729	2.403
Baten	-55.402	-53.635	-52.937	1.768
Saldo van lasten en baten	55.076	50.906	50.207	-4.171
Resultaat	55.076	50.906	50.207	-4.171

Toelichting

De toelichting op deze cijfers staat bij het onderdeel jaarrekening, overzicht van baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen.

Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Overzicht kosten overhead

Overhead kosten

De definitie van overhead uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten die gericht zijn op de externe klant vallen hier dus niet onder maar zijn in de betreffende taakvelden opgenomen.

De bedrijfskosten die dus gerekend worden tot de overhead zijn:

- Personele kosten (alleen leidinggevenden en interne afdelingen)
- Huisvesting
- ICT
- Communicatie
- Overige bedrijfsvoeringskosten.

De toelichting op de cijfers staat in het onderdeel jaarrekening, toelichting op de cijfers per programma

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	14.260	14.043	13.545	-216
Baten	-5.792	-5.769	-5.517	23
Saldo van lasten en baten	-8.467	-8.275	-8.028	193
Onttrekkingen	76	76	0	0
Resultaat	-8.391	-8.199	-8.028	193

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is er de Wet belastingplicht overheidsondernemingen. Dit houdt in dat gemeenten Vennootschapsbelasting (Vpb) moeten betalen op het moment dat ze activiteiten uitvoeren waarvoor ze aangemerkt worden als ondernemer.

In 2020 hebben we een aanslag Vennootschapsbelasting (2018) gekregen van totaal € 63. In 2019 hebben wij voor het eerst aangifte gedaan voor de Vennootschapsbelasting 2016 en 2017.

Dit betreft belaste inkomsten uit afval. Dit is slechts een zeer klein bedrag van € 63. Voor de grondexploitatie komen we nog steeds niet door de zogenaamde ondernemerspoort (geen fiscale winst) en hoeven daarvoor geen Vpb te betalen.

Zie ook bij de toelichting op de baten en lasten, onderdeel Vennootschapsbelasting.

Vennootschapsbelasting

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	0	0	0	0
Resultaat	0	0	0	0

Onvoorziene uitgaven

Onvoorziene uitgaven

Het taakveld 'Overige baten en lasten' is hier verantwoord. De post onvoorziene uitgaven maakt deel uit van dit taakveld.

Stelpost algemene risicobeheersing

Beschikking over deze stelpost kan alleen via een raadsbesluit en is uitsluitend bedoeld ter dekking van structurele risico's die op enig moment werkelijkheid worden. Bij de voorjaarsnota 2019/kadernota 2020-2023 zijn de bedragen van 2019 en 2020 volledig ingezet om de toenemende kosten voor de jeugdzorg op te kunnen vangen.

Stelpost onvoorziene

De post voor onvoorziene incidentele uitgaven bedraagt ieder jaar € 30.000. In 2020 is hier geen beroep op gedaan.

Onvoorziene uitgaven

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten	0	30	30	30
Resultaat	0	-30	-30	-30

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Paragraaf Lokale heffingen

Portefeuillehouder	Jongebloed, Zonderland, Rijkers en Hoen
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Inleiding

De lokale heffingen worden onderverdeeld in belastingen en rechten

Belastingen

De opbrengsten van belastingen vallen onder de algemene middelen en kunnen vrij besteed worden. In onze gemeente geldt dit voor de onroerende-zaakbelastingen (OZB), forensenbelasting, (water-)toeristenbelasting, precariobelasting en reclamebelasting.

Rechten

Dit zijn vergoedingen voor concrete prestaties, die door de gemeente worden geleverd. Deze opbrengsten zijn niet vrij besteedbaar. In onze gemeente geldt dit voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de leges burgerzaken. Bij de afvalstoffen- en rioolheffing is het uitgangspunt dat er kostendekkende tarieven zijn.

De tarieven worden opgenomen in verordeningen, die de gemeenteraad vast stelt. Voor de tarieven in 2020 is dit gedaan in de raadsvergaderingen van 4 november 2019 en 2 december 2019. Voor de heffing van de OZB en de forensenbelasting is jaarlijks een waardering van de onroerende zaken (WOZ waarden) nodig.

Tarievenbeleid 2020

Het uitgangspunt voor 2020 was om de woonlasten voor onze inwoners stabiel te houden. Voor 2020 zijn de belangrijkste heffingen met 1,5% inflatiecorrectie verhoogd, met uitzondering van de precariobelasting en reclamebelasting. De afvalstoffenheffing is in 2020 verhoogd onder meer als gevolg van de landelijke verhoging van de verbrandingsbelasting, alsmede om de kostendekkendheid van de tarieven te verhogen. Deze verhoging is onder meer het gevolg van de landelijke verhoging van de verbrandingsbelasting. Iedere gemeente in Nederland heeft hiermee te maken. Dit is ook terug te zien in het provinciale overzicht van de lokale heffingen.

Zowel voor eenpersoons- als meerpersoonshuishoudens is de totale woonlastendruk ten opzichte van 2019 gestegen. Zo ging de totale woonlast voor meerpersoonshuishoudens in onze gemeente van € 674 in 2019 naar € 701 in 2020. Dit is een meer dan trendmatige stijging van de woonlasten, maar helaas onoverkomelijk gezien de landelijke ontwikkelingen en prijsinflaties. De kosten voor met name het verwerken van huishoudelijk afval zijn fors toegenomen.

De gemeentelijke woonlasten in Weststellingwerf liggen echter nog wel ruim onder het landelijk gemiddelde van € 776 over 2020. Ook wanneer we de woonlasten in onze gemeente vergelijken met de andere 17 gemeenten in onze provincie dan zien we dat we met een derde plek in de ranking (vorig jaar plek 4) goed scoren, waar het gaat om de laagste woonlasten.

Vanwege de coronapandemie was één van de maatregelen voor ondernemers om de aanslagen reclamebelasting later te versturen. Indien nodig kan een ondernemer een betalingsregeling treffen. In 2020 zijn 438 aanslagen reclamebelasting verstuurd voor een totaalbedrag van € 111.200. Per abuis zijn er aanslagen opgelegd waarop een vrijstelling van toepassing was. Tevens zijn er aanslagen verstuurd op basis van de WOZ waarde van de woning in plaats van de WOZ waarde van het bedrijfsgedeelte. Dit heeft geleid tot verschillende verminderingen op de aanslagen. Er zijn 29 bezwaarschriften ingediend waarvan 16 gegrond zijn verklaard en 13 ongegrond. De opbrengst van reclamebelasting wordt volledig uitgekeerd als subsidie aan de SOW. De definitieve subsidie over 2020 wordt in 2021 vastgesteld.

Tabel opbrengst belangrijkste heffingen

x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2019	Rekening 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Vershil begroot - werkelijk
Onroerende-zaakbelastingen	4.768	4.906	4.786	4.786	120
Forensenbelasting	42	45	49	49	-3
Toeristenbelasting	150	114	150	150	-36
Precariobelasting	2.356	2.299	2.353	2.353	-54
Reclamebelasting	41	104	40	40	64
Afvalstoffenheffing	2.496	2.647	2.639	2.639	8
Rioolheffing	1.913	1.959	1.957	1.957	3
Marktgelden	12	12	10	10	1
Leges burgerzaken	370	298	309	309	-11
Leges omgevingsvergunningen (WABO)	640	713	595	595	118
Begraafplaatsen	142	167	137	137	30
Eindtotaal	12.931	13.265	13.025	13.025	240

Totaalopbrengst van de belangrijkste heffingen

Onroerende-zaakbelastingen OZB

Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

Ieder jaar taxeert de gemeente alle onroerende zaken binnen de gemeente. De WOZ-waarde is niet alleen de grondslag voor de OZB en de forensenbelasting, het wordt ook gebruikt voor belastingen van het rijk en het waterschap. De aanslagen in 2020 zijn gebaseerd op de waardepeildatum 1 januari 2019. Bij het opstellen van de begroting, maken we gebruik van het op dat moment bekende bedrag van de WOZ-waarden. Daarna zijn er nog tal van gebeurtenissen die van invloed zijn op de definitieve WOZ-waarden per peildatum. De WOZ-waarden per peildatum waren voor zowel de woningen als de niet-woningen hoger dan waar bij de begroting mee is gerekend. De WOZ-waarden van woningen zijn in onze gemeente gemiddeld met 4,0% gestegen. De WOZ-waarden van niet-woningen zijn met gemiddeld 1,3% toegenomen. Dat maakt dat de daadwerkelijke ontvangst hoger is dan begroot. Tevens is het gedurende het jaar altijd sprake van mutatie van het woningen bestand. Ook dit heeft invloed op de daadwerkelijke ontvangst.

Bezwaar en beroep

Over het belastingjaar 2020 zijn in totaal 239 bezwaarschriften ontvangen op basis van de Wet waardering onroerende zaken (wet WOZ). Dat is ongeveer 2,5% van het aantal opgelegde aanslagen onroerende-zaakbelasting. De twee voornaamste redenen van het bezwaar zijn allereerst dat men de waarde te hoog vindt ten opzichte van vergelijkbare panden in de buurt en ten tweede de staat van onderhoud. Van het aantal ontvangen bezwaarschriften hebben we afgerond 46% gegrond verklaard. Over het belastingjaar 2020 zijn tot nu toe 5 beroepszaken ingediend.

De opbrengst

De verwachte opbrengst OZB over 2020 was afgerond € 4,8 miljoen. De werkelijke opbrengst blijkt afgerond € 4,9 miljoen. Deze hogere opbrengst wordt, ondanks de tariefverlaging, verklaard door de hoger dan verwachte WOZ-waarde van woningen.

Forensenbelasting

Voor deze belasting wordt - net als bij de OZB - als grondslag de WOZ-waarde gehanteerd. De werkelijke opbrengst van € 45.000 valt iets lager uit dan onze raming van € 49.000.

Toeristenbelasting

De heffingsmaatstaf van deze belasting is de vergoeding die is verschuldigd voor de overnachting. Voor 2020 is het tarief net als de afgelopen jaren 4% van de logiesomzet. In de begroting 2020 hadden we een opbrengst geraamd van €150.000. Echter door de komst van corona en alle maatregelen die zijn genomen door het kabinet die invloed hebben op de toeristische sector, vallen de daadwerkelijke inkomsten lager uit dan begroot.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven over het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde grond. De precariobelasting kan worden gebruikt om belasting te heffen op kabels en leidingen. Als de gemeente gebruik van de grond voor het hebben van voorwerpen moet gedogen, kan zij geen precariobelasting heffen. Het kabinet laat de heffing op kabels en leidingen onder de vrijstelling vallen per 1 juli 2017. Onze gemeente valt onder de overgangsregeling die tot 1 januari 2022 geldt. Onder de overgangsregeling kan een gemeente maximaal heffen naar het tarief zoals dat gold op 10 februari 2016. Voor Weststellingwerf betekent dit dat we tot en met 2021 het tarief van € 2,33 (=tarief per 10 februari 2016) per strekkende meter hanteren.

Voor het belastingjaar 2020 bedraagt onze opbrengst € 2.299.000 en is daarmee lager dan het begrote bedrag voor 2020, zo'n € 54.000. De opbrengst in 2020 ligt overigens ook lager dan in 2019. De reden hiervoor is dat wij jaarlijks een overzicht sturen naar de kabelexploitanten met de percelen die van de gemeente zijn. Zij leggen daar hun kaartmateriaal overheen en zo komen we tot de metrages die bepalend zijn voor de belastingaanslag. Nu hebben wij in 2020 minder grond in bezit dan in 2019, waardoor het aantal strekkende meters kabel ook minder is en dus ook de belastingopbrengst.

Daarnaast heeft begin 2020 de netbeheerder al haar bezwaar- en beroepsprocedures rondom de aan haar opgelegde precariobelastingen ingetrokken. Hiermee vervalt het risico op terugbetaling van de precario-opbrengsten. De ontvangen precariobelasting is bij de jaarrekening 2019 gestort in de Bestemmingsreserve investeringsambities, van waaruit de grote investeringsprojecten van onze gemeente kunnen worden betaald. Ook de ontvangst van 2020 is aan deze reserve toegevoegd.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven voor openbare aankondigingen, zichtbaar vanaf de openbare weg. We kennen deze belasting sinds 2016, waarvan de opbrengst ten goede komt aan het ondernemersfonds. Uit dit fonds worden activiteiten voor en door ondernemers en haar bezoekers in Wolvega betaald. De reclamebelasting is met ingang van 2020 herzien en kent een meer gedifferentieerde vorm dan voorheen. Dit is in overleg gegaan met het ondernemersfonds. De daadwerkelijke opbrengsten liggen hoger dan begroot. De begroting is niet aangepast aan de nieuwe belastingverordening, waardoor het grote verschil wordt verklaard.

De inkomsten die wij vanuit de reclamebelasting ontvangen, betalen wij 1 op 1 door aan het ondernemersfonds. De uitgaven hierop zijn dus ook hoger, waardoor het resultaat voor de gemeente nul is.

Afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt is dat de kosten van afvalinzameling en -verwerking voor 100% worden opgevangen uit de opbrengst afvalstoffenheffing. Net als in voorgaande jaren, hebben we ervoor gekozen om in 2020 geen volledige invulling aan deze doelstelling te geven, omdat we de woonlastendruk voor onze inwoners wilden beperken. Aan het begin van 2020 gingen we er dan ook vanuit dat de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing geen 100%, maar 94% zou bedragen en dat we het tekort uit de Reserve zouden bijleggen.

Het resultaat over 2020 is niet geheel in lijn met wat we hadden begroot. Zo is de werkelijke kostendekkendheid (90%) lager dan de begrootte kostendekkendheid (94%). Zowel de kosten als opbrengsten liggen iets hoger dan vooraf verwacht. Er is € 8.000 meer binnen gekomen maar € 132.000 meer uitgegeven. Het daadwerkelijk aan de reserve te onttrekken bedrag is € 304.000 in plaats van de € 180.000 die we bij de begroting 2020 hadden verwacht.

Ondanks de verhoging van de tarieven voor 2020, waarin we de extra verbrandingsbelasting deels hebben opgenomen, blijft de kostendekkendheid achter. De toename van de kosten is vooral te wijten aan de grote toestroom van grof huishoudelijk afval op het brengstation. Vanuit het begin van de corona-crisis herinneren we ons de lange wachtrijen voor de brengstations in Nederland nog wel. Dat gold ook voor ons brengstation. Dit zien we terug in de opbrengsten vanuit het brengstation, die met ruim € 60.000 zijn gestegen, maar zeker ook in de kosten voor het afvoeren van al dit afval. Voor een nadere onderbouwing van de afwijkingen, wordt verwezen naar de financiële toelichting op programma 7 van de jaarrekening.

x € 1.000

Kostendekkendheid taakveld afval	Rekening 2020	Begroting 2020
Kosten taakveld	2.587	2.357
Inkomsten taakveld (exclusief heffingen)	559	444
Netto kosten taakveld	2.028	1.913
<u>Toe te rekenen kosten:</u>		
straatvegen	13	16
minimabeleid	102	120
Overhead	443	443
Compensabele btw	365	327
Toe te rekenen kosten	923	906
Totale kosten	2.951	2.819
Opbrengst heffingen	2.647	2.639
Dekkingspercentage	90%	94%

Rioolheffing

De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel worden door een heffing op de gebruiker verhaald. Hierbij heeft de gemeente naast de zorgplicht voor afvalwater en hemelwater ook de zorgplicht voor grondwater. Net als bij de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid. De tarieven voor 2020 zijn met 1,5% geïndexeerd ten opzichte van de tarieven 2019. Voor huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater bedroeg het tarief € 118,61 en voor hemel- en grondwater € 48,12.

De werkelijke kostendekkendheid (98%) van het taakveld riolering is hoger dan vooraf begroot (95%). Dit komt vooral omdat de kosten bijna € 50.000 lager uitvallen dan vooraf verwacht. De opbrengsten zijn nagenoeg gelijk aan het begrote bedrag voor 2019. Voor een nadere toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de financiële toelichting op programma 7 van de jaarrekening.

x € 1.000

Kostendekkendheid taakveld riolering	Rekening 2020	Begroting 2020
Kosten taakveld	1.595	1.637
Inkomsten taakveld (exclusief heffingen)	0	0
Netto kosten taakveld	1.595	1.637
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	263	263
Compensabele btw	147	153
Toe te rekenen kosten	409	416
Totale kosten	2.004	2.053
Opbrengst heffingen	1.959	1.957
Dekkingspercentage	98%	95%

Markt- en staangelden

Marktgeld wordt geheven voor het innemen van een standplaats voor het uitstellen, aanbieden of verkopen van goederen op locaties die zijn aangewezen voor het houden van de (wekelijkse) warenmarkt, de voorjaarsmarkt en de najaarsmarkt. Staangeld wordt geheven voor het innemen van een (vaste) standplaats op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Leges

Leges zijn vergoedingen die worden betaald voor een door de gemeente geleverde (meestal administratieve) dienst, waar mensen zelf om vragen. Zo worden bijvoorbeeld leges betaald voor het voltrekken van een huwelijk, de afgifte van een uittreksel uit een bepaald register, reisdocumenten, rijbewijzen of voor vergunningen zoals een omgevingsvergunning.

Leges burgerzaken

De werkelijke opbrengst is nagenoeg gelijk aan de begroting. Dit zijn onder andere de opbrengsten van de reisdocumenten, gezondheidsverklaringen en documenten rondom naturalisatie. Per saldo zijn de kosten voor alle producten en diensten die wij leveren aan inwoners hoger dan de opbrengsten die wij hiervoor ontvangen. Met andere woorden; de kostendekkendheid onze leges ligt (ruim) onder de 100%, zoals blijkt uit onderstaande tabellen.

Leges omgevingsvergunningen

De werkelijke opbrengst is met € 713.000 uiteindelijk fors hoger dan we in 2020 hadden begroot. Voor de hogere ontvangen bouwleges zijn twee verklaringen te geven :

Ten eerste, door de coronamaatregelen zijn mensen meer plannen gaan maken voor verbouwingen wat heeft geleid tot meer aanvragen omgevingsvergunning.

Ten tweede zijn per 1 januari 2021 zijn nieuwe bouwregels in werking getreden. Deze nieuwe regels stellen meer en strengere eisen aan de maximale energiebehoefte van onder meer nieuw te bouwen woningen. Dit heeft geleid tot extra aanvragen in het laatste kwartaal van 2020.

Kostendekkendheid Leges

Binnen de leges zijn er een drietal titels. Titel 1 gaat over diverse burgerzaken (zoals rijbewijzen en reisdocumenten), Titel 2 richt zich op de leges rondom omgevingsvergunningen en Titel 3 benoemt diensten die vallen onder de Europese dienstenrichtlijn (zoals marktstandplaatsen en de winkeltijdenwet) . In onze legesverordening 2020 staan de titels nader toegelicht.

Een gemeente mag geen winst maken op de diensten en producten die zij (binnen deze titels) aan inwoners en overige klanten levert. Het mag maximaal kostendekkend zijn. Uit onderstaande tabellen blijkt dat in onze gemeente de kostendekkendheid in geen van de gevallen (boven de) 100% is. We voldoen daarmee aan de voorwaarde dat we geen (structurele) winst mogen maken op de levering van deze diensten.

x € 1.000

Algemene legesverordening totaal	Rekening 2020	Begroting 2020
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	1.466	1.452
Inkomsten taakvelden(en), excl. heffingen	-	-
Netto kosten taakveld	1.466	1.452
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	214	196
BTW	8	4
Totale kosten	1.688	1.652
Opbrengst heffingen	-1.023	-931
Dekkingspercentage	61%	58%

x € 1.000

Algemene legesverordening titel 1	Rekening 2020	Begroting 2020
Algemene dienstverlening		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	315	431
Inkomsten taakvelden(en), excl. heffingen	-	-
Netto kosten taakveld	315	431
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	158	183
BTW	-	-
Totale kosten	473	614
Opbrengst heffingen	-272	-465
Dekkingspercentage	58%	76%

x € 1.000

Algemene legesverordening titel 2	Rekening 2020	Begroting 2020
Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning		
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	849	810
Inkomsten taakvelden(en), excl. heffingen	-	-
Netto kosten taakveld	849	810
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	33	35
BTW	8	4
Totale kosten	890	844
Opbrengst heffingen	-713	-614
Dekkingspercentage	80%	72%

x € 1.000

Algemene legesverordening titel 3		
Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	Rekening 2020	Begroting 2020
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	302	316
Inkomsten taakvelden(en), excl. heffingen		-
Netto kosten taakveld	302	316
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	23	14
BTW		-
Totale kosten	325	330
Opbrengst heffingen	-38	-54
Dekkingspercentage	12%	16%

Begraafplaatsen

Graf- en begraafrechten

Er worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten door de gemeente in verband met de begraafplaats.

De gerealiseerde kostendekkendheid (66%) van het taakveld begraafplaatsen is hoger dan begroot (54%). De kosten zijn gelijk aan de begroting, maar de opbrengsten uit heffingen zijn hoger dan begroot.

x € 1.000

Kostendekkendheid begraafplaatsen	Rekening 2020	Begroting 2020
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	188	159
Inkomsten taakvelden(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	188	159
Toe te rekenen kosten		
Overhead incl. (omslag)rente	90	92
BTW	4	2
Totale kosten	281	253
Opbrengst heffingen	167	137
Dekking	59%	54%

Kwijtschelding

We hanteren een kwijtscheldingsbeleid voor inwoners zonder vermogen, die een laag inkomen hebben. Kwijtschelding is mogelijk voor afvalstoffenheffing en OZB. De kwijtscheldingsregeling is gebaseerd op landelijke normen. Op basis van de betaalcapaciteit wordt berekend of inwoners in aanmerking komen voor kwijtschelding. Bij de aanvragen voor 2020 is net als vorig jaar gebruik gemaakt van het Inlichtingenbureau omdat wij als gemeente geen toegang hebben tot alle vermogensgegevens. Hierdoor vindt er een correcte toetsing plaats en worden de juiste toewijzingen voor kwijtschelding gedaan.

In het belastingjaar 2020 was er voor 365 inwoners (2019: 331) sprake van een automatische kwijtschelding na toetsing door het Inlichtingenbureau. Van de 235 beoordeelde aanvragen tot kwijtschelding zijn er 124 toegewezen. Het toewijzingspercentage van 53% in 2020 ligt lager dan in 2019. Daarbij zien we dat het aantal aanvragen tot kwijtschelding ongeveer gelijk is gebleven.

Kwijtscheldingen	2020	2019	Vershil
Automatische kwijtschelding na toets Inlichtingenbureau	365	331	34
Aantal aanvragen tot kwijtschelding	235	230	5
Aantal toegewezen kwijtscheldingen na aanvraag	124	163	-39
Totaal aantal kwijtscheldingen (automatisch en na aanvraag)	489	494	-5
Percentage toegewezen kwijtscheldingen na aanvraag	53%	71%	-18%

Kwijtschelding in euro's

Het totale bedrag aan verleende kwijtschelding is ruim € 102.000. Dit is grotendeels voor de afvalstoffenheffing.

		Rekening 2019	Rekening 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Vershil begroot - werkelijk
Kwijtschelding gemeentelijke belasting	Kwijtschelding Afval	101.504	101.557	120.000	120.000	18.443
	Kwijtschelding OZB	1.406	1.011	5.000	5.000	3.989
Eindtotaal		102.910	102.568	125.000	125.000	22.432

Gemeentelijke woonlasten

Onderstaande tabel geeft een overzicht over 2020 van de woonlasten van de 18 Friese gemeenten. In 2019 stonden we op plek 4 en in 2020 zijn we gestegen naar plek 3. Dit waar het gaat om de laagste woonlasten in onze provincie.

Woonlastendruk	OZB (gem)	Afvalstoffenheffing		Rioolheffing		Totaal woonlasten	
		Eph	Mph	Eph	Mph	Eph	Mph
1 Harlingen	214	181	250	176	176	571	640
2 Ameland	246	170	223	139	183	555	652
3 Weststellingwerf	274	170	260	167	167	611	701
4 Vlieland	227	243	324	50	150	520	701
5 Súdwest-Fryslân	281	202	241	182	182	665	704
6 Ooststellingwerf	209	169	231	156	270	534	710
7 Opsterland	245	192	229	185	248	622	722
8 Terschelling	347	207	207	176	176	730	730
9 Leeuwarden	240	217	325	143	174	600	739
10 De Fryske Marren	276	210	267	204	204	690	747
11 Waadhoeke	249	208	260	214	268	671	777
12 Achtkarspelen	302	234	335	167	167	703	804
13 Smallingerland	268	225	265	280	280	773	813
14 Noardeast-Fryslân	296	195	278	249	249	740	823
15 Dantumadiel	370	201	251	203	203	774	824
16 Heerenveen	302	243	313	162	216	707	831
17 Schiermonnikoog	282	280	365	73	187	635	834
18 Tytsjerksteradiel	405	198	283	138	154	741	842

Toelichting bij de tabel:

Eph= eenpersoonshuishouden

Mph= meerpersoonshuishouden

Bron: Coelo (Atlas van de lokale lasten
2020)

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Portefeuillehouder	Jongebloed
Organisatie	Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Organisatie

Inleiding

De paragraaf geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet begrote kosten te dekken. Dat wil zeggen: welke capaciteit is nodig om de risico's op te vangen, en wel zodanig dat een tegenvaller in de uitvoering niet direct tot een bezuiniging hoeft te leiden.

De wet geeft aan welke onderwerpen in deze paragraaf aan bod moeten komen:

- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's uitgedrukt in weerstandsvermogen;
- een vijftal voorgeschreven financiële kengetallen;
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

De doelstellingen zijn:

1. voldoen aan wet- en regelgeving;
2. inzicht krijgen in de risico's die onze gemeente loopt en daarmee het risicobewustzijn aanmoedigen;
3. een onderbouwing van het berekende weerstandsvermogen;
4. de omvang van het weerstandsvermogen is voldoende.

In de nota financieel beleid zijn over de norm voor de omvang van de incidentele weerstandscapaciteit de volgende uitgangspunten vastgelegd:

- De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit moet minimaal gelijk zijn aan de benodigde weerstandscapaciteit, oftewel de hoogte van de netto risico's;
- Voor de voorgeschreven financiële kengetallen sluiten we aan bij de signaleringswaarden uit de stresstest voor gemeenten. Het streven van de gemeente is minimaal te voldoen aan categorie B (normaal risico). Dit betekent dat we streven naar een solvabiliteitspercentage van 20%. De hoogte van de reserves (inclusief de vrije algemene reserve) moet dan minimaal 20% zijn van het totale vermogen (het balanstotaal).

In deze jaarrekening voldoen we aan beide uitgangspunten.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om eventuele tegenvallers op te vangen. Dit zonder dat de begroting en het beleid aangepast moet worden.

De begrotingsruimte

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de verplichting om jaarlijks in de begroting een bedrag voor onvoorziene uitgaven op te nemen. Daarbij is geen wettelijk minimum of maximum aangegeven. Hiermee kunnen elk jaar onverwachte incidentele tegenvallers worden opgevangen. Wij hebben gekozen voor een bedrag van € 30.000. In 2020 is de stelpost risicobeheersing van € 500.000 ingezet bij de begroting 2020 om het begrotingssaldo positief te krijgen.

De algemene reserve

Het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve kan worden ingezet ter dekking van onverwachte incidentele tegenvallers. De algemene reserve bedroeg, na resultaatbestemming, per 1 januari 2020 € 19 miljoen. Op 31 december 2020 is de algemene reserve € 20,2 miljoen.

De bestemmingsreserves

Voor de middelen van een bestemmingsreserve heeft de raad een specifiek doel vastgelegd. Eventueel kan de bestemming door de raad worden gewijzigd. Wanneer op een bestemmingsreserve geen verplichting rust voegen we deze reserve toe aan de algemene reserve. Op dat moment vormt het onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. Voor het vaststellen van onze weerstandscapaciteit worden de bestemmingsreserves op dit moment niet meegenomen.

De stille reserves

Stille reserves betreffen activa die tegen nul zijn gewaardeerd. Ook kan de boekwaarde lager zijn dan de verkoopwaarde. De mogelijke overwaarde die bij verkoop ontstaat, kan dan worden ingezet voor de opvang van onverwachte tegenvallers. Op dit moment verwachten we dat de invloed van deze stille reserves op de weerstandscapaciteit niet zo groot is.

De niet-benutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden die een gemeente heeft om haar inkomsten via extra belastingopbrengsten te verhogen. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

- a. de OZB;
- b. de rioolheffing;
- c. de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

Sinds enkele jaren zijn gemeenten vrij om zelf de OZB-tarieven te bepalen. Dit zonder rekening te moeten houden met maximale tarieven die het rijk oplegt. Wel geldt een macronorm voor alle gemeenten samen die niet overschreden mag worden. Als een gemeente een beroep wil doen op artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) voor een aanvullende uitkering is voor de OZB de norm voor 2020 een minimale heffing van 0,1853% van de WOZ-waarde. Deze niet-benutte belastingcapaciteit is tegen nul gewaardeerd. Bij de onderdelen riolering en reiniging geldt een norm van 100% kostendekkendheid.

Samenvatting

De totale weerstandscapaciteit was aan het begin van dit boekjaar zoals opgenomen in onderstaande tabel. De structurele weerstandscapaciteit in de exploitatie 2020 was 0. De incidentele weerstandscapaciteit bedroeg hiermee ongeveer € 19 miljoen.

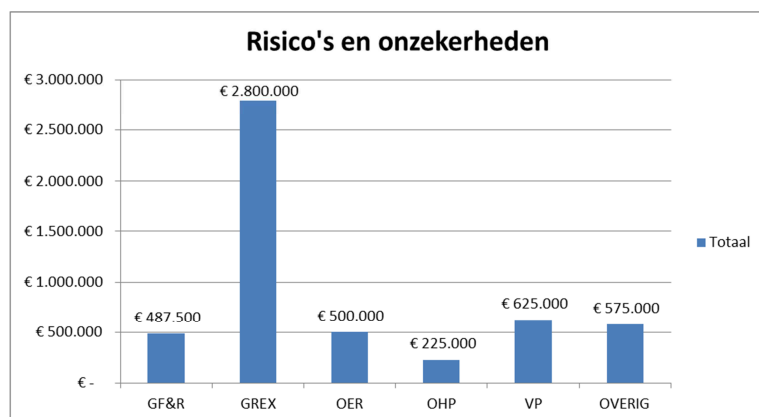
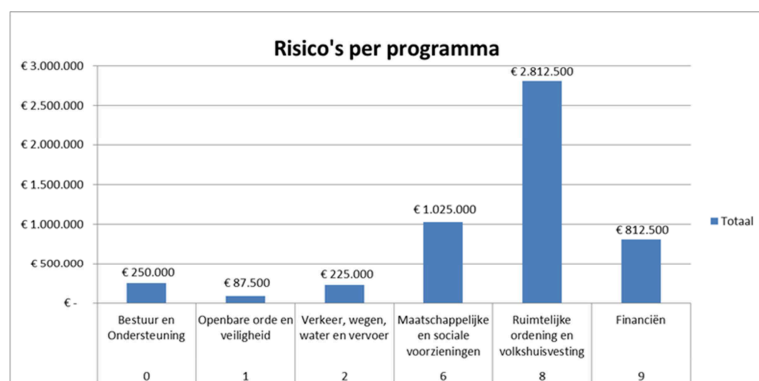
		x € 1.000
Weerstandscapaciteit		1-1-2020
a.	De structurele begrotingsruimte	0
	De incidentele begrotingsruimte	30
b.	Algemene reserve (stand begin boekjaar)	18.995
c.	Bestemmingsreserves	
d.	De stille reserves	
		19.025

Inventarisatie van de risico's en getroffen beheersmaatregelen

De belangrijkste risico's voor de gemeente zijn in beeld gebracht, voor zover op dit moment bekend. Van belang is te beseffen dat risico's zowel positieve als negatieve effecten kunnen hebben. Wij hebben bij deze inventarisatie vooral gekeken naar mogelijke negatieve risico's en de gevolgen daarvan. Het inschatten van risico's is een momentopname en is geen absolute wetenschap. De inventarisatie is gemaakt in een tweetal domeinen: (relatief) beïnvloedbare risico's en onzekerheden op lokaal en regionaal niveau en landelijke ontwikkelingen en (lastig beïnvloedbare) risico's en/of onzekerheden die daar uit voortvloeien. Hiervoor zijn de risico's en genomen beheersmaatregelen beoordeeld. Op basis hiervan is een inschatting gemaakt van de financiële impact van deze risico's. Uiteraard met de kanttekening dat elke inschatting met de nodige onzekerheden is omgeven. De huidige werkwijze bestaat uit vier stappen:

1. per risico wordt een financiële inschatting gemaakt van de initiële klasse waarin het risico valt;
2. daarna wordt beoordeeld, wat de initiële kans is dat het risico zich voordoet en wordt deze vertaald in een wegingsfactor. Op basis hiervan wordt de initiële financiële inschatting verlaagd;
3. vervolgens worden beheersmaatregelen benoemd en waar mogelijk geïmplementeerd;
4. deze beheersmaatregelen zorgen voor een aangepaste inschaling van risicoklasse en risicokans, waartegen 'de onzekere gebeurtenis' (=het risico) wordt gescoord. Op basis hiervan kan de financiële inschatting nogmaals worden verlaagd.

Op basis van deze vier stappen is de verwachte financiële impact (geschatte initiële financiële inschatting x geschatte kans, rekening houdend met beheersingsmaatregelen) van de risico's gemaakt. Het geschatte bedrag aan mogelijke risico's wordt jaarlijks herijkt en is hierbij voor dit boekjaar bepaald op € 5,2 miljoen. De belangrijkste risico's die onze gemeente loopt, worden hierna behandeld.

Onzekerheden grondexploitaties € 2,8 miljoen (GREX)

Hoewel de ramingen van de grondexploitaties, zoals te doen gebruikelijk jaarlijks, zijn geactualiseerd, blijft het moeilijk te voorspellen of de geraamde verkopen ook daadwerkelijk zullen plaatsvinden. We hebben in het recente verleden de nodige beheersmaatregelen getroffen door voorzieningen te vormen, een deel van de grondvoorraad te herrubriceren en het toe te rekenen rentepercentage te verlagen.

Daarnaast geldt per 1 januari 2016 een herziening van de verslaggevingsregels voor de grondexploitatie. De categorie 'niet in exploitatie genomen gronden' (NIEGG) is in 2016 vervallen. De NIEGG gronden die onder de voorraden werden verantwoord, zijn in 2016 gerubriceerd als materiële vaste activa onder de categorie gronden en terreinen. Voor het laatst per 31 december 2019 hebben wij de marktwaarde van deze gronden getoetst tegen de geldende bestemming. Dit heeft niet geleid tot een afwaardering. U heeft voor de zomer van 2019 besloten om de exploitatie van Lindewijk deelgebied 2 voort te zetten. Daarnaast heeft u in december 2019 besloten om Helomastate (Maïsland) niet in exploitatie te nemen.

Risico's ten gevolge van open einde regelingen € 500.000 (OER)

Jeugdwet en Wmo

De informatie rondom de zorgverlening vanwege de drie decentralisaties komt steeds beter in beeld. Met betrekking tot de uitgaven jeugdzorg en Wmo (AWBZ) wordt vanaf 2017 door de Friese gemeenten gewerkt met het landelijk knooppunt berichtenverkeer GGK (VECOZO voor de zorgaanbieder). De communicatie tussen de gemeenten en zorginstellingen is geoptimaliseerd naar landelijke standaarden. In 2019 is geïnvesteerd in een betere monitoring van het Sociaal domein. Medio 2020 zijn verschillende dashboards beschikbaar ten behoeve van sturing. Eind 2020 is gewerkt aan de overgang naar berichtenverkeer 3.0., waarmee tussentijdse wijzigingen in de zorgverlening digitaal beter kunnen worden bijgehouden. De kwaliteit van het berichtenverkeer blijft een continu aandachtspunt voor zowel gemeente als zorgaanbieders.

Het uitgangspunt in Weststellingwerf is dat bekostiging moet plaatsvinden binnen de daarvoor door het rijk beschikbaar gestelde budgetten. Deze rijksbudgetten zijn aangevuld met reguliere gemeentelijke middelen om de inrichting van het Sociaal domein, in het bijzonder de inrichting van de gebiedsteams, verder vorm te geven.

Doorverwijzingen naar niet gecontracteerde partners

Volgens de Jeugdwet zijn huisarts, medisch specialist en jeugdzorgaanbieder (na verwijzing) gebonden aan het gecontracteerde aanbod van de gemeente. Zij mogen dus niet verwijzen naar een jeugdzorgaanbieder waar de gemeente geen contract mee heeft. In overleg met het gebiedsteam is in uitzonderlijke gevallen maatwerk mogelijk dat afwijkt van reguliere, gangbare vormen van zorg. Bij zwaarwegende redenen kan een PGB worden aangevraagd. Met deze aanpak is het mogelijke risico en de financiële impact van doorverwijzingen naar niet-gecontracteerde partners geminimaliseerd.

Zorgaanbieders leveren niet tijdig en/of niet juist declaraties en facturen aan

Sinds 2017 wordt binnen de OWO-gemeenten gewerkt met het Gemeentelijk Gegevens Knooppunt (GGK). De jaarrekening 2017 van onze gemeente was voor het eerst sinds 2015 weer voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

Sinds 2018 worden Diagnose Behandel Combinaties niet meer toegepast. Dit type zorgtrajecten werd pas na beëindiging van het zorgtraject afgerekend. Sinds 2018 geldt een nieuwe regionale inkoopstelsel voor Jeugdzorg. Zodra een zorgtraject start dient een zorgaanbieder maandelijks te factureren. Dat gebeurt nog niet altijd, maar gaat wel steeds beter. Vanaf begin 2018 functioneert in samenwerking met de OWO-gemeenten en de Backoffice Sociaal domein een verplichtingenadministratie. Hiermee hebben we beter zicht op het (financiële) verloop van zorgtrajecten en de openstaande zorgopdrachten.

Op regionaal niveau trekt onze gemeente nauw op met de andere Friese gemeenten om te komen tot een verdere verbeterslag. Vanwege het gezamenlijke beleid en de gezamenlijke uitvoering van de administratie van het Sociaal domein bij de Backoffice Sociaal domein is er intensieve samenwerking met de OWO-gemeenten. In 2019 is dit verder vorm gegeven met een provinciale taskforce 'Grip op Jeugd'. Zowel in OWO-verband als lokaal zijn nadere beheersmaatregelen getroffen die ook financieel al zijn beslag krijgen. Tot slot blijft er aandacht voor het terugdringen van de administratieve lastendruk bij zowel gemeenten als zorgaanbieders.

Risico's zitten nog in de ruimte die vanuit landelijke wetgeving wordt geboden voor het indienen van facturen (termijn van maximaal 5 jaar). Getracht wordt om dit risico terug te dringen door bij de nieuwe aanbesteding een termijn van maximaal 1 jaar af te spreken.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 valt op dat verstoring vanwege facturen uit voorgaande jaren zich alleen bij het beleidsveld Jeugd voor doet. Dit speelt niet of nauwelijks bij de WMO.

In de productieverantwoording van zorgaanbieders mag alleen zorg worden vermeld waar vanuit de gemeente een opdracht voor is verstrekt en waar ook daadwerkelijk zorg voor is geleverd. In deze opdrachtverstrekking zit nog wel eens vertraging, vanwege de benodigde overeenstemming tussen zorgaanbieder, cliënt en gemeente.

Risico's van vóór 2015 bestaande regelingen

De gemeente kent sommige regelingen (als voorbeeld noemen wij de bijzondere bijstand) die weliswaar een budgettair plafond kennen in de begroting, maar die in feite niet financieel begrensd zijn. Als er meer aanspraak op een dergelijke regeling wordt gedaan, zal een gemeente deze middelen (aanvullend) beschikbaar moeten stellen en kan de gemeente deze middelen veelal niet verhalen op derden. Op dit moment schatten wij de financiële onzekerheden en risico's van deze bestaande regelingen als zeer klein in. Wij hebben zoveel mogelijk beheersmaatregelen genomen om te voorkomen dat de beschikbare budgetten worden overschreden, door bijvoorbeeld een zo goed mogelijke inschatting te maken op basis van historische kosten en actuele (beleids)ontwikkelingen.

Onzekerheden gemeentefonds en rente € 487.500 (GF&R)

Samen de trap op en samen de trap af

De ontwikkelingen van het gemeentefonds worden voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven onder het motto "samen de trap op en samen de trap af". Stijgen de rijksuitgaven dan neemt het gemeentefonds ook toe, maar omgekeerd is ook het geval. Eén van de coronamaatregelen van het Rijk is de accessen voor de jaren 2020 en 2021 te bevriezen. Hierdoor neemt het risico voor deze jaren af.

Rente

Rentestijging is een risico waar wij mee te maken kunnen krijgen bij het opnieuw afsluiten van een geldlening. Is de rente hoger dan de rente die wij betaalden, dan heeft dit een nadelig effect op onze begroting. We hebben begin 2016 onze leningenportefeuille geherstructureerd. Naast een te behalen rentevoordeel is ook zeer actief gekeken naar de toekomstige noodzakelijke financieringen om zo het renterisico te minimaliseren (vaste schuld en kasgeld). De rentes zijn op dit moment vrij laag (zowel kort als lang geld). Daarmee is dit risico op dit moment gering.

Pensioenopbouw (gewezen) wethouders

Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening voor de pensioenen van onze (gewezen) wethouders herijkt. Dit doen wij op basis van de actuariële waardeberekeningen van onze externe adviseur. Zij berekenen op basis van diverse parameters welk bedrag er in de voorziening aanwezig moet zijn op de peildatum 31-12-2020. Een van de belangrijkste parameters is de rekenrente. Deze wordt jaarlijks vastgesteld door De Nederlandse Bank. Dit percentage kan jaarlijks verschillen, waardoor op basis van de wet- en regelgeving een storting of een onttrekking aan de voorziening plaatsvindt. In 2020 heeft een storting aan de voorziening plaatsgevonden.

Onzekerheden en risico's bij onderhoud kapitaalgoederen € 225.000 (OHP)

Voor uitvoering van onderhoudsplannen zijn in het verleden extra middelen beschikbaar gesteld zowel incidenteel als ook structureel. Strategisch beleid hoe om te gaan met vastgoed specifiek en gemeentelijke bezittingen in brede zin, is een maatregel die wordt getroffen om mogelijke risico's op dit onderwerp te beheersen. Dan kan meer gericht geld worden gestoken in het strategisch onderhoud van gemeentelijke bezittingen (betere koppeling termijn bezit/in gebruik aan termijn onderhoud). De taakstelling die uit Ombuigingen I resteert, is met ingang van 2019 structureel ingevuld.

Risico's en beheersingsmaatregelen met betrekking tot verbonden partijen en gerelateerde projecten € 625.000 (VP)

De paragraaf verbonden partijen vraagt vanuit het oogpunt van risicobeheersing de nodige aandacht omdat de invloed op deze partijen verloopt via besturen van stichtingen of de aandeelhouders en de raden van commissarissen en/of toezicht. Dat betekent ook dat de directe invloed op de uitzetting van hun begroting beperkt is, wat weer van invloed is op onze begroting.

Ten aanzien van de verbonden partijen blijft extra aandacht noodzakelijk voor de uitvoeringsorganisatie FUMO en de Veiligheidsregio Fryslân (VRF). Deze samenwerkingsverbanden zijn van rijkswege verplicht gesteld en gelden dus voor de 18 Friese gemeenten. De invloed die als individuele gemeente kan worden uitgeoefend is (zeer) beperkt. De OWO-samenwerking heeft een positief effect als vanuit een gezamenlijk belang kan worden opgetrokken. Ook in de overige samenwerkingsverbanden zien we dat gemeenten elkaar steeds beter vinden, maar dat er lang niet altijd een eensluidende visie is binnen de 18 Friese gemeenten.

Overige onzekerheden en risico's: € 575.000 (OVERIG)

Risico's in de bedrijfsvoering zijn: frictiekosten personeel, aansprakelijkheidsrisico's en urenramingen op exploitatie ontlastende onderdelen van de begroting, zoals de grondexploitaties, afval en riolering. Met name deze laatste categorie speelt als risico bij onze gemeente. Tijdig beheersmaatregelen treffen, door een juiste verhouding vast en flexibel personeel in dienst te hebben op deze producten, voorkomt structurele risico's in de exploitatie.

Daarnaast staat onze gemeente (indirect) garant voor diverse geldleningen verstrekt aan met name Woningstichting Weststellingwerf en Stichting Meriant (onderdeel van Stichting Alliade). Bij de indirect gegarandeerde geldleningen staat het rijk voor 50% garant en de gemeente voor 50%. Periodiek zal de risico exposure van de garantstellingen worden beoordeeld.

Naar verwachting zal het coronavirus impact hebben in de gemeentelijke organisatie voor 2021 en de jaren daarna. Welke financiële gevolgen hier uiteindelijk uit voort zullen vloeien is dit moment niet goed te bepalen. Bij de actualisatie van de risico's is hier rekening mee gehouden.

Weerstandvermogen

De relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's wordt uitgedrukt in weerstandsvermogen. De hoogte van het weerstandsvermogen is in onderstaande tabel weergegeven.

Dit betekent dat we incidenteel in staat zijn om risico's op te vangen, maar dat we op termijn nog wel de nodige behoedzaamheid in acht moeten nemen. Aangezien het goed in beeld hebben van risico's steeds belangrijker wordt, zal de verdere optimalisering van ons risicomanagementsysteem de komende jaren de nodige aandacht vragen.

x € 1.000

Weerstandvermogen	31-12-2020
Algemene reserve (inclusief saldo van de jaarrekening 2020)	20.249
Risico's	-5.213
Weerstandvermogen	15.036

Kengetallen

Met ingang van 2016 worden een vijftal financiële kengetallen voorgeschreven. Dit onder andere om de financiële positie van de gemeente voor de raad inzichtelijker en beter vergelijkbaar te maken. Het gaat om de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en indicatoren met betrekking tot de grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Kengetallen hebben een signalerende functie, geven inzicht in de financiële positie en over de weerbaarheid en wendbaarheid van een gemeente. Zoals opgenomen in de nota Financieel beleid vanaf 2017 sluiten we voor de verplichte kengetallen aan bij de signaleringswaarden uit de stresstest voor gemeenten. Ons streven is minimaal te voldoen aan categorie B. Over het algemeen kan worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio		> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie ruimte		< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatie ruimte		Eerste jaar en meerjarig > 0%	Begroting en meerjarig 0%	Begroting en meerjarig < 0%
5. Belastingcapaciteit		< 95%	95 - 105%	> 105%

Als de uitkomst van één van de kengetallen uit de pas schiet, wil dat niet zeggen dat we financieel niet (langer) gezond zijn. Het is een mogelijke indicatie dat er (aanvullende) beheersmaatregelen moeten worden getroffen of herijkt.

In onderstaand overzicht wordt het verloop van onze kengetallen weergegeven:

Kengetallen	Rekening	Begroting	Rekening	Categorie
	2020	2020*	2019	
1 Netto schuldquote	61,90%	72,26%	69,12%	A
Netto schuldquote (gecorrigeerd)	60,23%	69,87%	66,90%	A
2 Solvabiliteitsratio	33,38%	20,11%	22,31%	B
3 Grondexploitatie	22,63%	25,49%	27,22%	B
4 Structurele exploitatie ruimte	-0,13%	-0,44%	-0,39%	C
5 Belastingcapaciteit	90,34%	93,51%	91,08%	A

* betreft de geactualiseerde begroting 2020

Toelichting tabel kengetallen

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt voldoen we in deze jaarrekening bij dit kengetal ruimschoots aan ons streven en vallen we zelfs in categorie A.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is een kengetal dat weergeeft welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd met eigen vermogen. Ook bij dit kengetal komen we uit boven ons streefpercentage van minimaal 20% en binnen de marges van categorie B.

3. Kengetal grondexploitatie

Het kengetal geeft in een percentage aan hoe groot het geïnvesteerde bedrag is ten opzichte van de totale baten.

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Uiteraard ook wij blijven het nauwlettend volgen en houden vast aan ons streven om te voldoen aan categorie B.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt nu het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Uit het percentage blijkt dat we voor 2020 in categorie C vallen. Categorie C was ook begroot (-0,44%). Voor 2021 is de verwachting dat we uitkomen op een percentage van 0,67% en daarmee in categorie A vallen (zie begroting 2021).

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Deze woonlasten zijn de optelsom van de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar t-1 en uit te drukken in een percentage. Zoals uit de tabel van de kengetallen blijkt, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan het landelijk gemiddelde voor een gezin. Als basis hebben we het landelijk gemiddelde van 2020 (= 100%) genomen. Dat staat op € 776,00. Met een bedrag van € 701,00 vallen we hiermee onder categorie A.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Portefeuillehouder	Jongebloed, Van de Nadort
Organisatie	Ruimte, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Organisatie

Beleidsnota's

Van toepassing zijn de volgende nota's:

- Beleidsplan Kwaliteitsambitie openbare ruimte 2012-2016
- Nota Openbare verlichting
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020
- Notitie Strategisch omgaan met gemeentelijk vastgoed 2017.
- Bomenbeleidsplan 2017
- Plan van aanpak Verduurzamen gemeentelijk vastgoed 2020

Inleiding

Onze gemeente heeft een flink aantal vierkante kilometers aan openbare ruimte in beheer. Er wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Om dat mogelijk te maken wordt geïnvesteerd in kapitaalgoederen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard voor de (jaarlijkse) lasten.

Kwaliteitsambitie Openbare Ruimte

De raad heeft in 2011 het beleidsplan Kwaliteitsambitie openbare ruimte (2012-2016) vastgesteld. Hierin worden de kwaliteitsdoelstellingen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte (waaronder wegen, groen en bruggen) vastgesteld. Hierin zijn de door de raad een aantal jaren geleden opgelegde ombuigingen meegenomen.

Voor onze openbare ruimte zijn de volgende kwaliteitsafspraken afgesproken met de raad:

- Kwaliteit basis (voldoende onderhouden, wel wat op aan te merken) voor centrum, hoofdstructuur en woongebieden
- Kwaliteit laag (sober tot onvoldoende) voor industriegebieden en plattelandsgebieden.

Zoals in programma 2 is aangegeven is in 2019 de politieke discussie verlegd van het opstellen van een hernieuwde ambitie op het onderhoud naar een discussie over inrichtingskwaliteit. Dat betekent dat het proces, zoals weergegeven in het collegeprogramma en de begroting 2019, daarmee wijzigt. Wij verwachten begin 2021 met een notitie te komen waarin dit proces is weergegeven.

Het onderhoud van de openbare ruimte vindt tot een nieuw kader is vastgesteld plaats volgens de uitgangspunten van de kwaliteitsambitie openbare ruimte.

Wegen

De jaarlijkse onderhoudsprogramma's voor asfalt en elementenonderhoud (klinkerwegen) zijn uitgevoerd. Te noemen locaties van groot onderhoud zijn onder andere.

Onderhoud asfaltwegen: Heerenveenseweg te Wolvega, Buitenburg te Noordwolde, Westvierdeparten te Noordwolde, Zeedijk te Spanga.

Onderhoud klinkerwegen: Zuiderweg te Noordwolde, Standerstraat te Wolvega, Hendrik Deddenstraat te Steggerda Oldeberkoperweg te Zandhuizen, Twijgstraat te Noordwolde, Doldersumsestraat Boijl. Ook zijn er diverse kleine werkzaamheden geweest aan asfalt- en klinkerwegen.

Voor onze (asfalt)wegen in met name het westelijke veengebied van onze gemeente zien wij versneld schades ontstaan door de droge perioden van de afgelopen jaren. Om een inschatting te kunnen maken waar het risico op het ontstaan van schades groot is, is met een onderzoek in kaart gebracht waar zich veen bevindt en wat de laagdikte hiervan is. Ook de aanwezige grondwaterstand is hierbij in beeld gebracht. Op basis van deze uitkomsten stellen we in 2021 een plan van aanpak op hoe we met deze schades om willen gaan. Dan zal ook meer zicht komen op de financiële gevolgen.

Groen

Openbaar groen:

In het kader van de uitvoering van het bomenbeleidsplan zijn dit jaar een aantal bomen gekapt na inspectie. Er zijn in overleg met buurtbewoners en groencommissies in dorpen herbeplantingsplannen gemaakt. Totaal zijn er 160 bomen geplant, soorten die passen in de omgeving. Diversiteit in boomsoorten om ziekten en plagen te voorkomen en om de biodiversiteit te vergroten. Het betreft aanplant van straatbomen en bosplantsoen in het buitengebied van onder andere De Hoeve, Langelille en Noordwolde. Op een aantal plaatsen zijn 3.000 m² bermen met bloemrijke gebiedseigen mengsels ingezaaid. Binnen de kommen van dorpen zijn in Wolvega (Thorbeckestraat) en Noordwolde bomen geplant. Bijna alle schelpenpaden binnen de bebouwde kom zijn dit jaar gerenoveerd.

In 2020 was het (na 2019) weer extreem warm. Beplantingen (onder andere bomen, struiken en gazons) hebben het afgelopen jaar veel geleden onder de aanhoudende hitte en droogte. Na boominspectie in 2020 bleek dat door verdroging en door boomziekten aangetaste bomen het komende jaar vervangen moeten worden. Er is afgelopen jaar (-en) schade ontstaan door wortelopdruk van bomen. Om te voorkomen dat wortels (van bomen die op zoek zijn naar water) verder schade aanrichten moeten er maatregelen genomen worden.

Baggeren:

Er is eind 2020 een baggerplan opgesteld (na kwaliteitsonderzoek waterbodems) voor de vijvers en sloten binnen bebouwde kommen (exclusief De Lindewijk). Uit het onderzoek bleek dat het noodzakelijk is om op korte termijn (2021 en 2022) een aantal vijvers te baggeren (in overleg met Wetterskip Fryslân) om de waterkwaliteit te behouden. Ook zal er een meerjarenplanning opgesteld worden.

Vergroten biodiversiteit:

Door de machinale aanplant van 200.000 bloembollen in het openbaar groen onder andere in de dorpen Boijl, Zandhuizen, Wolvega en Noordwolde is de biodiversiteit vergroot. Bij de aanleg van bermverhardingen en glasvezel zijn dit jaar ruim 100 km bermen ingezaaid met een gebiedseigen bloemrijk mengsel. Er is een kanskaart opgesteld voor het vergroten van de biodiversiteit binnen de bebouwde kommen. Die kaart kunnen we de komende jaren gebruiken voor onder andere het omvormen van gazons, beplantingen en oevers naar bloemenweiden en natuurlijke oevers.

Bruggen, waterwegen en kades

In het voorjaar van 2020 zijn alle fiets- en voetgangersbruggen, houten verkeersbruggen, steigers in de passantenhaven Driewegsluis en muziekkoepeel aan het Manuplein in Noordwolde gereinigd.

Aan de houten brug op de begraafplaats in Wolvega moet groot onderhoud worden uitgevoerd. Hiervoor is een 1e termijn betaald bij opdracht en 2e termijn betaald voor levering en productie.

De steiger aan de Wildbaan in Wolvega is aan vervanging toe. Hier moet groot onderhoud aan worden uitgevoerd. Hiervoor is tevens een 1e termijn betaald bij opdracht en 2e termijn betaald voor levering en productie. Door capaciteitsproblemen in de voorbereiding zijn een aantal opdrachten voor onderhoud niet in 2020 tijdig gegeven. Hierdoor is er €82.000 aan werkzaamheden niet uitgevoerd in 2020.

Openbare verlichting

Weststellingwerf heeft in totaal 4.585 armaturen in eigendom en beheer (peildatum 1-3-2021). Het onderhoud en beheer van de openbare verlichting is via de Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân aanbesteed. Zie ook paragraaf verbonden partijen.

Het prestatiegerichte contract dat de coöperatie met de aannemer heeft afgesloten geldt vanaf 1 april 2019. Onder onderhoud verstaan wij het oplossen van storingen aan de openbare verlichting. Ook het reinigen en schilderen van masten/armaturen en vervangen van lampen, masten en armaturen valt onder deze aanbesteding.

Resultaten 2020:

- In Weststellingwerf zijn 144 armaturen vervangen door ledarmaturen.
- In de zomer 2020 zijn 478 lichtmasten gereinigd in acht dorpen.

Riolering

Riolering

In maart 2016 heeft de raad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 vastgesteld. In dit plan worden de beleidsvoornemens en (bijbehorende) maatregelen voor inzameling, transport en (lokale) verwerking van stedelijk afval, hemel- en grondwater beschreven.

Naast nieuwe aanleg en aanpassingen op het bestaande rioolstelsel wordt ook beheer en onderhoud gepleegd. Uitgangspunt hierbij is om dit op een doelmatige wijze uit te voeren. Naast het intern werk met werk maken wordt ook gekeken of met de gemeente Ooststellingwerf en Opsterland samengewerkt kan worden.

Resultaten 2020:

Reguliere werkzaamheden

- Regulier onderhoud aan alle rioolgemalen;
- Reiniging en inspectie van bijna 5 kilometer vrij verval riolering (in samenwerking met de OWO-gemeenten);
- Reinigen van 10.870 kolken.

Projectmatige werkzaamheden

- Renoveren van het rioolgemaal aan de Hoofdweg te Wolvega;
- Repareren diverse rioolstrengen in de gemeente;
- Aanpassen van de bergbezinkleiding in Oldeholtgade;
- Herstraten Van der Tuukstraat te Noordwolde nadat riool is vervangen en nieuwe huizen zijn gebouwd;
- Vervangen van de riolering en de aanleg van een regenwaterriool in de Hoofdweg te Nijeholtpade.

Tractiemiddelen

De in eigendom zijnde tractiemiddelen worden middels een beheerssysteem gemonitord. Uit het oogpunt van continuïteit moet regelmatig materieel worden vervangen. Hiervoor is een meerjarig overzicht opgesteld.

Resultaten 2020:

- Vervanging van rioolvoertuig
- Vervanging Snippercombi
- Vervanging van een oude snippercombi bouwjaar 1993 (defect)
- Vervanging haakarmvrachtauto
- Mcconnel armmaaier ter vervanging van oude armmaaier
- Rom compact rior ten behoeve van onderhoud rioleringen
- IVECO daily pick-up jong gebruikt (bouwjaar 2018) ter vervanging Mitsubisi canter uit 2008
- Case Farmall 75 A tractor ter vervanging van Steyr 375 compact uit 2005 welke defect is gegaan
- Schouten Panda maaizuigcombi voor onderhoud extensief groen ter vervanging van oude Schouten grasveegmachine
- Nieuwe Volvo EC 180E minigraafmachine(uitbreiding)

Gebouwen

Afgelopen jaar is het onderhoud van de vastgoedportefeuille volgens planning uitgevoerd. De panden zijn op het vastgestelde niveau onderhouden. De vervanging van het ventilatie systeem van sporthal De Duker is uitgesteld om dit 2021 te kunnen combineren met het verduurzamen van dit pand uit de kernportefeuille.

Resultaten 2020:

Mfa's / scholen

- MFA Futura – aanpassing van de warmte-terug-win ventilatie units. Ook heeft het grootschalig onderhoud aan de vloeren plaatsgevonden;
- Obs 't Holtpad – binnen schilderwerk is uitgevoerd en het tapijt / marmoleum is vervangen.

Gymnastieklokalen

- Gymlokaal Zuid – De kleedkamers en douches zijn compleet gerenoveerd;
- Gymlokaal de Lamer – dakrenovatie van de aanbouw inclusief het verbeteren van de isolatie.

Sporthallen / zwembaden

- Sporthal De Duker - de zaalverlichting is vervangen door slimme energiezuinig LED-verlichting;
- Zwembad De Dobbe - het grote zwembad is voorzien van een nieuwe coatinglaag.

Overige panden

- Molen Windlust - groot schilderwerk, herstel van de wieken en het stellingdek (omloop van de molen).

Beschikbare middelen voor het onderhoud

x € 1.000

Onderhoud kapitaalgoederen	Rekening 2019	Rekening 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Vershil begroot-werkelijk
tractiemiddelen	171	172	153	153	-19
gebouwen	669	541	545	596	4
wegen	1.633	1.721	1.777	1.705	56
bruggen en duikers	115	67	149	115	82
openbare verlichting	78	60	30	24	-31
openbaar groen	453	298	418	301	120
riolering	216	208	181	171	-27
terreinen	49	56	83	79	27
overig	26	16	41	41	25
Eindtotaal	3.410	3.138	3.377	3.185	239

Paragraaf Financiering

Paragraaf Financiering

Portefeuillehouder	Jongebloed
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie; OWO bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is om informatie te verstrekken over het treasurybeleid en de beheersing van de financiële risico's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Wettelijke kaders voor gemeentelijk treasurybeleid vinden we terug in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof), de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en in de Gemeentewet met de daaruit afgeleide financiële verordening.

Vanwege de publieke taak van de gemeente gaan we bedachtzaam om met publieke middelen en zijn we transparant over de besteding hiervan. Risicobeheersing is daarbij van groot belang. Mogelijke renterisico's beheersen we via de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Verder stellen we strikte eisen aan het uitzetten van liquide middelen: leningen en garanties mogen in principe alleen worden verstrekt voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige houden we eventuele overtollige middelen aan in 's rijks schatkist (als gevolg van het verplicht schatkistbankieren) zodat deze beschikbaar blijven voor de uitoefening van de publieke taak.

De uitgangspunten

Sinds de invoering van het schatkistbankieren zijn uitzettingen door gemeenten niet mogelijk. Door een goede (korte en lange termijn) liquiditeitsprognose te hebben, kunnen gemeenten in het aantrekken van geld sturen op het (tijdig) beschikbaar hebben van lang of kort geld. Met de huidige rentestand zijn de renterisico's die gemeenten daarbij lopen overzichtelijk.

We hebben momenteel nog drie geldleningen.

Risicobeheer

De overheid hanteert twee instrumenten, binnen de wet Fido, voor het toetsen van het renterisico: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het doel van deze normen is het krijgen van een stabiele rentelast over de jaren.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort structureel dreigt te worden, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Het doel van de limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken. De ontwikkeling van de kasgeldlimiet over 2020 is hieronder weergegeven. Het schema laat zien dat er voldoende ruimte onder het kasgeldlimiet aanwezig was.

x € 1.000

Kasgeldlimiet	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
1e kwartaal 2020		342	-342
2e kwartaal 2020	1667	285	1.382
3e kwartaal 2020		338	-338
4e kwartaal 2020		375	-375
(4) gemiddelde	417	335	82
(5) Begrotingstotaal			77.656
(6) Percentage regeling			8,5%
(7) = (5 x 6)	Kasgeldlimiet		6.601
(8a) = (7>4)	ruimte onder de kasgeldlimiet		6.519
(8b) = (4>7)	overschrijding van de kasgeldlimiet		

Renterisicobeheer

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Op basis van het werkelijke volume is onze gemeente in 2020 ruimschoots binnen de renterisiconorm gebleven.

x € 1.000

Renterisiconorm en renterisico	Realisatie 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Renterisico op vaste schuld					
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g					
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g					
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0	0
3. Aflossingen	3.345	3345	3345	3345	3345
4. Renterisico (2 + 3)	3.345	3.345	3.345	3.345	3.345
Renterisiconorm					
5. Volume totale lasten in begroting en rekening (excl. bestemming reserves)	79.559	79.654	79.113	78.046	78.308
6. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
7. Renterisiconorm (5 x 6)	15.912	15.931	15.823	15.609	15.662
Toets renterisiconorm					
8. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (7 - 4)	12.567	12.586	12.478	12.264	12.317

Kredietrisico op verstrekte gelden en gegarandeerde leningen

De rentedragende leningen bestaan voornamelijk uit aan (voormalig) ambtenaren verstrekte hypothecaire geldleningen. De portefeuille krimpt omdat gemeenten geen hypothecaire geldleningen meer mogen verstrekken aan hun personeel. Jaarlijks wordt hier op afgelost. Hierdoor stijgen onze geldmiddelen. Het risico op de portefeuille is relatief klein, vanwege de hypothecaire zekerheden die tegenover de geleende gelden staan. Er is wel sprake van een (beperkt) renterisico omdat geldnemers hun rentevooraarden (kosteloos) kunnen aanpassen gedurende de looptijd. Echter, de meeste geldnemers hebben inmiddels hun rechten om de rentevooraarden aan te passen verbruikt.

Daarnaast hebben we verschillende (indirecte) garanties afgegeven. Op deze garantstellingen wordt in de regel regulier afgelost door de geldnemers. Met betrekking tot de gegarandeerde leningen betreft het veelal geldnemers in de zorg, sociale woningbouw of (sport)verenigingen. Omdat voor de leningen aan de woningcorporaties het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garant staat, kan het kredietrisico voor de gemeente als minimaal worden beschouwd.

x € 1.000

Kredietrisicobeheer op verstrekte gelden	Restant schuld ultimo 2020
Rentedragende leningen overig	1.375
Renteloze leningen (verenigingen)	0
Gegarandeerde geldleningen (100%)	3.372
Indirect gegarandeerde geldleningen (WSW-achtervang 50% van € 53.338)	26.669
Totaal	31.416

Gemeentefinanciering

De gemeente hanteert een integrale financieringssysteem. Dat wil zeggen dat we steeds kijken naar de totale financieringsbehoefte van de gemeente op enig moment. Bij de huidige verwachtingen over de renteontwikkeling wordt goed gekeken naar de liquiditeitsbehoefte en wordt deze afgezet tegen de opgave om de schuldpositie te verbeteren in absolute zin. Uitgangspunt daarbij is een beheersbare schuld waarop op reguliere basis aflossingen plaatsvinden.

Schuld als aandeel van de exploitatie

Ter bevordering van de onderlinge vergelijkbaarheid zijn overheden verplicht om volgens vooraf gestelde richtlijnen onder andere de netto-schuldquote als kengetal te publiceren vanaf de meerjarenbegroting 2016 en de jaarrekening 2015 in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

x € 1.000

Vaste schuld	Werkelijk	Begroot
Stand 1-1-2020	55.232	55.232
Reguliere aflossing en herfinanciering		
Te herfinancieren op begrotingsbasis		
Reguliere aflossing	3.345	3.345
Stand 31-12-2020	51.887	51.887

Leningenportefeuille

Het verloop van onze leningenportefeuille is hieronder weergegeven.

x € 1.000

Leningenportefeuille	1-1-2020	Aflossing	31-12-2020	Rentepercentage
Leningnummer 201601	46.232	2.845	43.387	3,440%
Leningnummer 201602	4.000		4.000	1,940%
Leningnummer 200901	5.000	500	4.500	4,165%
Totaal	55.232	3.345	51.887	

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte (financieringstekort of -overschot) geeft een indicatie of het aangaan van vaste geldleningen al dan niet noodzakelijk is. Het onderstaande overzicht laat zien dat er in 2020 een financieringsoverschot is. Dat betekent dat er geen nieuwe geldlening afgesloten hoefde te worden.

x € 1.000

Financieringsbehoefte	31-12-2020	stand per 31-12-2020 incl. rekening resultaat 2020	31-12-2019
Reserves	31.988		33.329
Voorzieningen	6.461		6.461
Vaste geldleningen	51.887		51.887
Totaal	90.336		91.677
Vaste activa	72.173		72.173
Voorraden	18.659		21.462
Totaal	90.832		91.156
Financieringstekort (-) cq. overschot (+)	-496		845

Rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

In het volgende renteschema is uiteengezet hoe voor 2020 de rente is toegerekend. Het saldo tussen de rente die is doorberekend aan de taakvelden en de werkelijk te betalen rente is verantwoord op het taakveld treasury. Het taakveld treasury is opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.

x € 1.000

Renteschema	Werkelijk 2020	Begroot 2020
a. De externe rentelasten over de korte en lange termijn	1.828	1.836
b. De externe rentebaten	40	65
Totaal door te berekenen rente	1.788	1.771
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	699	614
Saldo door te berekenen rente	1.089	1.157
d. Rente over eigen financieringsmiddelen		
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.367	1.462
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-278	-305

EMU saldo

Het EMU-saldo is in 1992 door de Europese Economische en Monetaire Unie (EMU) ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Vergelijken was hierdoor moeilijk. Volgens de regels van de EMU zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingstekort niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden.

Tussen het kabinet en de lokale overheden zijn afspraken gemaakt over het beheersen van het EMU-saldo. Afgesproken is dat een tekort voor de totale sector overheid hoger dan 3% van het bruto binnenlands product niet is toegestaan. Het EMU-saldo over 2020 voor onze gemeente bedraagt € 1.988.000 positief .

Overige ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Decentrale overheden maken verplicht gebruik van schatkistbankieren boven het voor dat jaar geldende drempelbedrag aan overtollige middelen. De hoogte van deze drempel bedraagt 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal en bedraagt voor onze gemeente voor 2020 ongeveer € 582.000.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Paragraaf Bedrijfsvoering

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort, Jongebroed en Hoen
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

De onderdelen inkoop & aanbesteding en informatisering & automatisering worden toegelicht in de paragraaf OWO-samenwerking.

Informatieveiligheid en privacy

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de gemeente. We maken steeds meer en vaker gebruik van informatiesystemen en (digitale) informatie-uitwisseling met overheidsorganisaties, (keten)partners, burgers, inwoners, medewerkers, bedrijven en instellingen. Het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van informatie kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Het kan ook leiden tot boetes of imagoschade. Een betrouwbare informatievoorziening is noodzakelijk voor het goed functioneren van de gemeente. Informatieveiligheid en privacy zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden: een goede informatiebeveiliging is een belangrijke randvoorwaarde voor het beschermen van persoonsgegevens. De komende jaren blijft onze gemeente inzetten op het verhogen van de informatieveiligheid en het zorgvuldig omgaan met (persoons)gegevens.

Dat doen we onder andere met het:

1. invoeren van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), het normenkader voor de gehele overheid op het gebied van informatiebeveiliging. In 2020 is het nieuwe ISMS (Information Security Management Systeem) geïmplementeerd. Dit is een tool waarin we de implementatie van de BIO bijhouden. Verder zijn de informatieclusters van de gemeente gedefinieerd en is het basisbeveiligingsniveau van de informatieclusters vastgesteld.
2. voldoen aan de privacywetgeving (waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming – AVG). In 2020 is zowel gewerkt aan het versterken van de adviesrol en vraagbaakfunctie van de Privacy Officer als de toezichhoudende taken van de Functionaris Gegevensbescherming. Ook zijn diverse acties uitgevoerd naar aanleiding van de interne nulmeting en de externe audit op het naleven van de privacywetgeving in 2019.
3. vergroten en borgen van het beveiligings- en privacybewustzijn. Vanaf 2020 moeten alle nieuwe medewerkers een training informatieveiligheid en privacy volgen. In 2020 zijn we ook gestart met de training privacy voor bestaande medewerkers. Verder hebben we twee phishingmail tests onder medewerkers laten uitvoeren en een SMS phishingtest onder raadsleden en duo-commissieleden.
4. afleggen van verantwoording via de zelfevaluatie ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit), de zelfevaluatie BRP (Basisregistratie personen) en) en de zelfevaluatie PNIK (Paspoorten en Nederlandse Identiteitskaarten). In 2020 is met behulp van de drie zelfevaluaties tijdig verantwoording afgelegd over de BIO, de BRP, de wet- en regelgeving reisdocumenten, de Digitale persoonsidentificatie (DigiD), de Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), de Basisregistratie grootschalige topografie (BGT), de Basisregistratie ondergrond (BRO) en de Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Suwinet).

Rechtmatigheid

Net als in 2019 hebben we ook in 2020 de weg vooruit kunnen vervolgen. Op het gebied van interne beheersing zijn het afgelopen jaar de notitie fraude-risicoanalyse (1e kwartaal 2020) en het Beleidsplan Interne Beheersing 2020-2022 'Risicogericht en in Control' (2e kwartaal 2020) vastgesteld. Hiermee wordt alvast richting gegeven aan de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2021.

Vanaf verslagjaar 2021 is het college verplicht een rechtmatigheidsverantwoording af te leggen die onderdeel vormt van de jaarrekening. In de controleverklaring van de accountant wordt vanaf verslagjaar 2021 geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over rechtmatigheid. Het college gaat zelf een oordeel afgeven over de rechtmatigheid en verantwoordt dit aan de raad.

In 2020 is een vervolg gegeven aan de in 2019 ingeslagen weg om de uitvoering van interne controles binnen de afdelingen zelf te laten plaatsvinden. Het team Sociaal domein heeft zelfstandig een intern controleplan opgesteld, de interne controles uitgevoerd en hierover gerapporteerd. Tijdens dit proces was er advisering vanuit team Concern Control. Ook voor het uitvoeren van interne controles van belastingen is binnen de afdeling een vervolg stap gezet.

Het vastgestelde jaarplan Interne Controle 2020 is uitgevoerd. In het controleplan waren 11 processen opgenomen. Zowel in de halfjaarrapportage als in de managementletter van de accountant die in het najaar van 2020 is verschenen zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Uiteraard blijven er aandachtspunten en verbeterpunten aanwezig waarmee bij opvolging ervan de beheersing van de processen verder kan worden verbeterd. Na afloop van het controlejaar wordt een jaarverslag uitgebracht met de belangrijkste resultaten van de controleonderzoeken en overige werkzaamheden.

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling PIM (Professionele dienstbaarheid, Integraliteit en Maatwerk) op expeditie richtte zich bij de start van 2020 op integraal werken, het creëren van ontmoetingen en het experimenteren en starten van verschillende pilots vanuit PIM op expeditie. Op onderdelen vroeg dit om (nog) meer samenwerking met medewerkers, inwoners, bedrijven en partners. Het creëren van ontmoetingen en integraal werken in de context van een lockdown is anders dan we vooraf in gedachten hadden. Corona dwong ons allemaal tot een experiment om anders met elkaar te (samen)werken. We hebben als organisatie hierin snel kunnen schakelen en andere manieren gevonden om (samen) te werken. Het meeste werk kon doorgaan. De geplande uitrol van mobiel werken kwam hierbij goed uit. In lijn met PIM hebben we nagenoeg alle medewerkers in 2020 voorzien van laptops om goed plaats- en tijd onafhankelijk te werken. Het eerste kwartaal van 2021 is iedereen voorzien, dat is 3 kwartalen eerder dan oorspronkelijk gepland.

We zijn gestart met de voorbereidingen op het hybride werken (op kantoor komen om elkaar te ontmoeten en deels thuis blijven werken) na corona. Vanuit PIM was het al de bedoeling om aanpassingen in het gebouw te doen gericht op het faciliteren van ontmoetingen die passen bij integraal werken. Dit combineren we.

Uitvoering Human Resources Management (HRM)

Wat betekent PIM op expeditie voor het HRM-beleid?

PIM op expeditie is leidend voor het HR beleid in 2020. We hebben PIM op expeditie verankerd in onze personeelsinstrumenten. In 2020 hebben we ons vooral gericht op de instrumenten: leren & ontwikkelen, werving & selectie en de plannings- en beoordelingsgesprekken. Ook aan vitaliteit werkten we extra.

Leren en ontwikkelen

Leren en ontwikkelen behoort tot een van de speerpunten om medewerkers duurzaam inzetbaar te houden. Ondanks corona konden de meeste opleidingen doorgaan. Enkele concernbrede opleidingen hebben we niet kunnen uitvoeren, doordat fysieke aanwezigheid was vereist.

Met het inrichten van een online leeromgeving, de 'Weststellingwerf academie' bieden we medewerkers de mogelijkheid om ook online te leren.

Werving & selectie

Bij het werven van nieuwe medewerkers hebben we ons gericht op medewerkers met vaardigheden die aansluiten bij de veranderende rol van de ambtenaar. Het werven van medewerkers in coronatijd is voor bepaalde functies lastiger geworden. We hebben met andere wervingsmethoden nagenoeg alle openstaande functies kunnen vervullen.

Plannings- en beoordelingsgesprekken

We troffen in 2020 de voorbereidingen om onze gesprekscyclus (beoordelingsgesprekken en resultaatgerichte planningsgesprekken) uit te breiden met feedback en feedforward (benadrukt positief en gewenst gedrag in de toekomst). Dit inzicht draagt bij aan bewustwording van gewenst gedrag en aanwezige sterktes.

Vitaliteit

Binnen ons vitaliteitsbeleid hebben we dit jaar aandacht besteed aan hoe medewerkers fit en vitaal blijven in coronatijd. We hebben daarin een balans proberen te vinden tussen eigen verantwoordelijk van medewerkers en de zorgplicht die we als werkgever hebben.

Kenmerken	realisatie 2019	begroting 2020	realisatie 2020	
	Begrotingscijfers / rekeningcijfers			
	Fte (inclusief griffie en excl. boventalligen)	282,67	307	295,61
	Personen	318	318	332
	Percentage man	50,94	44,37	
	Percentage vrouw	49,06		55,63
	Gemiddelde leeftijd in jaren	47,63	47,02	
	Dienstverband > 10 jaar	37,73%		36,75%
	Instroom	13,21%	12,35%	
	Doorstroom	5,03%		3,31%
	Uitstroom	7,86%		8,43%
	Ziekteverzuimpercentage	5,29%	4,10%	5,85%
	Meldingsfrequentie verzuim	1,02	1,4	0,86

Ziekteverzuim

Ons verzuimcijfer komt uit op 5,85%. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde van gemeenten (5,8% in 2019.)

Salarislasten

Van het beschikbare budget in de actuele begroting voor salarislasten (eigen personeel en inhuur) van ruim € 19,2 miljoen is in totaal € 19 miljoen voor salarissen en inhuur personeel uitgegeven.

Paragraaf OWO-samenwerking

Paragraaf OWO-samenwerking

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort
Organisatie	OWO Bedrijfsvoering

OWO-visie op samenwerken

In 2020 is door de OWO-Regiegroep (de burgemeesters en de gemeentesecretarissen van de drie OWO-gemeenten) invulling gegeven aan de wens van de drie gemeenteraden om een OWO-visie te ontwikkelen. Veel zaken gaan goed, sommige onderdelen kunnen en moeten beter. Om het goede te behouden en samen nog sterker te worden, is de OWO-visie ontwikkeld. De colleges hebben ervoor gezorgd dat er een zorgvuldig proces is doorlopen zodat alle stakeholders zijn betrokken. Dit heeft ertoe geleid dat de drie burgemeesters als portefeuillehouders, namens de drie OWO-colleges, met trots de OWO-visie eind 2020 aan de raden hebben kunnen presenteren.

In de OWO-visie staat een tiental prioriteiten omschreven waarmee de OWO-samenwerking, gelet op alle ontwikkelingen buiten en binnen, aan de slag is en blijft. Cliché of niet, maar 'stilstand is achteruitgang' en dat ligt op de loer als de samenwerkende gemeenten hier geen aandacht aan besteden. Deze prioriteiten zijn:

1. OWO 2.0 - herijken OWO-afdelingen
OWO 2.0 - zoektocht OWO-identiteit
2. Ambities en inrichting dienstverlening
3. Door ontwikkelen inkoop- en aanbestedingsbeleid
4. Datagedreven werken
5. Positioneren verzekeringen
6. Harmonisatie APV
7. Actualiseren VTH-beleidsplan
8. Omgevingswet
9. Informatieveiligheidsbeleid en privacy
10. Innovatie

Bestuursovereenkomst

De bestuursovereenkomst OWO-samenwerking van 2015 heeft per 1 juli 2017 de voltooiing van de bouw van de drie OWO-afdelingen bereikt. Na de bouwfase verkeren de OWO-afdelingen nu in de fase van continue verdere ontwikkeling en professionalisering en dat verloopt naar wens. De OWO-afdelingsplannen zijn de basis voor de onderlinge ambities, de bestaande afspraken en de financiële vereffening en verrekening tussen de drie gemeenten. Een uniek construct in Nederland. Nieuweplannen of beleidsopgaven pakken de drie gemeenten, waar mogelijk, gezamenlijk op. Bij actuele of nieuwe (beleids)vraagstukken maken de OWO-gemeenten gebruik van elkaars kennis, kunde en/of capaciteit. Op deze manier lukt het de drie gemeenten om sneller en effectiever in te spelen op landelijke, provinciale of regionale opgaven. Een mooi voorbeeld hiervan is de invoering van de Omgevingswet.

OWO-afdelingen: het fundament van onze samenwerking

OWO is het antwoord van de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland op nauwer samenwerken tussen de gemeenten. Door krachten en kennis te bundelen, kunnen we de kwaliteit verhogen, de kwetsbaarheid verminderen en kosten besparen. OWO bestaat uit drie samenwerkende gemeenten die naast de eigen afdelingen drie gezamenlijke afdelingen hebben. Hier werkt ongeveer een derde van de medewerkers.

Ook buiten onze gemeenten is de OWO-samenwerking een begrip. Een bijzonder en uniek samenwerkingsverband: samen waar het kan én met behoud van eigenheid. Onverminderd zetten de afdelingen zich in voor de vier K's:

1. meer Kwaliteit
2. vergroten Kennis
3. vermindering Kwetsbaarheid
4. minder (meer)Kosten

In 2020 zijn op het vlak van de vier K's mooie resultaten geboekt. De personele bezetting op de Backoffice Sociaal Domein is kritisch onder de loep genomen. Door onder andere de digitalisering van het berichtenverkeer en door processen anders in te richten, konden werkzaamheden efficiënter uitgevoerd worden en is het mogelijk geweest om formatie in te leveren in 2020. Door vacatureruimte niet meer in te vullen na pensionering of vertrek van medewerkers is een bedrag van € 155.000 bespaard.

Op grond van de Wet VTH en het daaraan gekoppelde Besluit VTH zijn in de loop van 2020 verplicht taken op het terrein van bodem, asbest en inrichtingen overgedragen aan de FUMO. Structureel levert OWO-VTH vanaf 2021 1,1 FTE in. Door de schaalvergroting, als gevolg van de OWO-samenwerking, kan meer gewerkt worden met een flexibele schil waardoor de verrekening van de taakoverdracht snel gerealiseerd kon worden en is al in 2020 een structurele besparing van € 83.000 gerealiseerd.

In het navolgende deel van de paragraaf wordt per OWO-afdeling verantwoord over de ontwikkelingen en werkzaamheden in 2020. De financiële cijfers zijn verwerkt in de jaarrekeningen van de drie huizen. En zijn, waar nodig, bij het desbetreffende programma toegelicht.

Afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht (gemeente Opsterland)

Het landschap waarin VTH zich bevindt, is volop in beweging. Vooral de komst van de Omgevingswet zorgt voor een ingrijpend veranderingsproces.

'Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) Fysieke Ruimtelijke Leefomgeving 2020-2024 OWO-gemeenten'

Het jaar 2020 kreeg in januari voor VTH een mooie start met het vaststellen van een OWO-breed beleidsplan VTH waarvoor de raden van de OWO-gemeenten de kaders hebben aangedragen. Dit is het eerste Beleidsplan OWO-VTH dat voor alle drie samenwerkende OWO-gemeenten geldt. Het plan harmoniseert de werkwijze rond de VTH-taken daar waar het kan. Maatwerk blijft mogelijk omdat de gemeentelijke beleids- en toetsingskaders voor ruimtelijke ordening, integrale veiligheid, Drink- en Horecawet, energietransitie en dergelijke blijven bestaan en per gemeente kunnen verschillen.

Met het vaststellen van het beleidsplan is ook een belangrijke basis gelegd voor de VTH-gerelateerde prioriteiten in de OWO-samenwerking zoals die zijn opgenomen in de OWO-visie. Een eerste prioriteit is gerealiseerd met dit gezamenlijke beleidsplan op het gebied van VTH. Bovendien is in het plan de basis gelegd om te werken volgens de principes van de Omgevingswet, een tweede belangrijke prioriteit uit de OWO-visie.

Het Beleidsplan OWO-VTH bevat het beleidskader voor de uitvoering van de VTH-taken voor de fysieke ruimtelijke leefomgeving. Daaronder vallen ook veel taken, gebaseerd op de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV). De OWO-gemeenten hebben ieder een eigen APV gebaseerd op een landelijk model. In 2020 zijn de drie APV's naast elkaar gelegd en is een eerste inventarisatie gemaakt; in 2021 wordt nader onderzocht waar harmonisatie (derde prioriteit uit de OWO-visie) mogelijk is.

Op basis van het beleidsplan is het verplichte jaarprogramma en -verslag gemaakt die - na vaststelling door de colleges - ter kennisname aan de OWO-raden zijn gestuurd. In dit jaarprogramma zijn de doelen uit het beleidsplan concreet gemaakt en is invulling gegeven aan de vier K's uit de OWO-samenwerking: uitvoeringsKwaliteit, verminderen Kwetsbaarheid, lagere gezamenlijke Kosten en een goede Klantgerichte dienstverlening. Met het vastgestelde beleidsplan en de uitwerking in een jaarlijks programma en verslag hebben de colleges ook invulling gegeven aan een aantal aanbevelingen uit het onderzoek van de rekenkamercommissie over het proces van vergunningverlening uit 2019.

Implementatie Omgevingswet

In 2020 is de invoering van de Omgevingswet opnieuw uitgesteld. De invoeringsdatum is nu 1 januari 2022 maar is allerm minst in beton gegoten. De OWO-gemeenten hebben ieder een eigen traject te gaan op de Omgevingsvisie en uitwerking daarvan maar op een aantal praktische onderwerpen, de zogenaamde minimale eisen voor de invoering, werken de gemeenten samen. De aanschaf van bijvoorbeeld gezamenlijk software is in 2020 voorbereid evenals de organisatie van het beheer daarvan op één locatie. Op deze manier is invulling gegeven aan de vier K's uit de OWO-samenwerking. Ook is het proces tot afgifte van een Omgevingsvergunning samen 'ingeregeld' om straks aan de kortere wettelijke termijn te kunnen voldoen.

Coronapandemie

Het jaar 2020 was door de coronapandemie een bijzonder jaar. Afdeling OWO-VTH, waar ook de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) onder vallen, heeft hier heel nadrukkelijk mee te maken gehad. Het hele jaar door hebben de boa's naast hun gewone taken, weekenddiensten gedraaid. De nadruk in de aanpak lag op zichtbaarheid, preventie en communicatie.

Afdeling Beheer en Registratie (gemeente Ooststellingwerf)

Team Belastingen & Vastgoedinformatie

Doorontwikkeling digitale dienstverlening

Het verzoek om kwijtschelding gemeentelijke belastingen, het versturen van aanslagen via MijnOverheid, het indienen van een bezwaar, het aanmaken en intrekken van een automatische incasso en het wijzigen van een bankrekeningnummer zijn gerealiseerd; in 2020 is een begin gemaakt met de aangifte toeristenbelasting.

Zelfevaluatie voor de BAG en de BGT (ENSIA-methode)

De zelfevaluatie voor 2019 zijn aangescherpt en het resultaat is te zien in de rapportage van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) van mei 2020. De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) hebben de maximale score behaald. De Basisregistratie Ondergrond (BRO) is nieuw en de behaalde score is 83,3 procent en zit daarmee ruim boven de gestelde norm van zestig procent. De rapportage over 2020 wordt in mei 2021 verwacht.

Doorontwikkeling van GEO-informatie

Team Belastingen & Vastgoedinformatie (BVI) beheert een schat aan data (BAG, GIS, BGT) en is in 2020 gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden (intern en extern) van het gebruik en het onder de aandacht brengen bij de moederorganisaties. Er zijn veel verschillende kaartenlagen aangebracht in Iris, het informatieprogramma met kaartmateriaal. Dit wordt OWO-breed gebruikt voor allerlei informatie, van kadastrale gegevens tot het weten waar de riolering ligt of waar welke bomen staan. De kaarten zijn opgewerkt en aanwezig met de input van alle afdelingen. Het onderzoek naar de doorontwikkeling valt samen met het verder ontwikkelen van datagedreven werken.

Samenhangende objectenregistratie (SOR)

Dit is een langdurig traject dat heel langzaam wordt doorgevoerd. Het project wordt vanuit het ministerie van BZK begeleid. Ook de Waarderingskamer houdt zich bezig met deze nieuwe ontwikkeling. Dit betekent het creëren en borgen van afstemming tussen de BGT-, BAG-, BOR- (Beheer Openbare Ruimte) en WOZ- (Waardering Onroerende Zaken) registraties. In 2020 is gestart met het koppelen van de BAG en de BGT.

Digitaal werken buitendiensten

De drie buitendiensten en de gegevensbeheerders van de BGT en BOR werken digitaal samen. Ze werken met GBI online voor het digitaal registreren en melden van mutaties in de openbare ruimte. Team BVI ondersteunt met de inrichting, uitleg en verwerking van de gegevens. Deze werkwijze heeft zijn intrede gedaan en loopt naar volle tevredenheid van alle partijen.

Aanpassen aanslagen

In 2020 gebruiken we geen OLA's, de overschrijvingskaarten die aan de aanslag hangen, meer. De aanslag komt eruit te zien als een factuur. Alleen bij de Diftar is nog sprake van OLA's, bij de overige aanslagen niet. Dit gebeurt nu ook met de aanslagen die naar de Berichtenbox van MijnOverheid worden gestuurd.

Taxatie van inhoud naar oppervlakten

Dit project loopt op schema: op 31 december 2020 was 98 procent omgerekend naar de gebruiksoppervlakte. De Waarderingskamer heeft de aanpak zeer gewaardeerd en ons gecompimenteerd. Aan het einde van het tweede kwartaal 2021 is het afgerond en gaat het testen beginnen.

Overig

- Participatie in de uitrol en ondersteuning van de Omgevingswet onder andere bij de DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet); deelname aan de afzonderlijke projecten van de OWO-gemeenten.
- Duurzaam personeelsbeleid zoals uitwisseling en mobiliteit, opleidingsmogelijkheden en eigenaarschap van eigen taken; een continu proces van aandacht waarbij ook in deze tijd flink gebruik gemaakt wordt van scholing/opleidingen dan wel bijscholing.
- Er is in 2020 gestart met het in kaart brengen van de personele bezetting van het cluster Invordering en het cluster BGT/GEO/WOZ om de toekomstige (verplichte) ontwikkelingen vanuit onder andere het ministerie van BZK en Waarderingskamer en tevens de wensen vanuit de moederorganisaties te kunnen oppakken en de kwaliteit te kunnen waarborgen; ondersteuning door de inventarisatie en optimalisatie van de werkprocessen en de daarmee samenhangende personele bezetting goed in kaart brengen, gebruikmakend van de Lean-methodiek.
- Bij het ontstaan van vacatures is in beeld gebracht hoe de vacature kan bijdragen aan de verdere doorontwikkeling van dat betreffende cluster.
- Deelname aan de Europese aanbesteding voor de belastingapplicaties en de BAG; in de toekomst ketengericht werken gebruikmakend van berichtenverkeer in een omgeving die voldoet aan een kwalitatief en efficiënter niveau van werken.

Team Backoffice Sociaal domein

Uitvoering abonnementstarief

Door landelijke ICT-vertragingen konden pas eind augustus 2020, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2020, de inwoners met een eigen bijdrage verschuldigde WMO-voorziening worden doorgegeven aan het CAK.

Invoering PGB 2.0

Invoering is voor gemeenten uitgesteld tot 2023. We volgden de webinars van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en bleven op de hoogte van de diverse ontwikkelingen.

Inbreng OWO- en gemeentelijke taskforces

Team Backoffice Sociaal domein participeerde actief in taskforces en projectgroepen die gericht zijn op meer grip op de kosten in het Sociaal domein met als doel de tekorten terug te dringen. Hieronder viel ook het OWO-brede onderzoek naar Grip op Jeugd.

Uitvoering totale factuurstroom Sociaal domein

Vanaf 1 januari 2020 verlopen alle facturen op cliëntniveau via C-sam en Team Backoffice Sociaal domein. Voorbeelden hiervan zijn de facturen Werk van Ooststellingwerf en Weststellingwerf en de taxinota's van Weststellingwerf die altijd nog een aparte route via Key2financiën volgden. In 2021 volgen het leerlingenvervoer en voorschotten in het kader van de Participatiewet.

Invoeren i-standaarden en standaard administratieprotocol

Om de administratieve lastendruk bij zorgaanbieders te verminderen, zijn er landelijk standaard administratieprotocollen opgesteld. Deze volgden we nauwgezet en hebben we doorgevoerd. In 2020 zijn de nieuwste standaarden iWmo/iJw doorgevoerd waarbij er op 1 januari 2021 een major release heeft plaatsgevonden.

Overig

- Afgelopen jaar heeft de focus door de coronabeperkingen en het thuiswerken vooral op het op orde houden van onze eigen processen en welbevinden van medewerkers gelegen en is minder ingezet op het extra ondersteunen van de Gebiedsteams.
- De digitalisering van de mutatieformulieren en dossiers van de gemeente Opsterland is in 2020 voorbereid wordt met de komst van i-documenten Opsterland in het eerste kwartaal van 2021 afgerond. Onder andere door de grote tijdsinvestering in de aanbesteding en de coronabeperkingen heeft dit langer geduurd.
- De komende jaren zullen administratieve processen digitaler en optimaler verlopen door proactief in te spelen op veranderingen en in te zetten op regie. Daarnaast hebben we te maken met een grote groep medewerkers die komende jaren met pensioen gaan. Dit biedt (ontwikkel)kansen voor medewerkers en de organisatie.
- Deelname aan de Europese aanbesteding voor het Sociaal domein.

Datagedreven werken

De OWO-gemeenten willen zich ook verder ontwikkelen in het (meer) datagedreven werken. Om deze reden heeft het in de loop van 2020 een plek gekregen in de prioriteitenlijst van de OWO-samenwerking en is meegenomen in de eind 2020 aan de drie gemeenteraden aangeboden OWO-visie.

Binnen de OWO-gemeenten heeft nog niet iedereen eenzelfde beeld van het begrip datagedreven werken en dat maakt het lastiger om de juiste aanpak te hanteren en de organisaties in beweging te krijgen. Een OWO-werkgroep heeft het memo 'Datagedreven werken binnen de OWO-gemeenten' geschreven aan de hand waarvan nu verder wordt gewerkt. In dit memo wordt ingegaan op wat datagedreven werken is, wordt duidelijk gemaakt wat de toegevoegde waarde is en wordt het plan van aanpak voor de OWO-gemeenten uiteengezet. Eind 2020 is ook een onderzoek uitgevoerd naar gegevensmanagement binnen de OWO-gemeenten. Gegevensmanagement is het fundament van de gemeentelijke informatievoorziening en is een grondvoorwaarde voor het kwalitatief en kwantitatief beheersbaar houden van gegevens.

In december 2020 is een bijeenkomst geweest van de werkgroep met de programmamanager datagedreven werken van de gemeente Súdwest-Fryslân, één van de oprichters van DataFryslân. Deze bijeenkomst heeft duidelijk gemaakt dat een aantal zaken van groot belang is om datagedreven werken succesvol in te voeren. Het gaat dan om het creëren van draagvlak door met elkaar eenzelfde beeld te hebben over wat datagedreven werken is, het bekend en vertrouwd raken met de mogelijkheden die data(gedreven werken) biedt en dat bij de verantwoordelijkheid voor de processen ook de verantwoordelijkheid voor de onderliggende data hoort. Het credo daarbij is: klein beginnen met aansprekende businesscases met duidelijke toegevoegde waarde.

Afdeling Bedrijfsvoering (gemeente Weststellingwerf)

De afdeling Bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor Informatisering en automatisering, Business Intelligence, de documentaire informatievoorziening, de personeels- en salarisadministratie, inkoop en verzekeringen en de financiële administratie.

Informatisering en Automatisering (I&A)

ICT is niet meer weg te denken uit ons functioneren, onze manier van werken en communiceren. Onze ICT is er voor ruim 80.000 inwoners en bedrijven en ongeveer 900 gebruikers in ons OWO-netwerk.

2020: coronapandemie en de versnelde vlucht naar digitaal (thuis)werken

De crisisbeheersing rondom het coronavirus heeft in 2020 ertoe geleid dat de transitie gemaakt is met de drie gemeenten van binnenshuis werken naar het thuiswerken en digitale bestuurlijke besluitvorming. Deze transitie is geslaagd en in zeer korte tijd gerealiseerd. Een en ander heeft het thuiswerken, flexibel werken, met andere middelen en niet op locatie werken versneld. Het aanschaffen en uitreiken van laptops is daar een voorbeeld van. In 2020 heeft een majeure verstrekking en inrichting van het mobiele device landschap plaatsgevonden en is gebleken dat digitaal werken en digitale informatievoorziening belangrijke en onmisbare pijlers zijn van en voor het functioneren van de drie OWO-gemeenten.

De thuiswerkomgeving en -mogelijkheden zijn opgeschaald, Zoom en MS Teams zijn ingezet, de MiCollab app wordt breed gebruikt, er zijn ruim tweehonderd laptops ingericht en als toepassing voor flexibel werken en voor thuiswerken beschikbaar gesteld. Tevens hebben de raadsvergaderingen en besluitvormingen digitaal plaatsgevonden en zijn, waar nodig, ondersteund. Ook de extra beveiligingsmaatregelen, zoals onder andere 2-factor-authenticatie (2FA), mogen in deze opsomming niet ontbreken. De gerealiseerde (digitale) voorzieningen in 2020 kunnen we ook in 2021 gebruiken en voortzetten. Door het vele digitale werken hebben ook de beveiligingsvraagstukken een vlucht genomen. Deze zijn in beeld en zijn of worden opgepakt.

Documentaire Informatievoorziening (DIV)

De nazorg van de invoering in 2019 en 2020 van het zaakgericht werken in OWO-samenwerking vraagt aandacht. Zaakgericht werken biedt centraal inzicht in alle lopende zaken en ondersteunt volledige digitale dossiervorming. In 2020 is de uitfasering en ontsluiting van informatie van de oude documentaire management systemen, zoals Corsa en Decos, doorgevoerd. De oude opzet met meerdere verschillende systemen is daarmee omgebouwd naar een generiek zaaksysteem met een digitaal documentair management systeem. Omdat de oude werkwijzen en dossiers nog afwikkeling en dossiervorming vragen of conversie naar de nieuwe systemen is hierop extra capaciteit gezet. Een majeure klus die in de komende jaren nog weggewerkt moet worden.

Door de gevolgen van corona is een aantal werkzaamheden, die gepland waren in 2020, niet of nog niet uitgevoerd. De coronapandemie heeft inhuur in het eerste en tweede kwartaal vertraagd waardoor de geplande activiteiten in de tijd zijn opgeschoven en de werkmassa is blijven liggen. Dit neemt niet weg dat deze werkzaamheden alsnog moeten plaatsvinden.

Inkoop

Wij faciliteerden, motiveerden en stuurden centraal op onze OWO-inkoop beleidsdoelen: lokale en regionale inkoop daar waar dat kan, Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI), ambitiedocument circulaire economie Fryslân, bevorderen duurzaam inkopen en op landelijk niveau is meegedaan aan het traject Beter Aanbesteden. Dit laatste heeft als doel het verbeteren van inkoop van diensten en producten zodat het slimmer, beter en makkelijker wordt voor zowel ondernemers als overheden. In de zomer en het najaar 2020 is Inkoop met een ombuigingsvoorstel voorstel gekomen om een bijdrage te leveren aan de begroting door slimmer, centraler en integraal in OWO in te kopen. Een uitwerkingsplan wordt in 2021 gepresenteerd.

In 2020 zijn twee grote Europese aanbestedingen opgestart en door Inkoop begeleid: de aanbesteding voor ons financiële pakket in de drie gemeenten en de aanbesteding voor een groot deel van onze ICT-applicaties. Beide Europese aanbestedingen lopen in 2021 door en worden naar verwachting in 2021 afgerond.

Verzekeringen

In 2020 is het OWO-verzekeringsbeleid uitgewerkt en besproken met alle betrokkenen. In het eerste kwartaal van 2021 volgt een definitieve uitwerking, gevolgd door een uitvoeringsnotitie waarin onder meer werkprotocollen, procedures en aanpassing van systemen beschreven worden. In 2020 is gewerkt aan het gezamenlijk integreren van de diverse verzekeringsportefeuilles en het hierop collectief inkopen. Schademeldingen en schadeclaims zijn met betrokkenen en verzekeraars afgewikkeld.

Financiële administratie

Het op tijd binnen de gestelde wettelijke kaders betaalbaar stellen van facturen is een continu proces, waarbij de norm is dat minimaal 95 procent van de onbetwiste facturen binnen dertig dagen betaald is. Dit ontzorgt ondernemers en burgers financieel. De OWO-gemeenten betalen snel en op tijd. Daarnaast is het verwerken, muteren en verantwoorden van onze financiën in combinatie met het ontsluiten van deze informatie (ook aan derden zoals ministeries) in combinatie met onze ondersteuning voor de reguliere planning- en control cyclus een prominente activiteit die continu doorloopt.

Personeel- en salarisadministratie

Op het terrein van de personeel- en salarisadministratie zijn gebruikers gefaciliteerd met het softwarepakket e-HRM waarmee zij eenvoudig, overal en altijd hun zaken kunnen inzien of regelen, zoals salarisspecificatie, declaraties, verlofregelingen en secundaire arbeidsvoorwaarden. Leidinggevendenden zijn ondersteund met digitale personeelsdossiers en het faciliteren van procesondersteuning en workflow. Daarnaast zijn rechtspositionele processen, wervings- en selectieprocessen en overige vraagstukken vanuit HRM ondersteund. Personeelsmutaties en betalingen aan personeel zijn op tijd verwerkt.

Paragraaf Verbonden Partijen

Paragraaf Verbonden Partijen

Portefeuillehouder(s)	College
Organisatie	Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Organisatie

Inleiding

Wij hebben een aantal taken ondergebracht in samenwerkingsverbanden waarin meerdere gemeenten en/of andere instellingen participeren. Het gaat hier om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen en stichtingen. De samenwerkingsvormen worden aangeduid met het begrip 'verbonden partijen'. Hieronder wordt verstaan een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is of waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Visie op verbonden partijen

Onze visie op verbonden partijen is gebaseerd op het uitgangspunt dat onze gemeente alleen participeert in verbonden partijen als daarmee de publieke taak is gediend. Er zijn diverse redenen om deel te nemen aan een verbonden partij. In de gemeenschappelijke regeling of in de statuten (van een stichting of vennootschap) staat telkens de doelstelling van de betreffende rechtspersoon geformuleerd. Hoewel dat niet bij elke samenwerkingsvorm expliciet wordt vermeld, gaat het veelal om:

- Efficiency voordeel door grotere schaal;
- Risicospreiding;
- Grotere machtspositie ten opzichte van andere partijen in de markt;
- Onvoldoende capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) in eigen huis;
- Beter kunnen voldoen aan wet- en regelgeving.
- Wettelijke verplichting

Zeggenschap in de praktijk

De invloed van de gemeenten verloopt via besturen van stichtingen, gemeenschappelijke regelingen, aandeelhouders en de raden van commissarissen en toezicht. In het bestuur van die stichtingen en ondernemingen zijn wij vertegenwoordigd. Via dat bestuur wordt onze invloed aangewend als het gaat om sturing op onder andere financiën, risico's en toekomstvisie. Het zijn vormen van verlengd lokaal bestuur en dat brengt met zich mee dat de directe invloed per definitie beperkt is. Als zich een meerderheid vormt voor of tegen een voorstel dan is de stem van de enkeling niet doorslaggevend en zal de minderheid zich ook moeten schikken. De democratische controle op de in dit overzicht genoemde 'partijen' waarmee de gemeente zich verbonden heeft, ligt bij de gemeenteraad. In de besturen zitten in de meeste gevallen leden van ons college en die verantwoorden zich tegenover de raad op de gebruikelijke wijze.

Financieel belang

Het financiële belang dat is gemoeid met de deelneming in verbonden partijen staat per instelling in de tabel onderaan deze paragraaf.

Beleidsontwikkelingen enkele samenwerkingsverbanden

Veiligheidsregio Fryslân

De informatie over de VRF komt uit de tweede bestuursrapportage en gaat over januari tot augustus 2020. De volledige verantwoording van de VRF richting de gemeenteraad volgt zodra de jaarrekening van de VRF 2020 klaar is. De tweede bestuursrapportage van de VRF gaat ervan uit dat het totale resultaat voor 2020 zal uitkomen op € 836.000 positief.

Een belangrijke veroorzaker van dit positieve saldo is dat de coronacrisis ervoor heeft gezorgd dat een aantal onderwerpen in 2020 jaar niet of in mindere mate zijn uitgevoerd. Onderwerpen die, zodra de organisatie in rustiger vaarwater is gekomen, wel weer opgepakt gaan worden. Vandaar dat het voorstel van de VRF is om deze middelen te reserveren, zodat de middelen specifiek voor deze onderwerpen bestemd blijven.

De verwachte meerkosten van de coronacrisis worden op dit moment geschat op € 3,3 miljoen. Daarnaast zijn er op diverse onderdelen ook minderkosten te verwachten, denk bijvoorbeeld aan opleidingen, reiskosten en vrijwilligersuren. Voor zover dit geen inhaaleffect heeft worden deze minderkosten, conform afspraak met ministerie, verrekend met de meerkosten. Deze minderkosten worden geschat op € 0,6 miljoen. De meer-/minderkosten worden gedeclareerd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Bij de jaarrekening 2020 zullen deze kosten gecontroleerd worden op basis van een nog onderhanden zijnde controleprotocol. Exacte zekerheid over het, per saldo, gedeclareerde bedrag is pas op dat moment te verwachten.

Welstandszorg Hûs en Hiem

Met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet wijzigt ook de welstandsbeoordeling. Naast de inhoudelijke consequenties zal dit ook effect hebben op de positie van Hûs en Hiem en de gemeenschappelijke regeling. Onder begeleiding van de VFG vindt discussie plaats over de gewenste nieuwe richting. Ook vanuit de VNG, de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed vindt hierover discussie plaats.

Doordat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld zal de besluitvorming over de toekomstige ruimtelijke kwaliteitstoets in 2021 plaatsvinden.

FUMO

Voor de uitvoering van basistaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving betreffende hoofdzakelijk milieu gerelateerde aanvragen en vraagstukken is er in 2014 op Friese schaal de samenwerking gezocht in de vorm van de FUMO. Via wetgeving vindt er regelmatig een aanpassing (verruiming) plaats van het aantal basistaken. In 2020 is binnen het samenwerkingsverband gewerkt aan een nieuw financieringssysteem. Dit systeem is gebaseerd op de werkelijke omvang van de afgenomen diensten.

Omrin

Wij zijn samen met de Friese gemeenten (met uitzondering van Smallingerland) aandeelhouder van Afvalsturing Friesland (met handelsnaam Omrin). Omrin is tot stand gekomen nadat de Friese gemeenten de wens tot meer integrale samenwerking op het gebied van afval binnen de provincie hadden aangegeven. Doelstelling van de samenwerking is een betere kostenbeheersing en meer invloed op het ketenbeheer. De aangesloten gemeenten hebben een leveringsplicht aan Omrin. De visie van Omrin luidt als volgt: "toonaangevend in inzameling en be- en verwerking, terugwinnen van grondstoffen en productie van duurzame energie". Omrin is continue bezig met doorontwikkeling en geeft onder meer inhoud aan de transitie Van afval naar grondstof (Vang). Vanuit de visie is Omrin ook aanjager van het principe circulaire economie. Voorbeeld hiervan is de in gebruik genomen installatie voor het sorteren van kunststof in vijf verschillende stromen. Deze zijn ieder voor zich goed geschikt om te worden gebruikt als grondstof voor nieuwe producten.

De Marrekrite

Voor aanleg en onderhoud van recreatieve voorzieningen in Friesland is in 1957 de gemeenschappelijke regeling De Marrekrite ingesteld. De belangrijkste taak is het beheer en onderhoud van meer dan 3.800 gratis aanlegplaatsen en het fietsknooppuntennetwerk. In 2017 is het beheer en onderhoud van routenetwerken (borden) in de provincie Friesland aan de werkzaamheden van de Marrekrite toegevoegd. Ook het aanleggen, aanpassen en uitbreiden van het wandel- en fietsknooppuntensysteem is onderdeel van het werk van de Marrekrite. Het gebruikelijke onderhoud van de fiets- en wandelpaden blijft een taak van de provincie en de gemeenten.

In regio Zuidoost Friesland wordt samengewerkt aan het ontwikkelen en verbeteren van specifieke routenetwerken zoals ruiterroutes en ATB routes. De expertise van de Marrekrite op het gebied van landrecreatie is hierbij ingeschakeld. Verder is samen met de Marrekrite onderzocht waar in de gemeente nieuwe TOP's (Toeristische Overstap Punten) kunnen worden gerealiseerd.

Gemeenschappelijke Regeling (GR) Sociale werkvoorziening Fryslân en Caparis NV

Voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) neemt de gemeente Weststellingwerf deel aan de GR Sociale werkvoorziening Fryslân. De GR is een samenwerkingsverband van de gemeenten: Achtkarspelen, Heerenveen, Leeuwarden, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tytsjerksteradiel en Weststellingwerf. De GR is een zogenoemde "collegeregeling", Het algemeen bestuur treedt in de bevoegdheden van de colleges ten aanzien van de Wsw.

Het formele werkgeverschap wordt in het kader van de Wsw uitgeoefend door de GR, en de feitelijke werkzaamheden worden door Caparis NV uitgevoerd. Caparis is daarvoor door de GR aangewezen als uitvoeringsorganisatie in de zin van artikel 2, tweede lid, van de Wsw. Na de herstructurering van Caparis die in 2019 is afgerond, is de gemeente Weststellingwerf vanaf 2020 niet langer aandeelhouder van Caparis.

Met ingang van 2020 is door de gemeente een dienstverleningsovereenkomst met Caparis aangegaan voor de duur van vijf jaar (tot en met 2024). In het kader van deze overeenkomst organiseert Caparis afgestemd op de beleidskeuzes van de gemeente passende werkzaamheden voor inwoners met een Wsw-indicatie. Caparis rapporteert per kwartaal aan de gemeente over de uitvoering van de overeenkomst.

Stichting Comprix

Stichting Comprix is verantwoordelijk voor het openbaar basisonderwijs in de gemeenten Weststellingwerf, Ooststellingwerf en Opsterland. In 2015-2016 is door het bestuur van de toenmalige stichting Comperio gewerkt aan de samenwerking en fusie met Stichting PRIMO Opsterland. Met ingang van 1 januari 2017 is er sprake van één stichting. Hierdoor is een goede balans ontstaan tussen bovenschoolse organisatie en het scholenbestand/leerlingenaantal. Comprix houdt zich vooral bezig met het behoud van de kwaliteit van het basisonderwijs in de drie OWO-gemeenten.

Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A.

Onze gemeente is sinds begin 2018 deelnemer in de Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A. Voorheen was dit Stichting Openbare Verlichting Fryslân (SOVF). Deze coöperatie doet het onderhoud aan de openbare verlichting van de meeste Friese gemeenten en de provincie Fryslân. Daarnaast koopt de coöperatie energie in voor deze partijen.

Overzicht verbonden partijen

Wij nemen deel in de volgende gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en vennootschappen:

1. Overzicht Gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente deelneemt

Veiligheidsregio Fryslân		
Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Efficiencyvoordeel door schaalvergroting	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	De Friese gemeenten	
Belang	Begroot exploitatiebijdrage 2020 Veiligheid € 1.368.000 Gezondheid € 978.939	
Ontwikkelingen 2020	Beschermen en bevorderen gezondheid en veiligheid van inwoners in Friesland. Door verbeterde zorg, crisisbeheersing en digitale beveiliging.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 5.266.000	€ 58.560.000
31-12-2019	€ 3.615.000	€ 69.718.000
Resultaat 2019	€ 524.000	
Portefeuillehouder	Van de Nadort	
FUMO (Friese Uitvoeringsdienst Milieu en Omgeving)		
Vestigingsplaats	Grou	
Doel deelname	Regionale Uitvoerings Dienst (RUD), expertisebundeling door samenwerken	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	De Friese gemeenten	
Belang	Begroot exploitatiebijdrage 2020 € 281.339	
Ontwikkelingen 2020	De FUMO functioneert als de backoffice voor gemeenten en provincie. Het loket voor aanvragers blijft bij de bevoegde gezagen van deze taken. Doel van de FUMO is het realiseren van een goede leefomgeving en natuurlijk het leveren van goede producten.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 647.000	€ 3.740.000
31-12-2019	€ 1.365.000	€ 4.282.000
Resultaat 2019	€ 390.590	
Portefeuillehouder	Jongebloed	
GR Hus en Hiem		

Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Kenniss, inwinnen van deskundige en onafhankelijke adviezen	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	De Friese gemeenten, behalve Tytsjerksteradiel	
Belang	In principe budgettair neutraal. Kosten worden in rekening gebracht bij aanvrager vergunning.	
Ontwikkelingen 2020	Door de aantrekkende economie zijn er meer adviesaanvragen binnen gekomen. Verder is Hus en Hiem bezig geweest om in beeld te brengen hoe men kan anticiperen op de nieuwe wetgeving.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 369.000	€ 120.000
31-12-2019	€ 334.000	€ 82.000
Resultaat 2019	€ 6.542	
Portefeuillehouder	Zonderland	
Recreatieschap voor het Friese Waterland 'De Marrekrite'		
Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Efficiencyvoordeel, machtspositie en kennisconcentratie	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	Provincie Fryslân en diverse Friese gemeenten	
Belang	Begroot exploitatiebijdrage 2020 € 26.675 inclusief bijdrage baggerfonds. Het eigen vermogen is onderverdeeld in diverse fondsen: onderhouds-, bagger- en ontwikkelingsfonds. Deze fondsen zijn bestemmingsreserves en worden aangewend voor de uitvoer van taken, bijvoorbeeld groot vervangingsonderhoud.	
Ontwikkelingen 2020	Duurzame (vervangings)investeringsopgave in de recreatieve voorzieningen in Fryslân.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 4.137.000	€ 1.380.000
31-12-2019	€ 4.740.000	€ 490.000
Resultaat 2019	€ 603.355	
Portefeuillehouder	Hoer	

OLAF / OMRIN		
Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Efficiencyvoordeel, machtspositie en kennisconcentratie	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	Provincie Fryslân en de Friese gemeenten	
Belang	Zie onder OMRIN	
Ontwikkelingen 2020	Zie onder OMRIN	
Vermogen	Zie onder OMRIN	
Resultaat 2019	Zie onder OMRIN	
Portefuillehouder	Rijkers	
GR SW Fryslân		
Vestigingsplaats	Drachten	
Doel deelname	Uitvoering van de Wet sociale voorziening en de uit deze wet voortvloeiende wettelijke voorschriften	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	Achtkarspelen, Heerenveen, Leeuwarden, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland en Tytsjerksteradiel	
Belang	Begroot exploitatiebijdrage 2020 € 4.211.000 (SW-loonkosten incl. opslag)	
Ontwikkelingen 2020	In 2019 is er gewerkt aan de herstructurering van het Sociaal Werkbedrijf en dit proces is eind 2019 afgerond. De uitkomst van het herstructureringstraject is dat de gemeente Weststellingwerf vanaf 1 januari 2020 niet langer eigenaar/aandeelhouder meer is van Caparis NV. We hebben een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Caparis NV voor de medewerkers met een SW indicatie die in Weststellingwerf wonen. Deze dienstverleningsovereenkomst is afgesloten voor een periode van 5 jaar (tot en met 2024).	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 600.000	€ 5.661.000
31-12-2019	€ 458.000	€ 5.161.000
Resultaat 2019	€ - 142.000	
Portefuillehouder	Rijkers	

2. Lijst met stichtingen waarin de gemeente deelneemt

Stichting Kredietbank Nederland (KBNL)		
Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Op maatschappelijke en zakelijk verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan onder andere geldkrediet, schuldhulpverlening, budgetbeheer, bewindvoering, wettelijke schuldsanering van natuurlijke personen	
Belang	Deelname € 120.892	
Ontwikkelingen 2019	Voorkomen schuldproblematiek.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 2.371.000	€ 42.801.000
31-12-2019	€ 2.704.000	€ 39.847.000
Resultaat 2019	Niet bekend	
Portefeuillehouder	Rijkers	
Stichting FRIGEM		
Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Krachtenbundeling aandeelhouders (voormalig) Essent	
Opmerking	Gezamenlijke vertegenwoordiging oud-aandeelhouders NV FRIGEM in aandeelhoudersvergadering (voormalig) Essent. Lid college in bestuur	
Belang	Geen	
Ontwikkelingen 2019	Er worden geen gemeentelijke taken uitgevoerd.	
Vermogen	Niet van toepassing	
Resultaat 2019	Niet van toepassing	
Portefeuillehouder	Jongebloed	
Stichting Comprix (openbaar primair onderwijs)		
Vestigingsplaats	Wolvega	
Doel deelname	Voldoen aan wettelijke taak inzake instandhouding van kwalitatief goed openbaar primair onderwijs in een genoegzaam aantal scholen.	
Belang	Indirect in relatie tot onder doel genoemde wettelijke taak, alsmede financieel toezicht door goedkeuring van begroting en rekening van de stichting.	
Ontwikkelingen 2019	Geen specifieke ontwikkelingen	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 7.813.113	€ 6.050.568
31-12-2019	€ 9.187.624	€ 6.001.068
Resultaat 2019	€ 1.374.511	

Portefeuillehouder	Hoen
Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A.	
Vestigingsplaats	Sneek
Doel deelname	Samenwerkingsverband op het gebied van beheer en onderhoud van openbare verlichting en gezamenlijke inkoop van duurzame energie.
Belang	Begroot exploitatiebijdrage 2020 € 34.000
Ontwikkelingen 2019	Professionalisering van dit samenwerkingsverband op het gebied van beheer openbare verlichting en inkoop energie verder ontwikkelen.
Vermogen	Niet van toepassing
Resultaat 2019	Niet van toepassing
Portefeuillehouder	Rijkers

3. Lijst deelnemingen in vennootschappen

Caparis NV		
Vestigingsplaats	Drachten	
Doel deelname	Uitvoering geven aan de WSW	
Deelnemers buiten Weststellingwerf	Achtkarspelen, Heerenveen, Leeuwarden, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tytsjerksteradiel	
Belang	De gemeente is aandeelhouder tot 1 januari 2020	
Ontwikkelingen 2020	Zie de ontwikkelingen GR SW Fryslân	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2018	€ 16.091.000	€ 7.505.000
31-12-2018	€ 14.232.000	€ 8.849.000
Resultaat 2018	€ -1.859.000	
Portefeuillehouder	Jongebloed	
NV Bank Nederlandse Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doel deelname	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Belang	Deelname 58.071 aandelen à € 2,50 = € 145.178	
Ontwikkelingen 2020	Geen specifieke ontwikkelingen.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 4.991.000.000	€ 132.518.000.000

31-12-2019	€ 4.887.000.000	€ 144.802.000.000
Resultaat 2019	€ 163.000.000	
Portefeuillehouder	Jongebloed	
OMRIN (Afalsturing Friesland NV)		
Vestigingsplaats	Leeuwarden	
Doel deelname	Het afval van overheden en bedrijven op een professionele en milieuhygiënisch verantwoorde manier inzamelen, bewerken en verwerken.	
Belang	Deelname 120 aandelen à € 450 = € 54.000	
Ontwikkelingen 2020	Omrin is bezig met doorontwikkeling en geeft onder meer inhoud aan de transitie Van afval naar grondstof (Vang). Vanuit die visie is Omrin ook aanjager van het principe circulaire economie.	
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
1-1-2019	€ 50.585.000	€ 47.436.000
31-12-2019	€ 57.000.000	€ 49.326.000
Resultaat 2019	€ 6.536.000	
Portefeuillehouder	Rijkers	

Paragraaf Grondbeleid

Paragraaf grondbeleid

Portefeuillehouder	Jongebloed en Zonderland
Organisatie	Ruimte

Algemeen

De belangstelling voor woningbouwlocaties en bedrijventerreinen in Weststellingwerf was in 2020 groot. Dit is ook terug te zien in het aantal verkopen. Veel initiatieven zijn in 2020 gestart met de bouw.

Corona

In maart 2020 kregen wij te maken met de eerste maatregelen omtrent corona. De maatregelen zorgden voor uitgestelde leveringen, zorgen bij potentiële kopers en terughoudendheid bij de hypotheekverstrekkers. Gedurende het jaar nam het vertrouwen weer toe en vonden de leveringen plaats. Dit bleek ook uit het aantal (nieuwe) geïnteresseerden die contact met ons opnamen en informeerden naar de (bouw)mogelijkheden.

Glasvezel op bedrijventerreinen

In 2020 heeft een marktpartij de belangstelling onderzocht voor glasvezel op de bestaande bedrijventerreinen. Uit dit onderzoek blijkt dat er op dit moment nog onvoldoende belangstelling is voor de aansluiting op glasvezel. We onderzoeken de mogelijkheid om glasvezel aan te leggen op (delen van) de bedrijventerreinen.

Parameters

De grondexploitaties zijn beoordeeld en geactualiseerd. De parameters kostenstijging (1,5%) en opbrengststijging (1%) zijn ongewijzigd. Het rentepercentage is gewijzigd van 2,62% in 2020 naar 2,61% voor 2021. De disconteringsvoet voor de omvangbepaling verliesvoorzieningen is 2%.

Marketing

Bij de verkoop van woningbouw kavels en de bedrijventerreinen is het belangrijk om ons aanbod bij een zo groot mogelijk publiek onder de aandacht te brengen.

Marketing bedrijventerreinen

Na de zomer was de eerste werksessie met een marketingbureau voor het ontwikkelen van een marketingstrategie. In de werksessie zijn drie klantenprofielen opgesteld. In 2020 is de basis gelegd voor een nieuw promotieplan voor onze bedrijventerreinen.

Ook zijn er diverse andere communicatiemiddelen en promoties ingezet. Hieronder een samenvatting van de acties die hebben plaatsgevonden*:

- Fietsroutekaart door de gemeente langs onder andere de kavels in Noordwolde en de Lindewijk;
- Verkopen en nieuwbouw op bedrijventerreinen Uitbreiding Schipsloot en De Plantage te Wolvega bekend gemaakt in de Nieuwsbrief Ondernemers;
- Persbericht over de voortgang van het nieuwbouwproject in Noordwolde op de voormalige locatie van de Renbaanschool;
- Actueel houden van de informatie op de websites www.weststellingwerf.nl en www.lindewijk.nl;
- Nieuwsbrieven belangstellenden en inwoners Lindewijk;
- Geadvertiseerd met vrije kavels op onze woningbouwlocaties op www.funda.nl en www.bouwkavelsonline.nl;
- Diverse advertenties van de woningbouw kavels in verschillende kranten en gidsen;

- Diverse PR voor Lindewijk met bijvoorbeeld een vier seizoenen welkomstdoek, berichten via social media met ook een koppeling aan aanverwante activiteiten, zoals Lindebuurtfeest, cursus Loop je Fit ter voorbereiding op Rondje Lindewijk.

* door de coronamaatregelen kon een groot aantal reguliere activiteiten niet plaatsvinden.

Vennootschapsbelasting

Jaarlijks toetsten wij of we Vennootschapsbelasting (VPB) moeten betalen over ondernemingsactiviteiten. Het verkopen van grond kan namelijk gezien worden als een ondernemingsactiviteit. Voor 2020 en de volgende jaren is de gemeente geen ondernemer volgens de VPB voor de grondverkoop.

Warme gronden

In het Besluit begroting en verantwoording (hierna: BBV) wordt warme grond uitgelegd als grond die door de gemeente wordt gekocht en in eigendom gehouden voor toekomstige gebiedsontwikkelingen. Deze ontwikkelingen gaan pas over langere tijd spelen, daarom is er nog geen grondexploitatie voor vastgesteld.

De locatie Bedrijvenlandgoed Helomastate is voor de gemeente Weststellingwerf warme grond. De grond wordt door de gemeente in eigendom gehouden voor zogenoemde specials. Met een special bedoelen wij een ontwikkeling die niet op onze bedrijventerreinen past. Een special voegt waarde toe en is een aanvulling op de bestaande bedrijfsactiviteiten aan in de gemeente.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Er zijn zeven grondexploitaties onderverdeeld in vier woningbouwlocaties en drie bedrijventerreinen.

Woningbouwlocaties

De Tuinen te Wolvega

In dit plangebied is de laatste kavel verkocht. De looptijd van deze grondexploitatie is verlengd met één jaar tot en met 2021. Zodra de laatste woning is gebouwd worden de laatste werkzaamheden in het plangebied uitgevoerd. Doordat nu alle kavels in het plangebied zijn verkocht, wordt de huidige voorziening verlaagd met € 3.000.

Oldeholtspade Noord Oost

Aan de Weidekamp is de laatste kavel verkocht. De looptijd van deze grondexploitatie is verlengd met één jaar tot en met 2021. Alle opbrengsten en de meeste kosten zijn in deze grondexploitatie gerealiseerd. Door het positieve saldo in de exploitatie kan volgens de regelgeving van het BBV een winst van € 35.000 worden genomen. De laatste werkzaamheden in het plangebied worden in 2021 uitgevoerd, zodat de exploitatie kan worden afgesloten.

Lindewijk te Wolvega

In 2020 is de verwachte opbrengst uit de begroting van de verkoop van 46 kavels geheel waargemaakt. Er zijn daadwerkelijk 47 kavels verkocht. Inmiddels is daarmee ca 85% van de kavels in deelgebied 1 verkocht. Per 31 december 2020 liggen er 61 opties op projectmatige bouw kavels en 16 opties op particuliere bouw kavels en zijn er nog 14 kavels vrij beschikbaar. In deelgebied 1 zijn per 31 december 2020 463 woningen bewoond (77%).

In het najaar is het appartementencomplex aan het Dambordje naar volle tevredenheid opgeleverd en in het najaar zijn zowel het bijbehorende parkeerterrein alsook het laatste deel Aurelia definitief ingericht. In 2019 is deelgebied 2 in exploitatie genomen. In het afgelopen jaar heeft vervolgens de planvoorbereiding voor deelgebied 2 verder vorm gekregen. Zie hiertoe verder onder programma 8.

Locatie voormalige Renbaanschool te Noordwolde

Inmiddels zijn alle kavels voor projectmatige rijwoningen verkocht aan de projectontwikkelaar. De belangstelling is enorm toegenomen voor de kavels voor particuliere uitgifte in dit plangebied. Inmiddels zijn vijf kavels in optie en is er nog één beschikbaar. De verkoopprognose en de looptijd van de exploitatie tot en met 2024 is daar mee realistisch.

De Plantage te Wolvega

In deze exploitatie zitten vooral bedrijfskavels en een aantal woningbouwkavels. De woningbouwkavels liggen aan de Heerenveenseweg. Van de vier woningbouwkavels zijn drie kavels verkocht.

Bedrijventerreinen

Er zijn met ruim 40 bedrijven gesprekken gevoerd over de vestigingsmogelijkheden op de bedrijventerreinen in Wolvega. Dit is een toename van de belangstelling met 40% ten opzichte van 2019. In de gesprekken met de bedrijven worden eerst de bedrijfsactiviteiten in beeld gebracht en getoetst aan onder andere het bestemmingsplan. De vraag was met name naar niet-zichtlocaties, ons aanbod hiervoor was beperkt of zelfs niet meer beschikbaar. Door schaarste in de niet-zichtlocaties, worden ondernemers gewezen op de vele voordelen en mogelijkheden op de zichtlocaties.

Uitbreiding Schipsloot te Wolvega

De geraamde verkopen zijn dit jaar ruimschoots behaald. Hiertoe behoort ook de verkoop van een zichtlocatie. Inmiddels zijn er ook een aantal opties op kavels, die in 2021 worden gekocht. De voorbereidingen zijn gestart voor het opstellen van een nieuw beeldkwaliteitsplan voor de strook wonen/werken. Hierdoor hebben de kopers meer mogelijkheden voor het bouwen op het perceel. Deze aanpassingen zorgen voor meer aansluiting bij de vraag. Er is één wonen/werken kavel in optie. Door het realiseren van de geraamde verkopen, is er een financieel voordeel ontstaan. De bestaande voorziening wordt verlaagd met € 57.000.

De Plantage te Wolvega

Er is een kavel verkocht van ruim een hectare. Dit bedrijfspand is in aanbouw. Ook is voorzien in de uitbreidingswens van een ondernemer op de huidige locatie met circa een halve hectare. De laatste niet-zichtlocatie van circa 4.000 m² is in optie. Ondanks de gerealiseerde verkopen is nog niet voldaan aan de geraamde opbrengsten. Dit komt door de beperkte interesse in de zichtlocaties. Hierdoor is een financieel nadeel ontstaan, zodat de bestaande voorziening wordt verhoogd met € 41.000.

Noord West III te Wolvega

De laatste kavel (zichtlocatie) is in optie. Vanwege de einde looptijd is deze verlengd met twee jaar naar 2022. Deze geeft ruimte voor de realisatie van de verkoop, de bouw van het bedrijfspand en het woonrijp maken van het gebied. De huidige verliesvoorziening wordt met € 53.000 verhoogd.

Boekwaarde bouwgronden

x € 1000

Grondexploitatie boekwaarden (BW)	Boekwaarde 31-12-2019	Verliesvoorziening cumulatief t/m 2019	Winstuitname cumulatief t/m 2019	Balanswaarde 31-12-2019	Investeringen 2020	Opbrengsten 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Verliesvoorziening 2020	Winstuitneming 2020	Balanswaarde 31-12-2020
Woningbouw terreinen										
Wolvega De Tuinen	- 1.672	141	1.950	136	24	220	- 1.868	- 3		- 57
Oldeholtspade Noord Oost	- 700	-	715	14	19	143	- 825		35	- 75
Wolvega Lindewijk totaal	16.474	1.291	-	15.183	1.462	2.918	15.018			13.727
Noordwolde Locatie Renbaanschool	183	-	22	205	36	206	13			35
Totaal	14.284	1.432	2.686	15.538	1.541	3.487	12.338	- 3	35	13.630
Bedrijventerreinen										
Wolvega Noord West III	514	393	-	121	34	-	548	53	-	102
Wolvega Uitbreiding Schipsloot	4.751	1.031	-	3.720	184	411	4.524	- 57	-	3.550
Wolvega De Plantage	4.750	2.669	-	2.081	193	857	4.086	41	-	1.376
Totaal	10.015	4.093	-	5.922	411	1.268	9.158	38	-	5.028
Totaal	24.299	5.525	2.686	21.461	1.952	4.755	21.496	35	35	18.658

Toelichting tabel

- De boekwaarde is het totaalbedrag van alle investeringen en opbrengsten uit het verleden.
- Balanswaarde is de gerealiseerde waarde inclusief de verliesvoorzieningen en winstuitnames.
- Verliesvoorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd per grondexploitatie en berekend op basis van de netto contante waarde (NCW) van 2%.
- Winstnemingen worden jaarlijks berekend over de winstgevende grondexploitaties met de Percentage of Completion Methode (POC).
- De POC methode is de opbrengsten en kosten naar rato van de prestatie verwerken. Hierdoor ontstaat er inzicht in de financiële gevolgen tijdens een boekjaar en worden de opbrengsten en kosten in de winst- en verliesrekening verantwoord.

In de toelichting op de balans onder de vlottende activa worden de prognoses van kosten, opbrengsten, eindwaardes en resterende looptijd getoond.

Paragraaf Streekagenda/Regiodeal

Paragraaf Streekagenda

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort
Organisatie	Ruimte en Sociaal domein

Algemeen

De paragraaf Streekagenda is opgenomen in de begroting 2020. In 2020 is de Regiodeal Zuidoost Friesland tot stand gekomen. De Regiodeal is een vervolg op de Streekagenda. In deze paragraaf Streekagenda/Regiodeal waarin wordt gerapporteerd over het jaar 2020, verantwoorden we zowel over de beëindiging van de organisatiestructuur Streekagenda als de Regiodeal. Vanaf 2021 is in de P&C stukken de paragraaf Regiodeal opgenomen.

Streekagenda

De Streekagenda was een structuur van samenwerking in de regio Zuidoost Friesland, die per 1 januari 2020 is beëindigd. Ten aanzien van de drie nog lopende projecten is afgesproken dat deze uiterlijk in juni 2021 moeten zijn afgerond.

Vanaf 2018 is binnen de Streekagenda de focus gelegd op beleidsmatige vraagstukken die spelen in regionaal verband. Projecten in Weststellingwerf die nog niet zijn afgerond, worden verantwoord bij programma 7. Het betreft in het kader van circulaire economie het project Ontwerp en Design (Rotan 2.0) en in het kader van de energietransitie de projecten Energietransitie Wijken en Dorpen en Energiescan voor bedrijfsgebouwen MKB. Zie verder programma 7.

Regiodeal Zuidoost Friesland

Op 14 februari 2020 kwam het bericht uit het Rijk dat het voorstel voor de Regiodeal Zuidoost Friesland is geselecteerd. In de periode februari tot en met juni is er gewerkt aan het vormgeven van de Regiodeal met het Rijk, zodat op 1 juli 2020 de deal gesloten kon worden. In de ontwikkeling van het voorstel voor de Regiodeal is ingezet op gezamenlijke vraagstukken voor de Regio Zuidoost en bestaande beleidsvoornemens vanuit de 7 partners (5 Zuidoost gemeenten, provincie Fryslan en het Wetterskip). Binnen de Regiodeal wordt ingezet op de programmalijnen Vitale kernen en Veerkrachtig landschap.

Onder verantwoordelijkheid van Weststellingwerf gaan de volgende projecten in 2021 starten. Daardoor zijn er voor de projecten in 2020 geen kosten gemaakt.

- Driewegsluis / Zuidelijke poort
- Bestemming Wolvega

Projecten die plaatsvinden in Weststellingwerf

- Gebiedsontwikkeling beekdal Linde (inclusief fietspad) - onder verantwoordelijkheid en in samenwerking met provincie Fryslan en het Wetterskip

Regionale projecten

Binnen de Regiodeal zijn een aantal regionale projecten opgenomen. Deze projecten zijn belegd bij een van de partners maar in uitvoering de verantwoordelijkheid van alle partners.

- Regiofonds
- Duurzaamheid
- Zorg economie
- Recreatie en toerisme
- Natuur en landschap

Organisatie

De Regiodeal is een samenwerking tussen de 5 gemeenten in Zuidoost Friesland, provincie Fryslan en het Wetterskip. Als basis onder de samenwerking ligt de samenwerkingsovereenkomst die in juli 2020 is vastgesteld. Hierin is onder andere onze financiële bijdrage beschreven van € 25.000 per jaar voor de organisatie uitvoering Regiodeal Zuidoost.

Ontwikkeling samenwerking Zuidoost

De samenwerking in Zuidoost focust zich op dit moment op de Regiodeal. Deze loopt tot en met 2024. In de komende periode wordt verkend waar de samenwerking Zuidoost zich verder in kan ontwikkelen en waar kansen liggen, zowel op inhoud als financieel.

Financieel

De organisatiekosten voor de Regiodeal bedragen € 25.000 per jaar. Voor de Regiodeal projecten zijn in 2020 nog geen kosten gemaakt.

Paragraaf Dynamisch investeringsprogramma

Dynamisch investeringsprogramma

Portefeuillehouder(s) Van de Nadort, Jongebroed, Zonderland, Rijkers en Hoen

Organisatie Ruimte en Sociaal domein

Inleiding

Het dynamisch investeringsprogramma

Bij de kadernota 2020-2023 hebben we een dynamisch investeringsprogramma ingesteld. In het overzicht hieronder zijn de budgetten van dit programma opgenomen. Als zich nieuwe kansen voordoen, dan zullen we ze toevoegen aan deze dynamische investeringsagenda. Vanuit het dynamisch investeringsplan is ook een relatie te leggen met de Regiodeal. Wij zien hierdoor synergievoordelen en cofinancieringsmogelijkheden ontstaan. Duidelijk is dat het geld wat we aan precario hebben en zullen ontvangen en de budgetten voor de collegeambities voldoende zijn. De financiële vertaling van de projecten zal pas in de begroting wordt opgenomen als de projecten gereed zijn voor uitvoering. We komen voor de financiële voorstellen terug bij u.

Dynamische investeringskalender

Grote Projecten bestuursakkoord	Oorspronkelijk investeringsplan	Dynamisch investeringsplan
Centrum Wolvega	€ 2.500.000	€ 2.500.000
Infra De Blesse	€ 3.500.000	€ 3.500.000
Scholen	€ 2.700.000	€ 2.700.000
Infra Lycklamaweg	€ 1.500.000	€ 1.500.000
Rottige Meente/ Driewegsluis	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Bijdrage sportaccommodaties incl. kunstgrasvelden		€ 400.000
Fietspad langs de Linde fase 2		€ 832.000
Fietspad langs de Linde fase 3		€ 508.000
Totaal	€ 11.200.000	€ 12.940.000

Toelichting op Dynamische investeringskalender

De projecten Centrum Wolvega, infra De Blesse, scholen, infra Lycklamaweg en Rottige Meente/Driewegsluis bevinden zich in de voorbereidende fase. Aanspraak op het Dynamisch Investeringsplan vanuit deze projecten vindt naar verwachting in 2021 en verder plaats.

We hebben FC Wolvega in 2020 een subsidie verstrekt van €400.000 voor de uitvoering van het masterplan. Zij hebben in 2020 de werkzaamheden laten uitvoeren. Zo zijn er onder andere kunstgrasvelden en verlichting aangelegd.

Voor het Fietspad langs de Linde fase 2 heeft de raad in november 2020 krediet beschikbaar gesteld. Fase 3 bevindt zich in de voorbereidende fase.

Paragraaf Gevolgen corona

Inleiding

In 2020 zijn we wereldwijd getroffen door het coronavirus. Deze pandemie heeft een enorme impact op ieders leven. Ook de gemeente Weststellingwerf kreeg hier uiteraard mee te maken. In de najaarsnota 2020 zijn we al begonnen om hier een aparte paragraaf aan te wijden. Voor het jaarverslag 2020 gaan we hiermee door.

Begin 2020 is de coronacrisis ook in ons land opgedoken, met een lock-down half maart tot gevolg, en vervolgens nog het gehele jaar beperkingen in openstelling van voorzieningen. Ook in Weststellingwerf, bij onze inwoners, bedrijven en organisaties zijn de gevolgen nadrukkelijk merkbaar.

Wij zijn dan ook al snel na het uitbreken van de pandemie intern met een werkgroep Corona gaan werken om de maatregelen van daar uit te kunnen coördineren.

Op rijksniveau zijn hiervoor een aantal generieke maatregelen genomen, om bijvoorbeeld het bedrijfsleven te compenseren voor doorlopende kosten (bijv. loonkosten, vaste lasten). Ook sportverenigingen zijn middels landelijke regelingen tegemoet gekomen. De VNG is continu in gesprek met ministeries en het kabinet over de compensatie van gemeenten voor de kosten die zij maken als gevolg van de coronamaatregelen en lokaal noodzakelijke maatregelen om de sociale basisinfrastructuur overeind te houden. Dit heeft uitgemond in een compensatiepakket, welke in de septembercirculaire is opgenomen – en in de decembercirculaire verder is aangevuld.

In de diverse programma's zien we de (financiële) gevolgen van de coronapandemie terugkomen. In deze paragraaf geven wij een totaaloverzicht van de coroneffecten voor Weststellingwerf in 2020. Ook is de verantwoording van de ontvangen coronamiddelen opgenomen.

Impact voor Gemeente

De gemeente had vanaf het begin van de coronacrisis een belangrijke rol in het beperken van de schadelijke gevolgen van de crisis voor onze inwoners, bedrijven, verenigingen en organisaties. In de verschillende programma's staat beschreven welke inzet hiervoor is gedaan. Daarom beperken we ons in deze paragraaf tot een korte opsomming van de belangrijkste en opvallendste activiteiten en maatregelen:

- Coulante opstelling bij het innen van de huur van gemeentelijk eigendom. Indien nodig werd de huur opgeschort. Mogelijk is uiteindelijk niet alle huur inbaar;
- Gemeentelijke belastingen zijn later geïnd en er is een ruimhartige betalingsregeling getroffen;
- Waar het vervoer niet kon worden uitgevoerd (leerlingenvervoer, Wmo, gymvervoer) is 80% gecompenseerd. Dit vanuit de opdracht zorg te dragen dat het zorglandschap in stand blijft;
- Aanslagen reclamebelasting zijn later verzonden;
- Reguliere subsidies zijn verstrekt en in stand gehouden, ook als de verplichting niet geleverd kon worden. Hierover zijn afspraken gemaakt met accountant;
- In Weststellingwerf is in nauw overleg met de scholen de noodopvang voor kinderen van de ouders met een cruciaal beroep ingericht. Waar het kwetsbare kinderen betrof, bepaalde het gebiedsteam, in goede afstemming en samenwerking met de scholen of deze kinderen in aanmerking kwamen voor noodopvang;
- Er is zowel bij de zorgaanbieders als bij de gebiedsteams veel inzet geweest om op alternatieve manier in contact te blijven met cliënten en inwoners met een ondersteuningsvraag. Met name tijdens de lockdown periode is er veel contact geweest tussen de aanbieders en de gemeente om af te stemmen over andere vormen van ondersteuning, ook op bestuurlijk niveau;
- De gemeente kan een 'sociaal ondersteuningspakket' bieden voor mensen die vanwege het coronavirus in (thuis)quarantaine gaan;

- Extra aandacht ging uit naar de jongeren, De jongerenwerkers zochten contact op veel verschillende manieren, op straat en via de sociale media. Tijdens de Kerstvakantie was ToBe geopend. De jongerenwerkers organiseren waar mogelijk activiteiten die aansluiten bij de behoefte van de jongeren;
- Tijdens de lockdown periode zijn alle 154 mantelzorgvrijwilligers vanuit de gemeente gebeld. Door het wegvallen van veel reguliere zorg kwam veel meer zorg op hun schouders terecht. De mantelzorgers hebben een ondersteunende brief van de gemeente ontvangen voor hun werk tijdens de avondklok;
- Toen het dragen van mondkapjes verplicht werd, zijn duurzame mondkapjes verstrekt aan alle inwoners en hun gezinsleden die op een bijstandsuitkering zijn aangewezen;
- Met veel van onze verenigingen en organisaties op onder meer het gebied van sport en cultuur is intensief contact onderhouden;
- De skeelerbaan in Wolvega heeft in de eerste lockdown van NOC NSF de status van topsportlocatie gekregen, waardoor de skeelerbaan als trainingslocatie kon worden gebruikt door topsporters. De gemeente heeft de skeeler- en ijsclub Lindenoord hierin geadviseerd;
- In Hotel Van der Valk is met hulp van de gemeente de internationale schaatsbubbel ingericht die het mogelijk maakte dat er (inter)nationale schaatstoernooien konden worden georganiseerd in Thialf;
- Maken van een subsidieregeling om onze lokale maatschappelijke voorzieningen te ondersteunen waar zij schade hebben geleden als gevolg van de coronacrisis
- Er is nauw contact en goede samenwerking met woningbouwverenigingen over huurachterstanden, overlast en zorgen over huurders tijdens de coronaperiode;

Financiële impact

De diverse geldstromen zijn ingedeeld in clusters. Per cluster volgt hieronder een uitleg. Een totaal overzicht van de baten en lasten als gevolg van corona in 2020 staat aan het einde in deze paragraaf.

1. Cluster specifiek betreft die onderdelen die specifiek worden gecompenseerd door het Rijk
2. Cluster generiek betreft die onderdelen die gecompenseerd worden vanuit het Gemeentefonds, algemeen dekkingsmiddel
3. Cluster inkomstenderving betreft overige inkomsten die wij niet hebben kunnen innen
4. Cluster lokaal betreft specifieke corona gevolgen voor gemeente Weststellingwerf

1. Cluster specifiek betreft die onderdelen die specifiek worden gecompenseerd door het Rijk

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

De kwijtschelding aan de sportverenigingen voor de huur van de sportaccommodaties is 100% vergoed door het ministerie van Volksgezondheid, Sport en Welzijn.

Programma 6 Sociaal domein

Tozo

De Tozo regeling is bedoeld voor zelfstandige ondernemers waarvan het inkomen door de coronacrisis is (weg)gevallen. Het betreft inkomensondersteuning voor levensonderhoud.

De regeling wordt voor onze gemeente uitgevoerd door bureau Zelfstandigen Fryslân.

De bijdrage van het Rijk is op basis van bevoorschotting en wordt bepaald aan de hand van monitoring van het aantal aanvragen Tozo.

Uitvoeringskosten Tozo:

We hebben nog geen zicht op eventuele extra kosten onder andere als gevolg van eventuele terugvorderingen. Voor de uitvoering ontvangen gemeenten een vast bedrag per besluit op een aanvraag. Het aantal besluiten op aanvragen wordt via SiSa verantwoord.

Overig

Vanuit het Rijk zijn landelijk ook diverse andere regelingen getroffen om benadeelden in deze coronacrisis te ondersteunen, zoals de tijdelijke noodmaatregel overbrugging werkgelegenheid (NOW).

2. Cluster generiek betreft die onderdelen die gecompenseerd worden vanuit het Gemeentefonds, algemeen dekkingsmiddel

Via het gemeentefonds hebben wij voor 2020 een bedrag ontvangen van € 1.112.529. Ontvangsten via het gemeentefonds zijn algemeen dekkingsmiddel en daardoor in principe vrij besteedbaar. Wij willen ze inzetten voor de gevolgen van corona. Om recht te doen aan de intentie van deze uitkering gaan wij dit als volgt besteden, zie ook onderstaande tabel.

Programma 6 Sociaal domein

- inhaalzorg Wmo en jeugd

Vanaf september 2020 kwamen er meer aanvragen van mensen die hun hulpvraag hadden uitgesteld. Hierdoor was extra inhuur noodzakelijk zowel voor Jeugd als Wmo. Dit effect zette zich door over de jaarwisseling heen. Voor 2020 rekenen we hiervoor € 35.000.

Kosten overhead

We zijn eind 2020 geconfronteerd met een veranderde opstelling van de belastingdienst. Deze verandering betreft de belastingtechnische uitruilmogelijkheid van de individuele medewerker om een deel van het brutosalaris in te zetten voor een compensatie van reiskosten woon-werkverkeer. Begin 2020 was het standpunt van de belastingdienst dat dit gewoon door kon gaan in 2020 ondanks het thuiswerken vanwege corona. Op dit moment is het standpunt van de belastingdienst dat deze compensatie alsnog belast dient te worden. Voor de gemeente Weststellingwerf betekent dit een naheffing van € 113.800. Zonder de coronapandemie hadden wij deze naheffing niet gehad. In de loop van 2021 zullen wij, net als andere gemeenten, bezwaar aantekenen tegen deze naheffing.

3. Cluster inkomstenderving betreft overige inkomsten die wij niet hebben kunnen innen

Algemene dekkingsmiddelen

Als gevolg van coronabeperkingen hebben er minder overnachtingen plaatsgevonden waardoor de opbrengst van de toeristenbelasting € 35.000 lager uitvalt.

Verder zien we op een aantal gemeentelijke heffingen ook extra opbrengsten. Hier zou een relatie gelegd kunnen worden met corona. Aangezien hier diensten van de gemeente en dus kosten tegenover staan, hebben wij deze niet in het financieel overzicht opgenomen. In dit kader kan gedacht worden aan begraafrechten en leges voor omgevingsvergunningen.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Bij de gemeentelijke haven Driewegsluis hebben wij in 2020 voor € 9.000 minder havengelden ontvangen.

Programma 6 Sociaal domein

Inkomstenderving eigen bijdrage WMO april en mei wordt ingeschat op € 20.000

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

De zwembaden waren of gesloten of beperkt toegankelijk daardoor was de kaartverkoop minder dan normaal. We hebben inkomsten gemist van zaalhuur voor incidentele evenementen en toernooien, van extra activiteiten die niet door kunnen gaan. Reguliere huren zijn gecompenseerd door het Rijk.

Huren eigen gebouwen

Voor het betalen van de huur voor de gemeentelijke gebouwen is aan ondernemers uitstel van betaling aangeboden. Vooralsnog rekenen wij er op dat deze bedragen nog gewoon ontvangen zullen worden.

4. Cluster lokaal betreft specifieke corona gevolgen voor gemeente Weststellingwerf

Verstreekte subsidies

De tijdelijke subsidieregeling om de rechtmatigheid te waarborgen heeft geen invloed op de financiën van de gemeente.

Tabel geldstromen corona in Weststellingwerf

Tabel baten en lasten Coronagelden per cluster en per programma-taakveld

programma	taakveld	Lasten	Baten	Toelichting
1.Cluster Specifiek				
5 Sport, cultuur en recreatie	5.2 sportaccommodaties	25.869	25.869	De kwijtschelding van de huren sportaccommodaties is 100% vergoed door min. VWS
6 Sociaal Domein	6.3 inkomensregelingen	3.202.300	3.202.300	TOZO
2.Cluster Generiek				
Algemene Dekkingsmiddelen	0.7 algemene uitkering		1.112.529	Compensatiepakketten Corona 2020 , bijdrage ontvangen via Gemeentefonds
Kosten overhead	-	113.800		Naheffing belastingdienst inzake uitruil reiskosten woonwerkverkeer
Kosten overhead	-	40.549		Drukwerk, ontsmettingsmiddelen, communicatie
0 Bestuur en ondersteuning	Bestuur	6.859		Kosten digitaal vergaderen Raad
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.3 Recreatieve havens	1.208		Ontsmettingsmiddelen en dergelijke haven Driewegsluis
3 Economie	3.1 Economische ontwikkeling	2.475		Bijdrage aan online platform ondernemersvereniging
4 Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	3.341		Compensatie ouderbijdrage peuterspeelzalen
4 Onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.847		Ontsmettingsmiddelen en dergelijke
5 Sport, cultuur en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	1.647		Ontsmettingsmiddelen, posters enzovoort
6 Sociaal Domein	6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	2.376		Meer begeleidingskosten WMO
6 Sociaal Domein	6.72 Maatwerkdienstverlening 18 +	17.500		Extra inhuur voor uitgestelde zorg voor Jeugd en WMO
6 Sociaal Domein	6.82 Maatwerkdienstverlening 18 -	17.500		Extra inhuur voor uitgestelde zorg voor Jeugd en WMO
7 Volksgezondheid en milieu	7.4 Milieubeheer	9.882		Extra kosten voor handhaving (VTH)
3.Cluster inkomstenderving				
Algemene Dekkingsmiddelen	3.4 Economische promotie		- 35.000	Lagere opbrengst toeristenbelasting als gevolg van lagere omzet hotels, campings enzovoort
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.3 Recreatieve havens		- 9.000	Minder liggelden Driewegsluis
5 Sport, cultuur en recreatie	5.2 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		- 6.500	Misgelopen pacht van de kermis
5 Sport, cultuur en recreatie	5.2.Sportaccommodaties		- 80.000	Misgelopen inkomsten voor de zwembaden zoals kaartverkoop, zwemlessen
5 Sport, cultuur en recreatie	5.2.Sportaccommodaties		- 50.000	Misgelopen inkomsten vanwege verhuur voor toernooien en evenementen
6 Sociaal Domein	6.71Maatwerkdienstverlening 18+		- 20.000	Minder eigen bijdrage WMO (2 maanden) doordat het Rijk dit heeft besloten
Totaal		3.448.153	4.140.198	
Saldo Corona baten en lasten		692.045		Dit saldo blijft via overheveling incidenteel budgetten beschikbaar in 2021
Totaal		4.140.198	4.140.198	

Vooruitblik naar 2021

Ook zijn er ontwikkelingen in 2020 geweest die gevolgen hebben voor het jaar 2021. De financiële gevolgen hiervan zullen in het jaar 2021 verwerkt worden. Dit betekent dat de gelden die in 2020 resterend vanuit de ontvangen rijksmiddelen nodig zijn om deze financiële gevolgen te verwerken. In de decembercirculaire is aangekondigd dat we ook voor het jaar 2021 nog een compensatie zullen ontvangen.

Onderstaande opsomming geeft een beeld van wat er zoal verwacht kan worden, deze lijst is niet limitatief.

Algemene dekkingsmiddelen

- verlagen reclamebelasting

In overleg met de Stichting Ondernemersfonds Weststellingwerf, Winkeliers- en Ondernemersvereniging Wolvega en de centrummanager worden er verschillende maatregelen opgezet om lokale ondernemers te steunen. In dat kader wordt gewerkt aan de verlaging van de reclamebelasting voor 2021.

- gemeentelijke belastingen

Voor de verschillende gemeentelijke belastingen is niet duidelijk of en welke financiële gevolgen er zullen ontstaan ten aanzien van de opgelegde belastingaanslagen.

- gemeentelijke invordering

Als gemeente bieden wij bij de invordering meer coulance voor het treffen van betalingsregelingen en dergelijke. In hoeverre dit uiteindelijk leidt tot een hogere afboeking van vorderingen kunnen wij nu nog niet overzien. In de loop van 2021 zal hier meer duidelijkheid over ontstaan.

programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Voor de verkiezingen van maart 2021 zijn aanpassingen doorgevoerd. De extra kosten hiervan zijn geraamd op € 55.000.

programma 6 Sociaal domein

- Griffioenpark

Voor het verlengen van de pilot Griffioenpark 3 is in de raadsvergadering van 1 maart 2021 besloten om een deel van die extra kosten te dekken uit de gelden die wij voor de coronamaatregelen hebben ontvangen. Het gaat om een bedrag van € 196.000 dat ten laste van deze compensatiegelden gebracht zal worden.

- bijdrage SW bedrijven

De door het Rijk beschikbaar gestelde compensatiemiddelen zijn onder andere bedoeld ter ondersteuning van SW bedrijven. De coronakosten, die Caparis nv aannemelijk heeft gemaakt, worden bekostigd vanuit de eerder genoemde compensatiegelden. Belangrijk uitgangspunt voor deze betaling is dat deze via een evenredige verdeelsleutel is berekend. Caparis nv ontvangt een deel van het compensatiepakket van de geleden schade, aangezien Weststellingwerf ook WSW mensen in dienst heeft. Hier is in de berekening van de compensatie aan Caparis rekening mee gehouden. De toegekende compensatie aan Caparis nv bedraagt € 239.182.

- maatregelenpakket coronacompensatie lokale maatschappelijke voorzieningen

In de raadsvergadering van januari 2021 is een budget beschikbaar gesteld van € 212.000 om uitvoering te kunnen geven aan de subsidieregeling coronacompensatie en het noodfonds coronacompensatie voor maatschappelijke organisatie in Weststellingwerf. Via deze weg kan tegemoetkoming voor financiële schade als van corona worden geboden aan kinderopvang (meerkosten noodopvang), eigen bijdrage n peuteropvang, culturele instellingen, verenigingen amateurkunstbeoefening, dorpshuizen en vrijwilligersorganisaties jeugd.

- inhaalzorg WMO en jeugd

Vanaf september 2020 kwamen er meer aanvragen van mensen die hun hulpvraag hadden uitgesteld. Hierdoor was extra inhuur noodzakelijk voor zowel jeugd als Wmo. Dit effect zette zich door over de jaarwisseling heen. Voor 2021 rekenen we hier eerst € 35.000 voor.

Compensatie corona

Buiten het gemeentefonds om worden nog meer compensaties verstrekt in de vorm van specifieke uitkeringen (SPUK's). Dat betreft:

- Zwembanen en ijsbanen;
- Verlenging steun aan sportverenigingen;
- Toezicht en handhaving;
- TOZO 3 regeling;
- Beschikbaarheidsvergoeding openbaar vervoer.

In de decembercirculaire is een vooraankondiging gedaan voor een aantal regelingen. Dit is niet verwerkt in de jaarrekening 2020.

- Inkomstenderving.
- Afvalinzameling.
- TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten) voor huishoudens die door omstandigheden in ernstige financiële problemen dreigen te komen).

Jaarrekening - Balans per 31 december 2020

Balans per 31 december 2020

x € 1.000

Activa	31-12-2020	31-12-2019	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële Vaste Activa	1.244	937	Eigen vermogen	33.329	30.510
Materiële Vaste Activa	61.938	63.292	Voorzieningen	6.461	6.203
Financiële Vaste Activa	8.991	5.531	Vaste Schuld	51.887	55.232
Totaal Vaste activa	72.173	69.760		91.677	91.945
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Vorraden	18.659	21.462	Vlottende schuld	5.788	5.179
Uitzettingen	4.856	7.173	Overlopende passiva	2.375	1.928
Liquide middelen	470	468			
Overlopende activa	3.682	189			
Totaal Vlottende activa	27.667	29.292		8.163	7.107
Totaal Activa	99.840	99.052		99.840	99.052

Uitgebreide balans activa

x € 1.000

Activa	31-12-2020	31-12-2019
Vaste Activa		
Immateriële Vaste Activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	436	50
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	808	887
Totaal Immateriële Vaste Activa	1.244	937
Materiële Vaste Activa		
Economisch nut	40.948	42.300
Economisch nut, dekking door heffing	17.845	17.488
Maatschappelijk nut	3.145	3.504
Totaal Materiële Vaste Activa	61.938	63.292
Financiële Vaste Activa		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	321	321
Leningen aan deelnemingen	17	17
RC-verhouding met het Rijk	7.277	3.443
Overige langlopende leningen	1.376	1.747
Leningen aan overige verbonden partijen		2
Totaal Financiële Vaste Activa	8.991	5.531
Totaal Vaste Activa	72.173	69.760
Vlottende Activa		
Voorraden		
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie woningen)	13.630	15.539
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie bedrijventerrein)	5.027	5.922
Gereed product en handelsgoederen	2	1
Totaal Voorraden	18.659	21.462
Uitzettingen		
Vorderingen op openbare lichamen	3.908	4.027
Overige vorderingen	948	3.146
Totaal Uitzettingen	4.856	7.173
Liquide Middelen		
Banken	470	468
Totaal Liquide Middelen	470	468
Overlopende Activa		
Overige overlopende activa	3.682	189
Totaal Overlopende Activa	3.682	189
Totaal Vlottende Activa	27.667	29.292
Totaal Activa	99.840	99.052
Verschuldigde VPB	nihil	nihil

Uitgebreide balans passiva

x € 1.000

Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	18.908	18.995
Bestemmingsreserves	13.080	11.515
Saldo van rekening	1.341	0
Totaal Eigen vermogen	33.329	30.510
Voorzieningen		
Voorzieningen	6.461	6.203
Totaal Voorzieningen	6.461	6.203
Vaste Schuld		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	51.887	55.232
Totaal Vaste Schuld	51.887	55.232
Totaal Vaste Passiva	91.677	91.945
Vlottende Passiva		
Vlottende Schuld		
Overige vlottende schulden	5.788	5.179
Totaal Vlottende Schuld	5.788	5.179
Overlopende Passiva		
Overige overlopende passiva	2.375	1.928
Totaal Overlopende Passiva	2.375	1.928
Totaal Vlottende Passiva	8.163	7.107
Totaal Passiva	99.840	99.052
Niet uit de balans blijvende verplichtingen:		
Gewaarborgde leningen en garantstellingen	29.791	34.547
Huur en leasecontracten	619	433
	30.410	34.980

Toelichting op de balans per 31 december 2020

De toelichting op de balans per 31 december 2020 is te vinden in de onderdelen toelichting op de activa en passiva.

Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

Grondslagen voor waardering en resultaat bepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 12 december 2016 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij desbetreffende post anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Eventuele schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenbegroting, te weten 4 jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Presentatie- en stelselwijzigingen

RC-verhouding met het Rijk (schatkist)

De rekening-courant verhouding met het Rijk (schatkistbankieren) is niet meer opgenomen onder de uitzettingen, maar onder de Financiële Vaste Activa. Dit is overeenkomstig de voorschriften van de commissie BBV.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- dan wel de vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden worden, mits dit financieel haalbaar is, in één keer ten laste van de exploitatie gebracht en kunnen worden gedekt uit de algemene reserve, dan wel een daartoe bestemde reserve. Indien dit financieel niet haalbaar is, kunnen zij worden geactiveerd met een afschrijvingstermijn van 15 jaar. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	20 - 40 jaar
Bedrijfsgebouwen	20 - 50 jaar
Vervoermiddelen	7 - 12 jaar
Machines, apparaten en installaties	5 - 15 jaar

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in deze categorie.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Speelvoorzieningen	25 jaar
Reconstructie/aanleg wegen, fietspaden en voetpaden	25 jaar
Beschoeiing, tunnels, duikers, steigers en bushaltes	25 jaar
Openbare verlichting	20 jaar
Bruggen	10 - 25 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn - tenzij hierna anders vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of een BV.

Flottende activa

Vorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de Percentage Of Completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daar geen sprake van is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenningsprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De gehanteerde rekenrente is gebaseerd op de jaarlijks door het ministerie van BZK gepubliceerde circulaire.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

In alle gepresenteerde tabellen met de cijfers van de jaarrekening versus begroting staan kolommen met de namen actuele begroting en primitieve begroting.

Met actuele begroting wordt bedoeld de begroting ná wijzigingen en met primitieve begroting wordt bedoeld de begroting zoals die oorspronkelijk is vastgesteld door de raad in november 2019.

Gemeentefonds

De basis voor de hoogte van de gemeentefondsuitkering is de laatste circulaire over 2020 die we in december hebben ontvangen. De omvang van het gemeentefonds op basis van de koppeling met de rijksuitgaven is voor het laatst bijgesteld in de septembercirculaire 2020.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet Vpb gewijzigd en zijn overheden belastingplichtig voor de Vpb. Deze wijziging betekent dat de gemeente vanaf 1 januari 2016 vennootschapsbelasting moet gaan betalen over de winst op bepaalde activiteiten. Deze winst moet bepaald worden op basis van fiscale waarderingsgrondslagen. Deze wijken op bepaalde punten af van de grondslagen uit het BBV. Fiscaal zullen resultaten dus afwijken van de resultaten in de jaarrekening. Dit betekent dat een afzonderlijke fiscale administratie gevoerd wordt om de waarde van de bezittingen, schulden en het resultaat te bepalen.

De koepelorganisaties en de Belastingdienst hebben zich verenigd in de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) met als doel overeenstemming te bereiken met betrekking tot handreikingen voor de praktijk voor de fiscale waarderingsgrondslagen. Op basis van onze eerste berekeningen hebben wij een bedrag voor te betalen Vpb opgenomen in de jaarrekening 2020.

Resultaatbestemming

Alle mutaties in reserves zijn gedekt door een vóór 31 december van het jaar genomen raadsbesluit dan wel principebesluit van de raad om bepaalde (toekomstige) baten en/of lasten te muteren in een bepaalde reserve.

Toelichting op de activa

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit immateriële vaste activa; materiële vaste activa en financiële vast activa. Per onderdeel wordt een nadere toelichting/specificatie gegeven.

x € 1.000

Vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Immateriële vaste activa	937	386		78	1.244
Materiële vaste activa	63.292	2.551	35	3.870	61.938
Financiële vaste activa	5.531	3.834		372	8.991
Totaal	69.760	6.771	35	4.320	72.173

Immateriële vaste activa

x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		50	386		436
Activa in eigendom van derden	887			78	808
Totaal	937	386	-	78	1.244

Specificatie immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
<u>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</u>					
Vorbereidingskosten aanpak Lycklamaweg			19		19
Vorbereidingskosten herinrichting De Blesse	32		195		227
Vorbereidingskosten centrumontwikkeling Wolvega			172		172
Vorbereidingskosten voor grondexploitaties	18				18
<u>Activa in eigendom van derden betreffen:</u>					
Een bijdrage voor nieuwbouw dorpsaccommodatie De Hoeve in 2012	80			10	70
Een bijdrage voor de onderdoorgang Om den Noort	736			61	674
Een bijdrage voor bouwkundige aanpassingen Griffioenpark 3	71			7	64
	937	386	0	78	1.244

Materiële vaste activa

De materiële activa worden onderverdeeld in economisch, nut, economisch nut met dekking door heffing en maatschappelijk nut.

x € 1.000

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Economisch nut					
Bedrijfsgebouwen	31.683	79	8	1.537	30.217
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.940	69		184	2.825
Overige machines	1.518	613	11	335	1.785
Overige materiële vaste activa	2.904	394	16	643	2.639
Vervoermiddelen	1.019	397		163	1.253
Gronden en terreinen	1.982				1.982
Woonruimten	254			6	248
Totaal Economisch nut	42.300	1.552	35	2.868	40.949
Economisch nut, dekking door heffing					
Gronden en terreinen	60				60
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	17.428	737		482	17.682
Vervoersmiddelen	-	103			103
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	17.488	840	-	482	17.845
Maatschappelijk nut					
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.504	159		518	3.145
Totaal Maatschappelijk nut	3.504	159	-	518	3.145
Totaal	63.292	2.551	35	3.868	61.938

Belangrijkste (des)investeringen

Investerings:

In het onderstaand overzicht staan de belangrijkste (des)investeringen vermeld.

Desinvesteringen:

De desinvesteringen van totaal € 35.000 komen voort uit 4 activa., onder de volgende posten materiële vaste activa:

1. bedrijfsgebouwen:
2. overige machines:
3. overige materiële vaste activa:

x € 1.000

Belangrijkste investeringen	Investeringen 2020	Beschikbaar krediet 2020	Investeringen cumulatief
Economisch nut			
Gebouwen			
MJOP renovatie douche en toiletgr. plan Zuid	67	46	67
Overige materiele vaste activa			
Vervangingsbudget software 2020	80	570	80
Vervoersmiddelen			
Tractie 2020	347	380	347
Overige machines			
Vervangingen Hardware 2019	148	163	855
Vervangingsbudget hardware 2020	81	60	81
ICT Aanpassing werkplekken hardware	128	100	128
Vervanging automatisering 2020 w.o laptops	160	630	160
Maatschappelijk nut			
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			
Vervanging openbare verlichting 2019	112	134	167
Economisch nut, dekking door heffing			
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			
Vervangen rioolgemalen (elektromechanisch) 2019	103	116	138
Vervangen riolering 2019	90	191	171
Vervanging riolering 2020	425	607	425
Vervoersmiddelen			
Vervanging rioolvoertuig	103	100	103

Financiële vaste activa

x € 1.000

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	321				321
Leningen aan deelnemingen	17				17
Rc-verhouding met het Rijk (schatkist)	3.443	3.834			7.277
Overige langlopende leningen	1.748			372	1.376
Leningen aan overige verbonden partijen	2			2	-
Totaal	5.531	3.834	-	374	8.991

Kapitaalverstrekkingen

x € 1.000

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	31-12-2020	31-12-2019
Deelneming Afvalsturing Friesland BV	55	55
Deelneming BNG	145	145
Kap.verstrekkingen Volkskredietbank	121	121
Totaal	321	321

Verstreckte leningen

x €
1.000

Verstreckte leningen	Oorspr. Bedrag	Begin looptijd	Einde looptijd	Boekwaarde 31-12-2019	Opname 2020	Aflossing 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Aflossing totaal	Rente 2020
A. Leningen aan Woningbouwcorporaties									
Totaal leningen aan Woningbouwcorporaties				-		-	-	-	
B. Overige langlopende geldleningen									
Speelwerk Kinderopvang	590	2002	2028	354		354	-	590	
Overgedr.hypotheken aan Comperio	1.532	2009		195		2	193	1.339	1
Hyp. geldleningen ambtenaren		div.	div.	1.551		369	1.182		38
Fiets-project ambtenaren		div.	div.	2		2	-		
Totaal overige langlopende geldleningen	2.122			2.102	-	727	1.375	1.929	39
C. Renteloze leningen									
Voetbalvereniging Oldeholtpade	9	2002	2021	1		1	-	9	
Totaal renteloze leningen	9			1	-	-	-	9	-
Totaal verstreckte geldleningen	2.131			2.103	-	727	1.375	1.938	39
Voorzieningen									
Voorziening voor afwikkeling faillissement Stichting Speelwerk				- 354		- 354		- 354	
Totaal getroffen voorzieningen voor verstreckte geldleningen				- 354		- 354	-	- 354	
Totaal bedrag balans	2.131	-	-	1.749		373	1.375	1.584	39

Toelichting op verstrekte leningen

Overige langlopende geldleningen

Het totaal op de balans van € 1.377.000 bestaat uit overige langlopende geldleningen. Hiervan komt het grootste aandeel toe aan de uitstaande leningen aan ambtenaren.

Stichting Speelwerk

De Stichting is al op 3 december 2013 failliet verklaard. Het faillissement is in 2020 afgewikkeld. In het faillissement Stichting Speelwerk Kinderopvang kon aan geen van de preferente en concurrente schuldeisers, waaronder de gemeente Weststellingwerf, een uitkering plaatsvinden. Daarmee is de lening en de daarmee destijds getroffen voorziening afgeboekt.

Hypotheken ambtenaren en overgedragen hypotheken Comperio

De portefeuille krimpt. Enerzijds door (vroegtijdige) aflossingen. Anderzijds mogen er geen nieuwe hypotheken meer aan werknemers worden verstrekt.

Fietsproject ambtenaren

Om het woon-werkverkeer per fiets te stimuleren biedt de overheid bedrijven en instellingen een fietsplan aan te bieden aan hun werknemers. Via het fietsplan is het voor werknemers mogelijk een fiets aan te schaffen met belastingvoordeel.

Renteloze leningen

Betreft nog een lening die in 2021 worden afgelost.

Flottende activa

De flottende activa bestaan uit voorraden, uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa. Per onderdeel wordt een nadere toelichting/specificatie gegeven.

x € 1.000

Flottende activa	31-12-2020	31-12-2019
Voorraden	18.659	21.462
Uitzettingen	4.856	7.173
Liquide Middelen	470	468
Overlopende Activa	3.682	189
Totaal	27.667	29.292

Voorraden

De voorraden zijn in totaal met € 2.803.000 afgenomen. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Het verloop van de boekwaarden staat hieronder vermeld.

x € 1.000

Voorraden	31-12-2020	31-12-2019
Gereed product en handelsgoederen	2	1
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie bedrijventerrein)	5.027	5.922
Onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie woningen)	13.630	15.538
Totaal	18.659	21.462

Boekwaarden grondexploitaties

x € 1000

Grondexploitatie boekwaarden (BW)	Boekwaarde 31-12-2019	Verliesvoorziening cumulatief t/m 2019	Winstuitname cumulatief t/m 2019	Balanswaarde 31-12-2019	Investeringen 2020	Opbrengsten 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Verliesvoorziening 2020	Winstuitname 2020	Balanswaarde 31-12-2020
Woningbouw terreinen										
Wolvega De Tuinen	- 1.672	141	1.950	136	24	220	- 1.868	- 3		- 57
Oldeholtpade Noord Oost	- 700	-	715	14	19	143	- 825		35	- 75
Wolvega Lindewijk totaal	16.474	1.291	-	15.183	1.462	2.918	15.018			13.727
Noordwolde Locatie Renbaanschool	183	-	22	205	36	206	13			35
Totaal	14.284	1.432	2.686	15.538	1.541	3.487	12.338	- 3	35	13.630
Bedrijventerreinen										
Wolvega Noord West III	514	393	-	121	34	-	548	53	-	102
Wolvega Uitbreiding Schipsloot	4.751	1.031	-	3.720	184	411	4.524	- 57	-	3.550
Wolvega De Plantage	4.750	2.669	-	2.081	193	857	4.086	41	-	1.376
Totaal	10.015	4.093	-	5.922	411	1.268	9.158	38	-	5.028
Totaal	24.299	5.525	2.686	21.461	1.952	4.755	21.496	35	35	18.658

Toelichting boekwaarde grondexploitaties

In de tabel boekwaarden grondexploitaties hebben alle winstgevende grondexploitaties een negatieve waarde omdat er meer opbrengsten dan kosten zijn gemaakt of begroot. Afname van verliesvoorzieningen worden met een (-)min gepresenteerd.

Alle terreinen vallen onder de categorie Bouwgrond In Exploitatie(BIE) en vallen onder de activa als voorraad. Een BIE is een bouwgrond waarvan de exploitatie en begroting door de raad is vastgesteld. De maximale looptijd van een grondexploitatie is 10 jaar tenzij hiervan gemotiveerd wordt afgeweken en dit vastgesteld is door de raad. Bij een langere looptijd worden risico beperkende beheersmaatregelen toegepast zoals geen indexatie van opbrengsten na 10 jaar. Elk jaar wordt de grondexploitatie getoetst of het belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting.

Toelichting begrippen en rekenmethodes

Boekwaarde is het totaalbedrag van alle investeringen en opbrengsten uit het verleden. Balanswaarde is de gerealiseerde waarde inclusief de verliesvoorzieningen en winstuitnames. Verliesvoorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd per grondexploitatie en berekend op basis van de netto contante waarde(NCW) van 2%. Winstnemingen worden jaarlijks berekend over de winstgevende grondexploitaties met de Percentage of Completion Methode (POC).

De woningbouwterreinen hebben per 31 december 2020 een boekwaarde van € 12.338.000, de bedrijventerreinen hebben een boekwaarde van € 9.158.000. Dit is exclusief winstnemingen en verliesvoorzieningen. In 2020 zijn de verliesvoorzieningen toegenomen met € 38.000 en is een winstuitname gedaan van € 38.000. Per saldo is het financieel effect nihil.

Grondexploitaties prognose

x € 1000

Grondexploitaties per 31-12-20120	Resterende looptijd in jaren	Boekwaarde 31-12-2020	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen opbrengsten	Eindwaarde nominaal (einde looptijd)	Eindwaarde NCW 2,00%	Eindwaarde NCW 2,61%	Verliesvoorziening totaal	Winst-uitname totaal
Woningbouwterreinen									
Wolvega De Tuinen	1	- 1.868	20	-	- 1.847	- 1.811	- 1.800	139	- 1.950
Oldeholtpade Noord-Oost	1	- 825	48	-	- 777	- 762	- 757	-	750
Wolvega Lindewijk	10	15.018	19.439	29.479	4.978	1.282		1.291	-
Noordwolde Renbaanschool	2	13	363	558	- 182	- 164	- 173	-	22
totaal		12.338	19.871	30.037	2.172	- 1.455	- 2.730	1.430	- 1.178
Bedrijventerreinen									
Wolvega Noord West III	1	548	147	256	439	446	452	446	-
Wolvega Uitbreiding Schipsloot	10	4.524	1.006	4.967	563	974	1.157	974	-
Wolvega De Plantage	4	4.086	1.031	2.524	2.593	2.710	2.859	2.710	-
totaal		9.158	2.184	7.746	3.596	4.130	4.468	4.130	-
Totaal		21.496	22.055	37.783	5.768	2.675	1.738	5.560	- 1.178

Toelichting grondexploitatie prognose

In de tabel grondexploitaties hebben alle winstgevendende grondexploitaties een negatieve waarde omdat er meer opbrengsten dan kosten zijn gemaakt of begroot.

- Boekwaarde is het totaalbedrag van alle investeringen en opbrengsten uit het verleden.
- Eindwaarde einde looptijd geeft het te verwachten toekomstige eindresultaat aan van een grondexploitatie.
- De Netto Contante Waarde (NCW) geeft de waarde van het toekomstige eindresultaat aan teruggerekend naar de waarde per einde boekjaar rekening houdend met het rentepercentage.
- Het NCW percentage van 2,00% is een vastgesteld tarief door de belastingdienst voor de verliesvoorziening.
- Het NCW percentage van 2,61% is het werkelijke tarief waartegen de gemeente geld leent voor de grondexploitatie.

De grondexploitaties in totaal zijn verliesgevend op basis van de gerealiseerde waarde en eindwaarde einde looptijd. De woningbouwterreinen in totaal zijn wel winstgevend maar kunnen de verliezen van de bedrijventerreinen niet compenseren.

Uitzettingen < 1 jaar

x € 1.000

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	3.908	4.027
Overige vorderingen	948	3.146
Totaal	4.856	7.173

x € 1.000

Specificatie overige vorderingen	31-12-2020	31-12-2019
Debiteuren algemeen	787	635
Debiteuren belastingen	296	2.621
Voorziening dubieuze debiteuren	- 215	- 265
Debiteuren administratief	4	82
Debiteuren VS Bijstandszaken	- 134	- 161
Debiteuren WWB	700	780
Voorziening oninbaarheid WWB	- 490	- 546
	948	3.146

Toelichting op uitzettingen < 1 jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het grootste verschil ten opzichte van 2019 is de post debiteuren belastingen. In 2019 is er een bedrag opgenomen van een vordering ter hoogte € 2.621.427. In 2020 is het bedrag van dezelfde debiteur in het lopende jaar ontvangen en dus niet als vordering opgenomen. Dit verklaart het grote verschil.

Op het bedrag voor overige vorderingen zijn voor oninbaarheid de volgende voorzieningen in mindering gebracht:

Voorziening oninbaarheid belastingen en overige vorderingen

De voorziening voor oninbaarheid is bedoeld om de risico's van oninbaarheid van zowel de gemeentelijke belastingen als overige vorderingen (niet WWB) op te vangen. De methode om de voorziening te bepalen is opgenomen in de financiële verordening, art 10. Hierin staat dat vorderingen van de gemeente individueel worden beoordeeld op oninbaarheid. Maar voor de gemeentelijke aanslagen, heffingen en bijstandsverstrekkingen wordt een voorziening getroffen op basis van het historisch percentage van oninbaarheid. In 2020 is er € 79.165 afgeboekt. Om de voorziening weer op peil te brengen is er € 28.696 aan toegevoegd, waardoor de stand van de voorziening op 31-12-2020 € 214.881 is.

Voorziening oninbaarheid WWB

De voorziening is bedoeld om de risico's van oninbaarheid van openstaande vorderingen WWB op te vangen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald op 70% van het op dat moment openstaande saldo aan vorderingen. Dit is conform onze financiële verordening 2017 ex. art. 212 Gemeentewet. In 2020 is voor deze voorziening een vrijval geweest. De stand van de voorziening is op 31-12-2020 € 490.005.

Liquide middelen

De kasgeldlimiet wordt nader toegelicht in de Paragraaf Financiering.

x € 1.000

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Banken	470	468
	470	470

Overlopende activa

x € 1.000

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	2.989	-
Overige overlopende activa	693	189
Totaal	3.682	189

x € 1.000

Betreft:	31-12-2020	31-12-2019
Afrekening BZF Tozo 2020	2.989	0
Nog te ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	2.989	0
Vooruitbetaalde kosten SD	161	177
Nog te ontvangen bedragen	494	0
Nog te verrekenen voorschotten in afwachting toekenning uitkering	9	8
Voorschotkassen AD	4	4
Overige overlopende activa	19	
Tussenrekening AV Friso /SD	6	16
Overige overlopende activa	693	205

Toelichting op de passiva

Vaste passiva

De vaste passiva bestaan uit eigen vermogen; voorzieningen en vaste schuld. Per onderdeel wordt een nadere toelichting/specificatie gegeven.

x € 1.000

Vaste passiva	31-12-2020	31-12-2019
Eigen Vermogen	33.329	30.510
Voorzieningen	6.461	6.203
Vaste Schuld	51.887	55.232
Totaal	91.677	91.945

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het saldo van de rekening en de reserves.

x € 1.000

Saldo van de rekening	31-12-2020	31-12-2019
Saldo van rekening	1.341	-
Totaal	1.341	-

Het saldo wordt nader toegelicht in "Jaarrekening op hoofdlijnen".

Reserves

x € 1.000

Reserves	Saldo 31-12-2019	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2020
Algemene Reserve	18.995		88	18.908
Totaal Algemene Reserve	18.995	-	88	18.908
Bestemmingsreserves				
Reserve afvalstoffenverwijdering	526		304	221
Reserve vervanging/onderhoud riolering	1.554		45	1.509
Reserve onderhoud gebouwen	6			6
Reserve investeringsambities	9.153	2.299	408	11.044
Reserve energietransitie	274	26		300
Totaal Bestemmingsreserves	11.513	2.325	757	13.081
Totaal	30.509	2.325	845	31.988

Toelichting op reserves

Structurele mutaties

De voorschriften vragen om een overzicht van alle structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Dit om beter inzicht te krijgen in het structureel en reëel evenwicht. Alle mutaties binnen onze reserves zijn van incidentele aard, met uitzondering van de egalisatiereserves voor de afvalstoffenverwijdering en de riolering.

ALGEMENE RESERVE

Algemene reserve

De onttrekking van in totaal € 87.890 bestaat uit de onttrekking van incidentele uitgaven van de budgetten die bij de jaarrekening 2019 zijn overgegaan naar het begrotingsjaar 2020. Het gaat hierbij om kosten voor OWO bedrijfsvoering € 76.000 en voor het project dorpen, landschap en biodiversiteit € 11.890

BESTEMMINGSRESERVES

Reserve afvalstoffenverwijdering

Op de afvalstoffenheffing, die wij bij onze inwoners in rekening brengen, mogen we geen winst maken. We mogen maximaal een tarief doorberekenen dat uitgaat van 100% kostendekkendheid. De daadwerkelijke kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing is 90%. Het verschil van € 304.000 nemen wij via een onttrekking aan de reserve voor onze rekening. De exploitatie afvalstoffenverwijdering wordt in programma 7 en de paragraaf lokale heffingen nader toegelicht.

Reserve vervanging/onderhoud riolering

Net als bij de afvalstoffenheffing geldt bij riolering dat wij op het tarief geen winst mogen maken. We mogen maximaal een tarief doorberekenen dat uitgaat van 100% kostendekkendheid. In 2020 was de kostendekkendheid afgerond 98%. Dit betekent dat er een onttrekking aan de reserve nodig is van €45.000. In de analyse op de cijfers van programma 7 en de paragraaf lokale heffingen lichten we de exploitatie riolering nader toe.

Reserve onderhoud gebouwen

In 2020 is er geen geld toegevoegd of onttrokken aan de reserve onderhoud gebouwen. Het saldo eind 2020 is daarmee hetzelfde als het saldo eind 2019, namelijk € 6.000.

Reserve investeringsambities

Bij de vaststelling van de jaarstukken 2017 is de bestemmingsreserve investeringsambities in het leven geroepen. Enerzijds om voorbereidingskosten voor projecten in de openbare ruimte uit te betalen en anderzijds als dekkingsbron voor de projecten in onze dynamische investeringsagenda. In 2020 is met de opbrengst precariobelasting een bedrag van € 2.298.992 toegevoegd aan de reserve investeringsambities. Aan deze reserve zijn onttrokken een bedrag van € 400.000 voor de uitvoering van het masterplan van FC Wolvega en een bedrag van € 8.333 voor de organisatiekosten van Regiodeal Zuidoost Friesland.

Reserve energietransitie

Bij de Voorjaarsnota 2019 is de bestemmingsreserve energietransitie ingesteld, zodat we het klimaat- en duurzaamheidsbeleid in Weststellingwerf verder invulling kunnen geven. De structurele voeding van de reserve bestaat uit de jaarlijkse huuropbrengsten van de twee zonneparken in onze gemeente, voor 2020 € 26.000.

Voorzieningen

x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 31-12-2019	Stortingen	Aanwen- dingen	Vrijval	Saldo 31-12-2020
Voorziening Nalatenschap Dames Hofstee	151				151
Voorziening Uitkering Pensioenen Gewezen Wethouders	2.774	100	163		2.711
Voorziening Opbouw Pensioenen Gewezen Wethouders	2.649	258			2.907
Voorziening Ontslaguitkeringen Wethouders	45	74	29		90
Voorziening Precariobelasting	0				0
Voorziening afkoopsom onderhoud graven	583	80	63		601
Totaal	6.203	512	255	-	6.461

Toelichting op voorzieningen

Voorziening nalatenschap dames Hofstee

Deze voorziening is gevormd uit een legaat met als verplichting dat de rente-opbrengsten ten gunste komen van de school voor speciaal onderwijs De Triade. Jaarlijks bepalen we bij het opstellen van de begroting wat de rente is. In 2020 is er geen verzoek van de school binnengekomen om het bedrag te mogen ontvangen. De stand van de voorziening blijft € 150.655.

Algemene informatie over pensioenen wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Ook bewindspersonen, leden van de Tweede Kamer, gedeputeerden en leden van het dagelijks bestuur van een waterschap (behalve de dijkgraaf) bouwen op grond van die wet pensioen op. De Appa-pensioenpremie wordt op het salaris van de wethouder ingehouden. Deze wordt gestort in de kas van de gemeente in plaats van bij een pensioenfonds. Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een voorziening te vormen. Daarmee is zichtbaar voor welk bedrag oud- en zittende wethouders pensioen hebben opgebouwd. De gehanteerde rekenrente is gebaseerd op een jaarlijkse circulaire van het ministerie van BZK hierover.

Voorziening Uitkering Pensioenen Gewezen Wethouders

Oud-wethouders, die intussen met pensioen zijn, ontvangen uit deze voorziening hun pensioen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van actuariële berekeningen. Hoe lager de rekenrente hoe minder het kapitaal in de voorziening rendeert en er dus bijgestort moet worden om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente verlaagd van 0,290% naar 0,082%. Door deze renteverlaging blijkt een storting van € 100.000 nodig. In 2020 is uit de voorziening € 163.000 aan pensioenen uitgekeerd. De voorziening komt hiermee eind 2020 uit op € 2.711.000.

Voorziening Opbouw Pensioenen Gewezen Wethouders

Voor onze huidige wethouders en oud-wethouders die op dit moment nog niet met pensioen zijn, moeten we een voorziening vormen die op termijn toereikend moet zijn om ieders pensioen te kunnen betalen. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Belangrijkste wijziging in deze berekening is de verlaging van de rekenrente naar 0,082% (was 0,290% vorig jaar). Deze rentedaling zorgt voor een verhoging van de voorziening. Er is immers meer kapitaal nodig om op termijn aan onze verplichtingen te kunnen voldoen. Op basis van de actuariële berekeningen hebben we in 2020 ruim € 258.000 aan de voorziening moeten toevoegen. De voorziening komt hiermee eind 2020 uit op € 2.907.000.

Voorziening Ontslaguitkeringen Wethouders

Wethouders, die niet hun volledige termijn afmaken, hebben recht op een ontslaguitkering. Dit wordt ook wel wachtgeld genoemd. Een voormalig wethouder heeft recht op een volledige uitkering tot het moment dat hij of zij een nieuwe baan heeft gevonden of een aanvullende uitkering als het salaris in de nieuwe baan lager is. In 2020 is er € 29.000 aan (aanvullende) ontslaguitkeringen betaald, maar is gebleken dat alsnog € 74.000 extra in de voorziening moet worden gestort. De voorziening komt hiermee eind 2020 uit op € 90.000.

Voorziening afkoopsom onderhoud graven

Deze voorziening is bedoeld om het onderhoud van graven te kunnen betalen. De storting is de afkoopsom, die nabestaanden hebben betaald voor het onderhoud van graven in toekomstige jaren. De vrijval betreft de bijdrage aan de exploitatie 2020 om dit onderhoud te kunnen betalen.

Vaste schuld

Onze vaste schuld met rentetypische looptijd groter dan 1 jaar bestaat uit drie geldleningen

x € 1.000

Vaste schulden > 1 jaar	Oorspr. Bedrag	Rente %	Einde looptijd	Boekwaarde 31-12-2019	Opname 2020	Aflossing 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Aflossing totaal	Rente 2020
Opgenomen leningen									
200901	10.000	4,165%	2029	5.000		500	4.500	5.500	205
201601	56.901	3,440%	2036	46.232		2.845	43.387	13.514	1.533
201602	4.000	1,940%	2037	4.000			4.000	-	78
Totaal	70.901			55.232	-	3.345	51.887	19.014	1.816

Flottende passiva

De flottende passiva bestaan uit netto-flottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar en overlopende passiva. Per onderdeel wordt een nadere toelichting/specificatie gegeven.

x € 1.000

Flottende passiva	31-12-2020	31-12-2019
Flottende schuld	5.788	5.179
Overlopende Passiva	2.375	1.928
Totaal	8.163	7.107

x € 1.000

Specificatie flottende schuld	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren algemeen	291	1.832
Crediteuren belastingafdrachten	196	205
Crediteuren Werk en Inkomen	1.943	2.778
Crediteuren SD	3.000	23
Overig	358	341
	5.788	5.179

Overlopende passiva

x € 1.000

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.063	1.734
Ontvangen voorschotten voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren	312	194
Totaal	2.375	1.928

x € 1.000

Betreft:	31-12-2020	31-12-2019
Transitorische rente	355	378
Diverse afdrachten december salarissen	1.322	1.167
Omzetbelasting 4e kwartaal 2020	154	45
Nog op te leggen belastingaanslagen mbt afvalfonds 2016-2019	232	0
Vooruit ontvangen bedragen		120
Ten onrechte betaald/ontvangen		24
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.063	1.734
Vooruitontvangen doeluitkeringen	311	192
Overige voorschotten	1	2
Ontvangen voorschotten	312	194

Vooruit ontvangen doeluitkeringen

x € 1.000

Vooruit ontvangen doeluitkeringen	31-12-2019	Toevoegingen	Uitgaven	Vrijval	31-12-2020
Onderwijsachterstandsbeleid (OAB)	149	109			258
Manifest verkeersveiligheid	9		2		7
Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	12			12
Rotan 2.0	20				20
Koepelproject streekagenda	14				14
Totaal	192	121	2	-	311

Toelichting op vooruit ontvangen doeluitkeringen

Onderwijsachterstandsbeleid (LOAB)

We hebben in 2019 een Rijksbijdrage voor de LOAB ontvangen van € 375.689, die wij voor meerdere jaren moeten inzetten. Deels is dit gebruikt ter dekking van de kosten in 2019. Het restant deel (€ 149.207) is gereserveerd voor latere jaren omdat het geormerkte gelden zijn. In het 2020 is een rijksbijdrage ontvangen van € 446.450. Het niet in 2020 gebruikte deel van € 109.000 is ook toegevoegd om in latere jaren nog voor dit doel in te zetten.

Manifest verkeersveiligheid

Voor de jaren 2016-2020 is een bedrag van € 25.000 ontvangen om te besteden aan projecten ten gunste van de verkeersveiligheid. Hiervan was begin 2020 nog € 8.500 beschikbaar.

In 2020 is € 2.000 aan het manifest verkeersveiligheid uitgegeven en in mindering gebracht op het restant vooruit ontvangen bedrag.

Rotan 2.0

In 2019 is een bedrag van € 20.000 ontvangen als co-financiering voor het project vanuit de Streekagenda voor Rotan 2.0. Dit project is in 2020 niet tot uitvoering gekomen, waardoor het vooruit ontvangen bedrag blijft staan als vooruit ontvangen doeluitkeringen op de balans. (zie ook programma 7)

Koepelproject streekagenda

In 2019 is een bijdrage ontvangen voor het koepelproject streekagenda. De uitvoering van het project is in 2020 niet afgerond. De vooruit ontvangen bijdrage blijft op de balans staan.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen.

x € 1.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	31-12-2020	31-12-2019
Huur - en leasecontracten	619	433
Gewaarborgde geldleningen 100% garantstelling	3.372	3.925
Gewaarborgde geldleningen 50% garantstelling	31.419	30.622
Totaal	35.410	34.980

Toelichting op niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Naast de vaste schulden (opgenomen geldleningen) staat de gemeente Weststellingwerf garant voor onderstaande leningen. Bij de indirect gegarandeerde leningen staat het Rijk voor 50% garant en de gemeente voor 50%.

x € 1.000

Gegarandeerde geldleningen Waarborg 100%	Geldnemer	Datum laatste aflossing	Rente %	Oorspr Bedrag	Restant lening 31-12-2019	Restant lening 31-12-2020
BNG						
Verzelfstandiging Nw.Lindenoord	Stichting Meriant (v/h Lindestede)	20-08-2020	5,950	507	51	-
Verzelfstandiging Soolstede	Stichting Meriant (v/h Lindestede)	19-06-2030	3,850	2.050	1.140	1.055
Verzelfstandiging Soolstede	Stichting Meriant (v/h Lindestede)	23-10-2030	3,945	3.779	2.113	1.956
Rabobank						
Lycklamastins	Won.st.West./Et Bientwark	20-05-2020	4,930	2.536	190	-
Herfin.vervroegde aflossingen	Prot.st.bej.woningen Marrum te Hallum	17-09-2024	5,510	1.815	322	262
Sporthal Munnekeburen	St.Groote Veenpolder	20-12-2029	6,000	91	21	16
F.C. Wolvega	Stichting Sportpark Molenwiek	08-03-2033	6,600	125	88	83
Totaal				10.903	3.925	3.372

x € 1.000

Indirect gegarandeerde geldleningen* Waarborg 50%	Geldnemer	Datum laatste aflossing	Rente %	Oorspr Bedrag	Restant lening 31-12-2019	Restant lening 31-12-2020
BNG						
WSW	Woningst. Weststellingwerf	01-12-2020	3,220	3.750	3.750	-
WSW	Woningst. Weststellingwerf	22-12-2020	3,780	2.500	2.500	-
WSW 39527	Woningst. Weststellingwerf	12-09-2022	4,704	4.000	4.000	4.000
WSW 39758	Woningst. Weststellingwerf	21-12-2022	4,714	3.350	3.350	3.350
WSW 40191	Woningst. Weststellingwerf	13-06-2023	4,978	5.000	5.000	5.000
WSW 45632	Woningst. Weststellingwerf	07-02-2029	0,480	5.000	4.000	4.000
WSW 22252	Woningst. Weststellingwerf	01-05-2033	2,390	4.396	2.543	2.388
WSW 39488	Stichting WoonFriesland	01-06-2038	4,874	3.100	3.100	3.100
WSW 48515	Woningst. Weststellingwerf	15-02-2039	1,637	3.500	3.500	3.500
WSW 49950	Woningst. Weststellingwerf	01-12-2057	0,050	3.500	-	3.500
WSW 49948	Woningst. Weststellingwerf	16-12-2058	0,395	3.000	-	3.000
WSW 49474	Woningst. Weststellingwerf	20-05-2059	0,650	4.000	-	4.000
WSW 49473	Woningst. Weststellingwerf	20-05-2060	0,648	4.000	-	4.000
Ned. Waterschaps Bank						
WSW	Stichting WoonFriesland	04-05-2020	3,270	10.000	10.000	-
WSW	Woningst. Weststellingwerf	25-05-2020	0,030	6.500	6.500	-
WSW 41770	Woningst. Weststellingwerf	29-01-2025	4,450	3.000	3.000	3.000
WSW 39219	Woningst. Weststellingwerf	21-06-2027	4,849	5.000	5.000	5.000
ASN Bank						
WSW 37161	Woningst. Weststellingwerf	20-07-2021	3,678	5.000	5.000	5.000
Aegon						
WSW 49842	Stichting WoonFriesland	03-03-2070	0,260	10.000	-	10.000
Totaal				78.596	61.243	62.838
	Hiervan 50% indirect gegarandeerd				30.622	31.419

Corona

De uitbraak van coronapandemie eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van corona kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. Ook voor de komende tijd is hierover nog veel onzekerheid. Zie ook de speciaal hiervoor ingestelde paragraaf Corona.

Jaarrekening - Overzicht van baten en lasten

Overzicht baten en lasten

Overzicht baten en lasten

x € 1.000

Programmarekening 2020	Baten			Lasten			Saldo		
	Rekenin g 2020	Actuele begroting g	Prim. begroting g	Rekenin g 2020	Actuele begroting g	Prim. begroting g	Rekenin g 2020	Actuele begroting g	Prim. begroting g
Saldo van baten en lasten									
Programma									
0 Bestuur en Ondersteuning	327	308	308	-2.622	-2.575	-2.571	-2.295	-2.267	-2.263
1 Veiligheid	40	51	51	-1.636	-1.646	-1.589	-1.596	-1.595	-1.538
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	141	106	106	-6.215	-6.581	-6.602	-6.074	-6.476	-6.497
3 Economie	434	505	505	-728	-705	-705	-294	-201	-200
4 Onderwijs	884	961	994	-3.796	-3.883	-3.871	-2.912	-2.922	-2.877
5 Sport, Cultuur en Recreatie	477	601	541	-3.906	-4.130	-4.005	-3.428	-3.529	-3.464
6 Sociaal Domein	11.121	7.900	7.815	-35.377	-33.224	-31.362	-24.255	-25.323	-23.547
7 Volksgezondheid en Milieu	5.451	5.336	5.246	-7.381	-7.447	-7.227	-1.930	-2.111	-1.981
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	2.309	2.071	2.071	-3.313	-3.308	-3.418	-1.004	-1.237	-1.348
Algemene dekkingsmiddelen									
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	55.402	53.635	52.937	-326	-2.729	-2.729	55.076	50.906	50.207
Gerealiseerde kosten Overhead									
Overzicht kosten overhead	5.868	5.845	5.517	-14.260	-14.043	-13.545	-8.391	-8.199	-8.028
Onvoorziene uitgaven									
Overzicht onvoorziene uitgaven	-	-	-	-	-30	-30	-	-30	-30
Vennootschapsbelasting									
Overzicht vennootschapsbelasting	-	-	-	-0	-	-	-0	-	-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	82.456	77.319	76.090	-79.559	-80.303	-77.656	2.897	-2.984	-1.566
Mutaties reserves									
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	12	-	-	-	-	-	12	-	-
5 Sport, Cultuur en Recreatie	400	420	400	-	-	-	400	420	400
6 Sociaal Domein	8	60	-	-	-	-	8	60	-
7 Volksgezondheid en Milieu	349	276	276	-26	-25	-25	323	251	251
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	-	128	100	-2.299	-	-	-2.299	128	100
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	769	884	776	-2.325	-25	-25	-1.556	859	751
Resultaat	83.225	78.203	76.867	-81.884	-80.328	-77.681	1.341	-2.125	-814

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verschil begroot - werkelijk
Lasten				
0.1 Bestuur	1.784	1.581	1.584	-203
0.2 Burgerzaken	832	994	987	162
0.8 Overige baten en lasten	6	0	0	-6
Totaal Lasten	2.622	2.575	2.571	-47
Baten				
0.1 Bestuur	-67	-51	-51	16
0.2 Burgerzaken	-260	-257	-257	3
Totaal Baten	-327	-308	-308	19
Saldo van lasten en baten	-2.295	-2.267	-2.263	28
Resultaat	-2.295	-2.267	-2.263	28

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn hoger (nadeel van € 47.000) en de baten zijn hoger (voordeel van € 19.000). Dit is per saldo een nadeel van € 28.000 ten opzichte van begroot.

Lasten

Bestuur

De lasten zijn € 203.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door een extra dotatie aan de voorziening voor de pensioenen (gewezen) wethouders (nadeel € 206.000). De landelijke rekenrente is opnieuw gedaald (2020: 0,290 %, 2021:0,082 %). Op basis van de wet- en regelgeving moeten we nu extra geld aan de voorziening toevoegen, zodat we zeker weten dat er in de toekomst voldoende beschikbaar is voor de uitkering van de pensioenen. Daarnaast is er een extra dotatie gedaan aan de voorziening voor de ontslaguitkeringen wethouders (€74.000). De begrote salarissen voor b&w waren €41.000 te laag ingeschat. Daarnaast hebben we op dit taakveld ook een voordeel gehad op het Werkbudget bestuurlijke vernieuwing (€27.000), vanwege de coronapandemie is een en ander niet in 2020 gerealiseerd.

Burgerzaken

In het collegeprogramma is het opstellen van een Beleidsplan (digitale) Dienstverlening in 2020 opgenomen. Om verschillende redenen (onder andere capaciteit en corona) is het opstellen van het beleidsplan Dienstverlening vertraagd. Eind 2020 is een projectopdracht "opstellen beleidsplan Dienstverlening" vastgesteld door het college van b&w. In deze projectopdracht is opgenomen dat het beleidsplan in 2021 opgesteld wordt en dat het voor dit project beschikbare budget (€50.000) in 2021 ingezet wordt voor het inhuren van de benodigde kennis en expertise die we zelf niet in huis hebben. Daarnaast zijn er minder kosten (€100.000) doorbelast naar het taakveld burgerzaken, dit geeft een voordeel op het taakveld. Deze kosten bestaan uit de doorbelaste loonkosten, ICT-kosten, afschrijvingen en rente.

Baten

Bestuur

Geen bijzonderheden.

Burgerzaken

Geen bijzonderheden.

Programma 1 Veiligheid

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.429	1.419	1.408	-10
1.2 Openbare orde en veiligheid	206	227	182	21
Totaal Lasten	1.636	1.646	1.589	11
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-2	0	0	2
1.2 Openbare orde en veiligheid	-38	-51	-51	-13
Totaal Baten	-40	-51	-51	-11
Saldo van lasten en baten	-1.596	-1.595	-1.538	1
Resultaat	-1.596	-1.595	-1.538	1

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn lager (voordeel € 11.000) en de baten zijn lager (nadeel € 11.000). Per saldo een nadeel van € 1.000. Dit komt doordat de bedragen bij de baten en de lasten afgerond zijn op duizendtallen.

Lasten

Geen bijzonderheden.

Baten

Geen bijzonderheden.

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	4.252	4.409	4.346	157
2.3 Recreatieve havens	46	89	90	43
2.4 Economische havens en waterwegen	5	2	14	-2
2.5 Openbaar vervoer	15	20	20	5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.898	2.061	2.132	163
Totaal Lasten	6.215	6.581	6.602	367
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	-40	-11	-11	29
2.3 Recreatieve havens	-22	-31	-31	-9
2.5 Openbaar vervoer	-1	-6	-6	-5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-78	-58	-58	21
Totaal Baten	-141	-106	-106	35
Saldo van lasten en baten	-6.074	-6.476	-6.497	-402
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	12	0	0	-12
Resultaat	-6.062	-6.476	-6.497	-414

Toelichting hoeveel heeft het gekost

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn lager (voordeel van € 367.000) en de baten zijn hoger (voordeel van € 35.000). Dit is per saldo een voordeel van € 402.000 ten opzichte van begroot.

Lasten

Verkeer en vervoer

Op het taakveld Verkeer en vervoer is een positief saldo gerealiseerd van € 157.000. Er zijn wat budgetten waar een tekort op is, maar ook waar een overschot op is. Hieronder worden de grootste afwijkingen toegelicht:

- Door capaciteitsproblemen in de voorbereiding zijn een aantal opdrachten voor onderhoud niet tijdig gegeven. Hierdoor is er €82.000 aan werkzaamheden niet uitgevoerd in 2020.
- Op het budget straatreiniging is een positief saldo gerealiseerd. Dit heeft te maken met het feit dat wij het onkruid bestrijden in eigen beheer hebben uitgevoerd en daardoor sneller kunnen inspelen op de omstandigheden, wij de goten vaker vegen en de droge zomer van afgelopen jaar, waardoor het onkruid niet hard groeide.
- Het onderhouden van zand- en schelpenpaden kent een overschrijding van € 20.000. Het huidige budget is te laag om de in onze gemeente aanwezige zandpaden op het juiste niveau te houden. De extra kosten zijn opgevangen binnen het taakveld.

- Het voorbereidingsbudget projecten openbare ruime is in 2020 wel gebruikt om kosten te kunnen betalen die gemaakt worden in de voorbereiding. Echter, op het moment dat het project ook daadwerkelijk gaat leiden tot een investering, nemen we deze kosten op als een immaterieel vast actief op de balans. Zo kunnen we de voorbereidingskosten in later stadium toerekenen aan het daadwerkelijke project. Daarom wordt er op dit budget nu een positief saldo behaald van € 100.000.
- De budgetten voor onderhoud van de bermen, openbare verlichting, verkeersmaatregelen (belijning op de wegen), onderhoud asfaltwegen en elementenverhardingen kennen allemaal en geringe overschrijding.

Recreatieve havens

Onder dit taakveld valt de haven bij de Driewegsluis. In 2020 is als gevolg van de coronacrisis het vaarseizoen wat anders verlopen dan normaal. Wij hebben er in 2020 voor gekozen om de havenmeesters zelf in dienst te nemen en niet in te huren. Dit heeft een besparing opgeleverd. Ook de inkomsten uit liggelden zijn lager dan begroot. Dit heeft alles te maken met het verlagen van de tarieven rondom het eiland, maar zeker ook met de gevolgen van de coronacrisis.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De kosten voor het openbaar groen vallen in 2020 lager uit dan begroot (€ 163.000 voordelig). Dit komt mede omdat van de incidentele middelen (project Dorp. landschap, baggeren en biodiversiteit en het bomenbeleidsplan) niet alle geplande activiteiten zijn uitgevoerd. Dit levert een voordeel van € 59.000 op. Ook is het onderhoudsbudget voor de woonrijpe delen van de Lindewijk niet volledig gebruikt (voordeel € 61.000) en zijn er minder personeelskosten doorbelast (voordeel € 43.000).

Baten

Verkeer en vervoer

De baten op dit taakveld liggen hoger dan begroot. Dit heeft te maken met de degeneratievergoedingen die wij ontvangen van aannemers die onze stoepen en straten open breken om bij de kabels en leidingen te kunnen komen. Een degeneratievergoeding is een vergoeding voor kosten die voortkomen uit de werkzaamheden, zoals kapotte stoeptegels, maar ook verzakkingen.

Mutaties reserves

De mutatie in de reserve betreft een onttrekking aan de algemene reserve als gevolg van het overhevelen van het budget uit 2019 voor het project Dorp, landschap en biodiversiteit.

Investerings

x € 1.000

Investerings	Totaal krediet	krediet 2020	Realisatie 2020	Restant 31/12/2020	Overschot / tekort 2020	Naar 2021
Vervangingsbudget openbare verlichting	378	323	116	207	0	207
Uitvoeringsplan bermen	2.638	698	20	678	0	678
Vervanging installatie brug Nijelamer	225	225	13	212	0	212
Reconstructie Lemsterweg	600	600	10	590	0	590
3e fase fietspad langs de Linde	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal	4.811	2.029	193	1.836	0	1.836

Toelichting op investeringen

Vervangingsbudget openbare verlichting

In 2019 zijn we gestart met de versnelde vervanging van verlichtingsarmaturen door energiezuinige led-verlichting. Deze versnelde vervanging wordt in 2021 afgerond.

Uitvoeringsplan bermen

Uitvoeringsplan bermen van 2018, 2019, 2020 is on hold gezet om eerst de glasvezel in de bermen aan te brengen. Dit is eind 2020 door de kabelmaatschappijen afgerond. In 2021 gaat het uitvoeringsplan bermen van de gemeente in uitvoering.

Vervanging installatie brug Nijelamer

In 2020 zijn er alleen voorbereidingskosten geweest. De uitvoering wordt gedaan in 2021.

Reconstructie Lemsterweg

Reconstructie is geen duurzame oplossing. Er volgt een planwijziging om toch binnen budget te blijven. Uitvoering doorgeschoven naar 2021.

Verbeteren bereikbaarheid station

In 2019 is het project reeds gerealiseerd en opgeleverd. In 2020 zijn de laatste werkzaamheden afgerond. Echter, de eindoplevering moet nog plaatsvinden en hier kunnen nog kosten uit naar voren komen. De verwachting is dat wij dit in de eerste maanden van 2021 kunnen afsluiten.

Programma 3 Economie

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	66	92	92	25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	478	487	487	9
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	145	83	83	-62
3.4 Economische promotie	38	44	44	5
Totaal Lasten	728	705	705	-23
Baten				
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-418	-487	-487	-69
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-16	-18	-18	-2
Totaal Baten	-434	-505	-505	-71
Saldo van lasten en baten	-294	-201	-200	93
Resultaat	-294	-201	-200	93

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn hoger (nadeel van € 23.000) en de baten zijn lager (nadeel van € 71.000). Dit is per saldo een nadeel van € 93.000 ten opzichte van begroot.

Lasten en baten

Economische ontwikkelingen

De lasten op dit taakveld zijn lager dan begroot, wat een voordeel van € 25.000 oplevert. Vooral het budget voor economische aangelegenheden is niet volledig benut. Dit is een gevolg van het coronavirus waardoor bijvoorbeeld fysieke bijeenkomsten niet zijn georganiseerd.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Het taakveld fysieke bedrijfsinfrastructuur betreft onder andere de grondexploitaties van de bedrijventerreinen, maar ook de warme gronden (voormalig NIEGG). De lasten zijn hoger dan het begrote bedrag, de baten zijn wat lager. In de jaarrekening treffen wij de voorzieningen of winstnemingen die volgens de regelgeving nodig zijn bij een grondexploitatie. Het verschil tussen de baten en lasten heeft betrekking op de getroffen voorzieningen voor De Plantage en Noord West III en verlaging van de voorziening voor Uitbreiding Schipsloot. Een nadere toelichting vindt u in de paragraaf grondbeleid en onder toelichting op de balans onder voorraad (vlottende activa).

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

De afwijking op dit taakveld wordt veroorzaakt door de wijziging in de tarieven van de reclamebelasting. De verhoogde opbrengst van reclamebelasting (zie algemene dekkingsmiddelen) leidt in dit taakveld tot hogere kosten (opbrengsten en kosten zijn aan elkaar gelijk). Dit is in de begroting nog niet aangepast.

Programma 4 Onderwijs

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
4.2 Onderwijshuisvesting	2.566	2.478	2.566	-88
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.230	1.405	1.306	175
Totaal Lasten	3.796	3.883	3.871	87
Baten				
4.2 Onderwijshuisvesting	-510	-491	-524	19
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-375	-470	-470	-96
Totaal Baten	-884	-961	-994	-77
Saldo van lasten en baten	-2.912	-2.922	-2.877	-10
Resultaat	-2.912	-2.922	-2.877	-10

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn lager (voordeel van € 87.000) en de baten zijn lager (nadeel van € 77.000). Dit is per saldo een voordeel van € 10.000 ten opzichte van begroot.

Lasten

Onderwijshuisvesting

De hogere kosten van € 88.000 worden hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere verzekeringskosten van € 23.000 en aanschaf ontsmettingsmiddelen als gevolg van corona. De marmoleum vloer van de Heidepolle was in slechte staat en moest eerder worden vervangen dan gepland. Daarnaast zijn er ook meer overheadkosten doorbelast dan begroot. Dit laatste is een nadeel voor dit taakveld, maar valt weg tegen voordelen in doorbelastingen elders in deze jaarrekening.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

De lagere kosten van € 175.000 worden voor € 109.000 veroorzaakt door het Lokaal Onderwijs Achterstanden Beleid (LOAB). In 2020 hebben we als gevolg van een correctie extra geoormerkte middelen ontvangen voor LOAB. Er is een reservering gedaan voor een maatregel die in 2021 van start gaat. Een voordeel van € 30.000 ontstaat doordat geen kosten zijn gemaakt voor de brede school. Als gevolg van corona hebben er geen activiteiten plaatsgevonden. Dit wordt in 2021 weer hervat. Op het budget voor de peuterspeelzalen is € 61.000 overgebleven. Dit budget fluctueert jaarlijks. Het hangt af van het aantal peuters die gebruik maken van een gemeentelijke subsidieplaats. Naar verwachting neemt het aantal in 2021 toe als gevolg van toenemende werkloosheid. Voor het beleidsveld onderwijs zijn meer overhead kosten doorbelast dan begroot.

Het leerlingenvervoer is voor een belangrijk deel van het jaar voor 80% doorbetaald vanwege omzetgarantie. Zonder corona was een overschrijding te verwachten geweest.

Baten

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Het nadelige verschil van € 96.000 wordt veroorzaakt door de LOAB. Dit heeft een directe link met de lagere uitgaven.

Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Verschil begroot - werkelijk
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	739	734	674	-5
5.2 Sportaccommodaties	1.619	1.749	1.663	130
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	261	337	362	76
5.4 Musea	84	84	84	0
5.5 Cultureel erfgoed	182	176	176	-6
5.6 Media	455	456	456	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	565	595	591	30
Totaal Lasten	3.906	4.130	4.005	225
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	-61	-60	0	1
5.2 Sportaccommodaties	-400	-524	-524	-124
5.5 Cultureel erfgoed	-5	0	0	5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-12	-17	-17	-5
Totaal Baten	-477	-601	-541	-124
Saldo van lasten en baten	-3.428	-3.529	-3.464	-101
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	400	420	400	20
Resultaat	-3.028	-3.109	-3.064	-81

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn lager (voordeel van € 225.000) en de baten zijn lager (nadeel van € 124.000). Dit is per saldo een voordeel van € 101.000 ten opzichte van begroot.

Lasten

Sportaccommodaties

Door de beperkende coronamaatregelen zijn minder kosten € 72.000 gemaakt voor Sportcafé de Steense. De kosten voor inhuur van personeel en ook de inkoop voor de horeca zijn lager dan begroot. De kosten voor het gebruik van sportaccommodaties van derden zijn € 10.000 lager. De aanvragen van sportverenigingen, voor een bijdrage aan onderhoud van de sportvelden, zijn voor € 33.000 lager uitgevallen.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Als gevolg van het niet doorgaan van het cultuur educatieve programma Popwerf voor alle leerlingen primair- en voortgezet onderwijs, is het budget muziekonderwijs niet volledig gebruikt. Dit levert een voordeel van € 28.000 op. Voor het onderdeel cultuurbevordering is € 47.000 niet gebruikt. Als gevolg van corona zijn tal van incidentele culturele initiatieven niet door gegaan. Daarnaast is een deel van het beschikbare budget voor het boekwerk 'de waarde van Vrijheid' niet gebruikt.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Van het budget voor promotieplan recreatie en toerisme is € 60.000 overgebleven. Het beheer van speeltuinen heeft € 17.000 minder gekost dan waar rekening werd gehouden. De doorbelasting van de overhead was echter € 45.000 hoger.

Baten

Sportaccommodaties

Het nadeel van € 124.000 op de baten wordt grotendeels veroorzaakt door de coronamaatregelen. Deze bedragen zijn inschattingen ten opzichte van de baten van vorige jaren. (zie ook de paragraaf corona) De zwembaden zijn het afgelopen jaar beperkt open geweest. Hierdoor zijn er minder kaartjes verkocht. Voor beide zwembaden leidt dat in totaal tot € 80.000 nadeel. De reguliere verhuur aan verenigingen is kwijtgescholden, maar dit is door het ministerie van VWS aan ons vergoed. De sporthallen en zwembaden zijn echter ook niet verhuurd geweest voor toernooien en evenementen. Dit geeft ook een nadeel van € 50.000.

In 2020 is er een kermis minder georganiseerd, hierdoor missen we pacht voor een bedrag van € 6.500. De bijdrage van het Rijk voor compensatie van btw, de SPUK SPORT bijdrage, is € 14.000 lager dan begroot. Doordat de aanvragen landelijk hoger zijn dan het beschikbare bedrag wordt er procentueel ook minder toegekend.

Bij het innen van de huur is in 2020 rekening gehouden met de coronapandemie. In een enkel geval zijn de gevolgen van de coronamaatregelen zo groot, dat de huur is opgeschort.

Met de huurder wordt in overleg gekeken naar welke betaling van de huur mogelijk is. Het is dus mogelijk dat niet het volledige bedrag wordt geïnd.

Kantine de Steense

In de begroting 2020 was nog geen reële inkomstenraming (verkopen horeca) van Sportcafé de Steense opgenomen. In de realisatie is het bedrag € 32.000 hoger, een voordeel. Dit is echter lager dan we op basis van een volledig benut exploitatiejaar verwachten. Door de coronamaatregelen is de openstelling van Sportcafé de Steense over 2020 beperkt. Daarmee zijn er ook minder verkopen uit de horeca behaald dan wanneer de openstelling regulier zou zijn geweest.

Mutaties reserves

Dit bedrag is in programma begroot voor het project dorpen, landschap en biodiversiteit. De kosten van dit project en ook de onttrekking uit de algemene reserve hiervoor staan echter bij programma 2.

Investerings

x €
1.000

Investerings	Totaal krediet	krediet 2020	Realisatie 2020	Restant 31/12/2020	Overschot / tekort 2020	Naar 2021
Investeringsbudget gemeentelijke gebouwen op basis van het MJOP	807	391	231	160	0	160
Constructiefout gymzaal Matthijsje	0	0	5	0	-5	0
Groot speelmateriaal sporthallen	96	62	34	29	0	29
Eindtotaal	903	453	270	188	-5	189

Toelichting op investeringen

Investeringsbudget gemeentelijke gebouwen op basis van het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP)

Op basis van de meerjarenonderhoudsplannen zijn diverse investeringen gedaan aan gemeentelijke panden. De grote zaal van sporthal de Duker is voorzien van slimme LED verlichting. De werkzaamheden zijn grotendeels in eigen beheer uitgevoerd. Dit heeft een aanzienlijke besparing opgeleverd. Door de coronapandemie zijn leveringsproblemen ontstaan bij het vervangen van de CV-ketels van de Vensterschool. De geplande werkzaamheden zijn niet meer in 2020 uitgevoerd. Begin 2021 is deze installatie aangepast, het krediet wordt in 2021 uitgegeven. De vervanging van het ventilatiesysteem van sporthal De Duker is uitgesteld door een tegenvallende aanbesteding. Deze aanpassing willen wij in 2021 graag combineren met het verduurzamen van dit object uit de kernportefeuille. Het krediet wordt in 2021 uitgegeven.

Constructiefout gymzaal Matthijsje

In 2019 is 90% van de kosten voor het herstel van de vloer van de gymzaal uitbetaald. In 2020 is, volgens afspraak, het restant uitbetaald ná afronding en verantwoording van het schoolbestuur.

Groot speelmateriaal sporthallen

In 2020 is voor € 34.000 nieuw speelmateriaal aangeschaft. Groot speelmaterieel moet regelmatig onderhouden worden en op den duur vervangen. Omdat we ook in 2021 nog een aantal grote speeltoestellen moeten vervangen willen we dit krediet nog eenmaal meenemen naar het volgende jaar.

Programma 6 Sociaal domein

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.939	2.015	2.027	76
6.2 Wijkteams	1.747	1.587	1.543	-160
6.3 Inkomensregelingen	11.748	8.951	8.990	-2.798
6.4 Begeleide participatie	4.251	4.466	4.431	215
6.5 Arbeidsparticipatie	812	1.015	1.068	203
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.080	1.270	1.168	190
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.040	6.646	4.789	606
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.869	5.316	5.417	-553
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	12	296	268	285
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.879	1.662	1.662	-217
Totaal Lasten	35.377	33.224	31.362	-2.153
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-272	-251	-226	21
6.2 Wijkteams	-20	0	0	20
6.3 Inkomensregelingen	-10.580	-7.231	-7.371	3.349
6.5 Arbeidsparticipatie	-37	-23	-23	14
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-142	-126	-196	16
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-38	0	0	38
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-33	-271	0	-238
Totaal Baten	-11.121	-7.900	-7.815	3.221
Saldo van lasten en baten	-24.255	-25.323	-23.547	-1.068
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	8	60	0	52
Resultaat	-24.247	-25.263	-23.547	-1.016

Toelichting op totaal tabel

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn hoger (nadeel van € 2.153.000) en de baten zijn hoger, voordeel van € 3.221.000). Dit is per saldo een voordeel van € 1.068.000 ten opzichte van begroot.

Voor de toelichting op de lasten en de baten zijn de taakvelden samengevoegd per beleidsveld .

Lasten, gegroepeerd naar beleidsveld

x € 1.000

Toelichting per beleidsveld:	Rekening 2020	Begroting 2020	Vershil 2020
Participatie:			
Arbeidsparticipatie	812	1.015	203
Begeleide participatie	4.251	4.466	215
Inkomensregelingen	11.748	8.951	-2.798
Subtotaal Participatie	16.811	14.431	-2.380
WMO:			
Geëscaleerde zorg 18+	12	296	285
Maatwerkdienstverlening 18+	6.040	6.646	606
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.080	1.270	190
Subtotaal WMO	7.131	8.212	1.080
Jeugdzorg			
Geëscaleerde zorg 18-	1.879	1.662	-217
Maatwerkdienstverlening 18-	5.869	5.316	-553
Totaal Jeugdzorg	7.748	6.978	-770
Overig:			
Samenkracht en burgerparticipatie	1.939	2.015	76
Wijkteams	1.747	1.587	-160
Subtotaal Overig:	3.686	3.602	-84
Totaal algemeen Programma 6 Lasten	35.377	33.224	-2.153

Toelichting lasten hoeveel heeft het gekost?

Beleidsveld Participatie

Er is een nadelig saldo van € 2.380.000 Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Arbeidsparticipatie

Het voordeel van € 203.000 ontstaat grotendeels door lagere lasten op participatie werkdeel (€ 154.000). De lasten voor Participatie inburgering vallen lager uit dan verwacht. Een deel van de ontvangen rijksbijdrage van € 51.000 ten behoeve van de implementatie van de nieuwe wet Inburgering is nog niet ingezet.

De implementatie van de wet is uitgesteld, maar deze eenmalige rijksbijdrage ter bestrijding van implementatiekosten is al wel ontvangen. In het voorstel voor overheveling van budget naar 2021 is dit onderdeel verwerkt.

Begeleide participatie

Het voordeel van € 215.000 op Begeleide Participatie (Sociale werkvoorziening) ontstaat vrijwel volledig door lagere doorbelaste kosten. Dit betekent een verschuiving ten opzichte van andere onderdelen in de jaarrekening.

Inkomensregelingen

De lasten op inkomensregelingen zijn € 2.798.000 hoger dan begroot. Zonder echter de nieuwe tozo regeling, waren we op een voordeel uitgekomen van € 405.000. Deze specifieke coronamaatregel is budgettair neutraal in de jaarcijfers 2020 opgenomen. De uitvoering van de maatregel is door BZF gedaan. We hebben voor de tozo regeling € 3.203.000 uitgegeven in 2020. Dit is 100% vergoed door het Rijk, zie ook de baten.

De uitkeringslasten voor de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) zijn lager dan begroot. Dit betreft de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van een bijstandsuitkering is licht gedaald. De inwoners die nog een bijstandsuitkering ontvangen hebben vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Inwoners die makkelijker kunnen uitstromen hebben een baan gevonden en hoeven geen gebruik meer te maken van de bijstand. Hierdoor blijft het aantal inwoners met een uitkering redelijk stabiel.

De uitkeringen in het kader van de participatiewet vallen € 59.000 lager uit. Verder valt op dat de uitgaven voor de bijstandsverlening zelfstandigen BBZ (€ 75.000 voordeel), Bijzondere bijstand (€ 102.000 voordeel) en armoede- minimabeleid (€ 43.000) lager zijn dan begroot en vaak ook fors zijn gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Het is aannemelijk dat dit effecten zijn van de "corona-crisis".

De doorbelaste kosten aan inkomensregelingen vallen € 86.000 lager uit. Dit betekent in principe een verschuiving ten opzichte van andere onderdelen in de jaarrekening.

Beleidsveld Wmo

Er is een voordelig saldo van € 1.080.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Geëscaleerde zorg 18+

Het voordeel op geëscaleerde zorg 18+ van € 285.000 ontstaat grotendeels op Beschermd Wonen (BW). Jaarlijks wordt in de begroting een bedrag opgenomen als aandeel in het tekort op BW. Momenteel is BW financieel nog een centrumregeling, die vanuit de gemeente Leeuwarden/SDF wordt uitgevoerd. Dit jaar is voor het eerst geen bijdrage in het tekort BW van de centrumregeling verschuldigd. Er is mogelijk zelfs sprake van een overschot. De definitieve afrekening volgt nog in de loop van 2021. Het voordeel valt echter nog wat hoger uit als gevolg van afrekeningen en verrekeningen van voorgaande jaren.

Maatwerkdienstverlening 18+

Het voordelige saldo op maatwerkdienstverlening 18+ van € 606.000 ontstaat op verschillende onderdelen:

Schuldhelpverlening

De uitgaven voor schuldhelpverlening zijn €61.915 lager dan begroot. De gerealiseerde uitgaven zitten ver onder het niveau van 2018 (€175.376). Het verschil is vooral te verklaren doordat er als gevolg van de coronamaatregelen minder aanvragen zijn gedaan. Waarschijnlijk omdat men vanwege de situatie het afgelopen jaar financieel voorzichtiger is geworden en in bepaalde gevallen minder geld heeft uitgegeven (bijvoorbeeld vakanties).

Wmo Hulp bij het huishouden (HBH)

De uitgaven voor WMO HBH zijn € 107.000 hoger dan begroot. Het budget voor HBH staat onder druk vanwege het toenemende aantal cliënten. Aan kosten voor coronacompensatie over de periode maart tot juli 2020 is bijna € 18.000 verwerkt. Voor dit bedrag is geen zorg geleverd.

Wmo Begeleiding

De uitgaven voor Wmo Begeleiding zijn € 663.000 lager dan begroot. Het budget voor 2020 was gebaseerd op zelfs een toename van het uitgavenniveau van 2019 (jaarrekening bijna € 2,2 miljoen), waar de realisatie in de jaarrekening 2020 uit komt op ongeveer € 1,6 miljoen. Onze inschatting is dat dit voordeel eenmalig ontstaat vanwege de corona problematiek afgelopen jaar. Aan kosten voor coronacompensatie over de periode maart tot juli 2020 is bijna € 51.000 verwerkt. Voor dit bedrag is geen zorg geleverd.

Wmo Dagbesteding

De uitgaven voor Wmo Dagbesteding zijn bijna € 28.000 lager dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met een iets grotere toename van het aantal cliënten. Aan kosten voor Corona-compensatie over de periode maart tot juli 2020 is bijna € 38.000 verwerkt. Voor dit bedrag is geen zorg geleverd. Binnen de kosten voor Wmo vervoersvoorziening vanuit PGB is een bedrag van ruim € 58.000 opgenomen vanwege Corona omzetgarantie voor taxivervoer. Uiteindelijk is de realisatie voor 2020 binnen budget gebleven. De doorbelaste kosten vallen € 87.000 hoger uit dan begroot. Dit is een verschuiving ten opzichte van andere onderdelen in de jaarrekening.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Op Maatwerkvoorzieningen Wmo is een voordelig saldo ontstaan van € 190.000. Dit ontstaat door: De uitgaven voor hulpmiddelen vallen € 222.000 lager uit dan begroot. Bij de voorjaarsnota 2020 hebben we een extra budget opgenomen voor de Wmo-hulpmiddelen. Dit hebben we gedaan vanwege problemen met de toenmalige leverancier, waardoor een leveringsachterstand ontstaan is. Met een andere leverancier is een nieuwe overeenkomst aangegaan met hogere tarieven. De extra kosten die hiermee gepaard gingen, vielen toch lager uit dan vooraf was ingeschat. Daarnaast heeft een opschoningsactie geleid tot lagere kosten. Hulpmiddelen binnen Wlz-instellingen worden per 1 januari 2020 gefinancierd vanuit de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Hierdoor geldt een uitsterfconstructie voor deze hulpmiddelen binnen de Wmo. De doorbelaste kosten vallen € 37.000 hoger uit. Dit is een verschuiving ten opzichte van andere onderdelen in de jaarrekening.

Beleidsveld jeugdzorg

Er is een nadelig saldo van € 770.000. Toelichting per taakveld:

Geëscaleerde zorg 18-

De uitgaven voor geëscaleerde zorg vallen € 217.000 hoger uit dan begroot. Hier spelen drie zaken:

- De subsidies (voorschot betalingen) die we voor deze taken verstrekken zijn hoger dan de begrote bedragen. Zonder verrekening (terugbetaling van deze subsidies bijvoorbeeld in geval van minder cliënten), is op dit taakveld dus altijd sprake van een tekort.
- De definitieve afrekening van deze subsidies vindt vaak in april van het daaropvolgende jaar plaats. Eventuele verrekening wordt dus niet in de jaarrekening van het betreffende jaar verwerkt.
- De maatregelen die moeten zorgen voor een betere beheersing van de uitgaven (Grip op Jeugd) passen minder goed bij geëscaleerde zorg 18-. Een crisis is vaak niet te voorkomen en op de verwijzingen van kinderrechtshouders, die de toegang vormen tot de Gecertificeerde Instellingen die jeugdbescherming en –reclassering uitvoeren, valt niet of nauwelijks te sturen. Dit betekent dat uitgaven op dit taakveld moeilijk beheersbaar zijn. Desalniettemin is er in de voorjaarsnota 2020 wel een richting geschetst hoe ook ten aanzien van deze casuïstiek mogelijk meer preventief opgetreden kan worden.

Maatwerkdienstverlening 18-

De uitgaven voor maatwerkdienstverlening 18- vallen € 553.000 hoger uit dan begroot. Dit tekort valt uiteen in drie brokken:

1. Onvolledige dekking van de Corona-compensatieregeling ten behoeve van zorgaanbieders. Door een beperkt aantal aanbieders is een beroep gedaan op deze regeling. Over de periode maart tot juli 2020 is een bedrag van bijna € 198.000 uitgekeerd. Deze vergoeding is niet volledig gedekt door het Rijk. Hiervoor is in de voorjaarsnota 2020 reeds gewaarschuwd. Voor dit bedrag is geen zorg geleverd.
2. Verrekening voorgaande jaren. Verrekeningen van zorgkosten over eerdere jaren leveren per saldo een nadeel op van € 78.000.

De doorbelaste kosten vallen € 87.000 lager uit dan begroot. Dit is een verschuiving ten opzichte van andere onderdelen in de jaarrekening.

3. Er is € 600.000 minder begroot op het budget Specialistische Jeugdhulp dan de werkelijke kosten over 2019. Het is gelukt om op dit budget in 2020 bijna € 300.000 minder uit te geven. Helaas leidt dat nog wel tot een overschrijding van € 320.000, maar daarmee is de toename van de kosten op dit punt ruimschoots gekeerd. Het verschil tussen begroting en rekening 2020 zit op hoofdlijnen in de volgende onderdelen:

Hogere kosten in duurzame trajecten (€ 112.000 nadeel).

Hogere kosten in hersteltrajecten (€ 41.000 nadeel).

Lagere kosten voor Kinderdagcentrum (KDC) trajecten (€ 33.000 voordeel)

Hogere kosten voor overig maatwerk (€ 50.000 nadeel)

Hogere kosten voor verblijf (€ 149.000 nadeel)

Overig

Er is een nadelig saldo van € 84.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Een voordeel van € 72.000 bij het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie. De projectleider van Bestemming Wolvega begint pas in 2021, we willen dit budget van € 100.000 dan ook graag meenemen naar 2021. Zie hiervoor het onderdeel incidentele budgetten van 2020 naar 2021. Er zijn meer exploitatiekosten geweest voor MFC 't Vlechtwerk, dit geeft een nadeel van € 38.000. Voor de onderdelen maatschappelijke dienstverlening en ouderenzorg is respectievelijk € 25.000 en € 22.000 niet besteed. Er is minder € 37.000 meer overhead doorbelast.

De kosten voor de wijkteams zijn voor de uitvoeringskosten WMO € 100.000 hoger uitgevallen en er is ook meer overhead doorbelast dan begroot, € 66.000

Baten, gegroepeerd naar beleidsveld baten

x € 1.000

Toelichting per beleidsveld:	Rekening 2020	Begroting 2020	Vershil 2020
Participatie:			
Arbeidsparticipatie	-37	-23	-14
Begeleide participatie	0	0	0
Inkomensregelingen	-10.580	-7.231	-3.349
Subtotaal Participatie	-10.616	-7.253	-3.363
WMO:			
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-142	-126	-16
Subtotaal WMO	-142	-126	-16
Jeugdzorg			
Geëscaleerde zorg 18-	-33	-271	238
Maatwerkdienstverlening 18-	-38	0	-38
Totaal Jeugdzorg	-71	-271	200
Overig:			
Samenkracht en burgerparticipatie	-272	-251	-21
Wijkteams	-20	0	-20
Subtotaal Overig:	-292	-251	-41
Totaal algemeen Programma 6 Baten	-11.121	-7.900	-3.221

Toelichting baten hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

Beleidsveld Participatie

TOZO

Hier staat de 100% vergoeding van het rijk voor de uitgaven die we hebben gedaan voor de tozo regeling € 3.203.000.

Beleidsveld WMO

Geen bijzonderheden

Beleidsveld jeugdzorg

Er is een nadelig saldo van € 200.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Bij het onderdeel geëscaleerde zorg 18- is bij de voorjaarsnota € 271.000 extra baten voor Voogdij begroot. Dit bleek echter een onderdeel van het gemeentefonds te zijn en is dus dubbel geraamd, voor programma 6 een nadeel. Er waren echter ook extra baten vanwege afrekening crisishulp 2019 van SDF.

Overig

Geen bijzonderheden.

Mutaties reserves

Voor het begeleiden en uitwerken van de regiodeal worden plankosten gemaakt. Bij de voorjaarsnota dachten we € 110.000 kosten te maken waarvan er € 60.000 gedekt zou moeten worden uit de reserve investeringsambities. Slechts een klein is in 2020 uitgevoerd, de rest van het budget willen we meenemen naar 2021. Daarmee dan ook de dekking uit de reserve.

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	1.191	1.293	1.308	101
7.2 Riolering	1.883	1.918	1.909	35
7.3 Afval	3.081	2.815	2.800	-266
7.4 Milieubeheer	977	1.120	940	144
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	249	300	270	51
Totaal Lasten	7.381	7.447	7.227	66
Baten				
7.2 Riolering	-1.959	-1.957	-1.957	3
7.3 Afval	-3.206	-3.082	-3.082	123
7.4 Milieubeheer	-119	-115	-25	4
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-167	-182	-182	-15
Totaal Baten	-5.451	-5.336	-5.246	115
Saldo van lasten en baten	-1.930	-2.111	-1.981	-181
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	349	276	276	-73
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	26	25	25	-1
Saldo mutatie reserves	323	251	251	-72
Resultaat	-1.607	-1.859	-1.729	-253

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn lager (voordeel van € 66.000) en de baten zijn hoger (voordeel van € 115.000). Dit is per saldo een voordeel van € 181.000 ten opzichte van begroot.

Lasten

Volksgezondheid

Door corona hebben de meeste activiteiten op het gebied van GIDS en JOGG niet kunnen plaatsvinden. Ook Kansrijke Start heeft vertraging opgeleverd en de uitrol van Nu Niet Zwanger. Hierdoor is er een budget van € 92.000 niet besteed.

Riolering

De lasten voor het taakveld riolering vallen € 35.000 lager uit dan begroot. Voor het grootste deel komt dit omdat we er voor gekozen hebben om het nieuwe GRP in eigen beheer op te stellen. In de begroting was een bedrag opgenomen om een extern bureau in te huren. Deze kosten zijn nu dus bespaard. Een verdere toelichting op dit taakveld en de kostendekkendheid van de tarieven is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.

Afval

Als gevolg van de coronacrisis zijn veel mensen tijdens de eerste lockdown hun huis gaan opruimen en de uitgestelde verbouwing nu toch gaan uitvoeren. Dit heeft geleid tot een forse verhoging van de afvalstromen op het brengstation. Dit is ook terug te zien in de opbrengsten, die hoger zijn dan begroot. De kosten voor het afvoeren van grof huishoudelijk afval zijn hoger dan de tarieven die wij op het brengstation rekenen, waardoor er bij iedere ton grof huishoudelijk afval dus geld bij moet (circa 300 ton meer grof huishoudelijk afval in 2020 dan gemiddeld over de laatste jaren tegen een verwerkingstarief van € 101,70 per ton, terwijl de inwoner € 40 per ton betaald). Daarnaast leidt de verhoging van de verbrandingsbelasting tot hogere kosten voor de afvalverwerking. Al met al is 2020 op het gebied van afval een bijzonder jaar geworden.

Een verdere toelichting op dit taakveld en de kostendekkendheid van de tarieven is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.

Milieubeheer

De lasten voor dit taakveld zijn € 144.000 lager dan begroot. Dit komt vooral omdat wij het incidentele budget wat samenhangt met de RRE-subsidie die wij hebben ontvangen, niet volledig in 2020 hebben uitgegeven. Dat is ook conform het beeld wat we eerder hebben geschetst, dat wij niet alle activiteiten in 2020 konden uitvoeren en dat deze dus doorlopen in 2021 (zie ook "Incidentele middelen van 2020 naar 2021"). Wij hebben uitstel voor de subsidieverantwoording ontvangen. Tevens is het incidentele budget voor het opstellen van de Regionale Energie Strategie Fryslân 1.0 (RES-Fryslân 1.0) niet volledig uitgegeven. Daarnaast zijn er minder personeelskosten doorbelast dan begroot. De bestrijding van de eikenprocessierups heeft in 2020 wel meer gekost dan begroot (nadeel € 21.000). Zie voor verdere toelichting bij actuele ontwikkelingen en gerealiseerd beleid.

Begraafplaatsen en crematoria

Bij de lasten staat een voordeel van € 51.000. De baten geven een nadeel € 15.000. Per saldo is dit een positief verschil van € 36.000 ten opzichte van de begroting. Dit verschil is te verklaren doordat er in 2020 meer nieuwe graven bij zijn gekomen in plaats van een bijzetting.

Baten

Afval

De baten op het taakveld Afval zijn € 123.000 hoger dan begroot. De opbrengsten uit de afvalstoffenheffing zijn nagenoeg gelijk aan wat we bij de begroting hadden gedacht. Hier wordt een klein voordeel van € 8.000 behaald. Daarnaast zijn de opbrengsten vanuit het brengstation fors hoger dan begroot (€ 67.000). Zoals bij de toelichting op de lasten ook aangegeven, is dit toe te rekenen aan vooral de eerste lockdown in het voorjaar van 2020. Daarnaast zijn de vergoedingen die wij als gemeente krijgen voor het scheiden van het afval hoger dan begroot, wat een voordeel van € 25.000 oplevert. In 2020 is vanuit onze afvalverwerker Omrin dividend uitgekeerd naar aanleiding van het positieve bedrijfsresultaat 2019. Dit levert een voordeel op van € 16.000.

Mutaties reserves

Exploitatie afval

Uitgangspunt is een 100% kostendekking. Op begrotingsbasis sluit de exploitatie afval met een nadelig exploitatieresultaat van € 180.000. De werkelijke exploitatie sluit af met een tekort van € 304.000. Dit tekort wordt onttrokken aan de reserve afvalstoffenverwijdering. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen.

Exploitatie riolering

Uitgangspunt is een 100% kostendekking. Op begrotingsbasis sluit de exploitatie riolering met een nadelig exploitatieresultaat van € 96.000. Het werkelijke exploitatieresultaat sluit met een tekort van € 45.000. Met name in de kapitaallasten zit een voordeel omdat nog niet alle geplande investeringen zijn afgerond en er dus nog niet wordt afgeschreven. Het tekort op de exploitatie is onttrokken aan de reserve vervanging/onderhoud riolering.

Reserve energietransitie

De structurele voeding van de bestemmingsreserve energietransitie bestaat uit de jaarlijkse huuropbrengsten van de zonneparken in Wolvega en Noordwolde. In 2020 is er € 26.000 toegevoegd aan de reserve.

Investerings

x € 1.000

Investerings	Totaal krediet	krediet 2020	Realisatie 2020	Restant 31/12/2020	Overschot / tekort 2020	Naar 2021
Drinkvoorziening voor vee 2018	160	160	0	160	0	160
Stedelijke Wateropgave Wolvega-Zuid	2.100	79	14	65	65	0
Vervangen riolering 2020	607	607	425	182	0	182
Vervangen rioolgemalen (elektromechanisch) 2020	165	165	25	140	0	140
Aanleg hemelwaterriool 2020	89	89	14	75	0	75
Vervangen riolering 2018 en 2019	848	312	156	156	0	156
Vervangen rioolgemalen (elektromechanisch) 2019	151	116	103	13	13	0
Vervangen rioolvoertuig	100	100	103	-3	-3	0
Eindtotaal	4.220	1.628	839	789	75	713

Toelichting op investeringen

Drinkvoorziening voor vee

In 2020 is er een start gemaakt met de uitvoering. Maar door vertraging bij het bestellen van de materialen als gevolg van de corona zijn de werkzaamheden niet in 2020 afgerond. De verwachting is dat de werkzaamheden in 2021 worden afgerond.

Stedelijke Wateropgave Wolvega-Zuid

De eindafrekening van het project heeft in 2020 plaats gevonden.

Vervangen riolering 2018

In 2020 zijn uit dit krediet de maatregelen betaald die zijn uitgevoerd bij het rioloverstort in Munnekeburen. Daarnaast zijn uit dit krediet de kosten betaald voor het maken van het bestek voor het vervangen van de riolering en de aanleg van een regenwaterriool in de Hoofdweg te Nijeholtpade.

Vervangen riolering 2019

In 2020 zijn er op verschillende plekken in onze gemeente reparaties aan de riolering uitgevoerd. Het restant van het krediet wordt in 2021 ingezet bij de rioolvervanging .

Vervangen riolering 2020

Afrekening van de riolering en het plaatsen van pompputten voor de bergbezinkleiding in Oldeholtpade moet nog plaats vinden. Werk is eind 2020 uitgevoerd. Dit zelfde geldt voor de vervanging van de riolering en de aanleg van het regenwaterriool in de Hoofdweg in Nijeholtpade. Ook dit werk is eind 2020 afgerond. De afrekening vindt plaats in 2021.

Vervangen rioolgemalen (electromechanisch) 2019

In 2020 hebben wij het rioolgemaal aan de Hoofdweg net buiten Wolvega gerenoveerd.

Vervangen rioolgemalen (electromechanisch) 2020

Afrekening van de nieuwe pompen en besturing van de bergbezinkleiding in Oldeholtpade moet nog plaats vinden. Werk is eind 2020 uitgevoerd.

Aanleg hemelwaterriool 2020

In 2020 in bij de uitstroom van het hemelwaterriool in Oosterstreek maatregelen uitgevoerd om de oever van de watergang waarop wordt geloosd te beschermen tegen uitspoelen. Het restant van het krediet wordt ingezet bij de aanleg van hemelriool dat wordt uitgevoerd in 2021.

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Hoeveel heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	214	195	128	-19
8.1 Ruimtelijke ordening	531	613	763	81
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.539	1.463	1.463	-76
8.3 Wonen en bouwen	1.029	1.037	1.065	8
Totaal Lasten	3.313	3.308	3.418	-5
Baten				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-20	-16	-16	4
8.1 Ruimtelijke ordening	-12	0	0	12
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.576	-1.463	-1.463	113
8.3 Wonen en bouwen	-701	-592	-592	109
Totaal Baten	-2.309	-2.071	-2.071	238
Saldo van lasten en baten	-1.004	-1.237	-1.348	-233
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	0	128	100	128
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	2.299	0	0	-2.299
Saldo mutatie reserves	-2.299	128	100	2.427
Resultaat	-3.303	-1.109	-1.248	2.194

Toelichting hoeveel heeft het gekost?

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn hoger (nadeel van € 5.000) en de baten zijn hoger (voordeel van € 238.000). Dit is per saldo een voordeel van € 233.000 ten opzichte van begroot.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

De woningterreinen in dit taakveld worden toegelicht in de paragraaf grondbeleid en onder toelichting op de balans onder voorraad (vlottende activa).

Het verschil tussen de gerealiseerde baten en lasten laat het saldo van de getroffen voorziening en de winstnemingen zien (€ 37.000 voordeel).

Lasten

Ruimtelijke ordening

De lasten voor dit taakveld zijn € 81.000 lager dan begroot (voordeel). Dit wordt veroorzaakt door dat de verwachte implementatiekosten voor de omgevingswet niet zijn gemaakt. Dit heeft natuurlijk alles te maken met het uitstellen van de wet. Wij willen dit incidentele budget voor de implementatie van de wet graag meenemen naar 2021, zodat wij onze organisatie goed kunnen voorbereiden op de nieuwe wet per 1-1-2022. Zie ook "Incidentele middelen van 2020 naar 2021".

Baten

Wonen en bouwen

De baten voor het taakveld Wonen en bouwen, bestaan uit de leges voor de omgevingsvergunningen, waaronder de bouwvergunningen. De bouwleges die wij in 2020 hebben ontvangen zijn fors hoger dan begroot. De oorzaak hiervoor is twee-ledig. Enerzijds de coronacrisis, waardoor veel mensen toch zijn gestart met het verbouwen van hun woning en anderzijds nieuwe bouwregels die per 1-1-2021 van kracht zijn en waarin er strengere eisen worden gesteld aan de maximale energiebehoefte van onder meer nieuwe te bouwen woningen. Veel mensen hebben eind 2020 toch nog de benodigde bouwvergunningen aangevraagd, om niet onder de nieuwe regelgeving te vallen. Zie ook paragraaf lokale heffingen.

Mutaties reserves

Onttrekkingen: De begrote onttrekkingen betreffen de onttrekking vanuit de reserve investeringsambities voor het voorbereidingsbudget projecten openbare ruimte (€ 100.000, zie programma 2) en voor de energieadviezen op onze gemeentelijke panden, welke budget (€ 28.000) is overgeheveld uit 2019. In 2020 zijn geen kosten gemaakt voor beide budgetten, waardoor de daadwerkelijke onttrekking aan de reserve op nul staat.

Storting: Bij het opstellen van de begroting 2020 was nog niet bekend dat bij de jaarrekening 2019 de voorziening precariobelasting (Algemene Dekkingsmiddelen) zou vervallen en de opbrengst van de precariobelasting vanaf dan in de reserve investeringsambities (via programma 8) zal worden gestort. Dit is ook niet bij een van de tussenrapportages gewijzigd. Wel is het nadeel in programma 8 een voordeel op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen. Zie voor nadere toelichting het onderdeel begrotingsrechtmatigheid.

Investeringsen

x € 1.000

Investeringsen	Totaal krediet	krediet 2020	Realisatie 2020	Restant 31/12/2020	Overschot / tekort 2020	Naar 2021
Alg.budget investeringskalender + ambities 2018	1.220	794	0	794	0	794
Rottige Meente	150	150	0	150	0	150
Vorbereidingskrediet centrumontwikkeling Wolvega	400	400	172	228	0	228
Eindtotaal	1.770	1.344	172	1.172	0	1.172

Toelichting op investeringen

Algemeen budget investeringskalender + ambities 2018

Van dit algemene krediet is in 2020 € 400.000 ingezet als voorbereidingskrediet centrumontwikkeling Wolvega. Het restant van het krediet (€ 794.000) nemen we mee naar 2021.

Rottige Meente

Het krediet voor de Rottige Meente is in 2020 niet ingezet. Uw raad heeft onlangs een voorstel aangenomen voor de besteding van dit krediet in relatie tot de zuidelijke poort. Het krediet van 2020 nemen we mee naar 2021 om uitvoering te geven aan het project.

Vorbereidingskrediet centrumontwikkeling Wolvega

In 2020 zijn diverse activiteiten verricht waarvan de kosten op dit voorbereidingskrediet zijn geboekt. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar Programma 2. Het restant van het voorbereidingskrediet nemen we mee naar 2021.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Lasten				
0.5 Treasury	-192	-167	-167	25
0.61 OZB woningen	198	194	194	-4
0.62 OZB niet-woningen	193	177	177	-16
0.64 Belastingen overig	69	2.467	2.467	2.398
3.4 Economische promotie	58	58	58	0
Totaal Lasten	326	2.729	2.729	2.403
Baten				
0.5 Treasury	-69	-107	-107	-38
0.61 OZB woningen	-3.096	-2.984	-2.984	112
0.62 OZB niet-woningen	-1.810	-1.802	-1.802	8
0.64 Belastingen overig	-2.437	-2.441	-2.441	-4
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-47.831	-46.102	-45.404	1.729
3.4 Economische promotie	-159	-199	-199	-39
Totaal Baten	-55.402	-53.635	-52.937	1.768
Resultaat	55.076	50.906	50.207	-4.171

Toelichting

Jaarrekening 2020 ten opzichte van actuele begroting 2020

De lasten zijn lager (voordeel € 2.403.000) en de baten zijn hoger (voordeel € 1.768.000). Dit is per saldo een voordeel van € 4.171.000 ten opzichte van de actuele begroting.

Treasury

Op het taakveld treasury staat de rente die we moeten betalen over de korte en langlopende geldleningen die we zijn aangegaan. De rente die we aan de grondexploitatie (2,62%) en overige investeringen (rekenrente 2%) mogen toerekenen worden hierop in mindering gebracht. Wat resteert is het renteresultaat. De lasten en baten op het taakveld Treasury over 2020 zijn per saldo € 13.000 positief.

OZB woningen en niet-woningen

De verwachte opbrengst OZB over 2020 was afgerond € 4,8 miljoen. De werkelijke opbrengst blijkt afgerond € 4,9 miljoen. Deze hogere opbrengst wordt, ondanks de tariefverlaging, verklaard door de hoger dan verwachte WOZ-waarde van woningen.

Belastingen overig

Er is een onderbesteding op dit budget van € 2.398.000. Bij het opstellen van de begroting 2020 was nog niet bekend dat bij de jaarrekening 2019 de voorziening precariobelasting (Algemene Dekkingsmiddelen) zou vervallen en de opbrengst van de precariobelasting vanaf dan in de reserve investeringsambities (via programma 8) zal worden gestort. Dit is ook niet bij een van de tussenrapportages gewijzigd. Wel is het nadeel in programma 8 een voordeel op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

De daadwerkelijke opbrengsten van de reclamebelasting zijn hoger dan begroot. De begroting is niet aangepast aan de nieuwe belastingverordening, waardoor het grote verschil wordt verklaard.

De inkomsten die wij vanuit de reclamebelasting ontvangen, betalen wij 1 op 1 door aan het ondernemersfonds. Dit vindt plaats in programma 3. De uitgaven hierop zijn dus ook hoger, waardoor het resultaat voor de gemeente nul is.

Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

Het gemeentefonds is onze grootste inkomstenpost. Het kent voor 2020 de volgende soorten uitkeringen: 1) de Algemene uitkering, 2) de integratie-uitkering Sociaal domein en 3) de decentralisatie- en (overige) integratie-uitkeringen. In Weststellingwerf voegen we zowel op begrotingsbasis als bij de jaarstukken de Algemene uitkering (categorie 1) en de decentralisatieuitkeringen samen.

1. Algemene uitkering

In 2020 hebben we € 42,1 miljoen aan algemene uitkering ontvangen, zo'n € 1,3 miljoen meer dan we hadden begroot. Belangrijke reden van deze overschrijding is dat het Rijk de gemeenten via het gemeentefonds heeft gecompenseerd voor diverse genomen coronamaatregelen. Voor meer informatie over de coronacompensatie pakketten en de financiële gevolgen verwijzen we u naar de paragraaf Gevolgen corona. Tevens hebben we afrekeningen van voorgaande jaren ontvangen.

2. Integratie-uitkering Sociaal domein

In 2019 is de integratie-uitkering Sociaal domein (die samenhang met de decentralisatie van taken) voor het grootste deel overgeheveld naar de Algemene uitkering. Uitzondering hierop zijn de onderdelen "Voogdij/18+" en "participatie" (WSW) waar we nog wel een afzonderlijke integratie-uitkering voor ontvingen. Voor deze onderdelen kregen we in 2020 ruim € 400.000 meer dan we vooraf hadden begroot. De toename heeft met name te maken met de integratie-uitkering Inburgering en de uitgekeerde corona compensatie SW bedrijven.

Economische promotie

De opbrengst van de toeristenbelasting is € 36.000 lager dan begroot vanwege corona en de genomen maatregelen van het Rijk voor de toeristische sector.

x € 1.000

Gemeentefonds (- = nadelig)	2020
Raming conform Najaarsnota 2020	
Algemene uitkering	41.849
Integratie-uitkering Sociaal domein	5.711
Totaal raming gemeentefonds Najaarsnota 2020	47.560
Raming bij December-circulaire 2020	
Algemene uitkering	41.973
Integratie-uitkering Sociaal domein	5.711
Totaal raming gemeentefonds bij December-circulaire 2020	47.684
Correctie Gemeentefondsuitkering 2020	75
Totaal gemeentefonds 2020	47.759
Afrekening 2018	42
Afrekening 2019	30
Totaal in jaarrekening 2020	47.831

Overzicht kosten overhead

Overzicht kosten overhead

De definitie van overhead uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten die gericht zijn op de externe klant vallen hier dus niet onder maar zijn in de betreffende taakvelden opgenomen.

De bedrijfskosten die wel gerekend worden tot de overhead zijn:

- Personele kosten (alleen leidinggevenden en interne afdelingen)
- Huisvesting
- ICT
- Communicatie
- Overige bedrijfsvoeringskosten

Toerekening aan kostendeekkende activiteiten

Alle directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de taakvelden. Voor taakvelden waar kostendeekkende tarieven het uitgangspunt zijn, zoals bij de exploitatie afvalinzameling en riolering, wordt een opslag voor de overheadkosten toegepast. De opslag is een percentage van de directe salariskosten. De overhead waarmee wij in 2020 hebben gerekend is 85%.

x € 1.000

Overhead	Werkelijk 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Vershil begroot - werkelijk
Personeel	6.860	6.663	6.413	-196
Huisvesting	1.358	1.375	1.374	18
ICT	711	715	715	4
Overige bedrijfsvoeringskosten	159	169	250	10
Communicatie	68	80	80	11
Totaal Overhead	9.155	9.002	8.832	-153
Toerekening aan kostendeekkende activiteiten	-764	-804	-804	-40
Totaal Exploitatieontlastend	-764	-804	-804	-40
Eindtotaal	8.391	8.199	8.028	-193

Toelichting overhead kosten

Personele kosten

De personele lasten op dit taakveld kennen een nadeel van € 196.000. Dit nadeel is deels ontstaan door een nabetaling aan de belastingdienst van € 113.800 vanwege gewijzigde wetgeving rondom corona. Het gaat hier dan om de fiscalisering van reiskosten. Hiertegen is wel bezwaar gemaakt (landelijk).

De rest van het verschil is te verklaren door onder andere de inhuur van leidinggevenden als gevolg van langdurige ziekte. De vaste kosten blijven daarbij gewoon doorlopen, maar ook de extra kosten voor de inhuur komen daar bovenop. Volgens de definitie van overhead, vallen leidinggevenden volledig onder de overhead. Hierbij wordt opgemerkt dat het totale budget voor salarissen niet is overschreden. Dit staat nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Toerekening aan kostendekkende activiteiten

Aan de grondexploitaties zijn minder overheadlasten toegerekend dan begroot. Dit komt doordat er een fout in de berekening van de toe te rekenen directe uren en overheadkosten is gemaakt bij het opstellen van de begroting. Dit levert een nadeel op voor de algemene dienst van € 26.000. Voor 2021 is dit gecorrigeerd.

Omdat het project bermverharding on hold is gezet in afwachting van de aanleg van de glasvezel, zijn hier in 2020 geen overheadkosten aan toegerekend (nadeel € 14.000).

Investerings

Investerings	Totaal krediet	krediet 2020	Realisatie 2020	Restant 31/12/2020	Overschot / tekort 2020	x €
						1.000
						Naar 2021
Vervanging en uitbreiding werkplekken en -voorzieningen	250	250	193	57	0	57
Vervanging inrichting restaurant gemeentehuis	50	50	0	50	0	50
Vervangingsbudget automatisering 2019 (Microsoft)	240	240	6	234	0	234
Vervangingen automatisering 2018	300	53	25	28	28	0
Vervangingen automatisering 2019	960	163	148	15	15	0
ICT ontwikkelingen 2019	460	90	58	32	32	0
Informatiseringsjaarplan 2019	450	59	3	56	0	56
Laptops Ooststellingwerf/Opsterland	0	0	161	-161	-161	0
100 % retour laptops Ooststellingwerf / Opsterland	0	0	-161	161	161	0
Vervangingsbudget automatisering 2020	630	630	161	469	0	469
Budget informatisering 2020	450	450	311	139	0	139
Tractie 2020	380	380	347	33	33	0
Tractie 2019	180	50	50	0	0	0
Eindtotaal	4.350	2.415	1.303	1.112	107	1.005

Toelichting op investeringen

Tractie 2019

- Vervanging van rioolvoertuig: medio 2020 is het nieuwe voertuig geleverd. Dit is de vervanger van de BE combi uit. 2005. Het voertuig is geleverd en opgebouwd door regionale bedrijven.
- Vervanging van onze Snippercombi. Eind 2020 is de nieuwe machine geleverd ter vervanging van een oude snippercombi uit 1993 die kapot is gegaan en niet meer te repareren viel. De machine is geleverd door lokale dealer binnen beschikbare budget.

Tractie 2020

- Project: vervanging van haakarmvrachtauto (MAN 400 met opbouwkraan bouwjaar respectievelijk 2010 en 2005). Het nieuwe voertuig is een Volvo FMX 460 met kraan en haakarm. De aankoop is ruim binnen beschikbare budget en levering vindt plaats een door regionale dealer.

Overige:

- Mcconnel armmaaier ter vervanging van oude armmaaier
- Rom compact rior ten behoeve van onderhoud rioleringen
- IVECO daily pick-up jong gebruikt (bouwjaar 2018) ter vervanging Mitsubisi canter bouwjaar 2008
- Case Farmall 75 A tractor ter vervanging van Steyr 375 compact bouwjaar 2005 (defect) bij lokale dealer
- Schouten Panda maaizuigcombi voor onderhoud extensief groen ter vervanging van de oude Schouten grasveegmachine;
- Nieuwe Volvo EC 180E minigraafmachine bij lokale dealer (uitbreiding)

Informatiseringsjaarplan 2019

Een tweetal projecten zijn nog niet afgerond en er komen in het eerste kwartaal van 2021 nog facturen hiervoor. Voorstel is om dit krediet over te hevelen naar 2021, daarna kan het krediet worden gesloten.

Budget Informatisering 2020

Het restant wordt veroorzaakt door het feit dat projecten vanuit 2020 doorlopen in 2021 en facturatie eveneens in 2021 zal plaatsvinden.

Vervangingsbudget automatisering 2018 & 2019

Deze kredieten kunnen worden afgesloten.

Vervangingsbudget automatisering 2019 (Microsoft)

Deze investering is onttrokken uit het vervangingsbudget automatisering 2019 en dient voor vervanging van Microsoft 2013 licenties. Er is voor gekozen een apart krediet te creëren, omdat eerst Office 2010 wordt vervangen door Office 2013 en het komende jaar duidelijk moet worden in welke tempo en welke omvang (aantal gebruikers) we de komende jaren overgaan naar Microsoft 365.

Vervangingsbudget automatisering 2020

Dit bedrag moet beschikbaar blijven in 2021 en is gereserveerd voor vervanging van een groot deel van de netwerkswitches (in 2020 is een deel vervangen). Qua software is recent opdracht verstrekt voor de inrichting van een nieuwe website voor de drie gemeenten. Facturen worden in 2021 verwacht. De vervanging van Sophos (antivirus) is met een jaar uitgesteld en wordt in 2021 opgepakt. Daarom wordt voorgesteld om € 469.000 mee te nemen naar 2021.

Laptops Ooststellingwerf/Opsterland

Deze investeringskredieten zijn gecreëerd om de aanschaf van laptops ten behoeve van de beide gemeenten te kunnen activeren. De kapitaallasten worden de komende jaren bij de betreffende gemeente in rekening gebracht.

ICT ontwikkelingen 2019

Het krediet kan worden afgesloten.

Werkplekken en werkplekvoorzieningen

Onder andere transities in het Sociaal domein, OWO samenwerking, groen zelf doen, veranderingen in het omgevingsrecht, privacywetgeving leidden de afgelopen jaren tot groei in fte's en dus tot uitbreiding van werkplekken en voorzieningen. Tot nu toe is deze groei opgevangen binnen bestaande middelen maar deze ruimte is er niet meer. De budgetten groeiden niet mee met de aantallen medewerkers. Gefaseerd (2020 en 2021) gaat het om een investering in flexibele werkplekken en voorzieningen.

Inrichting restaurant gemeentehuis

Door corona is dit inrichtingsplan on-hold gezet. In 2021 gaan we de inrichting oppakken in combinatie met de ontmoetingsruimten. Voorstel is om dit krediet in zijn geheel over te hevelen naar 2021.

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

x € 1.000

Vennootschapsbelasting	Rekening 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Verschil begroot - werkelijk
Te betalen VPB	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

De afvalinzameling en -verwerking wordt gedaan door Omrin. Omrin heeft geen vaststellingsovereenkomst (VSO) met de Belastingdienst gesloten met betrekking tot de opbrengsten uit huishoudelijke afvalstromen. Deze opbrengsten verlagen de aan de gemeente doorbelaste kosten en Omrin geeft deze opbrengsten niet zelf aan. Daarom moet de gemeente deze opbrengsten aangeven als belaste bate. Over 2018 hebben we een aanslag gekregen van totaal € 63. In 2019 hebben wij voor het eerst aangifte gedaan voor de Vennootschapsbelasting 2016 en 2017.

Onvoorziene uitgaven

Tabel onvoorziene uitgaven

x € 1.000

Overzicht onvoorziene uitgaven	Rekening 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Verschil begroot - werkelijk
Stelpost algemene risicobeheersing	0	0	0	0
Stelpost onvoorziene uitgaven	0	30	30	30
Totaal	0	30	30	30

Toelichting tabel onvoorziene uitgaven

Stelpost algemene risicobeheersing

In 2020 is de stelpost risicobeheersing van € 500.000 ingezet bij de begroting 2020 om begrotingssaldo positief te krijgen.

Stelpost niet voorziene uitgaven

Er is in 2020 geen beroep gedaan op het bedrag voor de stelpost onvoorzien incidenteel van € 30.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

In een aantal programma's zijn de uitgaven hoger geweest dan het door de raad geautoriseerde bedrag. De kadernota rechtmatigheid van het BBV zegt hier onder andere het volgende over:

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (*BADO*) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.”

Begrotings- en investeringskredietoverschrijdingen

Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door de gemeenteraad. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf door het college aan de raad worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Slechts indien de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken, zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de raad ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van de gemeenteraad vallen.

Er zijn verschillende typen begrotingsoverschrijdingen die beschreven staan in de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. In onderstaande tabel is weergegeven welke overschrijdingen hebben plaatsgevonden. Onder de tabel staat de toelichting hierop.

In deze jaarrekening gaat het om de volgende type overschrijdingen:

A. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendeekkende omzet.

B. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.

Tabel begrotingsrechtmatigheid

x € 1.000

Overzicht overschrijdingen	Rekening 2020	Actuele begroting 2020	Primitieve begroting 2020	Overschrijding
0 Bestuur en Ondersteuning	2.622	2.575	2.571	-47
3 Economie	728	705	705	-23
6 Sociaal Domein	35.377	33.224	31.362	-2.153
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	5.612	3.308	3.418	-2.304
Overzicht kosten overhead	14.260	14.043	13.545	-216

Toelichting op de tabel begrotingsoverschrijding*Programma 0*

De grootste oorzaak is de storting in de voorzieningen voor de wethouderspensioenen € 206.000. Dit is een gevolg van een lagere rekenrente. Deze berekening wordt altijd pas aan het einde van het jaar bekend. Dan kunnen we dit niet meer meenemen in een begrotingswijziging en kan de raad dit niet meer autoriseren. Vanwege ook meevallers in dit programma is de overschrijding beperkt gebleven tot € 47.000. Soort overschrijding B: Vanwege het pas aan het einde van het jaar bekende renteberekening kon deze overschrijding niet eerder worden geconstateerd.

Programma 3

De afwijking op dit taakveld wordt veroorzaakt door de wijziging in de tarieven van de reclamebelasting. De verhoogde opbrengst van reclamebelasting (zie algemene dekkingsmiddelen) leidt in dit taakveld tot hogere kosten (opbrengsten en kosten zijn aan elkaar gelijk). Dit is in de begroting nog niet aangepast. Soort overschrijding A: Deze kostenoverschrijding heeft plaats op het programmaniveau. De dekking van deze overschrijding staat in een ander programma.

Programma 6

De overschrijding op dit programma met € 2.304.000 wordt veroorzaakt door de TOZO regeling voor een bedrag van € 3.203.000. De specifieke coronamaatregel is voor ons uitgevoerd door BZF en pas in februari 2021 was duidelijk hoeveel daadwerkelijk ten laste van 2020 is uitgegeven. Echter, de bijdrage van het rijk, ter hoogte van hetzelfde bedrag, staat hiertegenover bij de baten. Omdat de bedragen bij de najaarsnota nog niet bekend waren is de begroting ook niet aangepast op dit punt.

Soort overschrijding A: Deze kostenoverschrijding worden in hetzelfde programma voor hetzelfde bedrag gecompenseerd door baten.

Programma 8

De overschrijding op dit programma wordt veroorzaakt door de storting van de opbrengst precariobelasting in de reserve investeringsambities.

In 2019 zijn de beroepen tegen de precariobelasting ingetrokken waardoor de voorziening precariobelasting kon worden opgeheven. Bij de jaarrekening 2019 is het saldo van de voorziening precariobelasting dan ook geheel gestort in de reserve investeringsambities.

Bij het opstellen van de begroting 2020 was nog niet bekend dat bij de jaarrekening 2019 de voorziening precariobelasting (Algemene Dekkingsmiddelen) zou vervallen en de opbrengst van de precariobelasting vanaf dan in de reserve investeringsambities (via programma 8) zal worden gestort. Dit is ook niet bij een van de tussenrapportages gewijzigd.

Echter, wij interpreteren de besluiten van uw raad inzake de begrotingen 2020 en 2021 en de vaststelling van de jaarstukken 2020 als zodanig als ware dit een begrotingswijziging om de opbrengst van de precariobelasting niet meer toe te voegen aan de voorziening precariobelasting, maar te storten in de reserve investeringsambities. Overigens is het nadeel in programma 8 een voordeel op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

Soort overschrijding A: Deze kostenoverschrijding vindt plaats op het programmaniveau. De dekking van deze overschrijding staat in een ander programma.

Overhead

Het nadeel op het onderdeel overhead is hoofdzakelijk ontstaan door een naheffing van de belastingdienst van € 113.800 .

Wij zijn eind 2020 geconfronteerd met een veranderde opstelling van de belastingdienst. Deze verandering betreft de belastingtechnische uitruilmogelijkheid van de individuele medewerker om een deel van het brutosalaris in te zetten voor een compensatie van reiskosten woon-werkverkeer. Op dit moment is het standpunt van de belastingdienst dat deze compensatie alsnog belast dient te worden. Voor de gemeente Weststellingwerf betekent een naheffing van € 113.800. In de loop van 2021 zullen wij, net als andere gemeenten, bezwaar aantekenen tegen deze naheffing.

Het overige verschil wordt veroorzaakt doordat bij de verdeling van de directe salariskosten bij de begroting meer naar de taakvelden is verdeeld dan bij de realisatie. Dit is dus een nadeel bij de overhead, maar een voordeel bij de programma's.

Soort overschrijding B: Wij konden bij het opstellen van de najaarsnota nog niet weten dat we een naheffing van de belastingdienst zouden krijgen.

Jaarrekening - overig

Overzicht incidentele budgetten

Incidentele Baten

x € 1.000

Incidentele baten	Rekening	Actuele begroting	Primitieve begroting	Verschil begroot-werkelijk
5 Sport, Cultuur en Recreatie				
Bijdrage uit reserve voor masterplan sportveld Molenwiek	400	400	400	0
6 Sociaal Domein				
Regiodeal, bijdrage€ 50.000uit reserve investeringsambities en overig uit budget 2021	18	100	0	-82
Bestemming Noordwolde fase 5	159	118	78	41
7 Volksgezondheid en Milieu				
Bijdrage uit reserve voor baggeren stedelijk water	18	0	18	18
Regeling Reductie Energiegebruik	90	90	0	0
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing				
Bijdrage uit reserve investeringsambities	0	100	100	-100
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen				
Coronabijdrage van het rijk	1.113	0	0	1.113
Overzicht kosten Overhead				
OWO bedrijfsvoering, onderdeel DIV	40	100	0	-60
Totaal incidentele baten	1.838	908	596	930

Incidentele Lasten

x € 1.000

Incidentele lasten	Rekening	Actuele begroting	Primitieve begroting	Vershil begroot-werkelijk
0 Bestuur en ondersteuning				
Werkbudget bestuurlijke vernieuwing	12	40	40	28
Beleidsplan (digitale) dienstverlening	0	50	50	50
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat				
Vorbereidingsbudget projecten openbare ruimte	0	100	100	100
Project dorpen landschap en biodiversiteit	12	20	0	8
Bomenbeleidsplan	11	50	50	39
Baggeren stedelijk water, zie ook programma 7		12	12	12
4 Onderwijs				
Huisvesting Voortgezet Onderwijs	71	71	71	0
5 Sport, Cultuur en Recreatie				
Sportstimulering	21	20	0	-1
Bijdrage voor masterplan sportveld Molenwiek	400	400	400	0
6 Sociaal Domein				
Regiodeal	0	100	0	100
WMO Domitica	0	10	0	10
Bestemming Noordwolde fase 5	188	195	155	7
Implementatiebudget nieuwe inburgeringswet	5	51	0	46
7 Volksgezondheid en Milieu				
GIDS/JOGG	0	84	40	84
Baggeren stedelijk water, zie ook programma 2	0	18	18	18
Regionale Energie Strategie (Res)	0	12	12	12
Regeling Reductie Energiegebruik	8	90	0	82
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke Vernieuwing				
EPA verduurzamen gemeentelijk vastgoed	0	28	0	28
Implementatie omgevingswet	0	100	100	100
Algemene Dekkingsmiddelen				
Besteding Coronabijdrage van het Rijk, zie toelichting hieronder	421	0	0	-421
Overhead				
OWO bedrijfsvoering, onderdeel DIV	61	150	0	89
Onvoorziene uitgaven				
Jaarlijks beschikbare budget voor onvoorziene incidentele uitgaven	0	30	30	30
Totaal incidentele lasten	1.210	1.631	1.078	421

Incidentele middelen van 2020 naar 2021

Incidentele middelen 2020 beschikbaar te stellen in 2021

x € 1.000

Incidentele middelen beschikbaar te stellen in latere jaren	Begroot	Werkelijk	Restant	Nodig	Nodig	Dekking in	Dekking in	Dekking in
	2020	2020	in 2020	in 2021	in 2022	2021	2021	2022
						Algemene reserve	Overig	Algemene reserve
0 Bestuur en ondersteuning								
Beleidsplan digitale dienstverlening	50	0	50	50		50		
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat								
Vorbereidingsbudget projecten openbare ruimte	100	0	100	50			50	
Baggeren stedelijk water, zie ook programma 7	12	0	12	12		12		
Project dorpen landschap en biodiversiteit	20	12	8	8		8		
Bomenbeleidsplan	50	11	39	39		39		
6 Sociaal Domein								
Regiodeal	100	0	100	100			100	
Bestemming Noordwolde fase 5 , netto bedragen	77	29	48	27		27		
Implementatiebudget nieuwe inburgeringswet	51	5	46	46		46		
7 Volksgezondheid en Milieu								
GIDS/JOGG	53	0	53		53			53
Baggeren stedelijk water, zie ook programma 2	18	0	18	18		18		
Regionale Energie Strategie (Res)	12	0	12	8		8		
Regeling Reductie Energiegebruik	90	8	82	82		82		
8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke Vernieuwing								
EPA verduurzamen gemeentelijk vastgoed	28	0	28	28		28		
Implementatie omgevingswet	100	0	100	100		100		
Algemene Dekkingsmiddelen								
Coronabijdrage van het Rijk	1.113	421	692	692		692		
Overhead								
OWO bedrijfsvoering, onderdeel DIV	150	61	89	89		29	60	
Totaal incidentele lasten	2.024	547	1.477	1.349	53	1.139	210	53

Toelichting incidentele middelen 2020 beschikbaar te stellen in 2021

Voor diverse projecten waren incidentele budgetten beschikbaar in 2020. Het niet gebruikte deel valt vrij ten gunste van het rekeningssaldo. Enkele projecten zijn echter nog niet volledig uitgevoerd. In de nota financiële beleid van onze gemeente is gesteld dat overheveling van budgetten naar een volgend jaar alleen kan door middel van een begrotingswijziging bij de jaarrekening van het af te sluiten boekjaar. De over te hevelen budgetten worden dan, gelijktijdig met het vaststellen van de jaarrekening, middels een begrotingswijziging in 2021 geactualiseerd en geautoriseerd.

Programma 0

Beleidsplan Digitale Dienstverlening

In het Collegeprogramma is het opstellen van een Beleidsplan (digitale) Dienstverlening in 2020 opgenomen. Om verschillende redenen (onder andere capaciteit en corona) is het opstellen van het beleidsplan Dienstverlening vertraagd. Eind 2020 is een projectopdracht "opstellen beleidsplan Dienstverlening" vastgesteld door het College van B&W. In deze projectopdracht is opgenomen dat het beleidsplan in 2021 opgesteld wordt en dat het voor dit project beschikbare budget in 2021 ingezet wordt voor het inhuren van de benodigde kennis en expertise die we zelf niet in huis hebben.

Programma 2

Vorbereidingsbudget projecten openbare ruimte

Om pragmatisch uitvoering te kunnen geven aan onderdelen uit het collegeprogramma, coalitieakkoord en specifieke college besluiten is een voorbereidingsbudget voor projecten openbare ruimte beschikbaar gesteld. Na besluitvorming door het college om een project daadwerkelijk op te pakken kan dan voortvarend met de voorbereiding worden gestart. Als een project daadwerkelijk tot uitvoering komt worden de gemaakte voorbereidingskosten ten laste van het uitvoeringskrediet dat door de gemeenteraad beschikbaar moet worden gesteld. Veel projecten zijn inmiddels in voorbereiding en uitvoering. Overheveling van 50% van het oorspronkelijke budget is wenselijk om deze pragmatische werkwijze te kunnen blijven hanteren. Dekking van dit budget is voorzien vanuit de reserve investeringsambities.

Bomenbeleidsplan

Mede gelet op de wettelijke aansprakelijkheid moeten de door verdroging en door boomziekten aangetaste bomen worden gekapt en vervangen worden. Door coronamaatregelen kon het overleg met omwonenden niet plaatsvinden en kon de geplande uitvoering niet worden gerealiseerd. Het overleg en uitvoering van de plannen zal nu in 2021 plaatsvinden. Overheveling van het resterende budget is noodzakelijk.

Baggeren stedelijk water, programma 2 en 7

In de kadernota 2020-2023 is € 30.000 beschikbaar gesteld als gemeentelijke bijdrage in het baggeren van stedelijk water. De werkzaamheden worden uitgevoerd in afspraak met het Wetterskip. Het Wetterskip draagt ook een gedeelte van de kosten. De coronapandemie heeft geleid tot een vertraging in de uitvoering. Overheveling van het budget is noodzakelijk.

Project dorpen landschap en biodiversiteit.

De projecten 'Dorp, landschap en biodiversiteit Boijl en Zandhuizen' zijn in 2020 gestart en worden in 2021 afgerond. Door de coronamaatregelen was het niet mogelijk om samen met de groencommissie van het dorp plannen te maken voor het openbaar groen en deze plannen uit te voeren. Met het dorp is afgesproken dat dit in 2021 in zal plaatsvinden. Daarvoor is het resterende budget van 2020 in 2021 nodig. Hiervoor willen we het resterende budget van € 8.000 toevoegen aan het incidentele budget van € 20.000 in 2021. Het project 'Dorp, landschap en biodiversiteit Oldeholtpade' zal in 2021' uitgevoerd worden.

Programma 6

Regiodeal

Door interne redenen is de werving van een projectleider voor Bestemming Wolvega niet gelukt in 2020. Voor 2021 is er een projectleider die per 1 februari gaat starten, waardoor het budget van € 100.000 in 2021 nodig is. Dekking is voor € 50.000 uit de reserve investeringsambities en voor het overige uit bestaande middelen 2021. Deze overheveling heeft geen invloed op het begrotingssaldo 2021.

Bestemming Noordwolde fase 5

Het project Noordwolde fase 5 loopt van 2018 tot en met 2020. Bij de provincie is de declaratie ingediend ter hoogte van de door hun toegezegde bijdrage van € 232.500. Deze subsidie is nog niet officieel vastgesteld. De gemeenteraad heeft in 2018 ook € 232.500 beschikbaar gesteld. Hiervan is een deel nog niet besteed. Dit willen we graag gebruiken voor Noordwolde fase 6. In de najaarsnota 2020 bent u hier al over geïnformeerd. Wij willen dit budget van € 27.000 voor Noordwolde fase 6 gebruiken om een aantal onderdelen die we niet hebben gedaan in fase 5 alsnog uit te voeren. Hierbij denken we onder andere aan de aanschaf van Zorgdomein en het organiseren van trainingen en activiteiten. Dit draagt bij aan het versterken van de (keten)samenwerking, doelgroepen op een effectievere manier hulp bieden en meer kennis delen. Ook willen we in samenwerking met ondernemers, ketenpartners en inwoners het Mandehofplein aanpakken.

Implementatiebudget nieuwe inburgeringswet

Via de meicirculaire 2020 is een eenmalig implementatiebudget van € 51.400 beschikbaar gekomen voor de implementatie van de nieuwe inburgeringswet. De invoering van deze nieuwe wet was voorzien vanaf juli 2021. De invoering is uitgesteld, mede vanwege de corona-perikelen. Daardoor is ook het implementatie bedrag, bedoeld voor administratieve, organisatorische zaken en bijvoorbeeld ICT-inrichting opzetten, nog niet volledig ingezet en is het restant € 46.400 dus alsnog nodig in 2021.

Programma 7

GIDS/JOGG

Door corona hebben de meeste activiteiten op het gebied van GIDS en JOGG niet kunnen plaatsvinden. Ook Kansrijke Start heeft vertraging opgeleverd, onder andere in de werving van een projectleider (bij de GGD, waar wij aan meebetalen) en de uitrol van Nu Niet Zwanger. Wij zetten daarom vol in op 2021, voor zover dat mogelijk is in combinatie met de nog steeds geldende coronamaatregelen. Daarnaast zijn er enkele projecten bijgekomen die in 2021 gaan plaatsvinden. Wat we als gevolg van de vertraging in 2020 niet konden doen, schuiven we door 2021 en 2022. In 2021 is budgettair al rekening gehouden met de activiteiten van 2021. Het restant van het incidenteel budget van 2020 van € 53.000 willen we daarom doorschuiven naar 2022.

Regionale Energie Strategie (RES)

Dit incidentele budget is beschikbaar gesteld voor de samenwerkingsovereenkomst binnen de provincie Friesland om gezamenlijk tot een RES te komen. Onze bijdrage daarin is begroot op € 8.000. Deze bijdrage voor 2020 is nog niet in rekening gebracht en zal nu samen met de bijdrage voor 2021 moeten worden betaald. Overheveling van het budget van 2020 is hiervoor noodzakelijk.

Regeling Reductie Energiegebruik

Dit betreft een vooruit ontvangen Rijkssubsidie. Het betreft specifieke uitkering die besteed moet worden aan het doel waarvoor het is aangevraagd en binnen de voorwaarden die aan de subsidiebeschikking zijn verbonden. Door de coronamaatregelen is er vertraging in de uitvoering. Overheveling is noodzakelijk zodat de uitvoering en afrekening in 2021 kan plaatsvinden.

Programma 8

EPA verduurzamen gemeentelijk vastgoed

In 2019 is budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van duurzaamheidsadviezen. Een deel van deze middelen is benut voor extern advies voor de totstandkoming van het PVA verduurzamen gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit plan is aan uw raad aangeboden. Het resterende bedrag van € 28.000 wordt in 2021 gebruikt om uitvoering te geven aan het vastgestelde plan van aanpak, namelijk het opstellen van duurzaamheidsadviezen voor de kernportefeuille.

Implementatie omgevingswet

De invoering van de omgevingswet stond gepland op 1-1-2021, maar is uitgesteld tot 1-1-2022. Hierdoor zijn verschillende acties die nodig zijn voor een goede implementatie naar 2021 verschoven, te denken valt aan trainingen en opleidingen, communicatie en aanschaf van de benodigde software. Het is noodzakelijk dat het budget uit 2020 wordt overgeheveld en wordt toegevoegd aan het budget voor 2021. De dekking hiervan is voorzien uit de reserve investeringsambities.

Algemene dekkingsmiddelen

Coronagelden

De Specifieke Corona uitkering (onderdeel van gemeentefonds) beschouwen wij als een incidentele baat. Daarom willen we ook op deze manier het positieve saldo meenemen naar 2021. Dus op dezelfde manier als de overige incidentele budgetten. Hierover is overeenstemming met onze accountant.

Overhead

OWO bedrijfsvoering (1/3 deel van € 89.380)

De niet gerealiseerde middelen zijn voor noodzakelijke werkzaamheden bij Documentaire informatie voorziening voor de OWO-gemeenten. Door de gevolgen van corona is een aantal werkzaamheden, die gepland waren in 2020, niet of nog niet uitgevoerd. Corona heeft inhuur in het 1e en 2e kwartaal vertraagd waardoor de geplande activiteiten in de tijd zijn opgeschoven en de werkmassa is blijven liggen. Dit neemt niet weg dat de werkzaamheden, om de boel op orde te krijgen en te houden, wel noodzakelijk zijn en daarmee zijn dus ook deze middelen noodzakelijk. Door het restant van deze middelen € 89.380 over te hevelen naar 2021 is gewaarborgd dat OWO-BV deze middelen ook daadwerkelijk heeft en de noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd gaan worden. Weststellingwerf neemt 1/3 deel hiervan voor zijn rekening, € 29.793. Over deze overheveling is in de OWO-samenwerking in principe overeenstemming bereikt (OWO-regiegroep) en afgesproken is om hierop gemeenschappelijk eenzelfde lijn in de jaarstukken en verwerking bij de resultaatbestemming te hanteren.

Wet WNT

Wet WNT

Topinkomens in de (semi) publieke sector

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (WNT) kortweg: Wet normering topinkomens, is in 2013 in werking getreden.

Het doel van de WNT is het tegengaan van excessieve beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

WNT-norm in 2020

Op grond van de WNT mag het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke in 2020 maximaal 100% van het ministersalaris zijn, wat neerkomt op € 201.000 inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage. Voor bestaande contracten geldt het overgangsrecht.

In 2020 hebben zowel bij vast als bij tijdelijk personeel geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden.

De WNT geeft ook aan dat de gemeente verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van de bezoldigingsnorm. De gemeentesecretaris en de griffier van onze gemeente zijn aan te merken als topfunctionaris in de zin van de WNT en zijn daarom in onderstaande tabel opgenomen.

Overzicht

	Remco van Maurik	Janneke Kampinga
Functiegegevens	Gemeentesecr.	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	1,0000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.411,22	67.316,81
Beloningen betaalbaar op termijn	20.254,56	11.929,56
<i>Subtotaal</i>	<i>134.665,78</i>	<i>79.246,37</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000,00	201.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	134.665,78	79.246,37
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. / 0	N.v.t. / 0
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019	Remco van Maurik	Janneke Kampinga
Functiegegevens	Gemeentesecr.	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	1,0000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.962,09	65.068,83
Beloningen betaalbaar op termijn	19.479,24	10.511,40
<i>Subtotaal</i>	<i>128.441,33</i>	<i>75.580,23</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000,00	194.000,00
Totale bezoldiging	128.441,33	75.580,23

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren

x € 1.000

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren		Verslagjaar 2020			
(1)	Drempelbedrag	582			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	350	348	350	387
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	232	234	233	196
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	77.656			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	77.656			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	582			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	31.890	31.697	32.188	35.579
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	350	348	350	387

Toelichting schatkistbankieren

Met de gewijzigde wet Fido beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van de EMU-schuld voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden voortaan zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidsfeer. Deze consolidatie van schuldverhoudingen tussen overheden onderling kan in de eerste plaats worden bereikt door middel van verplicht schatkistbankieren. In de tweede plaats kan consolidatie worden bereikt doordat decentrale overheden hun overtollige middelen gebruiken om onderling leningen te verstrekken. Dit heeft eenzelfde effect op de EMU-schuld als het aanhouden van overtollige middelen in de schatkist.

In 2020 is gebruik gemaakt van het aantrekken van kortlopende leningen oftewel kasgeldlening. Dit is voor twee perioden van een maand achtereenvolgens afgesloten.

Voor 2020 is er een drempelbedrag vastgesteld van 0,75% van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag bedraagt 656.000.

Het gehele jaar is gebruik gemaakt van schatkistbankieren. Eind 2020 is het saldo € 7.277.402.

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)

Wat is SISA

Jaarlijks moet door een bijlage bij de jaarrekening verantwoording worden afgelegd over de besteding van een aantal specifieke uitkeringen aan de verstrekkers van deze uitkeringen. Door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt aangegeven welke gegevens moeten worden ingevuld.

SISA overzichten

SISA bijlage

Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulative besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulative besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 90.000	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06		
			1 2019-625159	€ 8.258	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulative totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10		
			1 2019-625159	€ 8.258	Niet van toepassing	Nee		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 229.044	€ 0	€ 97.118	€ 149.207		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1	€ 0	€ 0	€ 0		
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen	
		Provinciale beschikking en/of verordening						
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
			1 1309863	€ 2.027	€ 2.027	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikingsnummer	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulative overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
			1 1309863	€ 19.008	€ 19.008	Niet van toepassing	Ja	

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	Aard controle R Indicator: G2/06
		€ 5.916.897	€ 129.813	€ 437.379	€ 6.115	€ 60.496	€ 140		
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12		
		Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12		
		€ 100.585	€ 4.749	€ 0	€ 423.694	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen, gemeentedeel 2020) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
			€ 0	€ 0	€ 15.159	€ 0	€ 0	€ 0	
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)							
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07							
		Ja							
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (overig)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.943.731	€ 326.546	€ 3.157	€ 6.157	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 437.606	€ 42.657	€ 41.059	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 313.352	€ 24.471	€ 16.538	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle R Indicator: G4/11		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	411	44	€ 0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	86	8		Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	100	6		Ja		
Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Aard controle R Indicator: G4/16				
Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16					
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering simulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 128.227	€ 17.395					
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Hoerende zaken sportbeoefening en sportsimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
1			803126	€ 160.354	€ 110.832	€ 0	€ 0		
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11				
1			803126	€ 110.832	125%				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd			
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05		
			€ 0	€ 19.776	€ 0	€ 19.776	Ja		
LNV	L5B	Regiodeals 3 ^e tranche SISa tussen medeoverheden	Kenmerk/beschikkingnummer	Betreeft pijler	Besteding per pijler (Jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03	Aard controle R Indicator: L5B/04	Aard controle R Indicator: L5B/05		
			1	0098	DGNVLG 20208478	pijler 1 vitale kernen	€ 0	€ 0	
			2	0098	DGNVLG 20208478	pijler 2 veerkrachtig landschap	€ 0	€ 0	
						Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting	
						Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/09
			1	0098	€ 0	€ 0			
			2	0098	€ 0	€ 0			
						Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
						Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/10	Aard controle R Indicator: L5B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/12	
			€ 0	€ 0	Nee				

Taakvelden overzicht

Lasten per taakveld

gemeente

Weststellingwerf

x € 1.000

Lasten	Taakvelden	Realisatie 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Verschil begroot - werkelijk
0.1	Bestuur	1.784	1.581	1.584	-203
0.10	Mutaties reserves	2.325	25	25	-2.300
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.341	0	0	-1.341
0.2	Burgerzaken	832	994	987	162
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	214	195	128	-19
0.4	Overhead	14.260	14.043	13.545	-216
0.5	Treasury	-192	-167	-167	25
0.61	OZB woningen	198	194	194	-4
0.62	OZB niet-woningen	193	177	177	-16
0.64	Belastingen overig	69	2.467	2.467	2.398
0.8	Overige baten en lasten	6	-2.095	-784	-2.101
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.429	1.419	1.408	-10
1.2	Openbare orde en veiligheid	206	227	182	21
2.1	Verkeer en vervoer	4.252	4.409	4.346	157
2.3	Recreatieve havens	46	89	90	43
2.4	Economische havens en waterwegen	5	2	14	-2
2.5	Openbaar vervoer	15	20	20	5
3.1	Economische ontwikkeling	66	92	92	25
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	478	487	487	9
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	145	83	83	-62
3.4	Economische promotie	96	102	102	5
4.2	Onderwijshuisvesting	2.566	2.478	2.566	-88
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.230	1.405	1.306	175
5.1	Sportbeleid en activering	739	734	674	-5
5.2	Sportaccommodaties	1.619	1.749	1.663	130
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	261	337	362	76
5.4	Musea	84	84	84	0
5.5	Cultureel erfgoed	182	176	176	-6
5.6	Media	455	456	456	1
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.463	2.656	2.722	193
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.939	2.015	2.027	76
6.2	Wijkteams	1.747	1.587	1.543	-160
6.3	Inkomensregelingen	11.748	8.951	8.990	-2.798
6.4	Begeleide participatie	4.251	4.466	4.431	215
6.5	Arbeidsparticipatie	812	1.015	1.068	203
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.080	1.270	1.168	190
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.040	6.646	4.789	606
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.869	5.316	5.417	-553
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	12	296	268	285
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.879	1.662	1.662	-217
7.1	Volksgesondheid	1.191	1.293	1.308	101
7.2	Riolering	1.883	1.918	1.909	35
7.3	Afval	3.081	2.815	2.800	-266
7.4	Milieubeheer	977	1.120	940	144

gemeente

Weststellingwerf

7.5	Begraafplaatsen en crematoria	249	300	270	51
8.1	Ruimtelijke ordening	531	613	763	81
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.539	1.463	1.463	-76
8.3	Wonen en bouwen	1.029	1.037	1.065	8
Eindtotaal		83.225	78.203	76.867	-5.022

Baten per taakveld

x € 1.000

Baten	Taakvelden	Realisatie 2020	Actuele begroting	Primitieve begroting	Vershil begroot - werkelijk
0.1	Bestuur	-67	-51	-51	16
0.10	Mutaties reserves	-769	-884	-776	-115
0.2	Burgerzaken	-260	-257	-257	3
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-20	-16	-16	4
0.4	Overhead	-5.868	-5.845	-5.517	23
0.5	Treasury	-69	-107	-107	-38
0.61	OZB woningen	-3.096	-2.984	-2.984	112
0.62	OZB niet-woningen	-1.810	-1.802	-1.802	8
0.64	Belastingen overig	-2.437	-2.441	-2.441	-4
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-47.831	-46.102	-45.404	1.729
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2	0	0	2
1.2	Openbare orde en veiligheid	-38	-51	-51	-13
2.1	Verkeer en vervoer	-40	-11	-11	29
2.3	Recreatieve havens	-22	-31	-31	-9
2.5	Openbaar vervoer	-1	-6	-6	-5
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-418	-487	-487	-69
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-16	-18	-18	-2
3.4	Economische promotie	-159	-199	-199	-39
4.2	Onderwijshuisvesting	-510	-491	-524	19
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-375	-470	-470	-96
5.1	Sportbeleid en activering	-61	-60	0	1
5.2	Sportaccommodaties	-400	-524	-524	-124
5.5	Cultureel erfgoed	-5	0	0	5
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-90	-75	-75	15
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-272	-251	-226	21
6.2	Wijkteams	-20	0	0	20
6.3	Inkomensregelingen	-10.580	-7.231	-7.371	3.349
6.4	Begeleide participatie	0	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	-37	-23	-23	14
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-142	-126	-196	16
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-38	0	0	38
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-33	-271	0	-238
7.1	Volksgesondheid	0	0	0	0
7.2	Riolering	-1.959	-1.957	-1.957	3
7.3	Afval	-3.206	-3.082	-3.082	123
7.4	Milieubeheer	-119	-115	-25	4
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-167	-182	-182	-15
8.1	Ruimtelijke ordening	-12	0	0	12
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.576	-1.463	-1.463	113
8.3	Wonen en bouwen	-701	-592	-592	109
Eindtotaal		-83.225	-78.203	-76.867	5.022

Controle verklaring

Controle verklaring

De controleverklaring van de accountant is nog niet gereed. Zodra er een verklaring van onze accountant ontvangen is, wordt deze nagezonden en ter behandeling aangeboden in de eerstvolgende raadsvergadering nadien.

De verklaring wordt dan ook opgenomen in de online versie (Pepperflow) van de jaarstukken 2020.

Bijlagen

Bijlage I: Verstrekte subsidies**Verstrekte subsidiebedragen**

Overzicht subsidie preferente organisaties

Beleidsproduct	Preferente organisatie	Actuele begroting 2020	Rekening 2020
1. Veiligheid			
Nieuwjaarsfeest	Stichting Horeca Centrumplein	3.200	4.000
2. Verkeer, Vervoer en Waterstaat			
Waterwegen	Ijswegen Centrale Weststellingwerf	1.679	1.679
5. Sport, Cultuur en Recreatie			
Bibliotheekwerk	Stichting Bibliotheken Zuidoost Fryslân	439.630	439.630
Ontwikkelingssamenwerking	Stichting Wereldwinkel Wolvega e.o.	3.449	3.449
Ontwikkelingssamenwerking	Stichting Gered Gereedschap Wolvega	5.752	5.752
Cultuurbevordering (bevordering Stellingwerfs)	Stichting Stellingwarver Schrieversronte	25.167	25.167
Cultuurbevordering (bevordering Stellingwerfs)	Projecten Stellingwerfs	16.019	16.019
Heemkunde	Schoolbesturen	9.972	9.000
Cultuurbevordering	Stichting Opera Spanga	10.150	10.150
Cultuurbevordering	Stichting Intermezzo (Opera Nijetrijne)	2.500	2.500
Cultuurbevordering	Culturele hoofdstad 2018-2028 legacy	45.000	0
Oudheidkunde en musea	Stichting Nationaal Vlechtmuseum Noordwolde	78.655	78.655
Oudheidkunde en musea	Vereniging Oudheidkamer Weststellingwerf	5.075	5.075
Muziekonderwijs - Doorlopende leerlijn Jeugd en jongeren (hafabra)	Schoolbesturen p.o./v.o./Hafabra	132.045	123.910
Muziekonderwijs - muziekfestival	Schoolbesturen p.o / v.o.	40.000	0
Heite Schaaktoernooi	Heite Schaaktoernooi	5.410	0
Buurtsportwerk	Stichting Sport Fryslân	284.000	283.927
Multifunctionele accommodaties (onderhoud)	Stichting Harten Tien	41.370	41.370
Lokale omroep	Stichting Radio Weststellingwerf Centraal	15.950	14.989
6. Sociaal Domein			
Armoedebeleid	Stichting Leergeld Heerenveen e.o.	130.000	125.000
Schuldhelpverlening	Humanitas	7.714	7.050
Maatschappelijke dienstverlening	Stichting Slachtofferhulp Nederland	7.500	7.494
Maatschappelijke dienstverlening	Stichting Tûmba	9.944	9.704
Versterking Sociale Basis	Stichting Breuningslaan	2.000	2.000
Versterking Sociale Basis	Stichting Home-start Nederland	30.000	21.981
		1.352.181	1.238.501

**Subsidieplafond per
subsidierегeling**

Beleidsveld/taakstelling	Subsidierегeling	Actuele begroting 2020	Rekening 2020
4 Onderwijs			
Peuteropvang	Subsidierегeling Peuteropvang	288.266	221.703
5 Sport, Cultuur en Recreatie			
Cultuurbevordering	Subsidierегeling Amateurkunstbeoefening Weststellingwerf	42.645	34.091
Cultuurbevordering	Subsidierегeling kunst en cultuur	39.173	23.815
Sportbevordering	Subsidierегeling sportverenigingen gemeente Weststellingwerf	112.930	115.736
Gemeentelijk monumentenbeleid	Subsidieverordening beschermde gemeentelijke monumenten gemeente Weststellingwerf	40.600	7.010
6 Sociaal domein			
Sociaal-cultureel werk	Subsidierегeling Sociaal cultureel werk Weststellingwerf	17.375	6.384
Maatschappelijke dienstverlening	Subsidierегeling Maatschappelijke dienstverlening, Ouderenzorg en Openbare gezondheidszorg (EHBO)	8.786	20.333
Ouderenzorg	Subsidierегeling Maatschappelijke dienstverlening, Ouderenzorg en Openbare gezondheidszorg (EHBO)	37.438	15.503
7 Volksgezondheid en Milieu			
Openbare gezondheidszorg	Subsidierегeling Maatschappelijke dienstverlening, Ouderenzorg en Openbare gezondheidszorg (EHBO)	3.726	2.070
		590.939	446.644

Bijlage II: Lijst met afkortingen

A

AMvB	Algemene Maatregelen van Bestuur
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
ASS	Autisme Spectrum Stoornis
ATB	All Terrain Bicycle (terreinfoets)
AWB	Algemene wet bestuursrecht
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten

B

B&R	Beheer en Registratie
B&W	Burgemeester en Wethouders
BADO	Besluit Accountantscontrole decentrale overheden
BAG	Basisregistraties adressen en gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse gemeenten
BOF	Bestjoerlik Ordis Feangreide
BRO	Basisregistratie ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BV	Besloten vennootschap
BVI	Afdeling Belasting, Vastgoed en Informatie
BW	Boekwaarden
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

C

C02	Koolstofdioxide (Koolzuurgas)
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CBS	Christelijke basisschool
CCW	Commerciële club Weststellingwerf
CPI	Consumenten prijs index
Cv	Centrale verwarming

D

DHW	Drank- en horeca wet
DigiD	Digitale persoonsidentificatie
DMS	Document Managementsysteem
DOR	Digitaal Opkopers Register
DPAN	Digitale Platform Aansluiting Nazorg
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet

E

EMU	Europese Economische en Monetaire Unie saldo
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPA	Energie Prestatie Adviezen
Eph	Eenpersoonshuishouden
EPR	Eiken Processie Rups

ESF	Europees Sociaal Fonds (subsidie)
Excl	Exclusief
F	
FES	Friese Energie Strategie
Fido	Wet financiering decentrale overheden
Fumo	Friese Uitvoeringsdienst Milieu en Omgeving
Fvw	Financiële-verhoudingswet
G	
GAP	Gemeentelijk afvalstoffen plan
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGK	Gemeentelijk Gegevensknooppunt
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GI	Gecertificeerde Instellingen
GIDS	Gezond in de stad
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk verkeer en vervoerplan
H	
HBH	Hulp bij huishouden
Hof	Wet houdbare overheidsfinanciën
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management (Personeelszaken)
I	
I&A	Afdeling Informatisering en Automatisering
ICOMOS	International Council on Monuments and Sites
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ID	Identificatie
IKC	Integraal kind centrum
IPF	Innovatiepact Fryslân
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISK	Internationale schakelklas (voortgezet onderwijs)
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
J	
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
K	
KOEK	Klimmen op eigen kracht
KPI	Kritieke prestatie indicatoren
KTO	Klant tevredenheidsonderzoek
L	
LEJA	Lokaal educatieve jeugd agenda
LF2028	Culturele Hoofdstad
LOAB	Lokaal Onderwijs Achterstanden Beleid
LTO	Land en Tuinbouworganisatie
M	
MBO	Middelbaar beroeps onderwijs
MDD	Monitor Doelgerichte Digitalisering
MFC	Multifunctioneel centrum
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan

MKB	Midden en kleinbedrijf
Mph	Meerpersoonshuishouden
MVI	Maatschappelijk verantwoord inkopen
N	
NAL	Nationale Agenda Laadinfrastructuur
NCW	Netto Contant Waarde
NIEGG	Niet in exploitatie genomen (bouw)grond
NIL	Natuurinclusieve Landbouw
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze Vennootschap
NVVB	Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken
O	
OAB	Onderwijs achterstanden beleid
OBS	Openbare basisschool
OFOS	Opgeblazen fietsopstelstrook
OTS	Ondertoezichtstellingen
OVN	Ondernemersvereniging Noordwolde
OWO	Gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland
OZB	Onroerende- zaakbelastingen
P	
P&C	Planning & Control
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PB	Plaatselijke belangen
PFAS	Verzamelnaam voor meer dan 6.000 verschillende poly- en perfluoralkylstoffen
PGB	Persoonsgebonden budget
PIM	Professionele dienstbaarheid, Integraliteit en Maatwerk
PIP	Persoonlijk plan inburgering en participatie
POC	Percentage Of Completion
POH	Praktijkondersteuner voor huisartsen
PPS	Publiek Private Samenwerking
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
R	
RC	Rekening-courant
RES	Regionale Energie Strategie
REVA	Ruimtelijk-economische verkenning en advies
RKBS	Rooms-Katholieke Basisschool
ROM	Rioolreinigingsmachine
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
S	
SD	Sociaal domein
SDF	Sociaal domein Fryslân
SES	Sociaaleconomische status
SISA	Single information single audit
Sok	Samenwerkingsovereenkomst
SOVF	Stichting Openbare Verlichting Fryslân
SOW	Stichting Ondernemersfonds Weststellingwerf
SPUK	specifieke uitkering stimulering
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen

SVLO	Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden
SW	Sociale werkvoorziening
SWOT	Sterkte-zwakteanalyse
U	
UNESCO	De Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V	
VANG	Rijks uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof
VFG	Vereniging Friese Gemeenten
VKD	Vereniging kleine dorpen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRF	Veiligheidsregio Fryslân
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VV	Voetbalvereniging
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVN	Veilig Verkeer Nederland
W	
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNRA	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOW	Winkeliers- en Ondernemersvereniging Wolvega
WOZ	Waardering Onroerende zaken
WsW	Wet sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWB	Wet werk en bijstand